Gemeente

Skarsterlân

Bestemmingsplan
Buitengebied Skarsterlân

Inhoud:

Toelichting+ bijlage
Voorschriften + bijlage

De overleg- en inspraakreacties en de beantwoording daarvan zijn opgenomen in een afzonderlijke bijlage

Joure/Leeuwarden
plannummer: 2300001
Vastgesteld 28 februari 2001

BügelHajema
Adviseurs

A

Toelichting

A

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**		5
	1.1	Aanleiding	5
	1.2	Doel van het bestemmingsplan buitengebied	6
	1.3	Karakter van het plan	8
	1.4	Inhoud van de toelichting	9
	1.5	Relatie met actualiseringsproject bestemmingsplannen buitengebied Friesland	10
2	**Landschappelijke opbouw**		13
	2.1	Inleiding	13
	2.2	Geologie en bodem	13
	2.3	Bewoningsgeschiedenis	15
	2.4	Landschap	16
3	**Natuur**		19
	3.1	Inleiding	19
	3.2	Relatie bodem, hydrologie, menselijk gebruik en ecologische waarden	19
	3.3	Ecosystemen als ecologische waarden	23
	3.4	Dorpskernen en agrarische bebouwing	23
	3.5	Cultuurgraslanden	25
	3.6	Halfnatuurlijke graslanden	25
	3.7	Laagveenmoerassen en ruigte	26
	3.8	Slootkanten en slootoevers	28
	3.9	Binnenwateren	29
	3.10	Bosgebieden	30
	3.11	Ecologische verbindingen	30
4	**De landbouw**		33
	4.1	Inleiding	33
	4.2	Huidige situatie	34
	4.3	Perspectieven	39
5	**De woonfunctie en de niet-agrarische bedrijvigheid**		45
	5.1	Wonen	45
	5.2	Perspectief	48
	5.3	Niet-agrarische bedrijvigheid	50

6	**Recreatie**		53
	6.1	Inleiding	53
	6.2	Landrecreatie	53
	6.3	Watersport	54
	6.4	Perspectieven	57
7	**Infrastructuur**		61
	7.1	Verkeer	61
	7.2	Nutsvoorzieningen	63
8	**Milieu**		67
	8.1	Verzuring	67
	8.2	Vermesting	68
	8.3	Geluid	70
	8.4	Geur	76
	8.5	Verspreiding	78
	8.6	Verdroging	79
9	**Beleidskaders**		81
	9.1	Rijksbeleid	81
		9.1.1 Vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra	81
		9.1.2 Structuurschema Groene ruimte (1992) (SGR)	82
		9.1.3 Nationaal Natuurbeleidsplan (1990)	84
		9.1.4 Derde nota waterhuishouding (1989)	86
		9.1.5 Nationale Milieubeleidsplannen (1989, 1990 en 1993)	87
		9.1.6 Overige rijksnota's	88
		9.1.7. EU-Vogelrichtlijn	91
	9.2	Provinciaal beleid	94
		9.2.1 Streekplan Friesland 1994	94
		9.2.2 Provinciaal milieubeleidsplan 1994	97
		9.2.3 Eerste Waterhuishoudingsplan Friesland, 1992-1995	99
		9.2.4 Plan Recreatieve Fietspaden Friesland, 1992	100
		9.2.5 Plan Kleine Watersport, 1988	101
		9.2.6 Streekplanuitwerking Windstreek, 1997	101
		9.2.7 Ontwerp-Projectstreekplan Windstreek 1999	103
		9.2.8 Beleidsnota voor Landschapszorg en Natuurbeheer in Friesland, (1987)	105
		9.2.9 Concept-PVVP Fryslân, 1999	106

9.2.10 Ruilverkaveling Doniawerstal, 1991 107
9.2.11 Gebiedsperspectief waardevol cultuurlandschap Zuidwest-Friesland 108
9.2.12 Plan Ecologische verbindingszones, 1991 108
9.2.13 Werkprogramma ecologische hoofdstructuur van Friesland, 1992, 1993 110
9.2.14 Ontgrondingenverordening Friesland 110
9.3 Gemeentelijk beleid 112
9.3.1 Landschapsbeleidsplan Skarsterlân, 1990 112
9.3.2 Fietspadenplan gemeente Skarsterlân (1997) 112
9.3.3 Milieubeleidsplan 1995-1999 112
9.3.4 Sneekermeervisie 113
9.3.5 Tjeukemeervisie 113
9.3.6 Bestuursovereenkomst Heerenveen-Skarsterlân 113
9.4 Integraal Waterbeheersingsplan Skarlânnen 113

10 Structuurvisie voor de lange termijn 117
10.1 Inleiding 117
10.2 Randvoorwaarden uit oogpunt van landschap 118
10.3 Randvoorwaarden uit oogpunt van het milieu 120
10.4 Beleid in hoofdlijnen voor de functionele ontwikkeling 123
10.5 Functionele zonering 132

11 Het beleid voor de korte termijn 135
11.1 Inleiding 135
11.2 De agrarische bestemmingen 136
11.3 De natuurbestemmingen 144
11.4 De recreatiebestemmingen 148
11.5 De woonbestemmingen 152
11.6 De niet-agrarische bedrijfsbestemmingen en instellingen 154
11.7 Bestemmingen voor infrastructuur en milieu 157
11.8 De waterhuishouding 161
11.9 Het landschap 162

12 Handhaving en economische uitvoerbaarheid 164
12.1 Handhaving 164
12.2 Economische uitvoerbaarheid 164

Bijlage: Overzicht bedrijven met intensieve veehouderij per 01-04-2000

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Wet op de Ruimtelijke Ordening (W.R.O.) verplicht een gemeente om eens in de 10 jaar haar bestemmingsplan voor het buitengebied te herzien. Bij de opstelling van dit plan gelden er in het plangebied de volgende bestemmingsplannen:
Voormalige gemeente Haskerland:

- bestemmingsplan Buitengebied Haskerland,
  vastgesteld: 13 december 1983
  goedgekeurd: 22 april 1985
  Kroonbesluit: 18 juli 1989
- bestemmingsplan geconcentreerde bebouwing in het Buitengebied,
  vastgesteld: 24 april 1985
  goedgekeurd: 4 september 1986
  Kroonbesluit 14 november 1988

Voormalige gemeente Doniawerstal:

- bestemmingsplan Buitengebied,
  vastgesteld: 10 juli 1980
  goedgekeurd: 28 februari 1983
  Kroonbesluit: 4 mei 1988

Voormalige gemeente Utingeradeel,

- bestemmingsplan Buitengebied,
  vastgesteld: 29 maart 1976
  goedgekeurd: 1 februari 1979
  Kroonbesluit: 15 april 1986
- Uitbreidingsplan in Hoofdzaak,
  vastgesteld: 15 september 1965
  goedgekeurd: 6 september 1966

Gemeente Heerenveen:

- bestemmingsplan Buitengebied,
  vastgesteld: 16 april 1980
  deels goedgekeurd: 30 november 1981
  Kroonbesluit: 14 augustus 1987
- bestemmingsplan Nieuwebrug,
  vastgesteld: 20 juli 1981
  goedgekeurd: 10 september 1982

Gemeente Skarsterlân:
- bestemmingsplan Rijksweg 32, ged. Grou-Heerenveen
  vastgesteld: 27 februari 1991
  goedgekeurd: 26 september 1991
- bestemmingsplan Golfterrein Vegilinbosschen
  vastgesteld: 29 juni 1988
  goedgekeurd: 29 september 1988

Mede als gevolg van de resultaten van de gevolgde procedure is besloten om het bestemmingsplan Boornzwaag, Horsewei 10 (in beroep bij de Raad van State) middels het voorliggende plan te herzien.

In het voorjaar van 1991 is door de raad definitief besloten om de verschillende verouderde bestemmingsplannen te herzien. In datzelfde jaar is de nota "bestemmingsplan Buitengebied" verschenen, welke heeft gediend als interimbeleid met betrekking tot bouwen en wonen in het buitengebied. Tot het moment dat dit ontwerp-bestemmingsplan op tafel ligt, heeft deze nota als toets gediend voor individuele aanvragen en eventueel als motivering voor verleende vrijstellingen.
In 1995 verscheen de "Startnotitie bestemmingsplan Buitengebied" die was bedoeld als discussienota over de hoofdlijnen van het beleid, teneinde een zo breed mogelijk maatschappelijk draagvlak te vinden voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

Anders dan voorgaande bestemmingsplannen, die een weinig dynamisch en conserverend karakter hadden, dient het nieuwe bestemmingsplan flexibeler te zijn en ruimte te laten voor een duurzame ontwikkeling. Een dergelijk plan staat niet op zichzelf. Het gemeentelijk ruimtelijke beleid wordt in belangrijke mate gestuurd door recente Rijksnota's zoals de VINEX en de nationale milieubeleidsplannen.

1.2 Doel van het bestemmingsplan buitengebied

Het formele doel

Het doel van ieder bestemmingsplan is om uitvoering te geven aan de wettelijke verplichting om aan de gronden binnen het plangebied (in dit kader het buitengebied) een adequate bestemming te geven, voor zover dit ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening nodig is. Daarbij kunnen voorschriften worden gegeven omtrent het gebruik van de in het plan begrepen gronden en de zich daarop bevindende opstallen, aldus artikel 10 van de W.R.O. Het bestemmingsplan

regelt waarvoor gronden mogen worden gebruikt, waar en hoe ze mogen worden ingericht en waar en hoe er gebouwd mag worden. De wijze waarop aan deze verplichting vorm wordt gegeven, kan de gemeente min of meer naar eigen inzicht invullen. Eén en ander dient uiteraard plaats te vinden binnen de kaders van de wet. Bovendien dient de gemeente rekening te houden met het ruimtelijk beleid zoals dat door rijk en provincie is vastgesteld.

Het praktische doel

Sinds de vaststelling van de vigerende bestemmingsplannen is er in het buitengebied veel veranderd. Bovendien zijn er verschillende plannen die ertoe zullen leiden dat er nog veranderingen zullen optreden. In de eerste plaats is de ruilverkaveling Doniawerstal in voorbereiding. Als gevolg hiervan zullen agrarische bedrijven worden verplaatst, bedrijven zullen stoppen, wegen en paden worden verhard en aangelegd, de waterhuishouding wordt grondig aangepakt en er wordt veel kavelverbeteringswerk uitgevoerd. Daarmee krijgt de landbouw een goede uitgangspositie op basis waarvan zij een gezonde bedrijfsvoering kan voeren en goed op veranderende marktomstandigheden kan inspelen.
In de tweede plaats is de functie van verschillende gebouwen gewijzigd, er zijn gebouwen afgebroken en er zijn nieuwe gebouwd.

Vanuit de toetsingsfunctie van het bestemmingsplan is het noodzakelijk dat het plan wordt aangepast aan de feitelijke situatie en dat rekening wordt gehouden met nieuwe plannen. Bovendien is het gewenst dat het plan sturing geeft aan nieuwe ontwikkelingen. Daarvoor is het noodzakelijk dat er in het nieuwe plan kaders worden gesteld waarbinnen nieuwe ontwikkelingen mogen plaatsvinden.

Rol van de gemeente

De gemeente heeft de wettelijke taak om haar ruimtelijk beleid vast te leggen in het bestemmingsplan en om dit plan vervolgens te handhaven. Binnen de gemeente Skarsterlân heerst de opvatting dat het beleid zo goed mogelijk moet aansluiten bij wat maatschappelijk wenselijk en aanvaardbaar wordt geacht. Bovendien wordt er van de gemeente gevraagd om vlot te reageren op verzoeken om planologische medewerking. In dit verband vindt de gemeente dat bij het voorschrijven van regels terughoudendheid moet worden betracht.

Het beleid in dit bestemmingsplan is er dan ook zoveel mogelijk op gericht om bij de vaststelling van het plan duidelijkheid te bieden over de mogelijkheden van het gebruik, het inrichten en het bouwen in het plangebied. Daar waar de kans bestaat op conflicten als

gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen hierover pas concrete besluiten vallen nadat er een lichte en zonodig een zware planologische procedure is gevoerd.

1.3 Karakter van het plan

Flexibel maatwerk

Anders dan de oude bestemmingsplannen, is het karakter van dit plan minder gedetailleerd en daardoor globaler van opzet. Dit komt vooral tot uiting op de plankaart. De exacte begrenzing van het grondgebruik en de mogelijkheden om te bouwen zijn niet meer op de plankaart vastgelegd; één en ander is meer globaal aangegeven. In de voorschriften zijn regels opgenomen die ervoor zorgen dat de gemeente beter dan voorheen maatwerk kan bieden. Dat komt vooral van pas in de gevallen waarbij een vergunning (bijvoorbeeld een bouwvergunning) wordt aangevraagd voor plannen die enigszins afwijken van wat als "standaard" wordt beschouwd.

Bouwvlak

Een voorbeeld hiervan is de bebouwingsregeling voor agrarische bedrijven. Voorheen moesten agrarische bedrijfsgebouwen binnen het op de plankaart aangegeven bebouwingsvlak worden gebouwd. In dit nieuwe plan is het bouwvlak globaal aangeduid op de plankaart waarbij tevens de door de gemeente gewenste uitbreidingsrichting is aangegeven. In overleg met de gemeente kan nu de beste plek voor het gebouw worden bepaald, waarbij het bestemmingsplan er met name toe dient om de belangen van het landschap, de verkeersveiligheid, het uitzicht en andere aspecten te beschermen. Deze opzet voorkomt dat de gemeente een agrariër niet kan helpen wanneer deze wil bouwen op een plaats die juist buiten het op de plankaart aangegeven bebouwingsvlak valt.

Boordelingsprocedures

Het plan is ook flexibeler van opzet. In het verleden werden bestaande situaties overeenkomstig de feitelijke toestand bestemd. In de praktijk betekende dit, dat wanneer een belanghebbende het bestaande gebruik of de bestaande functie wilde wijzigen in iets anders, het bestemmingsplan daarvoor moest worden aangepast. Dit had twee nadelen, namelijk:

- de aanvrager moest wachten met het uitvoeren van zijn plannen totdat de bestemmingsplanprocedure was afgerond;
- de gemeente moest zich steeds opnieuw afvragen of de geplande verandering "wel kon".

Door nu in het kader van het bestemmingsplan al na te denken over de vraag "Welke functies passen er op die grond en/of in die

gebouwen?", kan in vele gevallen vrij snel worden beoordeeld of de plannen van de aanvrager doorgang kunnen vinden. De gemeente kan hierdoor veel sneller antwoord geven op het verzoek van de aanvrager.

Over het algemeen dient hiervoor wel een planologische afwegingsprocedure te worden doorlopen (een aanlegvergunningsprocedure, vrijstellingsprocedure of een wijzigingsprocedure), zodat de gemeente de exacte plannen in het kader van het bestemmingsplan kan blijven afwegen. Deze procedures hebben het grote voordeel, ten opzichte van een anticipatie- of artikel 19-procedure of van een complete bestemmingsplanprocedure, dat de globale afweging reeds is gemaakt. Het gaat in dat geval om de details van de plannen die binnen een betrekkelijke korte procedure kunnen worden afgewogen.

Het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zal, als gevolg van het voorgaande, meer zijn dan een gelijkschakeling van de plannen van de voormalige gemeenten Doniawerstal, Haskerland en Utingeradeel. Enerzijds zal het plan meer ontwikkelingsgericht zijn voor alle aan het buitengebied toebedeelde functies, anderzijds zal het plan meer rekening houden met milieudoelstellingen en -voorschriften zoals die in de afgelopen jaren tot stand zijn gekomen.

1.4 Inhoud van de toelichting

In deze toelichting is aandacht geschonken aan de volgende aspecten:

- de feitelijke situatie in het plangebied (hoofdstuk 2 t/m 8);
- het beleid van hogere overheden, waarbinnen het ruimtelijk beleid van de gemeentelijke overheid dient te passen;
- de wettelijke kaders die mede bepalend zijn voor het ruimtelijke beleid van de gemeente (hoofdstuk 9);
- het gemeentelijk ruimtelijk beleid voor het plangebied voor de lange termijn (hoofdstuk 10);
- het beleid voor de korte termijn en een toelichting op de juridische vertaling van dit beleid (hoofdstuk 11);
- de handhaving en de economische uitvoerbaarheid (hoofdstuk 12).

Bij de beschrijving van de feitelijke situatie is vooral ingegaan op ruimtelijk relevante aspecten van de verschillende gebiedsfuncties. Daarop wordt namelijk het ruimtelijk beleid gericht. Het gaat hierbij om de volgende functies:

- landschappelijke opbouw (hoofdstuk 2);
- de natuur (hoofdstuk 3);
- de landbouw (hoofdstuk 4);
- de woonfunctie en de niet-agrarische bedrijvigheid (hoofdstuk 5);
- de recreatie (hoofdstuk 6);
- infrastructuur (hoofdstuk 7);
- milieu (hoofdstuk 8).

Bij de weergave van het beleid van de hogere overheden is aandacht geschonken aan de ruimtelijk relevante aspecten. Met name het Streekplan, Waterhuishoudingsplan en Milieubeleidsplan van de provincie zijn hierbij van belang (hoofdstuk 9).

1.5 Relatie met actualiseringsproject bestemmingsplannen buitengebied Friesland

Met dit plan beoogt de gemeente Skarsterlân te participeren in het actualiseringsproject. In deze paragraaf wordt in samenvattende zin aangegeven op welke wijze aan de actualiseringsthema's inhoud is gegeven.

A Algemeen
Middels dit integrale plan worden alle buitengebiedplannen van voor de gemeentelijke herindeling op een integrale wijze herzien.

B2 Agrarische bebouwingsmogelijkheden
In dit plan is een zonering met betrekking tot nieuwvestiging en intensieve veehouderij opgenomen.

B3 Waterwingebieden
Het waterwingebied Spannenburg heeft voor zover nodig een adequate planologische bescherming gekregen.

C2 Basisbescherming EHS eerste fase
Dit thema is niet meer van toepassing nu alle relatienotagebieden begrensd zijn. Alle bestaande natuurgebieden zijn positief bestemd.

C3 Basisbescherming EHS tweede fase
Dit thema is niet meer van toepassing nu alle relatienotagebieden begrensd zijn. Alle bestaande natuurgebieden zijn positief bestemd.

C4 Relatienotagebieden
Alle bestaande relatienotagebieden zijn als natuurgebied bestemd. Hetzelfde geldt voor alle gebieden die in de ruilverkaveling Doniawerstal zijn begrensd, omdat de realisatie hiervan binnen de planperiode verwacht mag worden. Enige correcties zijn mogelijk middels een wijzigingsbevoegdheid. De beheersgebieden zijn agrarisch bestemd.

C5 Ecologische verbindingszones
De natte ecologische verbindingszones zijn beschermd en kunnen verbeterd worden middels een aanduiding op de kaart. De droge ecologische verbindingszone is adequaat bestemd middels de regeling voor landschapselementen.

C6 Houtsingels
Deze zijn integraal in de betreffende bestemming meegenomen. De aanwijzing met het oog op verzuringsgevoeligheid vindt plaats bij verordening.

C7 Archeologische en cultuurhistorisch waardevolle gebieden
Deze gebieden zijn specifiek aangeduid en beschermd. Afstemming is gezocht met het provinciale ontgrondingenreglement.

C8 Baggerlocaties
De drie baggerdepots zijn expliciet bestemd.

C9 Windmolens
Het windmolenbeleid is integraal in dit plan opgenomen.

C10 Vrijkomende agrarische bebouwing
Dit thema is uitvoerig aan de orde in dit plan. Gekozen is voor een gebiedsgerichte benadering met uitvoerige toetsingscriteria.

D2 Deskundigenadviezen
Het plan is terughoudend ten aanzien van het inschakelen van deskundigen. Wel worden richtlijnen zoveel mogelijk gehanteerd.

D3 Mestopslagen
In het plan is een expliciete regeling opgenomen.

D4 Glastuinbouw
Behalve bestaande kwekerijen sluit het plan glastuinbouw uit (kassenbouw is niet toegestaan).

D5 Boorlocatie
Exploratie- en exploitatieboringen kunnen, afhankelijk van de bestemming, slechts plaatsvinden op basis van een vrijstellings- dan wel een wijzigingsbevoegdheid. De betreffende boringen zijn niet toegestaan binnen de bestemming natuurgebied. Seismologisch onderzoek is binnen de agrarische bestemmingen bij recht toegestaan.

D6 Wet geluidhinder
Het plan is afgestemd op deze wet. Aan het plan wordt separaat een akoestisch onderzoek toegevoegd.

2 Landschappelijke opbouw

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is een beeld gegeven van de landschappelijke opbouw van het plangebied. Het landschap is in de loop van de eeuwen gevormd. De basis van het landschap ligt besloten in de opbouw van de bodem, de hoogteligging en de natuurlijke waterhuishouding. De mens is het gebied voor eigen doeleinden gaan gebruiken en heeft daarbij gebruik gemaakt van de natuurlijke omstandigheden. Bovendien hebben de gebruikers de natuurlijke omstandigheden aangepast om nog beter te kunnen functioneren.

De landschappelijke opbouw is wezenlijk voor de identiteit van een gebied. Eén van de doelen van het bestemmingsplan is dan ook om deze identiteit zo goed mogelijk te bewaren. Een aspect daarvan is het beschermen van oude situaties. Een ander aspect is om bij de inrichting van een gebied gebruik te maken van die identiteit, waardoor bijvoorbeeld historische lijnen in het landschap worden benut en geaccentueerd. Door met het bebouwen en inrichten van het gebied aan te sluiten op bestaande gegevens wordt de identiteit van het gebied bewaard.

2.2 Geologie en bodem

Ontstaansgeschiedenis

Friesland kent een zeer gevarieerd en natuurrijk landschap. De oorsprong van deze variatie is gelegen in de ontstaanswijze. Als gevolg van de rijzing van de zeespiegel door het afsmelten van het landijs na de laatste ijstijd, vond vanaf circa 2700 voor Chr. in het Noordnederlandse kustgebied sedimentatie plaats van zand en klei op de pleistocene ondergrond, bestaande uit keileem en dekzand. Op deze ondergrond ontstond veen, vooral in de lager gelegen gebieden waar de waterafvoer gebrekkig was, zoals ook in het grootste deel van het plangebied. Sommige delen, zoals het noordelijke deel van de voormalige gemeente Haskerland, werden regelmatig door de voormalige Middelzee overstroomd en bedekt met een kleilaag. Andere delen bleven vrij van overstroming waardoor het veen aan de oppervlakte bleef.
Als gevolg van de stuwende werking van het landijs tijdens de voorlaatste ijstijd ontstonden hoge zandruggen waar de oudere pleistocene ondergrond aan de oppervlakte komt.

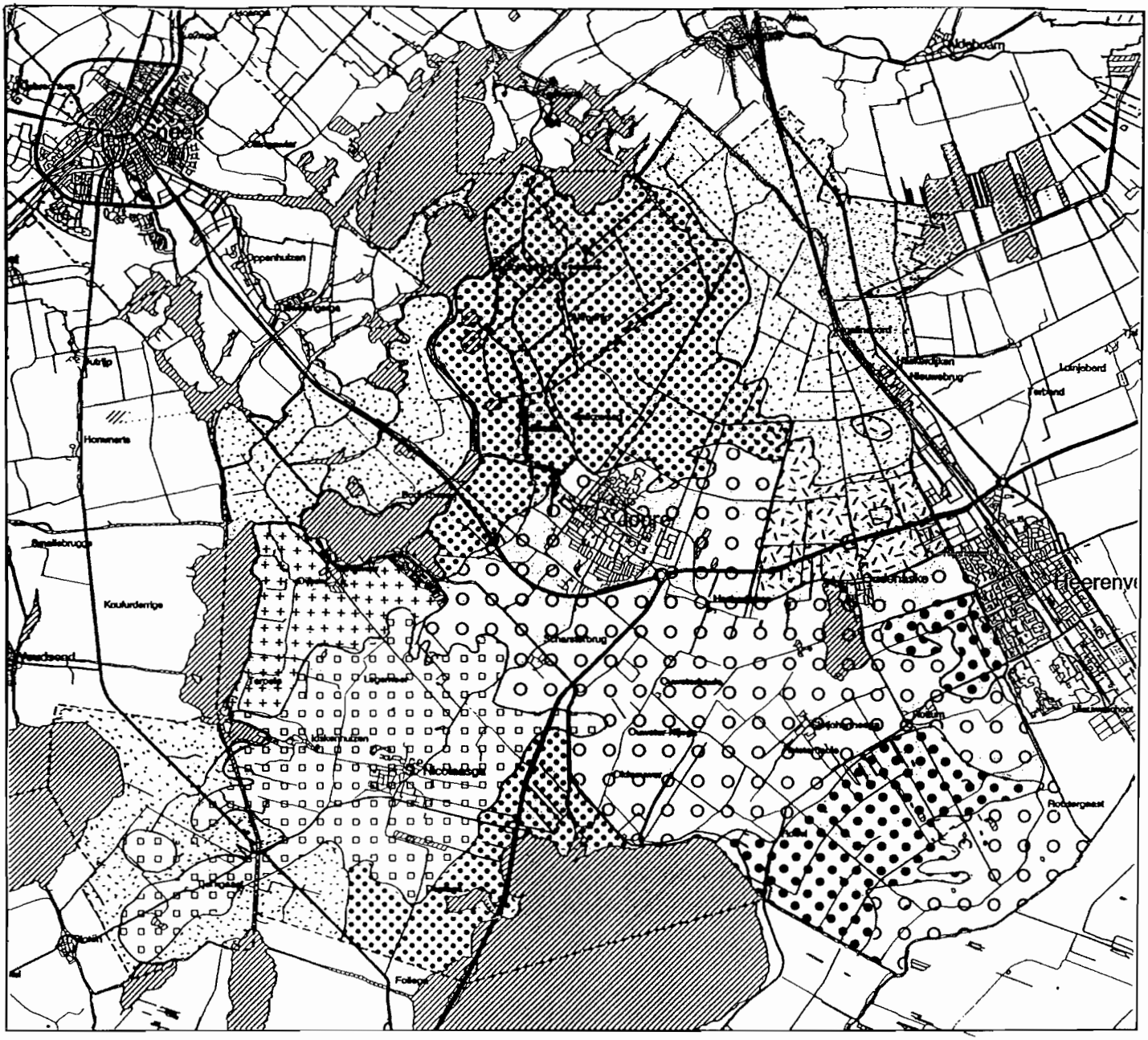

2.1 BODEMKAART

humuspodzol

koopveen met zand (spalterveen)

podzol (moerige bovengrond)

weideveen en waardveen gronden

veenmosveen (spalterveen)

vlierveen met veel zand

fijnmazig mozaiek patroon van allerlei grondsoorten
(veel zand + moerig gronden)

1km

SKARSTERLAN

Bodem

Eén zo'n zandrug loopt vanuit Gaasterland over Tjerkgaast, Spannenburg en St. Nicolaasga in de richting van Joure waar het zand onder het jongere veen verdwijnt. Al op geringe diepte (40-50 cm) komt in deze zandrug keileem voor.
De veengronden worden aangetroffen in een vrij brede strook langs de grote meren en in het noordelijk deel van Skarsterlân. De veengronden zijn grotendeels afgedekt met een dunne (15-30 cm) kleilaag. In het noorden van de gemeente is het kleidek heel plaatselijk dikker dan 40 cm. In dat geval spreken we van kleigronden. Op de overgangen van het zand- naar het veengebied komen veel moerige gronden voor. Dit zijn gronden met een dunne veenlaag boven een zandondergrond.

2.3 Bewoningsgeschiedenis

Overstromingen

De eerste bewoning van het Friese veengebied dateert al vanaf het begin van de jaartelling. Door de voortdurende veengroei die lange tijd niet door overstromingen werd verstoord, kon er een relatief hoog gelegen gebied ontstaan. Dit veengebied had een natuurlijke afwatering en de eerste bewoners vestigden zich juist langs de kreken en geulen. Al heel vroeg voerden deze bewoners cultuurtechnische maatregelen uit, zoals het graven van sloten voor betere afwatering. Dit veroorzaakte inklinking van het veen waardoor grote delen van het veen overstroomden. Dit gebeurde in de Laat Romeinse transgressiefase tussen 300 en 600 na Chr. Hierdoor werden de bewoners gedwongen weg te trekken naar de hoger gelegen zandgronden of naar de kwelderwal van de toen aanwezige zeearm de Middelzee.

Verveningen

Als gevolg van verveningswerkzaamheden hebben zich binnen het plangebied verschillende ontwikkelingen voorgedaan. Aanvankelijk werd vooral in het zuidoosten van de gemeente verveend (circa 1750-1800), later in het noordoosten (1860-1900). De oude Friese verveningsmethode leidde tot het ontstaan van petgaten: langgerekte smalle plassen, gescheiden door wallen of dijkjes, ook wel ribben genaamd. Deze petgaten groeiden na verloop van tijd weer dicht. Met de komst van de Gietersen (verveners uit Giethoorn en omstreken) werd overgegaan op een andere, grootschaliger verveningsmethode die leidde tot het ontstaan van grote aaneengesloten veenplassen. Ook de grote meren zijn ontstaan door vervening al dan niet in combinatie met erosie. Door overstromingen is het merengebied altijd schaars bewoond gebleven.

Veenpolders

In 1822 werd bij Koninklijk Besluit geregeld dat uitgeveende gebieden moesten worden ingepolderd. Om dit te bekostigen werden verveningsbelastingen en later poldergelden geheven. Zo ontstond omstreeks 1856 de Haskerveenpolder, waarin pas twintig jaar later de eerste grote kavel droogviel. De Groote St. Johannesgaaster Veenpolder ontstond uit het tweede en derde veendistrict in Schoterland en Haskerland in 1852. De Trijegaaster veenpolder was in 1926 gereed. Van de vele plassen zijn het Hasker en Nannewijd overgebleven. Pas in 1955 werd begonnen met de drooglegging van het Ooster en Westerschar, nog altijd een moerassig gebied. Een aantal dijken, die in de Middeleeuwen of daarna zijn aangelegd, zijn redelijk goed bewaard gebleven. Op de plankaart zijn deze aangegeven als cultuurhistorisch waardevol element.

Ontginningsassen

In het uitgestrekte laaggelegen veengebied was bewoning vroeger vrijwel onmogelijk. Het grondgebruik was beperkt tot hooiwinning hetgeen vanuit de hogere zandgebieden plaatsvond. Vanaf circa 1700 werd op grote schaal turf gewonnen. Na de turfwinning ontstonden in de veenpolders verlandingszones en heidevelden die later weer ontgonnen zijn. Bewoning ontwikkelde zich langs strakke ontginningsassen, waarlangs dorpen ontstonden (bijvoorbeeld Haskerhorne-Oudehaske-Nijehaske; Rotsterhaule-St.Johannesga-Rohel). Nieuwe assen, evenwijdig aan de andere, ontstonden met de voortschrijdende vervening en ontginning.

2.4 Landschap

Het landschap van Skarsterlân kan onderscheiden worden in het veengebied, het dekzandgebied en het kleigebied. Het kleigebied beslaat slechts een zeer kleine oppervlakte in het noordoosten van het plangebied. Dit gebied bestaat uit een bedijkte kweldervlakte en kan worden omschreven als een grootschalig, open gebied met een regelmatige blokverkaveling.

Veengebied

In het veengebied is sprake van drie verschillende deelgebieden die ieder een zelfstandige ontwikkeling hebben doorgemaakt:

- Merengebied.
  Beeldbepalend in het merengebied zijn vooral de oeverzones die gekarakteriseerd worden door een afwisselend patroon van riet, struweel en elzenbosjes. Ook wegen, waterlopen en bebouwingslinten hebben een grillig verloop. Het merengebied heeft verder een open karakter met beplanting langs een aantal wegen.

- Noordelijke veenpolders.
  Dit is een ontgonnen veenvlakte met een grootschalig open karakter, waaiervormig patroon van rechte wegen, waterlopen en verkavelingspatroon.
- Zuidelijke veenpolders.
  Ook dit is een ontgonnen veenvlakte maar veel meer verdicht door bebouwingslinten, verspreide bebouwing, en beplanting. Er is sprake van een slagenverkaveling en een rechtlijnig wegen- en waterlopenpatroon.

Zandgebied

- Dekzandrug Sloten-St. Nicolaasga-Joure.
  Verdicht gebied door opgaande beplanting, lintbebouwing langs wegen en verspreide bebouwing. In de dekzandvlakte rondom St. Nicolaasga hebben in de 17^{e} en 18^{e} eeuw uitgebreide bebossingen plaatsgevonden door grootgrondbezitters. Restanten van de vroegere hakhoutbossen zijn nu te vinden ten noorden van St. Nicolaasga, de Vegelinsbossen. Rond Idskenhuizen komen nog oude bouwlanden voor met een es-achtige structuur, waarbij via het zogenaamde potstalsysteem de schapen voor de mest zorgden. Momenteel zijn de bouwlanden vrijwel allemaal als grasland in gebruik. Hier en daar is de bolle vorm nog herkenbaar. Ook ten westen en zuidwesten van St. Nicolaasga komen oude bouwlanden voor die in verband kunnen worden gebracht met vroegere heidevelden.
- Rotstergaast/Tjongerdal.
  Opgestuwde zandrug en stroomdal. Geaccidenteerd gebied met overgang van hoog naar laag. Slingerend wegen- en waterlopenpatroon.

3 Natuur

3.1 Inleiding

De ontwikkelingen ten aanzien van natuurlijke kwaliteiten geven ook in Friesland in het algemeen reden tot zorg. Door tal van maatschappelijke activiteiten worden verscheidene soorten en levensgemeenschappen van planten en dieren in hun voortbestaan bedreigd. Hierdoor neemt de verscheidenheid aan natuurlijke kwaliteiten steeds verder af. Deze teruggang uit zich in de volgende ontwikkelingen:

- vermindering van kwaliteit in natuurterreinen;
- achteruitgang in oppervlakte en kwaliteit van agrarische gebieden met plantkundige en/of vogelkundige betekenis;
- afname in aantal en kwaliteit van natuurlijke elementen, die verweven zijn met de in cultuur gebrachte gebieden.

Het beleid voor het natuurbeheer in de provincie is dan ook gericht op het bevorderen van een zo groot mogelijke rijkdom aan natuurlijke kwaliteiten, alsmede van een goede ecologische samenhang. Hierbij ligt de nadruk op soorten en levens-gemeenschappen die in Friesland van nature of van oudsher voorkomen.

In de gemeente Skarsterlân is (nog) geen vegetatiekartering uitgevoerd. Ook de gegevens over de fauna zijn fragmentarisch en weinig gedetailleerd. De in dit hoofdstuk genoemde gegevens zijn daarom mogelijk niet volledig. De mogelijkheid bestaat dat in het plangebied waardevolle planten- of diersoorten voorkomen die niet genoemd zijn.

3.2 Relatie bodem, hydrologie, menselijk gebruik en ecologische waarden

De ontwikkeling van natuurwaarden hangt samen met de aard van de bodem (met name de bodemvruchtbaarheid), de beschikbaarheid van water in de wortelzone en de kwaliteit van het grondwater. Dit zijn voor de natuur belangrijke abiotische omstandigheden. Daarnaast hangt de ontwikkeling van natuurwaarden af van de ruimte die de mens hiervoor heeft geboden dan wel heeft overgelaten.

Omdat de hydrologische processen vrij ingewikkeld zijn en zich over een grote oppervlakte uitstrekken kunnen plaatselijke ontwikkelingen in het grondgebruik, bijvoorbeeld als gevolg van de landbouw of de drinkwaterwinning, ingrijpende en verstrekkende gevolgen hebben voor de voorkomende natuurwaarden in Skarsterlân.

Hydrologie

Het water is voor de ecologische samenhang van een gebied erg belangrijk. Zo heeft het oppervlaktewater een duidelijk verbindend effect. Het water bevordert de verspreiding van water- en moerasplanten en tal van dieren. Tevens vindt er een gelijkschakeling van voedselrijkdom plaats.

Het freatische (ondiepe) grondwater is voor tal van vochtminnende soorten planten en dieren van belang. Peilverlagingen kunnen tot een vrij grote afstand doorwerken.

De werking van het diepere grondwater gaat nog veel verder. Regenwater dat op de hogere delen van het Drents plateau in de grond zakt, veroorzaakt druk en daardoor stroming van het grondwater naar de omliggende gebieden. Deze stroming wordt geleid door de beekdalen in de pleistocene ondergrond en komt tot ver in westelijke en noordwestelijke richting in bepaalde zones in Friesland aan de oppervlakte. In het noordelijke en noordwestelijke kleigebied is de stroming van het diepe grondwater juist landinwaarts gericht en komt het water in bepaalde zones als zoute kwel aan de oppervlakte. Bepaalde soorten planten en waterorganismen zijn afhankelijk van het optreden van bepaalde vormen van kwel.

Als gevolg van de verschillen in hoogte en de aanwezigheid van ondoorlatende keileemlagen is er variatie in de mate van kwel. Ook de samenstelling van het kwelwater varieert. Naarmate het grondwater een langere weg door de bodem aflegt wordt het steeds meer verrijkt met mineralen (regionale kwel). Kwelwater dat afkomstig is van vlakbij gelegen infiltratiegebieden is veel armer aan mineralen (lokale kwel). Verschillen in samenstelling van kwelwater leiden op hun beurt weer tot verschillen in kwaliteit van het oppervlaktewater. Al deze abiotische kenmerken beïnvloeden in hoge mate het voorkomen van planten en dieren. Zo wordt de verspreiding van de Zilveren Maan, een bijzondere vlinder die voorkomt op vochtige graslanden, geheel bepaald door het voorkomen van het Moerasviooltje, de plant waar deze vlindersoort op leeft. Het voorkomen van het Moerasviooltje is echter weer geheel afhankelijk van een bodem die gevoed wordt met kwelwater van een bepaalde samenstelling. Moerasviooltje en Zilveren Maan

worden in sommige veenmoerassen nog aangetroffen, onder meer in de Oosterschar en de Blaugerzen.

Gradiënten

Belangrijk voor het tot ontwikkeling komen van natuurwaarden is de aanwezigheid van gradiënten. Een gradiënt is een geleidelijke overgang tussen uitersten, zoals klei-zand, hoog-laag en droog-nat. Omdat bij een gradiëntsituatie op korte afstand van elkaar verschillende abiotische omstandigheden voorkomen die elk hun eigen vegetatie en dierenleven kennen, zijn gradiënten soortenrijk en in ecologisch opzicht waardevol. Ook in het plangebied blijkt de verspreiding van veel soorten terug te voeren te zijn op de aanwezigheid van gradiënten. Onderzoek heeft aangetoond dat het voorkomen van vele vegetaties en plantensoorten is gerelateerd aan hydrologische gradiëntsituaties. In mindere mate geldt dit ook voor diersoorten.

Elke situatie kent zijn eigen begroeiing en daarmee samenhangend dierenleven. Doordat dit alles op korte afstand van elkaar aanwezig is, biedt het tevens mogelijkheden voor kritische soorten die afhankelijk zijn van verschillende situaties. Een voorbeeld is de Ransuil die dekking en broedgelegenheid vindt in de droge, structuurrijke begroeiing van kleine bosgebieden zoals bij St. Nicolaasga en foerageert in de aangrenzende, open en vochtige weilanden. Gradiënten vergroten de natuurwaarden dus aanzienlijk. De belangrijkste voorwaarde voor het behoud van deze gradiënten is het behoud of het herstel van de uitersten aan weerszijden ervan.

Diversiteit

Als gevolg van grote verschillen in abiotische factoren is er sprake van een grote variatie in groeiomstandigheden voor planten. Wanneer deze verschillen tot uiting kunnen komen mag er een rijke variatie aan ecosystemen worden verwacht.
De feitelijke toestand van de natuur in het plangebied is echter vrij zorgelijk, met name als gevolg van de verstorende invloed van vermesting, verzuring van bodem en grondwater en de verdroging. Vooral verdroging als gevolg van sterke ontwatering ten behoeve van de landbouw heeft geleid tot een sterke verarming van de diversiteit.

Agrarisch beheer

De bodemgesteldheid, de waterhuishouding en de voedselrijkdom worden beïnvloed door het beheer. Bij intensief beheer treedt nivellering van het milieu op met als gevolg een verarming van de vegetatie. Slechts enkele soorten kunnen zich aanpassen aan intensief beheer. Deze soorten gaan overheersen waardoor een eenzijdige vegetatiestructuur en soortensamenstelling ontstaat.

Aan de andere kant is het goed te bedenken dat in het verleden agrarisch beheer juist waardevolle halfnatuurlijke landschappen geschapen heeft zoals bijvoorbeeld de weidevogelgebieden.

Wanneer het agrarisch beheer geëxtensiveerd wordt (vermindering van de bemesting, maaien na de zaadzetting) kan de differentiatie in het milieu tot uiting komen in de vegetatie. De variatie neemt toe, zowel in soortenrijkdom als in vegetatietypen.

Waardevolle vegetaties

Min of meer natuurlijke vegetaties komen vooral voor in de natuurterreinen. Deze worden verderop besproken. In het overige gebied laat het agrarisch grondgebruik niet of nauwelijks ruimte voor min of meer natuurlijke vegetaties. Waardevolle vegetaties zijn daardoor buiten de natuurterreinen beperkt tot enkele kleine snippers. Op de plaatsen waar deze voorkomen is, meestal door een min of meer toevallige samenloop van omstandigheden, de nivellerende invloed van cultuurmaatregelen minder groot. Deze omstandigheden kunnen zijn:

- hydrologische isolatie, afscherming van vervuild water;
- extensief gebruik op bedrijfsniveau (lage bemestingsdruk, niet scheuren van grasland);
- graslandgebruik door niet-agrariërs;
- geen agrarisch gebruik: park, reservaat, tuin en dergelijke.

Ook waardevolle oever- en waterplantvegetaties komen in de gemeente slechts plaatselijk voor. Dit komt door een matige waterkwaliteit, wisselingen in waterpeil en frequent onderhoud. Hoog voedselaanbod, uitbaggeren en droogvallen van sloten zijn factoren die in het voordeel werken van een klein aantal algemene pioniersoorten.

Waardevolle fauna

Internationaal gezien vervult Nederland, en zeker Friesland, een zeer belangrijke functie als leefgebied voor weidevogels. Zo broedt 80% van de Westeuropese populatie van de Grutto in Nederland. Weidevogels vormen in Nederland één van de meest kwetsbare vogelgroepen. Door peilverlagingen en intensivering van het graslandbeheer gaan veel, met name kritische soorten, zoals Tureluur en Kemphaan hard achteruit. Bovendien treedt in Nederland areaalverlies op door stadsuitbreidingen, wegenaanleg en recreatievoorzieningen.

Weidevogels zijn kwetsbaar voor intensivering van landbouw-activiteiten. Behalve rustverstoring gaat intensivering van het grondgebruik vaak gepaard met grondwaterpeilverlaging. Dit

beïnvloedt de samenstelling, de bereikbaarheid en de hoeveelheid van het voedsel. Met name de jonge weidevogels kunnen niet diep genoeg met hun korte en weke snavels in droge bodems doordringen.

Eutrofiëring heeft meestal tot gevolg dat de hoeveelheid voedsel toeneemt, maar de diversiteit van het voedsel neemt af. Voor kritische weidevogelsoorten en enkele soorten watervogels die op bepaalde prooitypen gespecialiseerd zijn, kan eutrofiëring dus zeer nadelig uitwerken.

3.3 Ecosystemen als ecologische waarden

Om in het kader van een bestemmingsplan aan te kunnen geven met welke ecologische waarden rekening moet worden gehouden in Skarsterlân zijn ecosystemen en soorten beschreven. Ecosystemen worden in dit verband beschouwd als delen van de omgeving met een samenhangende bezetting van organismen uit alle biologische groepen; niet alleen de aanwezigheid van verschillende planten en dieren is van belang, maar met name de aanwezigheid van ten minste één gesloten voedselketen. Een voorbeeld: planteneters (bijvoorbeeld rupsen) dienen als prooi voor insekteneters (spitsmuizen), spitsmuizen worden verorberd door roofdieren (Kerkuil, Wezel). Resterend dood materiaal wordt door verteerders zoals schimmels afgebroken tot voor planten bruikbare mineralen.

In het Nederlandse cultuurlandschap zijn niet alleen natuurlijke ecosystemen te onderscheiden. Het overgrote deel van de ruimte wordt ingenomen door de landbouw en de bebouwde omgeving. De meest waardevolle ecosystemen vinden we in natuurterreinen en kerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Maar ook in randzones van het agrarische gebied zoals overhoek(bos)jes, houtwallen, waterlopen en poelen zijn natuurwaarden geconcentreerd.

3.4 Dorpskernen en agrarische bebouwing

Vogels

Het traditionele cultuurlandschap van Skarsterlân is vooral geschikt voor vogels van water en open veld. Ook voor echte cultuurvolgers is het agrarisch landschap van groot belang: vogels als Kerkuil, Zwarte roodstaart, Boeren- Huis- en Gierzwaluw zijn voor nestgelegenheden volledig afhankelijk van (agrarische) bebouwing.

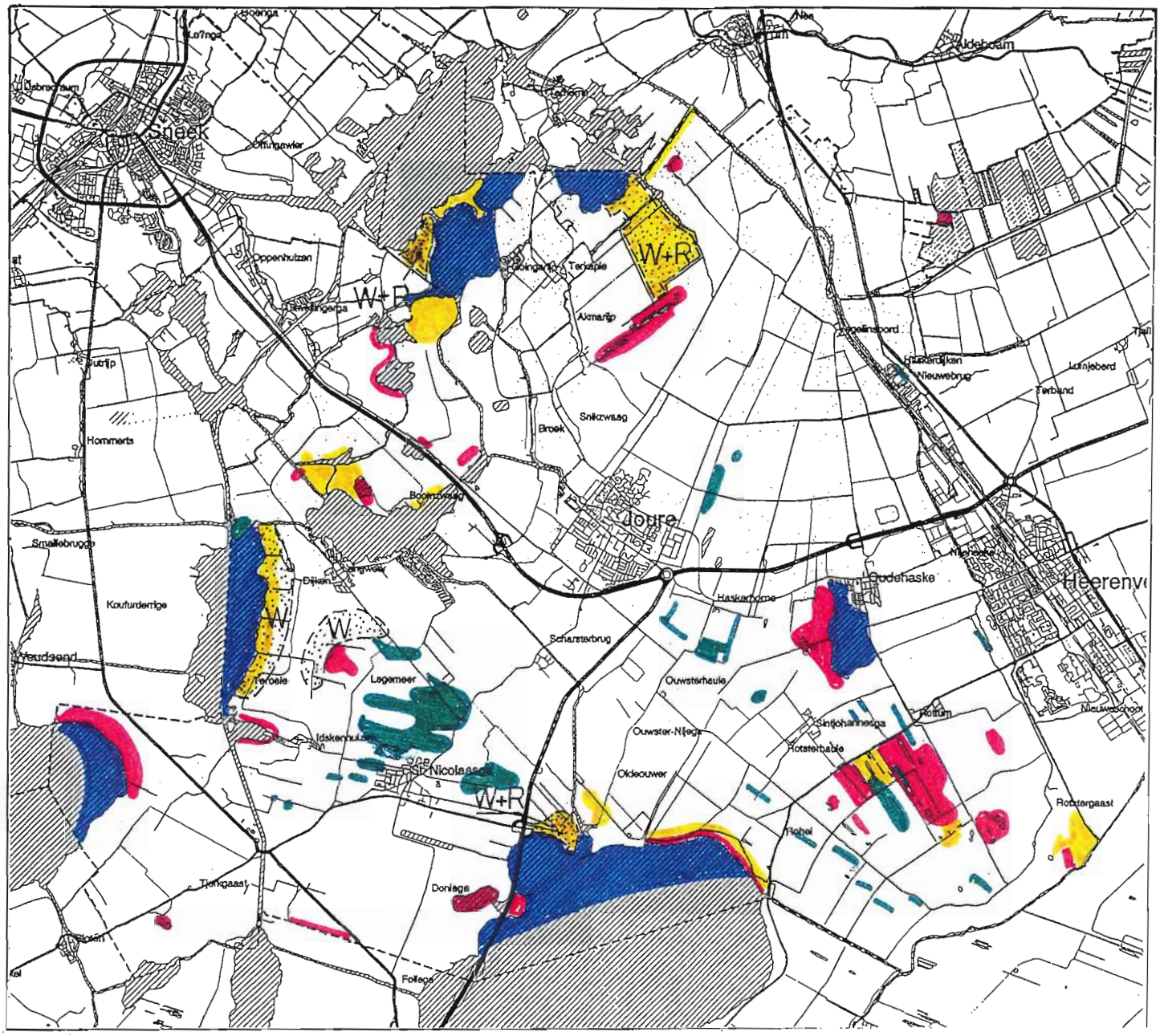

3.1 NATUUR

- half natuurlijk grasland
- moeras of ruigte
- bos
- binnenwater met belangrijke natuurwaarden
- W — weidevogelgebied
- R — rustgebied voor watervogels en ganzen van internationale betekenis

1km

SKARSTERLAN

Voor het foerageren worden onder meer de tuinen en aangrenzende graslanden gebruikt.

Vleermuizen

Tevens komen in het plangebied enkele soorten vleermuizen voor die voor voortplanting en dagverblijven ook van bebouwing afhankelijk zijn. De Laatvlieger komt veel voor rond de dorpskernen en bossen rond St. Nicolaasga. De Watervleermuis maar ook de Laatvlieger foerageren veel boven het wateroppervlak van vaarten en meren. Het is waarschijnlijk dat er in bepaalde dorpskernen slaapplaatsen of kraamkolonies voorkomen van één of meer soorten. Deze kunnen zich bevinden in kerkzolders, torens en spouwmuren. Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn wettelijk beschermd. Het voorkomen van vleermuizen wijst op de aanwezigheid van een breed spectrum aan insecten en geeft daarom tevens informatie over de kwaliteit van de omgevingsvegetatie en waterpartijen.

3.5 Cultuurgraslanden

Flora

In Skarsterlân is het merendeel van de graslanden in vrij intensief agrarisch gebruik en botanisch gezien niet bijzonder waardevol. Ze bestaan vooral uit het Engels raaigras-kweekgrastype. Deze vegetatie is kenmerkend voor intensief gebruikte, voedselrijke bodems. Naast de overheersende genoemde soorten komen Grote vossestaart, Vogelmuur en Paardebloem voor.
Het Engels raaigras-Geknikte vossestaart type komt voor op vochtige, sterk bemeste percelen met een slechte doorluchting. Naast genoemde soorten komt Fioringras voor.

Fauna

De meeste graslanden kunnen omschreven worden als matige weidevogelgebieden. Weinig kritische soorten als Kievit en Scholekster komen in vrij grote aantallen als broedvogel voor. Wegens intensief graslandbeheer en peilverlagingen hebben kritische soorten (Rode lijst-soorten) als Tureluur en Grutto het een stuk moeilijker. Veldmuis, Mol en Haas zijn weinig kritisch. Deze dieren komen algemeen voor op akkers en graslanden.

3.6 Halfnatuurlijke graslanden

Halfnatuurlijke graslanden bestaan vooral uit Dotterbloemhooilanden en Blauwgraslanden. Ze komen onder meer voor in boezemlanden of zomerpolders rond verschillende meren en in het laagveenmoeras Oosterschar.

Dotterbloemhooilanden

Dotterbloemhooilanden zijn één tot twee maal per jaar gemaaide hooilanden op mineraalrijke, kleiige of venige bodems in permanent natte boezemlanden en zomerpolders. Doordat dergelijke percelen vaak vrij aan de boezem liggen vindt er vaak verrijking plaats met meststoffen uit het boezemwater. Kenmerkende planten zijn Dotterbloem, Grote ratelaar, en Waterkruiskruid. Deze bloemrijke hooilanden kwamen tot het begin van deze eeuw nog algemeen in Nederland voor maar inpoldering, ontwatering en intensivering van het landbouwkundig gebruik hebben geleid tot een drastische afname van het areaal. Verspreid over het merengebied en langs het Tjeukemeer komen nog een aantal van deze graslanden voor.

Blauwgraslanden

Blauwgraslanden bestaan overwegend uit vochtige tot natte onbemeste, éénmaal per jaar gemaaide hooilanden op voedselarme veen- of venige zandgrond, meestal in zomerpolders. Kenmerkende soorten zijn onder andere Spaanse ruiter en Blauwe zegge. Ten zuiden van de Terkaplesterpoelen ligt het grootste blauwgrasland-reservaat van Nederland: De Blaugerzen. De Blaugerzen is volgens de NWC-normering gekwalificeerd als zeer goed weidevogelgebied waar zeer kritische weidevogels als Kemphaan, Zomertaling en Kwartelkoning nog als broedvogel voorkomen.

Trekvogels

Door de ligging van Nederland in de trekbanen van watervogels en steltlopers zijn halfnatuurlijke graslanden, maar in mindere mate ook de meer intensief beheerde, voedselrijke graslanden van boezemlanden en zomerpolders, plaatselijk van groot belang als slaap- en pleisterplaats voor trekkende en overwinterende watervogels en steltlopers. Bij de steltlopers gaat het vooral om doortrekkende soorten zoals Regenwulp, Goudplevier en Kemphaan.

3.7 Laagveenmoerassen en ruigte

Laagveenmoerassen met petgatencomplexen zijn halfnatuurlijke landschappen die onder invloed van de mens zijn ontstaan. Ze hebben een gevarieerd karakter met doorgaans een hoge biodiversiteit (soortenrijkdom). Als gevolg van verlandingsprocessen is er een geleidelijke overgang ontstaan van water naar land. Naast petgaten komen ook grotere waterplassen voor. Daarnaast kunnen sloten, drijftillen, trilvenen, rietlanden, struwelen, blauwgraslanden en hooilanden deel uitmaken van moerascomplexen. De grondwaterstand is meestal stabiel en hoog, hetgeen een stabiele nutriëntenvoorziening garandeert. Plantensoorten als Spaanse ruiter en Vlottende bies zijn in Nederland kenmerkend voor laagveenmoeras-vegetaties en tevens in internationaal opzicht

bedreigd. In de omgeving van Akmarijp en vooral in het Oosterschar komen nog enkele fraaie voorbeelden van dit soort vegetaties voor.

Flora

Kenmerkend voor het open water zijn fonteinkruiden zoals Stompbladig en Spitsbladig fonteinkruid. In sloten van laagveenmoerassen komen Kikkerbeet-Krabbescheer associaties voor en Moerasvaren-riet associaties. Mattenbies, Kleine lisdodde en riet vormen de kenmerkende soorten van de helofyten-verlandingsvegetaties van drijftillen, trilvenen en rietlanden. Verder komen hier vaak Waterscheerling en Cyperzegge voor.
Drijftillen ontwikkelen zich met name onder beschutte omstandigheden. Er groeien verschillende zeggesoorten zoals Pluimzegge en Oeverzegge. Drijftillen worden vaak omzoomd door vegetaties met slangewortel.
Trilvenen worden zowel gevoed door regenwater als grondwater. Ook hier komen veel zeggesoorten voor zoals Draadzegge en Snavelzegge. In verzuurde trilvenen komen veenmosvegetaties voor.

"Petgatten"

In de petgaten ten zuiden van de Terkaplesterpoelen (de "petgatten") komen nog waardevolle moerasvegetaties voor met vooral in slootjes verschillende soorten fonteinkruiden. Op vrij grote schaal komt veenmosrietland voor. De vegetatie van de aanwezige ribben vertoont allerlei overgangen tussen vochtige en droge kamgrasweiden enerzijds en blauwgraslanden en heischrale graslanden anderzijds. Ook andere petgaten, zoals bijvoorbeeld het Nannewijd, bevatten vrij waardevolle vegetaties.

Oosterschar

In het laagveenmoeras Oosterschar is slechts beperkt open water aanwezig. Ook treedt hier vrijwel geen verlanding op. Ondergedoken waterplanten komen bijna niet voor als gevolg van een matige waterkwaliteit.

Fauna

De kenmerkende visgemeenschap wordt meestal gevormd door de Zeelt-Snoek associatie. Naast deze soorten komen Baars en Ruisvoorn voor. Deze vissen zijn sterk gebonden aan heldere, stilstaande wateren met veel waterplanten zoals fonteinkruiden en krabbescheer.
Kenmerkende en tevens bedreigde moerasvogels zijn: Purperreiger, Roerdomp en Bruine kiekendief. Daarnaast komt er een rijke insektenfauna voor waarvan de vele soorten libellen en vlinders het meest in het oog springen. Bijzondere en wettelijk beschermde vlindersoorten zijn Grote vuurvlinder en Zilveren maan.

bedreigd. In de omgeving van Akmarijp en vooral in het Oosterschar komen nog enkele fraaie voorbeelden van dit soort vegetaties voor.

Flora

Kenmerkend voor het open water zijn fonteinkruiden zoals Stompbladig en Spitsbladig fonteinkruid. In sloten van laagveenmoerassen komen Kikkerbeet-Krabbescheer associaties voor en Moerasvaren-riet associaties. Mattenbies, Kleine lisdodde en riet vormen de kenmerkende soorten van de helofyten-verlandingsvegetaties van drijftillen, trilvenen en rietlanden. Verder komen hier vaak Waterscheerling en Cyperzegge voor.
Drijftillen ontwikkelen zich met name onder beschutte omstandigheden. Er groeien verschillende zeggesoorten zoals Pluimzegge en Oeverzegge. Drijftillen worden vaak omzoomd door vegetaties met slangewortel.
Trilvenen worden zowel gevoed door regenwater als grondwater. Ook hier komen veel zeggesoorten voor zoals Draadzegge en Snavelzegge. In verzuurde trilvenen komen veenmosvegetaties voor.

"Petgatten"

In de petgaten ten zuiden van de Terkaplesterpoelen (de "petgatten") komen nog waardevolle moerasvegetaties voor met vooral in slootjes verschillende soorten fonteinkruiden. Op vrij grote schaal komt veenmosrietland voor. De vegetatie van de aanwezige ribben vertoont allerlei overgangen tussen vochtige en droge kamgrasweiden enerzijds en blauwgraslanden en heischrale graslanden anderzijds. Ook andere petgaten, zoals bijvoorbeeld het Nannewijd, bevatten vrij waardevolle vegetaties.

Oosterschar

In het laagveenmoeras Oosterschar is slechts beperkt open water aanwezig. Ook treedt hier vrijwel geen verlanding op. Ondergedoken waterplanten komen bijna niet voor als gevolg van een matige waterkwaliteit.

Fauna

De kenmerkende visgemeenschap wordt meestal gevormd door de Zeelt-Snoek associatie. Naast deze soorten komen Baars en Ruisvoorn voor. Deze vissen zijn sterk gebonden aan heldere, stilstaande wateren met veel waterplanten zoals fonteinkruiden en krabbescheer.
Kenmerkende en tevens bedreigde moerasvogels zijn: Purperreiger, Roerdomp en Bruine kiekendief. Daarnaast komt er een rijke insektenfauna voor waarvan de vele soorten libellen en vlinders het meest in het oog springen. Bijzondere en wettelijk beschermde vlindersoorten zijn Grote vuurvlinder en Zilveren maan.

Meeroevers

Langs de noordoever van het Tjeukemeer, de westoever van het Nannewijd en de oostoever van het Slotermeer komen plaatselijk brede rietkragen voor met veel ruigtebegroeiing. Deze oevers zijn kwetsbaar voor verstoring en betreding. Naast riet komen als planten onder meer voor: Harig wilgeroosje, Smeerwortel en Haagwinde. Deze gebieden zijn zeer vogelrijk. Karakteristieke en bedreigde moerasvogels die hier tot broeden komen zijn onder meer Rietzanger, Roerdomp en Bruine kiekendief.
Ook de rietkragen van het Grote Brekken en het Koevordermeer zijn waardevol, zij het dat deze minder breed zijn en dienovereenkomstig kleinere vogelpopulaties herbergen.

3.8 Slootkanten en slootoevers

In het agrarisch landschap van Skarsterlân is door het intensief gebruikte cultuurgrasland voor veel plantensoorten geen plaats meer. Extensiever beheerde slootkanten kunnen daarom plaatselijk als refugium fungeren voor deze soorten en plaatselijk rijke vegetaties herbergen.
De vegetatietypen Fioringras-Ruw beemdgras en Scherpe boterbloem-Engels raaigras komen veel langs slootranden voor. Het type Fioringras-Ruw beemdgras komt vooral voor langs bemeste graslanden. De vegetatie is weinig soortenrijk. Zomprus, Moeraszoutgras en Blaartrekkende boterbloem komen in geringe hoeveelheden voor. Het Scherpe boterbloem-Engels raaigras type komt voor op steile taluds waar het slootpeil in de zomer 100-150 cm beneden het maaiveld staat. Deze vegetaties zijn vrij soortenrijk met onder andere Veldbeemdgras, Kruipende boterbloem, Veldzuring en Hoornbloem als kenmerkende soorten.

Slootoevers

Voorkomende vegetatie typen van slootoevers zijn het Riet-Kleine watereppe type en het Riet-Mannagrastype. Het Riet-Kleine watereppe type wordt gekenmerkt door hoogopgaande, vrij soortenrijke vegetaties. Naast Riet en Kleine watereppe komen onder andere Grote waterweegbree en Mannagras voor. Het Riet-Mannagrastype komt vooral voor in sloten die niet regelmatig geschoond worden. Naast genoemde soorten komen Fioringras en Kleine watereppe voor.

Waterlopen

Bij de beschrijving van waterplantengemeenschappen moet bedacht worden dat het schonen van sloten of andere ingrepen van cultuurtechnische aard grote gevolgen kan hebben voor de samenstelling van de plantengemeenschappen. Dat heeft tot gevolg dat sommige

soorten in een seizoen massaal voor kunnen komen terwijl in het jaar daarop andere soorten algemeen zijn.
Veel sloten zijn dermate vervuild/vermest dat er geen waterplanten aangetroffen worden. De overige sloten kunnen voornamelijk ingedeeld worden in het Klein kroos-veel wortelig kroos type en het Tenger fonteinkruid-Zannichellea type.
Het eerste type bestaat uit vrij op het wateroppervlak drijvende planten, voornamelijk bestaande uit verschillende soorten kroos die soms het gehele wateroppervlak bedekken. Het water is voedselrijk.
Het Tenger fonteinkruid-Zannichellea type komt verspreid in het plangebied voor. De kenmerkende soort voor de drijflaag is Klein kroos, voor de ondergedoken laag Puntkroos en Gedoornd hoornblad.

In de wat bredere sloten kan hier en daar het Tenger fonteinkruid-Waterranonkeltype voorkomen. Deze sloten hebben een wat lager bedekkingspercentage van kroos (5-20%). Naast genoemde soorten zijn Smalle waterpest en Aarvederkruid kenmerkende soorten.

Fauna

De oevers van sommige sloten en vaarten worden als broedgebied benut door Kleine karekiet, Rietgors en Rietzanger. De Woelrat is een knaagdier die zich bij voorkeur ophoudt in verruigde wegbermen en slootoevers.
Over amfibieën in het gebied is weinig bekend. De Groene kikker en Kleine watersalamander komen in ieder geval op verschillende plaatsen voor. Deze soorten kunnen zich uitsluitend voortplanten in sloten en plassen met een redelijke waterkwaliteit. Over het algemeen zijn dit sloten waar hogere waterplanten voorkomen (bijvoorbeeld fonteinkruiden). De Gewone pad komt ook in het gebied voor. Deze soort stelt nog hogere eisen aan de voortplantingsplaats. Het water moet zuurstofrijk zijn. Vaak worden daarom semipermanente wateren zoals regenwaterpoelen als voortplantingsplaats gebruikt. Reptielen zijn zeer schaars. De Adder (en vermoedelijk ook de Ringslang) komt voor in het Oosterschar.

3.9 Binnenwateren

Van belang voor het natuurbeheer zijn vooral ondiepe wateren grenzend aan brede oeverzones. Oeverzones en aangrenzend water vormen een ecologisch samenhangend geheel met een hoge natuurlijke kwaliteit en vervullen een belangrijke functie als kraamkamer voor verschillende vissoorten. Voor tal van watervogels zoals Aalscholver, Fuut en Visdief vormen deze wateren belangrijke

foerageergebieden.
In de oevers wordt door een groot aantal watervogels gebroed. Van de watervogels zijn Wilde eend, Kuifeend en Waterhoen vrij algemeen als broedvogel. De Waterral is wat zeldzamer.

3.10 Bosgebieden

In het plangebied komen een aantal kleinere bossen voor. De grootste stukken bos en in ecologisch opzicht ook het meest waardevol zijn de Vegelinsbossen en het Wilhelmina-oord-bos bij St. Nicolaasga. Dit zijn gevarieerde complexen bestaande uit eikenhakhout, oud loofbos, eikenberkenbos en gemengd bos. Naast eik en berk komen ook beuk, paardekastanje en Grove den voor. Met name het oude loofbos kent een gevarieerde kruid- en struiklaag. Deze gevarieerde bossen kennen een rijke vogelpopulatie waaronder soorten als Wielewaal, Boomklever en Grote bonte specht. In en rond de bossen komen een groot aantal zoogdieren voor. Vos en Ree zijn dieren die regelmatig gesignaleerd worden. Ook kleine marterachtigen als Wezel en Hermelijn evenals de Das jagen vaak langs de bosranden.
Ook van belang maar wat minder soortenrijk zijn de Haulsterbossen ten zuidoosten van Joure. Deze bossen bestaan overwegend uit eikenhakhout.

3.11 Ecologische verbindingen

Langs de minder intensief beheerde sloot- en vaartoevers zijn nog veel natuurwaarden aanwezig. Behalve verbindingen vormen deze elementen voor een aantal algemene soorten foerageer- en leefgebied. Ook als overloopgebied in de vorm van een territorium bij een overschot aan soortgenoten in kerngebieden zijn deze elementen nuttig. Omdat het gaat om uitwisseling van soorten uit gelijke biotopen kan onderscheid gemaakt worden in droge en natte verbindingen.
De veelheid van wateren met name in het merengebied vormen goede biotopen en uitwisselingsmogelijkheden voor aan water gebonden organismen zoals water- en moerasplanten-gemeenschappen, watervogels, vissen en amfibieën.
De hoger gelegen dekzandgebieden vormen een ecologische eenheid met het eveneens hoog gelegen Gaasterland. Meer of minder verruigde bermen van wegen, sloten en vaarten alsmede beplantingselementen en bosjes kunnen worden beschouwd als

A

verbindende elementen tussen deze delen en het oostwaarts gelegen Drents plateau.

4 De landbouw

4.1 Inleiding

De landbouw vormt het belangrijkste grondgebruik in het buitengebied. In verband met de nog niet optimale verkavelings- en ontwateringssituatie zal in een deel van het plangebied (Doniawerstal) een ruilverkaveling uitgevoerd worden teneinde de produktieomstandigheden voor de agrarische bedrijven te verbeteren. Hierdoor zal het belang van het gebied voor de landbouw nog verder toenemen.

Voor de Friese economie en voor Skarsterlân is de landbouw van grote betekenis. Toch is er ook in deze sector sprake van een daling in werkgelegenheid. Ten behoeve van een algemene milieukwaliteit moet ook de Friese landbouw zich inspannen om de belasting van bodem, water en lucht met ammoniak, mineralen en gewasbeschermingsmiddelen te verminderen.
Als gevolg van verschillende quoteringsregelingen voor zowel melk- als akkerbouwproducten, gewijzigd Europees markt- en prijsbeleid en veranderingen op wereldmarktniveau (GATT en het vallen van het IJzeren Gordijn) is het landbouwperspectief vooral voor de akkerbouw en in mindere mate ook voor de melkveehouderij verslechterd. De landbouw bevindt zich in een heroriënteringsfase, waarin zij onderzoekt welke ontwikkelingsrichting de meeste kans op succes biedt.

In de Friese veehouderij was altijd sprake van een sterke specialisatie op de melkveehouderij. Vanaf 1984 is hier enige verandering in gekomen. Sommige bedrijven gingen door met specialiseren, anderen begonnen met een neventak, meestal schapen of mestrundvee. Het aandeel van Friesland in het landelijk aantal mestrunderen, schapen en geiten is na 1984 gestegen. Het toch al geringe aandeel van de intensieve veehouderij nam nog verder af. Gemiddeld is in Friesland de melkveestapel tussen 1984 en 1988 met 21% gedaald als gevolg van de superheffing. Tussen 1988 en 1994 was sprake van een geringere daling van 13%.

Qua oppervlak en omvang is de positie van de agrarische bedrijven in Friesland sterker dan landelijk, er zijn relatief meer grote en minder kleine bedrijven. In 1988 had 54% van de Friese melkveehouders een ligboxenstal tegen landelijk 45%.

De marktpositie van de melkveehouderij in Friesland is dus vooralsnog niet slecht. Voorwaarde voor deze gunstige positie is dat de melkprijs stabiel blijft. Voor de andere productietakken is de situatie minder gunstig.

4.2 Huidige situatie

In de gemeente Skarsterlân ligt het accent op de melkveehouderij Daarnaast komen in beperkte mate tuinbouw, akkerbouw en intensieve veehouderij voor. Voor het behouden van een economisch draagvlak is instandhouding van de melkveehouderij in dit gebied van groot belang. Aan bestaande bedrijven dienen voldoende ontwikkelingsmogelijkheden geboden te worden. Een deel van de bestaande bedrijven heeft mogelijk behoefte aan uitbreiding om de noodzakelijke milieu-investeringen rendabel te kunnen maken. Bovendien zullen mogelijkheden moeten worden aangegrepen voor de hervestiging van bedrijven die uit de ecologische hoofdstructuur of uit gebieden met een geconcentreerde woonbebouwing geplaatst worden.

De analyse met betrekking tot de aanwezige landbouwbedrijven is voornamelijk gebaseerd op recente gegevens afkomstig uit de landbouwmeitellingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (C.B.S.).

Achtereenvolgens is in dit hoofdstuk ingegaan op de volgende aspecten:
- aantal, oppervlakte en produktieomvang van de bedrijven;
- bedrijfstypen en produktierichtingen;
- externe productieomstandigheden.

Al vanaf 1984 daalt het aantal bedrijven in de gemeente fors. In 1994 zijn in de gemeente 444 agrarische bedrijven geteld; 24 minder dan in 1991. Over 3 jaar is dit een afname van 5,4%. Dit is nauwelijks meer dan de gemiddelde afname van het aantal bedrijven in Nederland (1,5% per jaar). Met name de groep bedrijven met 20-50 hectare cultuurgrond is in aantal afgenomen (zie tabel 4.1). Het aantal grotere bedrijven (> 50 hectare) is daarentegen licht gestegen (zie ook figuur 1).

Figuur 1 Bedrijven naar oppervlakte grootteklasen in hectaren

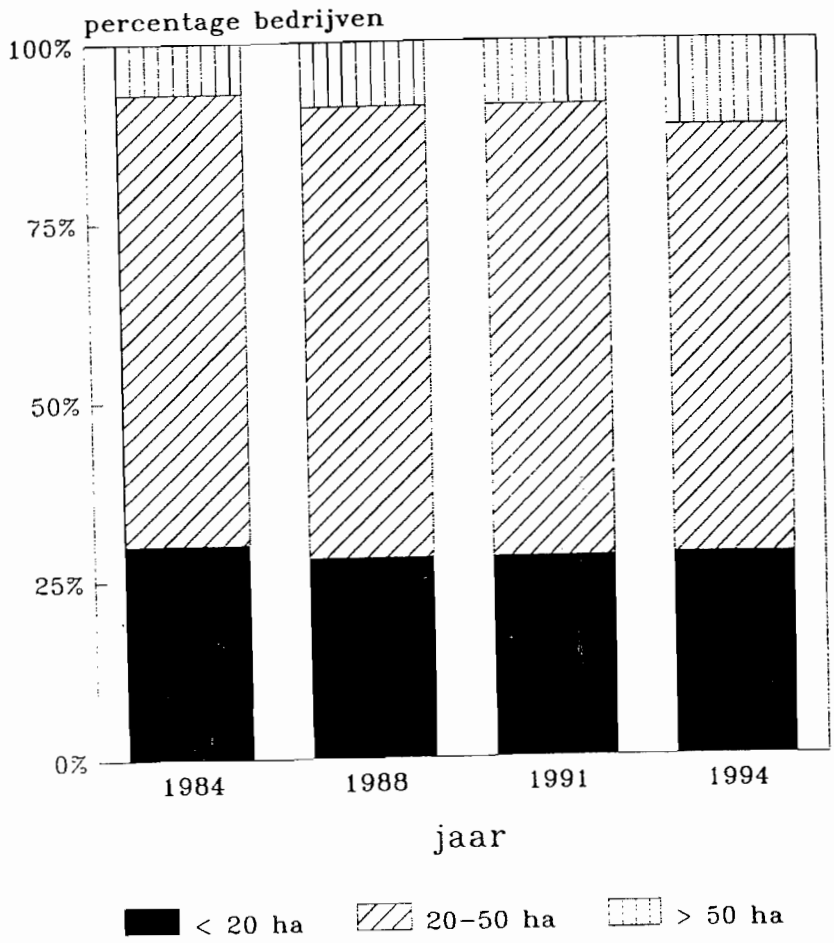

Tabel 4.1 Verdeling van agrarische bedrijven naar grootteklasse in hectaren

Bedrijfsgrootte ha	aantal 1984	aantal 1988	aantal 1991	aantal 1994
< 10	52	75	75	78
10-20	104	65	54	48
20-30	140	127	100	87
30-50	183	186	195	177
50-100	34	39	39	47
> 100	1	4	5	7
Totaal	514	496	468	444

Bron: Landbouwstatistiek C.B.S.

Tabel 4.2 Aantal bedrijven naar type

Type/jaar	1984	1988	1991	1994
akkerbouw	4	0	2	2
tuinbouw/boomteelt	4	6	2	2
graasdieren	498	470	443	423
varkens	8	11	17	13
pluimvee	0	3	0	0
combinatie	0	6	4	4

Bron: Landbouwstatistiek C.B.S.

Oorzaken van een vermindering van het aantal bedrijven is het teruglopende aandeel van Friesland in de Nederlandse landbouw als gevolg van productiebeperkingen in de melkveehouderij en een geringe omvang in Friesland van produktierichtingen als (glas)tuinbouw en intensieve veehouderij, produktierichtingen die in het verleden nog wel enige groei doormaakten. In Friesland maakt het graasdierbedrijf (voornamelijk melkveehouderij) zo'n 80% uit van de totale sector. In Nederland is dit slechts 40%. In Skarsterlân beslaat het graasdierbedrijf ongeveer 95% van het totaal (tabel 4.2). Hoewel de hectare op zich een goede maat is om onderlinge grootteverschillen tussen bedrijven te vergelijken blijken in de praktijk de verschillen toch wat genuanceerder te liggen. De productie van een bedrijf is niet alleen afhankelijk van de oppervlakte cultuurgrond, maar in nog sterkere mate van de teelten.
Onderlinge verschillen in omvang worden tegenwoordig gemeten in nge, de Nederlandse grootte-eenheid, die aansluit op een door de EU opgezette systematiek. Een nge is een economische grootte eenheid gebaseerd op de saldi per diersoort en per hectare gewas.
Voorbeeld voor het basisjaar 1986:
1 hectare wintertarwe = 0,95 nge; 1 melkkoe = 0,88 nge.

Uit informatie van het Landbouw Economisch Instituut blijkt dat bij de huidige stand van de technische ontwikkeling een efficiënt functionerend eenmansbedrijf een produktieomvang kan hebben van 40-50 nge. Uit figuur 2 valt op te maken dat in 1994 tweederde deel van de bedrijven (66%) boven de 50 nge zit. Deze situatie is gunstig ten opzichte van de rest van Friesland; nog geen 60% boven de 50 nge. Voorts valt uit de figuur op te maken dat het aantal bedrijven beneden de 70 nge ten opzichte van 1991 en 1988 is gedaald, terwijl het aantal bedrijven groter dan 70 nge is gestegen.

Figuur 2 Aantal bedrijven naar nge-klasse Skarsterlân

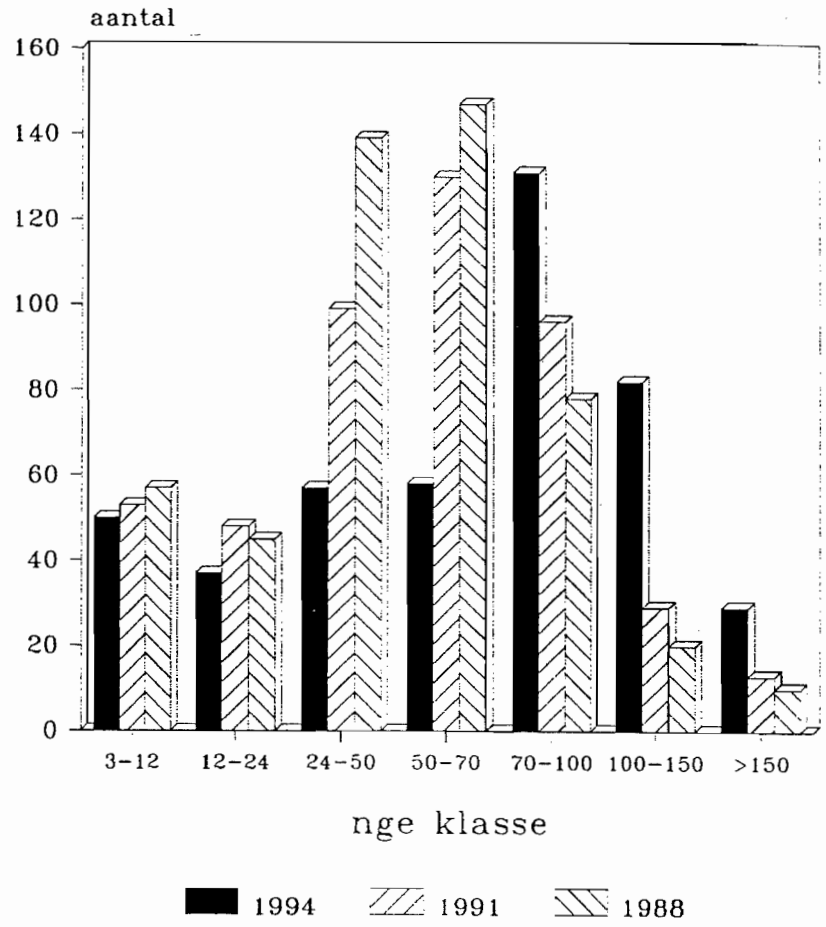

landbouwmeitelling 1988/1991/1994

Bron: Landbouwmeitelling 1988/1991/1994 (C.B.S.)

In Skarsterlân overheerst het graasdierbedrijf (voornamelijk melkveehouderij). Binnen de melkveehouderij is sprake van een type bedrijf waarin naast de hoofdtak melkveehouderij de schapenteelt als neventak van groot belang is geworden. Dit is het gevolg van de melkquotering en de nog immer toenemende opbrengst aan liters melk per koe. Daardoor is er op veel bedrijven ruimte ontstaan voor een neventak. De schapenhouderij was mede als gevolg van de instelling van de ooipremie juist interessant.

Naast de melkveehouderij komt in beperkte mate intensieve veehouderij voor waarbij fok- en mestvarkens de hoofdrol spelen (tabel 4.3 en 4.4). Kippen worden uitsluitend als neventak gehouden.

Hoewel het aantal akker- en tuinbouw bedrijven niet is toegenomen ten opzichte van 1991, is de totale oppervlakte akkerbouwgrond licht gestegen (tabel 4.3). Met name de teelt van snijmaïs is fors toegenomen (577 hectare in 1994). Slechts twee bedrijven houden zich met boomteelt bezig. Dit betreft voornamelijk de teelt van sierconiferen. De totale oppervlakte boomteelt bedraagt slechts 340 are. De totale oppervlakte glastuinbouw beslaat slechts 13 are. Geheel nieuw is de teelt van leliebollen (10 hectare in 1994). Omdat er nauwelijks sprake is van combinatiebedrijven (tabel 4.2) kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een hoge mate van specialisatie, zowel in 1984 als in 1994.

Behalve een vermindering van het aantal bedrijven en van het aantal melk- en kalfkoeien is er sinds 1984 niet sprake van erg forse veranderingen binnen de landbouw.

Tabel 4.3 Oppervlakte landbouwgrond, in hectare, naar type grondgebruik

Type/jaar	1984	1988	1991	1994
akkerbouw	60	56	227	587
grasland	14.183	14.299	13.949	13.312
tuinbouw	5	3	3,7	14
glastuinbouw	1	0	0,27	0,13
braak	1	0	0,61	1,6

Bron: Landbouwstatistiek C.B.S.

Tabel 4.4 Veestapel tussen 1984 en 1994. (Hierin zijn alleen dieren opgenomen die een belangrijke rol spelen in Skarsterlân).

Type/jaar	1984	1988	1991	1994
melk- en kalfkoeien	30.679	24.034	22.329	20.293
mestvarkens	3.253	6.139	5.635	5.493
fokvarkens	714	796	676	553
kippen	181.400	212.250	181.050	132.000
schapen	3.388	7.520	15.571	14.630

Bron: Landbouwstatistiek C.B.S.

4.3 Perspectieven

Marktontwikkelingen

De afgelopen jaren is de structuur van de melkveehouderij in Nederland als gevolg van de melkquotering sterk gewijzigd. De handel in melkquota heeft geleid tot een afname van het aantal melkveehouderijbedrijven. Verdere quotakortingen en noodzakelijke milieumaatregelen zullen de kostprijs van melk beïnvloeden terwijl ook de GATT- handelsafspraken en marktontwikkelingen de melk- en vleesprijzen onder druk zetten.

Bedrijfsomvang

Gelet op bovengenoemde ontwikkelingen zullen gespecialiseerde melkveehouderijbedrijven het komende decennium moeten groeien naar een produktieomvang van circa 350.000-400.000 kg melk, wil er sprake zijn van een economisch duurzame rundveehouderij. De bedrijfsoppervlakte behorend bij bovengenoemde produktieomvang zal, rekening houdend met de milieueisen, ongeveer 35-40 hectare dienen te zijn. Wat dit betreft is de positie van de melkveehouderij in Skarsterlân vrij gunstig (tabel 4.1).

Niet alleen in nationaal opzicht, maar ook ten opzichte van de rest van Friesland hebben Skarsterlân en heel Midden Friesland een relatief sterke productiestructuur, zowel wat betreft de agrarische produktieomvang als de gebouwen- en verkavelingstoestand. Ook de arbeidsproductiviteit steekt gunstig af. Het aantal bedrijven zal, gelet op de leeftijdsopbouw van de bedrijfshoofden en animo om op te volgen, relatief slechts langzaam verminderen (zie figuur 3).

Figuur 3

A: De opvolgingssituatie van agrarische bedrijven in Friesland. Percentage bedrijven met een opvolger van 16 jaar of ouder.

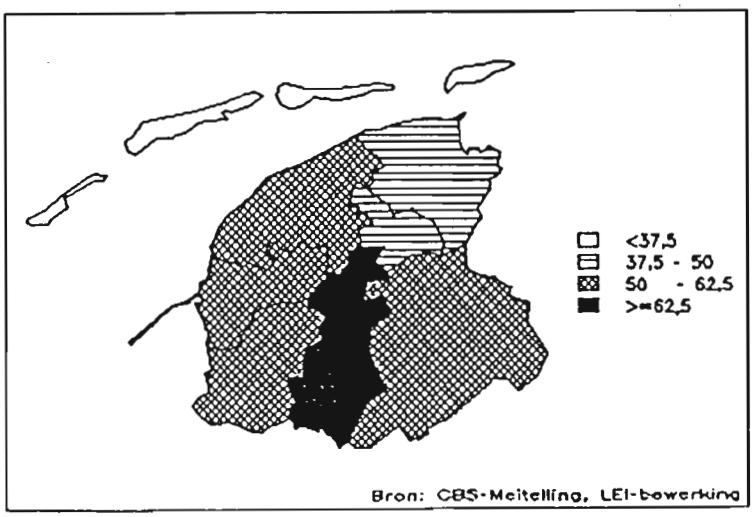

B: Percentage bedrijven met een omvang groter dan 158 sbe.
(1 nge is ongeveer 0,3 sbe).

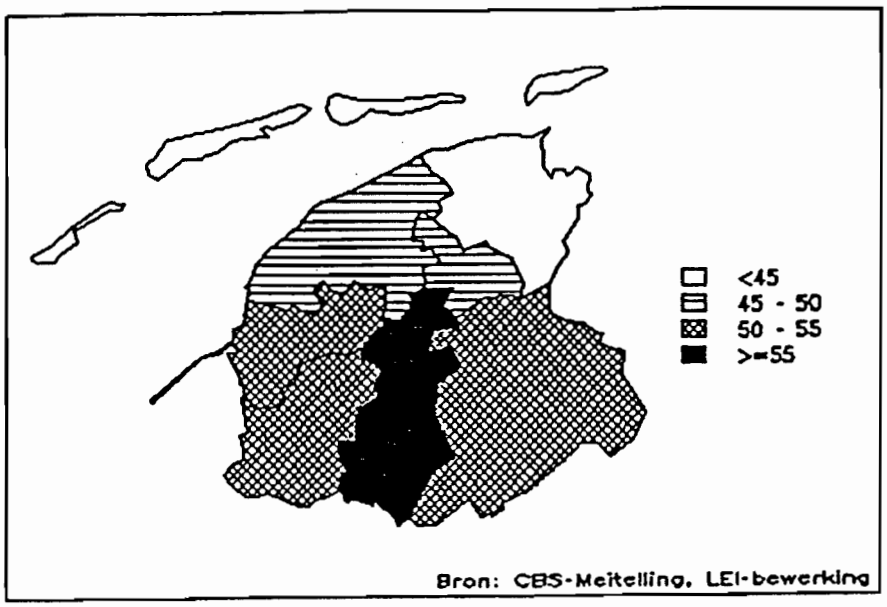

Bron: Agrarisch perspectief Littenseradeel, Wûnseradiel 1990, LEI/Provincie Friesland.

Duurzaamheid

De algemene doelstelling van het landbouwbeleid van de jaren negentig, zoals verwoord in het Structuurschema Landbouw, is het bevorderen van een concurrerende, veilige en duurzame landbouw. Naast belangrijke veranderingen op het gebied van technologie en markt zijn er gewijzigde inzichten op het gebied van milieu, natuur en landschap die een wijziging in het landbouwbeleid noodzakelijk hebben gemaakt. Met name aan duurzaamheid wordt veel aandacht geschonken.

Geïntegreerde landbouw

Een weg waarlangs duurzaamheid bereikt zou kunnen worden is de geïntegreerde landbouw. Geïntegreerde landbouw kan worden omschreven als het streven naar een optimale afstemming van economische, technologische, milieu, natuur- en landschaps-doelstellingen. Dit wordt vertaald in een zo evenwichtig mogelijk gebruik van alle beschikbare produktiefactoren inclusief de synthetisch-chemische hulpstoffen met inachtneming van de gestelde randvoorwaarden ten aanzien van veiligheid, duurzaamheid en concurrentievermogen.

Rundveehouderij

In de rundveehouderij zullen om de algemene milieukwaliteit te realiseren, zodanige aanpassingen moeten worden verricht dat de uitspoeling van fosfaat, stikstof en de uitstoot van ammoniak sterk worden beperkt. Door aanpassingen in het veevoer zal de hoeveelheid fosfaat en stikstof in de mest worden teruggedrongen. Ook zal het mestbeleid verder worden aangescherpt. Vleesvee en schapen kunnen belangrijk worden als neventak voor de veehouderij. Op provinciaal niveau wordt gewerkt aan een verdere ontwikkeling van beide takken op het gebied van fokkerij, voorlichting en afzet (met name een schapenslachterij ontbreekt nog). Voor een aantal bedrijven zou schapenteelt mogelijk perspectief kunnen bieden. Het is echter wel zo dat vanaf 1992 ook de schapen zijn aangewezen als diersoort waarvoor de mestwetgeving van toepassing is.

Diversificatie

De melkquotering heeft geleid tot een beter evenwicht tussen productie en afzetmogelijkheden. Als gevolg van het EU-beleid is tot het jaar 2000 een verdere quotumkorting van circa 5% te verwachten. Gelet op de beperkingen in de melkproductie zullen meer bedrijven streven naar diversificatie in de productie en mogelijk ook naar het ontwikkelen van specifieke Friese veenweide-producten. Er is een toename te verwachten van het aantal bedrijven dat de melk verwerkt tot kaas, kwark en yoghurt. Op deze wijze kan een grote toegevoegde waarde worden gecreëerd. De EU heeft de mogelijkheid geopend om regiospecifieke producten wettelijk te beschermen. Het leveren van streekeigen producten zal natuurlijk niet voor alle bedrijven een oplossing bieden, maar een aantal bedrijven zou hiervan moeten kunnen profiteren gezien de positieve resultaten elders (bijvoorbeeld Texel). Een goede promotie van producten is daarbij van groot belang. Dit is niet alleen belangrijk voor de verhoging van de omzet van boeren, maar dit vertaald zich ook terug in extra inkomsten uit recreatie en toerisme.

Biologische landbouw

Een andere manier waarmee het Ministerie van LNV de gewenste duurzaamheid wil bereiken, met name met betrekking tot natuur en milieu, is het stimuleren van biologische landbouw. Biologische landbouw kan onderscheiden worden in ecologische landbouw en biologisch-dynamische landbouw. Tussen beide typen bestaan slechts geringe verschillen. De biologisch-dynamische landbouw stelt iets strengere eisen aan het eindproduct. Bij beide typen biologische landbouw wordt geen gebruik gemaakt van chemisch-synthetische gewasbeschermingsmiddelen en kunstmeststoffen. Dierbehandelingsmiddelen worden niet preventief toegepast. Ook aan de verwerking van producten worden normen gesteld. In het

algemeen worden producten zo min mogelijk verwerkt om zo veel mogelijk de oorspronkelijke eigenschappen te behouden. Additieven mogen slechts zeer beperkt worden toegepast.

Door de weinig milieubelastende teeltwijzen blijven de natuurwaarden hoog. De diversiteit aan planten en dieren zal toenemen. Biologische landbouw geeft dus ook uit oogpunt van landschap en natuur een meerwaarde aan het gebied waardoor tevens mogelijkheden ontstaan voor educatie en recreatie. Tevens kunnen extra inkomsten gegenereerd worden uit natuur- en landschapsbeheer.

Met name de biologische veehouderij zou voor Skarsterlân perspectief kunnen bieden. In Friesland zijn al diverse biologisch-dynamische melkveehouderijbedrijven. De arbeidsinzet op biologische veehouderijbedrijven is ongeveer 20% groter dan op gangbare bedrijven.
Biologische veehouders werken veel met klavergraslanden. Een gemengd plantenbestand met klavers en grassen heeft een gunstige invloed op de productie en samenstelling van het geoogste ruwvoer. Ook in de gangbare veehouderij komt het gebruik van klavergrasland in de belangstelling.

Genoemde ontwikkelingen van biologische landbouw en diversificatie in de productie sluiten goed aan op de veranderingen in de voorkeur van de consument. De toenemende vraag naar producten met een hoge kwaliteit, een groot bereidingsgemak, een laag vetgehalte, of naar producten die dier- en milieuvriendelijk geproduceerd zijn heeft consequenties voor de hele agrarische productiekolom. Het is voor de agrarische sector van belang dat er tijdig op deze veranderende voorkeuren wordt ingespeeld om de sterke internationale concurrentiepositie van de sector te kunnen handhaven.

Agrarisch natuurbeheer

De laatste jaren tracht het agrarisch bedrijfsleven, ook buiten relatienotagebieden, steeds meer om de natuur binnen de bedrijfsvoering te integreren. Vrijwillig weidevogelbeheer, slootkantbeheer en experimenten met betaalde natuurproductie zijn voorbeelden van een andere benaderingswijze die gesubsidieerd kunnen worden.

Ruilverkaveling Doniawerstal

Het ligt in de bedoeling met de ruilverkaveling in de voormalige gemeente Doniawerstal de produktieomstandigheden sterk te verbeteren. Betere bedrijfsresultaten zijn vooral het gevolg van kostenbesparing door een doelmatiger bedrijfsvoering. Ook de

waterbeheersing in Doniawerstal kan verbeterd worden. Door een grotere drooglegging kunnen de gronden eerder beweid worden en wordt de kwaliteit van het gras beter.
Een betere verkaveling komt vooral tot uiting in vergroting van de huiskavel. De totale bedrijfsvoering wordt hiermee overzichtelijker. Bovendien leidt een betere verkaveling tot kortere rijafstanden en werkt dus kostenbesparend. Ook zal kavelinrichtingswerk worden uitgevoerd waardoor de perceelsgrootte, egaliteit en dergelijke erop vooruitgaan.

Haskerveenpolder

In de Haskerveenpolder zou de versnipperde eigendomssituatie nog verbeterd kunnen worden. De wenselijkheid voor een administratieve ruilverkaveling in de Haskerveenpolder is momenteel in studie.

5 De woonfunctie en de niet-agrarische bedrijvigheid

Naast de inspanningen van de gemeente bij het tot stand brengen van hoogwaardige woonlocaties en de inspanningen op het gebied van de dorpsvernieuwing is het landschap van Skarsterlân zeker een reden, waarom de gemeente één van de aantrekkelijkste woongemeenten van Friesland is.
Sociaal maatschappelijke ontwikkelingen zullen de behoefte aan deze vorm van wonen alleen maar doen toenemen. Dit zal leiden tot een duidelijke versterking van trends, die nu al zijn vast te stellen:

- een toenemende wens naar wonen aan of nabij water met als gevolg een intensief gebruik van de vaarmogelijkheden door eigen inwoners;
- een toenemende wens om buiten te wonen al dan niet in combinatie met hobby-achtige agrarische activiteiten;

Het beleid ten opzichte van niet-agrarische bedrijvigheid in het buitengebied is altijd terughoudend geweest. De laatste tijd is dit beeld echter iets aan het veranderen. Uit oogpunt van het behoud van vrijkomende agrarische bebouwing kan het wenselijk zijn dat hiervoor nieuwe functies anders dan een woonfunctie worden gezocht. Ook ten behoeve van de leefbaarheid van het platteland is het van belang dat het economisch draagvlak van het buitengebied versterkt wordt of ten minste behouden blijft.

5.1 Wonen

Vanwege de goede ligging aan het rijkswegennet, de aantrekkelijke woonmogelijkheden en de recreatievoorzieningen in de directe omgeving heeft de gemeente een relatief grotere groei doorgemaakt. Dit geldt zowel voor de woningbouw als voor de vestiging van bedrijven. De laatste tien jaar heeft de gemeente een gelijkmatige groei doorgemaakt van 23.000 inwoners in 1984 tot ruim 25.000 in 1995. Ongeveer de helft daarvan woont in de kern Joure.

Buiten wonen

Het buitengebied van Skarsterlân heeft een lange bewoningsgeschiedenis. In hoofdstuk 2 is hierover een historische uiteenzetting gegeven. In Skarsterlân was de bebouwing aanvankelijk voornamelijk in dorpen geconcentreerd. Later is er steeds meer gespreid in het buitengebied gebouwd. Het betrof hier voornamelijk boerderijen of woningen van veenwerkers,

landarbeiders, vissers etc. Het wonen in het buitengebied was tot de Tweede Wereldoorlog vooral gebonden aan de bedrijvigheid op het platteland. Daarna zien we dat steeds meer mensen, die elders (in de dorpen) werk vinden, in het buitengebied komen wonen. Meestal werden bestaande woningen betrokken en opgeknapt maar soms vond ook volledige nieuwbouw plaats. In de jaren zestig en zeventig, toen door de welvaartsontwikkeling het "buiten wonen" sterk in de belangstelling stond, heeft de trek naar het buitengebied zijn hoogtepunt bereikt.

Mede door de schaalvergroting in de landbouw en de uitstoot van arbeidskrachten wordt de groep mensen steeds kleiner die door hun werk aan het buitengebied gebonden zijn (boeren en boeren-arbeiders). Dit proces zet zich nog steeds voort. Werden aanvankelijk de arbeiderswoningen bewoond door mensen die niet functioneel aan het buitengebied zijn gebonden, de afgelopen jaren doet zich dit ook in toenemende mate voor bij de boerderijen. De toename van de mobiliteit en de behoefte aan rust en ruimte maakten deze vrijkomende woningen en boerderijen, met name in de jaren '60 en '70, tot begeerde objecten.

Bezwaren

Niet-functioneel aan het buitengebied gebonden bewoners beperken op zich niet de hoofdfuncties van het buitengebied (landbouw, natuur en landschap). Toch komt het wel voor dat er conflicten ontstaan, zoals milieubezwaren bij de uitbreiding van agrarische bedrijven en ontsiering van het landschap door slecht aangepaste verbouwingen en nieuwbouw. De ruime overgangsbepalingen in de oude bestemmingsplannen maakten ingrijpende verbouwingen of zelfs volledige herbouw mogelijk. Vaak had dit een groot verlies van karakteristieke waarden tot gevolg.

Hobbyboeren

Een ander belangrijk aspect met ruimtelijke consequenties is het verschijnsel van de hobbyboeren. Een groot aantal bewoners van het buitengebied is agrarisch bezig, hetzij als pure hobby, hetzij als bron van neveninkomsten. Dit varieert van het houden van een enkel paard of pony tot het stallen van tientallen stuks vee. In voormalige boerderijen kunnen de gewenste activiteiten meestal zonder ruimtelijke gevolgen worden uitgeoefend. Bij de andere woningen zijn meestal bijgebouwen van een zeker formaat nodig. Voor de beoordeling van concrete bouwaanvragen van hobbyboeren voor bebouwing bij woningen zullen criteria betrokken worden ten aanzien van gevolgen voor natuur, landschap, milieu maar ook omliggende agrarische bedrijven.

Bebouwingsdichtheid

In figuur 4 is globaal de bebouwingsdichtheid weergegeven. Het westelijke gedeelte, het merengebied, is het minst dicht bebouwd. De bebouwing is voornamelijk geconcentreerd langs enkele slingerende wegen zoals de lintbebouwing bij Terherne, Terkaple en Akmarijp. Veel bebouwing is relatief geconcentreerd op de zandrug; Sloten-Spannenburg-Joure. In het noordoostelijk gedeelte komt veel verspreide bebouwing voor langs hoofdontsluitingswegen. In het zuidoostelijke gedeelte is sprake van een enigszins verdicht gebied door verspreide en lintvormige bebouwing langs ontginningsassen zoals bij Haskerhorne, Oudehaske en Nijehaske.

Figuur 4 Het bebouwingspatroon in de gemeente Skarsterlân.

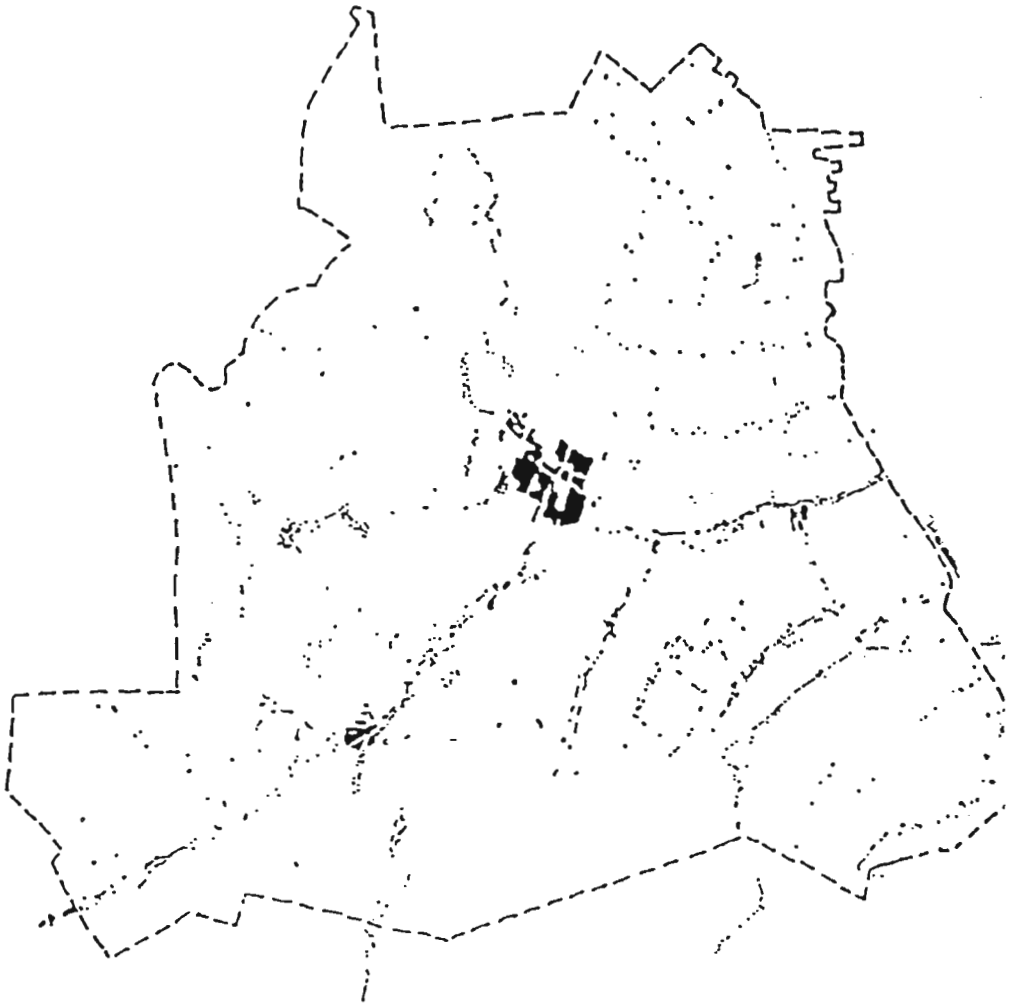

Bron: Landschapsbeleidsplan, 1990.

Verschijningsvorm

Bij de analyse van de verschijningsvorm moet een onderscheid gemaakt worden tussen de huidige en voormalige boerderijen en de overige woningen. De verschijningsvorm van de huidige boerderijen en de wijze waarop of waarbij daar gewoond wordt, weerspiegelt een lange agrarische geschiedenis. Steeds meer zijn de eisen van de bedrijfsvorming van invloed geworden op de agrarische bouwvormen. De eeuwenoude sterk regionaal gebonden traditie is door de rationele moderne bedrijfsvoering in het bouwen verloren gegaan.

Voormalige boerderijen, die nu meestal uitsluitend als woning in gebruik zijn, hebben daarom een steeds belangrijker architectonische en ruimtelijke waarde. Het zijn vaak nog gave voorbeelden van de Friese landelijke bouwkunst en dragen door hun karakteristieke bouwvorm bij aan de belevingswaarde van het landschap.
De overige woningen hebben een veel geringere waarde. De oude, vaak kleine oorspronkelijke woningen zijn veelal door verbouwing of vervanging aangepast aan de eisen van deze tijd, terwijl door de goedkope bouwwijze van destijds allerlei aanpassingen moesten plaatsvinden. Woningen die fors van de vroegere hoofdvorm afwijken worden meestal als storende gebouwen in het landschap ervaren.

5.2 Perspectief

Met het oog op het in stand houden van de leefbaarheid van het platteland is het gemeentelijk beleid gericht op het stimuleren van woningbouw in de dorpen. De positie van de basisdorpen in de kernenstructuur dient te worden behouden. De bevolkingsgroei en uitbreiding van de woningvoorraad moet echter wel aansluiten op de schaal en het karakter van het dorp teneinde het dorpseigene zoveel mogelijk te waarborgen. Ook moeten initiatieven voor kleinschalige werkgelegenheid worden gestimuleerd.

Steeds meer huishoudens zijn economisch ongebonden aan een bepaalde regio. De toenemende welvaart stelt steeds meer senioren-huishoudens in staat een woonplek met een hoge landschappelijke en recreatieve kwaliteit te kiezen. Tevens wordt onder de categorie werkenden de binding met de standplaats van het werk geringer. De verwachting is dan ook dat er een toename van de woningvraag op zal treden in aantrekkelijke, recreatieve regio's vanuit de grotere stedelijke gebieden.

Migratiecijfers geven een indicatie van een vestigingsoverschot in de oudere leeftijdscategorieën met name in zuidoost en zuidwest Friesland. Zo heeft het dorp Oudehaske de laatste jaren een opvallende ontwikkeling doorgemaakt als woondorp.
De provincie wil positief op deze ontwikkelingen inspelen omdat de komst van woningzoekenden bijdraagt aan de economische ontwikkeling en versterking van het draagvlak van voorzieningen.

Doorstroming

De groei van de woningvoorraad zal in haar geheel terecht komen bij doorstromers naar een grotere en duurdere woning of bij senioren 55+ die zich kleiner, aangepast of in een ander woonmilieu willen gaan vestigen. In de volkshuisvesting zal het begrip doorstroming derhalve een belangrijke rol gaan spelen. Er treedt een accentverschuiving op van de gesubsidieerde woningbouw naar de vrije ongesubsidieerde sector.
Voor het buitengebied is het van belang dat het provinciaal beleid aan de plattelandskernen een woonfunctie toekent. Adequaat beheer van de bestaande woningvoorraad is gewenst en enige mate van nieuwbouw kan worden gerealiseerd.

Heerenveen-Joure

Het stedelijk ontwikkelingsgebied Heerenveen-Joure is de laatste tijd fors gegroeid. De bevolkingsomvang is daar aanmerkelijk meer toegenomen dan gemiddeld in Friesland. De ligging in het zuidelijk deel van Friesland in een relatief bosrijke omgeving, aan de rand van het merengebied en op een kruispunt van (inter)nationale verbindingen zijn factoren de hier zeker aan hebben bijgedragen. Met de aanleg van de Zuiderzeespoorlijn zal de aantrekkelijkheid van het gebied nog verder toenemen. In de omgeving van Heerenveen zal volgens het *Streekplan Friesland* het accent voor de lange termijn op een woonfunctie komen te liggen. Voorwaarde hierbij is dat de eigen identiteit van Oudehaske bewaard blijft. De ruimte voor woningbouw in Joure bevindt zich aan de noord- en westzijde (Structuurvisie Joure).

Nieuwbouw

In het gemeentelijk beleid en dat van hogere overheden wordt gesteld dat in het buitengebied geen nieuwe woningbouw zonder binding mag plaats vinden. De gemeente wil ook geen uitzondering meer maken voor de in het gebied aanwezige bebouwingsconcentraties/lintbebouwing. Dit is een aanscherping van het huidige interimbeleid.

5.3 Niet-agrarische bedrijvigheid

In het buitengebied bevinden zich een vrij groot aantal niet-agrarische bedrijven. Dit betreft onder meer:

Haskerdijken:	Landbouwmechanisatiebedrijf
Idskenhuizen:	Transportbedrijf
Oudehaske:	Zeilmakerij
Tussen Haskerhorne en Oudehaske:	Schroothandel; autosloperij
Rohel:	Kwekerij
Spannenburg:	Houthandel
Sintjohannesga:	Garage; meubelhandel; bakkerij; winkel
Sint Nicolaasga:	Bouwbedrijf; garage
Tjerkgaast:	Landbouwmechanisatiebedrijf; bouwbedrijf
Vegelinsoord:	Tuincentrum; bouwbedrijf; autobedrijf; meubelmaker

Deze lijst geeft een indicatie van de verscheidenheid aan activiteiten in het buitengebied.

Autowrakkenplan

Om in aanmerking te komen voor een vergunning op grond van de Wet Milieubeheer dienen autowrakken-inrichtingen aan 4 eisen te voldoen, te weten:

a. een planologisch acceptabele locatie;
b. voldoende milieuhygiënische en ruimtelijke voorzieningen;
c. sanering van de bodem, voor zover ernstige verontreiniging is aangetroffen;
d. voldoende financiële draagkracht voor eventuele kosten voortvloeiende uit de b en c genoemde eisen.

Op basis van het Provinciaal autowrakkenplan (1989) is de bestaande locatie van autosloperij bij Oudehaske als acceptabel beoordeeld.

Perspectieven

Ook de werkgelegenheid is in het stedelijk ontwikkelingsgebied Heerenveen-Joure sterk toegenomen. De zone langs de A7 ten westen van Heerenveen bied mogelijkheden voor de versterking van het aanbod van bedrijventerreinen. Dit kunnen zowel High-tech bedrijven in een parkachtige omgeving betreffen als transport en productiebedrijven. Ten zuiden van de A7 is het Business Park Friesland in ontwikkeling. Ook bij Joure (oostzijde) is sprake van verdergaande ontwikkeling van bedrijvigheid. Dit geldt op wat kleinere schaal ook voor St. Nicolaasga.

Buitengebied

Het beleid ten aanzien van niet-buitengebied gebonden bedrijven zal zeer terughoudend zijn. In beginsel zal geen medewerking worden

verleend voor de vestiging van deze bedrijven in het buitengebied. Uitzonderingen kunnen gemaakt worden voor vrijkomende boerderijen in de lintbebouwing waar het wonen al domineert over de buitengebied-gebonden functies. Uiteraard zullen eventuele vestigingen worden getoetst aan randvoorwaarden uit oogpunt van landschap, milieu, woonomgeving en verkeer.
Ook hier is sprake van een aanscherping van het vigerende beleid, in die zin dat tot nu toe in beginsel elke vrijkomende boerderij een niet-agrarische bedrijfsbestemming kon krijgen.

6 Recreatie

6.1 Inleiding

Recreatie heeft in Skarsterlân een belangrijke positie. Deze positie wordt enerzijds bepaald vanuit een oogpunt van het bieden van aantrekkelijke recreatiemogelijkheden voor inwoners uit de eigen provincie en daarbuiten, anderzijds door het in standhouden c.q. aantrekken van een stuk bedrijvigheid voor de Friese economie. De dorpen in het merengebied, en met name Langweer, functioneren al jaren in deze zin. Hier bevinden zich tal van verblijfsrecreatieve voorzieningen die vooral op de watersport gericht zijn zoals campings, bungalows, zomerhuisjes, en jachthavens. Ook bevinden zich hier botenverhuurbedrijven en zeilscholen.

Trends

De huidige sociaal maatschappelijke ontwikkelingen, zoals een toename van de hoeveelheid vrije tijd, zullen de behoefte aan recreatie alleen maar doen toenemen. Dit zal leiden tot een duidelijke versterking van bepaalde trends, die nu al zijn vast te stellen:

- een toenemende wens naar wonen aan of nabij water met als gevolg een intensief gebruik van de vaarmogelijkheden door eigen inwoners;
- een toenemende wens naar wandel- en fietsmogelijkheden met name in de stedelijke regio Heerenveen-Joure, maar in mindere mate ook in de omgeving St. Nicolaasga-Langweer;
- een toenemende wens naar paardrijmogelijkheden met name in de omgeving St. Nicolaasga en in het afwisselende landschap van de St. Johannesgaaster Veenpolder;
- een toenemende wens naar een dagrecreatieve voorziening met strand en zwemmogelijkheden nabij Joure.
- een toename van de niet-streekgebonden watersporters.

6.2 Landrecreatie

Voor de eigen bevolking zijn verschillende recreatieve voorzieningen getroffen. In Joure is een subtropisch zwembad, een museum en een recreatiecentrum (De Haske) met sportfaciliteiten en een midgetgolfbaan. IJsbanen zijn te vinden bij Haskerhorne, Langweer, Scharsterbrug, Tjerkgaast, Vegelinsoord, Sintjohannesga en Joure. Maneges bij Joure, Sintjohannesga en St. Nicolaasga hebben zowel

voor de eigen bevolking als voor de toeristen een belangrijke functie, evenals de 18-holes golfbaan in de Vegilinsbossen.

De bosgebieden ten noorden van St. Nicolaasga vervullen een belangrijke recreatieve functie, met name voor wandelaars, fietsers en de ruitersport. Verder loopt er door het plangebied een bewegwijzerde, recreatieve fietsroute, het Haskerpad.
Ten oosten van Joure bevindt zich een motorcrossbaan.

6.3 Watersport

Het overgrote deel van het recreatiegebeuren in de gemeente Skarsterlân wordt ingenomen door de watersport. Met name het westelijke gedeelte, het merengebied, is van een grote recreatieve betekenis. De recreatieve druk in de zone Sneekermeer, Langweerder Wielen is het grootst. De Koevorde wordt evenals het Tjeukemeer tot de meer rustige vaargebieden gerekend.
Het Nannewiid is uitsluitend toegankelijk voor ongemotoriseerde kleine zeilboten, roeiboten, kano's en surfplanken.
De voorzieningen zijn voornamelijk geconcentreerd langs de randen van de meren en zijn vooral gericht op de watersport.
Dagrecreatieve activiteiten aan het Tjeukemeer zoals surfen en zwemmen zijn geconcentreerd bij Marsicht en Uilensprong. De voormalige zandwinplas "Put van Nederhorst" ten westen van Joure is aangekocht door de gemeente en zal ten behoeve van de dagrecreatie ingericht worden. Op een groot aantal kleinere vaarten en plassen zijn tevens goede schaatsmogelijkheden.

Kleine watersport

De watersport is onder te verdelen in de grote en kleine watersport. Tot de kleine watersport wordt gerekend het surfen, kanoën en roeien en 's winters ook het schaatsen.
Tot de grote watersport wordt vooral het varen met zeil- en motorboten gerekend. Hoewel de gemeente Skarsterlân relatief veel wateren kent is hiervan maar een beperkt aantal geschikt voor aantrekkelijke roei- en kanoroutes. Op kaart 6.1. is aangegeven welke wateren geschikt zijn voor de kleine watersport zoals kanoën en roeien.

Windsurfen

Voor het windsurfen gelden andere criteria. Voor deze tak van watersport is een ruim wateroppervlak vereist en bij voorkeur een stevige bries. Langs een gedeelte van de oever moet gemakkelijk een plank te water gelaten kunnen worden. Het meer zelf dient goed bereikbaar te zijn met de auto. In Skarsterlân voldoen een groot

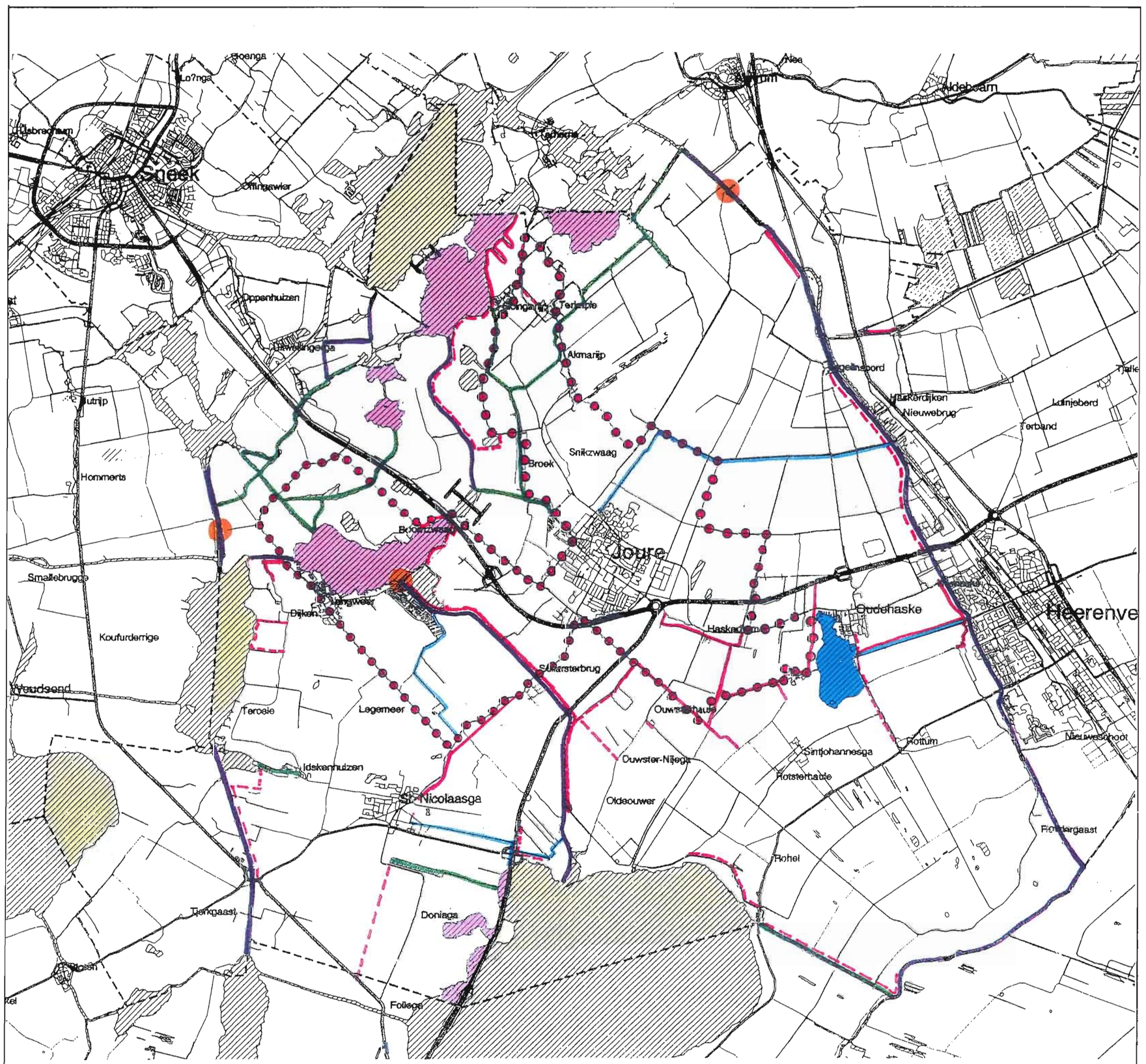

6.1 RECREATIE

Gebieds gebonden kleine watersport

- matige functie
- belangrijke functie
- zeer belangrijke functie

Route gebonden kleine watersport

- beperkte functie
- specifieke mogelijkheden (bijv. kano)
- goede mogelijkheden samen met grote watersport
- knelpunten in basis toervaarnet (vaste brug of geringe doorvaartdiepte)

Fietspaden

- bestaand recreatief fietspad
- wenselijke uitbreiding recreatief fietspad
- Haskerpad (ANWB fietsroute)
- wenselijke fietspont (recreatief)

1km

SKARSTERLAN

aantal meren en plassen aan deze criteria. Belangrijke surfoevers zijn Put van Nederhorst, Uilensprong en de zuidoostoever van het Nannewijd.

Verblijfsrecreatie

De ruime mogelijkheden voor de watersport vereisen een groot aanbod aan verblijfsrecreatieve voorzieningen. In tabel 6.1 is een overzicht gegeven. Tevens bevinden zich een aantal zeilscholen in het gebied, 1 in Boornzwaag en 4 in Langweer. Botenverhuurbedrijven bevinden zich in Langweer, Boornzwaag, Dijken, Teroele, Idskenhuizen, Joure, Terkaple, Goïngarijp en Haskerdijken.

Tabel 6.1

Verblijfsrecreatieve faciliteiten in de gemeente Skarsterlân.
- Voor jachthavens is het aantal ligplaatsen gegeven.
- Voor campings het aantal standplaatsen.
- Voor overige vormen, hotel pension en dergelijke is het aantal slaapplaatsen gegeven.

Plaats	Jachthaven	Camping	Hotel/Pension	Overig (bung.)
Boornzwaag	75	300		160
Broek	200			125
	25			
Goïngarijp	40	42		
	143			
	45			
Haskerdijken	70			
Idskenhuizen	220	100	33	
Joure	300		8	
			45	
Langweer	250	28	35	19
	25	174		9
				44
				10
				10
Nieuwebrug	100			
	40			
Oudehaske		165		
		42		
		60		
Oldeouwer		89		
Rohel	70	58		
	30	56		
		295		
		77		
St. Nicolaasga	300	211	14	60
			8	
Terkaple	35	141		
Teroele	60			10
Vegelinsoord	35			

Bron: Provincie Friesland

Grote watersport

Op de Langweerder Wielen, het Sneekermeer, de Goïngarijpsterpoelen en de Terkaplesterpoelen wordt intensief gezeild en gevaren met motorboten. In mindere mate is dit het geval op het Slotermeer en het Tjeukemeer. De Koevorde is erg ondiep en verboden voor niet gemotoriseerde zeilboten in verband met de Margrietkanaalroute. De Janesloot, de Langweerdervaart, de Oudeweg, het Stobberak, de Rijnsloot, de Scharsterrijn en de Zeilroede zijn goed te bevaren.

Watersportkernen

De belangrijkste watersportplaats is Langweer. Hier zijn een groot aantal ondernemingen geconcentreerd die gericht zijn op de watersport. In iets mindere mate zijn Joure, Goïngarijp, Terkaple, Idskenhuizen en St. Nicolaasga plaatsen met watersportfaciliteiten. Kleine jachthavens bevinden zich ook in Broek, Haskerdijken, Vegelinsoord en Vierhuis.

Aanlegsteigers

Ten behoeve van de watersport zijn door het recreatieschap "de Marrekrite", Provincie Friesland en Staatsbosbeheer in totaal bijna 3 km aanlegsteigers aangelegd binnen de gemeente. Vooral in de omgeving van het Sneekermeer en de Goïngarijpsterpoelen zijn vele aanlegsteigers te vinden. De steigers hebben tevens tot doel om schade aan kwetsbare rietkragen te verminderen. Zowel aan het Sneekermeer als aan de zuidkant van het Tjeukemeer bestaat behoefte aan uitbreiding. Voor het Sneekermeer is een intergemeentelijke visie opgesteld waarin uitbreiding van aanlegplaatsen aan bod komt. Voor het Tjeukemeer zijn de plannen inmiddels gereed en deels uitgevoerd (gemeente Lemsterland/Skarsterlân).

6.4 Perspectieven

Trends

Het perspectief van de toeristische sector in economische zin lijkt gunstig. In de westerse economieën is het toerisme de snelst groeiende sector. Ook in Nederland is het toerisme een economische factor van betekenis. De afgelopen 10 jaar hebben een groei in de toeristische bestedingen laten zien van circa 20%. De totale omvang van de toeristische bestedingen in Nederland bedraagt nu 7½-8 miljard gulden per jaar. Hiervan komt circa 60% van buitenlanders en circa 40% van Nederlanders. De concurrentie van buitenlandse vakantiebestemmingen neemt echter fors toe. Uiteraard spelen hierbij klimaatsfactoren een belangrijke rol, maar ook de kwaliteit van het toeristische aanbod. In de toeristische bedrijfstak zijn daarom forse investeringen nodig, ondersteund door infrastructurele maatregelen van de overheid. Deze investeringen kunnen leiden tot de volgende ontwikkelingsrichtingen:

- Een ingrijpende verbetering van de kwaliteit van overnachtingsmogelijkheden, in combinatie met voorzieningen onder andere in de "elk-weer-sector". Deze voorzieningen zijn met name nodig om tot een forse seizoensverlenging te komen, teneinde enerzijds de verblijfsaccommodatie rendabel te maken en anderzijds de werkgelegenheid een meer continu karakter te geven.

- Een verdere differentiatie van het aanbod. Deze differentiatie kan gevonden worden in de schaal, in de sfeer en in de locatie. Een gedifferentieerd aanbod betekent een grote keuzevrijheid voor de toerist en is daarmee een belangrijke kwaliteit. Op dit moment is er een aantal sterk verschillende trends te zien:
  - een afnemende vraag naar hoogwaardige bungalows in complexen met voldoende voorzieningen; er zijn signalen, dat deze markt geleidelijk verzadigd raakt;
  - een toenemende belangstelling voor natuur en cultuur;
  - een toenemende vraag naar de combinatie sportief en tevens comfortabel;
  - een toenemende vraag van senioren naar bij hun belangstelling passende vakantievormen.

In Skarsterlân neemt de recreatie en met name de watersport nog steeds in betekenis toe. De provincie staat op het standpunt dat deze sector een belangrijke bijdrage kan leveren aan de versterking van de Friese economie. De kwaliteit van accommodaties en voorzieningen dient echter te worden verbeterd en de capaciteit dient te worden uitgebreid.

Daarbij dient rekening te worden gehouden met de volgende trends:
- meer aandacht voor sportieve individueel gerichte recreatievormen;
- meer spreiding in de tijd;
- groeiende interesse voor cultuur- en natuur.

Watersportkernen

Ontwikkelingen in de recreatie zijn vooral in het gebied Langweer en omgeving te verwachten. Vooral in de sfeer van verblijfs-accommodaties kunnen hier toeristisch recreatieve voorzieningen tot stand worden gebracht. Tevens hebben een aantal kernen de mogelijkheid voor de aanleg van op recreatie gerichte bedrijven-terreinen zoals jachtwerven, botenberging etc. Voorts hebben sommige kernen een waardevol cultuurhistorisch erfgoed en vervullen een belangrijke functie in het bevorderen van cultuurtoerisme.

Kleine watersport

De kleine watersport benut op een verantwoorde wijze de van nature aanwezige recreatiemogelijkheden zonder overige functies zoals natuur onevenredig te belasten. Het is daarom gewenst om juist ook deze vorm van watersport verder te ontwikkelen. Knelpunten zijn:
- relatief weinig oevers zijn opengesteld voor oeverrecreatie, weinig openbare aanlegplaatsen;

- plaatselijk te geringe vaardiepte (baggerproblematiek);
- kwaliteit van de accommodaties laat soms te wensen over;
- in sommige potentiële routes zitten teveel obstakels.

7 Infrastructuur

7.1 Verkeer

Hoofdwegennet

Skarsterlân wordt ontsloten door een aantal wegen van lokale en bovenlokale betekenis. Niet alle wegen vervullen eenzelfde functie; sommige wegen hebben een regionale ontsluitingsfunctie voor Zuidwest Friesland, terwijl andere uitsluitend een functie vervullen voor de ontsluiting van agrarische cultuurgrond en individuele agrarische bedrijven. De hoofdstructuur van de wegen is in rijks- en provinciale wegenplannen vastgelegd.
Het Friese wegennet bestaat uit een samenhangend netwerk van stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. De stroomwegen A vormen het landelijke hoofdwegennet. Binnen het hoofdwegennet worden achterlandverbindingen, hoofdtransportassen en overige wegverbindingen onderscheiden.
Een beoogde achterlandverbinding binnen het plangebied is de wegverbinding A6-A7 (Randstad-Lemmer-Heerenveen-Groningen-Duitsland). Een beoogde hoofdtransportas is de A32 (Leeuwarden-Zwolle) als belangrijke verbinding voor Leeuwarden in zuidelijke richting.
Overige hoofdweg in het plangebied is de A7 (Afsluitdijk-Joure), die een belangrijke verbinding vormt voor de ontsluiting van de Westergozone en de A7-zone. Daarnaast is deze verbinding uit oogpunt van maaswijdte essentieel voor het watersportgebied Zuidwest-Fryslân.

Lokale wegen

In het lokale wegenpatroon valt op dat het westelijke merengebied slecht ontsloten is met weinig wegen. In het oosten is ten noorden van de A7 een waaiervormig patroon te herkennen met rechte wegen die doodlopen op het Nieuwe Heerenveense kanaal.

Spoorwegen/Zuiderzee-spoorlijn

De spoorlijn Leeuwarden-Zwolle doorkruist eveneens een gedeelte van het plangebied.
De aanleg van de Zuiderzeespoorlijn wordt van groot belang geacht voor de ontwikkeling van Friesland en Noord-Nederland. De provinciale voorkeur gaat uit naar een verbinding gebundeld met de A7/A6. Gebleken is dat een dergelijke verbinding vanuit ruimtelijke, economische en milieu-overwegingen aantrekkelijk is.
Dit tracé is nader bepaald in een begin 1999 gereedgekomen studie die de Provincie samen met de betrokken gemeenten in het kader van de Stuurgroep A7 heeft laten uitvoeren.

7.1 INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

- hoofdwegverbinding
- regionale wegverbinding
- intercity-eurocity
- voorkeurstrace Zuiderzeespoorlijn
- hoofdvaarverbinding tot klasse V
- hoogspanningsleiding
- straalverbinding
- aardgasleiding
- straalpad defensie
- gebied waar regels worden gesteld ter bescherming van het grondwater (grondwaterbeschermingsgebied)
- gebied waar regels worden gesteld inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder
- geluidszone industrielawaai

1km

SKARSTERLAN

In afwijking van dit tracé is in de Bestuursovereenkomst Heerenveen-Skarsterlân (vastgesteld door de gemeenteraad van Skarsterlân op 28 juni 2000) een voorkeur uitgesproken voor een tracé ten noorden in plaats van ten zuiden van de A7 tussen Joure en Heerenveen.

Vaarwegen

In het Concept-PVVP Fryslân (maart 1999) is aangegeven dat goederenvervoer over water groeit. Deze groei zit hem vooral in een toename van de scheepsgrootte. Het aantal schepen neemt nauwelijks toe. Gevolg hiervan is dat de diepte en breedte van de infrastructuur op een aantal plaatsen ontoereikend zal zijn.
In 1999 passeerden 22.400 schepen het Prinses Margrietkanaal (sluis te Lemmer). Van de zijtak naar Heerenveen/Akkrum maakten 1500 schepen gebruik. Het goederenvervoer (in 1000 ton) bedroeg 11.300 resp. 506.
De groei van de watersport vlakt af. Het aantal waargenomen vaarbewegingen in Fryslân groeide sinds 1985 licht. Bij de interne telpunten was sprake van een redelijke gelijkmatige groei van ± 6% vaarbewegingen. Voor de periode tot 2010 verwacht de provincie een geringere groei van de watersport.
De hoofdvaarverbindingen in de gemeente worden gevormd door het Prinses Margrietkanaal en het Nieuwe Heerenveense kanaal.
In hoofdstuk 9 wordt nader ingegaan op het PVVP Fryslân.

7.2 Nutsvoorzieningen

Behalve de voorzieningen voor het verkeer zijn ook de technisch-infrastructurele voorzieningen van belang voor de ruimtelijke structuur. Aangezien het verleggen van bestaande voorzieningen een kostbare aangelegenheid is, is het van belang om de aard en ligging van bestaande voorzieningen te inventariseren. Bepaalde voorzieningen leggen beperkingen op aan het gebruik van het omliggende gebied.

Gasleidingen

De gemeente wordt doorsneden door verschillende transport-leidingen van de N.V. Nederlandse Gasunie (zie kaart 7.1).
In de circulaire van het Ministerie van VROM, kenmerk DGMH/ B nr. 0104004 van 26 november 1984 worden richtlijnen gegeven met betrekking tot de veiligheid. Als uitgangspunt geldt dat bestemmingen welke voorzien in het regelmatig verblijf van personen in beginsel buiten de zogeheten toetsingsafstand dienen te worden gerealiseerd.

Tabel 7.1 Toetsingsafstanden voor gasleidingen in meters.

Diameter	Bedrijfsdruk 20-50 bar	Bedrijfsdruk 50-80 bar
4"	20	20
6"	20	25
12"	30	40
30"	75	95
36"	90	115
42"	105	130

Bron: Ministerie van VROM

De toetsingsafstand is de afstand waarbinnen men rekening moet houden met de effecten van een eventuele leidingbreuk en is afhankelijk van de diameter en druk van de betreffende leiding.

Op kaart 7.1 is van de verschillende leidingstukken de diameter aangegeven. Afwijkingen zullen beperkt dienen te blijven tot die gevallen waarin planologische, economische dan wel technische overwegingen dit noodzakelijk maken. Hierbij zal door de leidingbeheerder nagegaan moeten worden of dit op grond van de leidingspecificaties dan wel door middel van het treffen van additionele maatregelen toelaatbaar is.

Voor leidingen met een werkdruk van 40 bar dient in ieder geval een bebouwingsvrije afstand van 4 meter aangehouden te worden; voor leidingen met een werkdruk van 67 bar is deze afstand 5 meter. Binnen deze strook dienen alle handelingen achterwege te blijven, welke een veilig transport in gevaar kunnen brengen. Te denken is hierbij aan:

- het oprichten van enig bouwwerk;
- het aanbrengen van gesloten wegdek;
- het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgronding of ophoging;
- het verrichten van (diepe) graafwerkzaamheden;
- het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
- het indrijven van voorwerpen in de grond.

Hoogspanningsleidingen

Door de gemeente lopen een groot aantal hoogspanningsleidingen hetgeen met name een gevolg is van de aanwezigheid van een schakelstation bij Oudehaske. Via dit voedingspunt is het 110 kV distributienet aangesloten op het landelijk koppelnet. Via de gemeente Skarsterlân loopt de 220 kV-lijn Ens-Oudehaske-Louwsmeer-Bergum, alsmede de 110 kV-lijnen vanaf Oudehaske naar Heerenveen, Wolvega, Lemmer, Gorredijk en Rauwerd. Ook

doorsnijdt de 110 kV-lijn Heerenveen Rauwerd de gemeente.

Straalverbinding

Door de PTT wordt zowel voor het internationale netwerk van telefoonverbindingen als voor het transport van tv-signalen, gebruik gemaakt van straalverbindingen waarlangs de signalen draadloos worden getransporteerd. Twee van deze straalpaden doorsnijden de gemeente vanaf Spannenburg. Ten oosten van Spannenburg loopt tevens een noord-zuid straalverbinding van defensie. Voor de straalpaden is het van belang dat er geen elementen voorkomen die door hun omvang en hoogte een verstorende invloed hebben op het transport van beeld en geluidssignalen. De stroken zijn 200 meter breed. Voor het straalpad geldt een maximale bebouwingshoogte van circa 40 meter.

8 Milieu

Vergeleken met de rest van Nederland is Friesland een betrekkelijk schone provincie. Maar ondanks de veel slechtere omstandigheden elders zullen ook de milieuproblemen in Friesland met voortvarendheid aangepakt moeten worden wil het hier goed werken, wonen en recreëren blijven.
Een goede afstemming van het ruimtelijk beleid op het milieubeleid is daarom zowel voor overheid als ondernemers een vereiste.

8.1 Verzuring

Een aantal stoffen in het milieu zijn door hun verzurende werking in de bodem en soms rechtstreeks op planten schadelijk. Bij deze schadelijke stoffen dient een onderscheid gemaakt te worden tussen enerzijds zwavel- en stikstofoxiden en anderzijds ammoniak. De belangrijkste producenten van zwavel- en stikstofoxiden zijn industrie, electriciteitscentrales, schoorstenen van huishoudens en de uitlaatgassen van het verkeer. Deze stoffen worden over grote afstanden verspreid, zodat een nationale en internationale aanpak nodig is. De eisen, die gesteld worden aan de industrie en de electriciteitscentrales blijken in toenemende mate resultaat te hebben. Een groot probleem blijft echter het verkeer.

Landbouw

De belangrijkste bron van ammoniak is de veehouderij. Omdat ammoniak veel minder ver verspreid wordt dan zwavel- en stikstofoxiden, zijn grote concentraties ammoniak in de directe omgeving van veehouderijbedrijven te constateren. De gevoeligheid van het milieu hangt af van twee factoren, namelijk de bodem en de vegetatie. Vegetaties met soortenrijke graslanden, die afhankelijk zijn van een voedselarm milieu zijn, onafhankelijk van de bodem, kwetsbaar voor verzuring. De overige kwetsbare vegetaties zijn gebonden aan voor verzuring gevoelige bodems. De daarop voorkomende boscomplexen > 5 ha dienen beschermd te worden. De uitvoering van verzuringsbeperkende maatregelen is gebaseerd op milieuwetgeving. Middels AmvB's zijn en worden eisen gesteld aan huisvesting, mestopslag en het uitrijden van mest. Tevens zijn specifieke eisen gesteld aan de omvang van de veestapel van bedrijven in de nabijheid van voor verzuring gevoelige natuur- en landschapselementen.

Interimwet Ammoniak en Veehouderij

De Interimwet Ammoniak en Veehouderij vervangt de Richtlijn Ammoniak en Veehouderij 1991 (ecologische richtlijn). De Interimwet Ammoniak en Veehouderij geeft regels ten aanzien van de ammoniakdepositie, die betrokken moeten worden bij de vergunningverlening op grond van de Wet Milieubeheer.
Een vergunning voor een veehouderij wordt geweigerd als de ammoniakdepositie die de veehouderij kan veroorzaken op het dichtstbijgelegen voor verzuring gevoelig gebied meer bedraagt dan 15 mol/ha/jaar.
Voor een veehouderij die is opgericht voor 1 januari 1987 kan een hogere waarde toegestaan worden, namelijk de waarde van de ammoniakdepositie die de veehouderij veroorzaakte in 1986. In dit geval worden aan de vergunning voorschriften verbonden die de door de veehouderij veroorzaakte ammoniakdepositie binnen 5 jaar beperkt tot de laagste waarde die in het betrokken geval in redelijkheid van het bedrijf kan worden gevergd.
Een belangrijke wijziging in de regeling ten opzichte van de Ecologische richtlijn is, dat van rijkswege bossen en natuurterreinen met een oppervlakte van tenminste 5 hectare, voor zover gelegen op voor verzuring gevoelige gronden, zijn aangewezen als voor verzuring gevoelig. Voorheen was dit twee hectare. Er is dus sprake van een versoepeling van de oude regeling.
Inmiddels wordt het ammoniakbeleid vervangen door het mitraat/fosfaatbeleid waarbij een evenwicht wordt gevraagd tussen de veestapel en de oppervlakte agrarische grond. In Skarsterlân (met overwegend weidevee) is het criterium van maximaal 2,5 GVE per hectare van groot belang.

8.2 Vermesting

Onder vermesting wordt verstaan de toename van de hoeveelheden mineralen die als voedingsstoffen voor planten in het milieu aanwezig zijn, veroorzaakt door het grootschalige gebruik van dierlijke mest en kunstmest in de landbouw. Een ongewenste mineralenverrijking wordt ook wel met het begrip eutrofiëring aangeduid. Hoewel de landbouw de grootste veroorzaker is van eutrofiëring dragen ook verkeer en industrie (uitstoot van stikstofoxiden) hun steentje bij. Een overmaat aan deze voedingsstoffen in bodem en water leidt tot een verarming van de natuur, met name van de voedselarme graslanden (onder andere de blauwgraslanden) en watermilieus (moeras- en rietlanden). Het

overgrote deel van de Nederlandse planten is gebonden aan stikstofarme milieus. Als gevolg van eutrofiëring verdwijnen veel minder algemene plantensoorten ten gunste van enkele algemene, concurrentiekrachtige soorten. Eutrofe milieus kenmerken zich dus door een lage biodiversiteit.
Vermesting van het oppervlaktewater leidt op dezelfde manier tot een verarming van de aquatische leefgemeenschappen. Bovendien kan vermesting leiden tot sterke algengroei, waardoor het natuurlijk evenwicht ingrijpend verstoord kan worden. Massale vissterfte kan het gevolg zijn.
Voor de vermestingsproblematiek zijn twee stoffen van belang: Nitraat (NO_3^-) en Fosfaat ($P_2O_5^{3-}$). Deze stoffen gedragen zich in de bodem heel verschillend: nitraten spoelen gemakkelijk uit en zijn daarom een bedreiging voor grond- en oppervlaktewater, terwijl fosfaten tot een zeker verzadigingspunt worden vastgelegd in de bodem.

- *Nitraat.* Stikstofverbindingen worden in de bodem geoxideerd tot nitraat (NO_3^-). Nitraat spoelt grotendeels uit naar het grondwater, zodra het buiten het bereik van de plantenwortels is gekomen. Voor het overige wordt het in de atmosfeer opgenomen om als "zure depositie" elders neer te slaan.
  De nitraatgehalten nemen toe naarmate de grondwaterstand lager is. In gebieden met een relatief hoge grondwaterstand is de bodem weinig gevoelig voor nitraatuitspoeling.
- *Fosfaat.* Fosfaat wordt in tegenstelling tot nitraat vastgelegd in de bodem aan ijzer- en aluminiumoxiden. Zodra het fosfaatbindend vermogen van de bodem echter is uitgeput, spoelt elke verdere overdosering van fosfaat in de bodem direct uit naar het grondwater. Hoe hoger de grondwaterstand en hoe lager het ijzer- en aluminiumgehalte, des te eerder leidt dit tot milieuproblemen.

Mestgift

De belangrijkste oorzaak van de nitraat- en fosfaat problematiek is de landbouw. Door een overmatige mestgift (zowel dierlijke mest als kunstmest) komen grote overschotten in bodem en water. Van recente maatregelen en wetgeving mag daarom veel resultaat verwacht worden, met name waar deze gericht is op een evenwichtige mineralenhuishouding. Het zal daarna overigens nog enige tijd duren voordat de overmatige nitraten volledig zijn uitgespoeld en afgevoerd. Voor de fosfaten blijft dan vervolgens nog het probleem over van de verzadigde bodems.
De huishoudens en bedrijven met afvalwater zijn eveneens een belangrijke bron voor nitraat- en fosfaatbelasting. Dit stelt steeds hogere eisen aan rioolwaterzuiveringsinstallaties en de aansluiting

op het riool.

8.3 Geluid

In 1982 is de Wet geluidhinder in werking getreden. Het doel van deze Wet is het terugdringen van hinder als gevolg van geluid en het voorkomen van geluidhinder in de toekomst. In de wet is onder meer bepaald dat de "geluidsbelasting" op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm. In veel gevallen is deze norm 50 dB(A).

Nieuwe situaties wegverkeer

In de Wet geluidhinder en de daarbij behorende uitvoeringsbesluiten is bepaald dat vanaf 1 januari 1982 de verplichting geldt om voor nieuwe situaties langs wegen een geluidsonderzoek te verrichten. Voor bestaande situaties geldt deze verplichting sinds 1 maart 1986. Er is sprake van een nieuwe situatie bij de vaststelling van een bestemmingsplan waarin een nieuwe weg of geluidsgevoelige bestemming kan worden gerealiseerd. Dit geluidsonderzoek moet aantonen of er door de realisering van de nieuwe weg of de bouw van nieuwe woningen geen onaanvaardbare geluidshinder optreedt. Het onderhavige bestemmingsplan biedt beperkte mogelijkheden voor het bouwen van (bedrijfs)woningen. Bovendien biedt het plan de mogelijkheid om nieuwe wegen en paden te realiseren en om agrarische bedrijven te wijzigen in woningen.

Op 1 maart 1993 is een wijziging van de Wet van kracht geworden. De meest ingrijpende verandering door deze wetswijziging betreft de zonering van wegen. Bij deze wijziging is onder meer artikel 74 ingrijpend gewijzigd. Daarin is aangegeven wanneer een weg zoneplichtig is. Sinds 1 maart 1993 is bepaald dat elke weg in principe een zone heeft, behoudens:

- wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied;
- wegen waarvoor een maximum snelheid geldt van 30 km/uur;
- wegen waarvan op grond van een door de Gemeenteraad vastgestelde geluidsniveaukaart vaststaat dat de geluids-belasting op 10 meter uit de as van de meest nabijgelegen rijstrook 50 dB(A) of minder bedraagt.

De zone geeft aan in welke gevallen wel en in welke gevallen geen geluidsonderzoek behoeft te worden verricht. Voor het bouwen van woningen of een ander geluidsgevoelig object buiten de "geluidszone" is een geluidsonderzoek niet verplicht. Daarbinnen

geldt die verplichting wel. De breedte van de zone is in de onderstaande tabel aangegeven.

Tabel 8.1 Zonebreedte wegverkeerslawaai

Aantal rijstroken		Aantal meters aan weerszijden van de weg
stedelijk	buitenstedelijk	
3 of meer	-	350
2	-	200
-	5 of meer	600
-	3 of 4	400
-	2	250

Bron: Wet geluidhinder

Voor het buitengebied zijn de consequenties van één en ander dat nagegaan moet worden in hoeverre voldaan kan worden aan de in de Wet genoemde waarden, indien het bestemmingsplan de bouw van nieuwe woningen of de aanleg van nieuwe wegen mogelijk maakt. In principe dient de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) in acht te worden genomen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat op grond van artikel 83 van de Wet geluidhinder voor de bouw van woningen in het buitenstedelijk gebied door Gedeputeerde Staten ontheffing kan worden verleend tot 55 dB(A) en tot 60 dB(A) voor agrarische bedrijfswoningen.

Stedebouwkundige uitgangspunten

Als stedenbouwkundig uitgangspunt geldt dat langs wegen meestal een bebouwingsvrije strook wordt aangehouden, met het oog op onder meer uitzicht, hinder, voorzieningen en dergelijke. Afhankelijk van de functie van de weg wordt daarvoor in het algemeen een afstand tot de as van de weg aangehouden van 10 meter voor plattelandswegen tot 30 meter voor belangrijke doorgaande routes (zie ook hoofdstuk 11.7). Afhankelijk van de waardering van het bebouwings- of landschapsbeeld kan het gewenst zijn de afstand daarop aan te passen.

In navolgende tabellen is voor een aantal intensiteitsklassen weergegeven welke geluidsbelastingen deze tot gevolg hebben. Hierbij zijn de in de Wet geluidhinder opgenomen grenswaarden van respectievelijk 50, 55 en 60 dB(A) gehanteerd.

Voorts gaat het hierbij om een rekenmodel waarbij de volgende aannamen zijn gedaan:

Berekening:	Standaard rekenmethode 1;
Wegdekverharding:	glad asfalt (tabel 8.2) en klinkers (tabel 8.3);
Breedte weg:	5 meter bij een intensiteit < 1200 m.v.e., 6 meter bij een intensiteit > 1200 m.v.e.;
Verkeerssamenstelling:	tot 2000 m.v.e.: 7.5% vrachtverkeer; 2000-4000 m.v.e.: 10% vrachtverkeer; > 4000 m.v.e.: 15% vrachtverkeer;
Verkeersverdeling:	op basis van de nachtperiode van een zogenaamde streekweg (zoals gedefinieerd in het rapport GF-DR-031 van het Ministerie van VROM);
Snelheid:	80 km/u.

Tabel 8.2 Ligging geluidscontouren ten opzichte van de as van de weg in meters (asfalt)

intensiteit	50 dB(A)	55 dB(A)	60 dB(A)
1200 m.v.e.	20	n.v.t.	n.v.t.
2000 m.v.e	30	14	n.v.t.
3000 m.v.e.	40	19	n.v.t.
4000 m.v.e.	55	25	12
5000 m.v.e.	65	30	14
6000 m.v.e.	75	35	16
7000 m.v.e.	80	38	18
8000 m.v.e.	85	40	20

inclusief aftrek 3 dB(A) ingevolge artikel 103 Wgh

Voor het buitengebied is, met uitzondering van de belangrijke doorgaande routes en de meer ondergeschikte plattelandswegen, in het algemeen sprake van een asfaltverharding, een maximum snelheid van 80 km/uur, een gering % vrachtverkeer en een minimum afstand van de bebouwing tot de as van de weg van 20 meter. Bij afwijkende verhardingen, bebouwingsafstanden, snelheden en/of samenstelling van het verkeer dient er rekening mee te worden gehouden dat de betreffende gevelbelastingen bij andere intensiteiten optreden. Ter illustratie zijn in onderstaande tabel 8.3 de geluidscontouren bij een klinkerverharding weergegeven.

Tabel 8.3 Ligging geluidscontouren ten opzichte van de as van de weg in meters (klinkerverharding)

intensiteit	50 dB(A)	55 dB(A)
600 m.v.e.	20	8
800 m.v.e.	26	12
1000 m.v.e.	30	14
1200 m.v.e.	35	16
1500 m.v.e.	42	20
2000 m.v.e.	50	25
3000 m.v.e.	65	32

inclusief aftrek 3 dB(A) ingevolge artikel 103 Wgh

Mogelijkheden voor woningbouw

Op basis van bovenstaande gegevens kan voor wegen met een intensiteit van minder dan 1200 voertuigen (bij klinkers 600 m.v.e.) en een minimale afstand van de gebouwen tot de as van de weg van 20 meter, worden aangenomen dat de gevelbelasting minder dan 50 dB(A) bedraagt. Voor deze wegen kan dan ook het verrichten van nader onderzoek achterwege blijven.

Voor wegen met een intensiteit tussen de 1200 en 3000 voertuigen (klinkers: 600 en 1500 voertuigen) ligt de gevelbelasting bij een afstand van 20 meter tot de as van de weg tussen de 50 dB(A) en 55 dB(A). Zoals hiervoor reeds is aangegeven is de situering van nieuwe woningen gekoppeld aan de plaats en de afstand van bestaande bebouwing tot de as van de weg of aan het algemene stedenbouwkundig beeld van de betreffende weg. Gelet op het karakter van het buitengebied is het treffen van voorzieningen (schermen, wallen en dergelijke) in het algemeen ongewenst.

Voor zover de gekozen uitgangspunten in de tabellen overeenstemmen met de resultaten van actuele tellingen, kan voor deze categorie wegen een hogere grenswaarde worden aangevraagd van ten hoogste 55 dB(A). Nader akoestisch onderzoek is in dergelijke situaties niet vereist.

Voor wegen met een intensiteit boven de 3000 voertuigen (klinkers: 1500 voertuigen) ligt de gevelbelasting, bij een afstand van 20 meter tot de as van de weg, boven de 55 dB(A). Ook hier geldt dat gelet op het karakter van het buitengebied het treffen van voorzieningen (schermen, wallen en dergelijke) in het algemeen ongewenst is. Veelal zal bij een dergelijke intensiteit sprake zijn van doorgaande routes. In het algemeen geldt voor deze wegen een grotere afstand tot de as van de weg. Ook de bestaande bebouwing staat bij deze

wegen veelal op een grotere afstand tot de as van de weg. Voor deze wegen dient dan ook per wegvak een geluidsberekening te worden uitgevoerd met de ter plekke geldende omgevingskenmerken en verkeersgegevens.

Ook de gewenste bebouwingsafstand per weg(vak) dient in het onderzoek te worden betrokken. Bij bijvoorbeeld een afstand van 30 meter tot de as van de weg bedraagt de gevelbelasting 55 dB(A) bij een intensiteit van 5000 m.v.e. Indien de gevelbelasting meer bedraagt dan 55 dB(A) dient een hogere grenswaarde te worden aangevraagd. Alleen voor (agrarische) dienstwoningen kan deze waarde ten hoogste 60 dB(A) bedragen.

De voor geluidsgevoelige objecten aan te houden afstanden tot de weg dienen, zonodig met een verwijzing naar een kaart, per wegvak in de voorschriften te worden vastgelegd. Voor wegen met minder dan 1200 m.v.e. (klinkerwegen 600 m.v.e.) hoeft, gelet op de planologisch gewenste afstand tot de as van de weg van minimaal 20 meter, geen nader akoestisch onderzoek te worden verricht.

Bestaande situaties wegverkeer

De Wet geluidhinder regelt dat in gevallen waarbij de geluidsbelasting van het verkeer op bestaande gevels boven het niveau van 55 dB(A) komt, saneringsonderzoek moet worden uitgevoerd. Dit onderzoek dient gericht te zijn op het terugdringen van geluidhinder binnen geluidsgevoelige objecten. Momenteel loopt er een landelijk saneringsprogramma. Dit programma is zo opgezet dat de ergste gevallen het eerst worden aangepakt.

Ten einde de budgetten voor sanering beter te kunnen vaststellen is recent door het ministerie besloten om de nog aanwezige saneringsgevallen in kaart te brengen. Daartoe dienden alle gemeenten of samenwerkingsverbanden van gemeenten voor 1 juni 1995 nog voorkomende saneringssituaties (wegverkeer én railverkeer) aan te melden. Per situatie dient de geluidsbelasting in 1986 en 2010 te zijn aangegeven.

Woningen en andere geluidsgevoelige objecten, die voor sanering aangemeld konden worden, dienen voor wat betreft het wegverkeerslawaai te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de geluidsgevoelige objecten moeten op 1 maart 1986 aanwezig zijn;
- de geluidsgevoelige objecten mogen niet na 1 januari 1982 gebouwd zijn;
- de geluidsbelasting dient op 1 maart 1986 als volgt te zijn:

Categorieën geluids-gevoelige objecten	geluidsbelasting (ongecorrigeerd)	geluidsbelasting (gecorrigeerd op grond van art. 103 Wgh)*
A	> = 70	> = 65
B	65 < = X < 70	60 < = X < 65
C	60 < X < 65	55 < X < 60

* de correctie op grond van artikel 103 Wgh was in 1986 in alle gevallen 5 dB(A).

Geluidsgevoelige objecten uit de categorie A zullen allen in het saneringsprogramma worden opgenomen. Of de andere objecten ook deel zullen uitmaken van dit programma, hangt van de omstandigheden af. Daarbij speelt in het geval van een woning een rol of de woning deel uitmaakt van een cluster van woningen waarin er in ieder geval één is die tot de A-categorie behoort.

Industrie

In artikel 41 van de Wet geluidhinder is bepaald dat, indien bij de vaststelling of herziening van een bestemmingsplan aan gronden een bestemming wordt gegeven die de mogelijkheid van vestigingen van inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken insluit, daarbij tevens een rond het betrokken terrein gelegen zone wordt vastgesteld, waarbuiten de geluidsbelasting vanwege dat terrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan.
Grenzend aan het plangebied is er een aantal terreinen waar bedoelde inrichtingen zijn gevestigd dan wel terreinen waar vestiging mogelijk is gemaakt. Deze betreffen:

a. Industrieterrein Kanaal: gelegen in de gemeente Heerenveen, de gemeentegrens overschrijdende zone van dit terrein is vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 22 maart 1990;
b. Nestlé Scharsterbrug: De zone rond dit terrein is vastgesteld door Gedeputeerde Staten bij besluit van 8 oktober 1990 en goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 18 januari 1991. Op grond van het fase II en III-onderzoek zijn maatregelen aan de bron getroffen hetgeen heeft geleid tot het inperken van de geluidszone. De wijziging van de geluidszone is vastgesteld met de vaststelling van het bestemmingsplan Scharsterbrug.

Daarnaast is de milieuvergunning van de Wierde van belang, waarvoor eveneens een geluidscontour is vastgesteld.

Binnen de vastgestelde geluidszones kunnen zonder ontheffing van Gedeputeerde Staten geen woningen gebouwd worden. De criteria voor ontheffing zijn opgenomen in het "Besluit grenswaarden binnen

zones rond industrieterreinen".

Railverkeer

Het "Besluit Geluidhinder Spoorwegen" (maart 1987) heeft als doel regelingen te treffen met betrekking tot het voorkomen van nieuwe geluidhindersituaties. In het besluit is bepaald dat zich langs iedere spoorweg een zone bevindt, waarvan de breedte gemeten vanaf de buitenste spoorstaaf varieert van 100-500 meter. De ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting vanwege een spoorweg bedraagt 60 dB(A). Gedeputeerde Staten kunnen een hogere waarde vaststellen die 73 dB(A) niet te boven mag gaan.
Vanaf 1 januari 2000 worden de normen verder aangescherpt. De voorkeursgrenswaarde wordt dan 57 dB(A), terwijl een door Gedeputeerde Staten vast te stellen hogere waarde niet meer mag bedragen dan 70 dB(A). Middels het Reken- en Meetvoorschrift Railverkeerslawaai kunnen de 60 en 57 dB(A)-contouren bepaald worden. De contouren zijn onder meer afhankelijk van:

- het aantal voertuigeenheden dat per uur, gemiddeld over een jaar, passeert;
- de snelheid waarmee de treinen gemiddeld rijden;
- de bedrijfstoestand (bijvoorbeeld remmende treinen);
- de constructie van het spoor (materiaal dwarsliggers etc.).

Motorsportterrein

Hoewel het motorcrossterrein gelegen aan de Polderboskdyk niet als categorie A-inrichting is aangewezen, zal rekening worden gehouden met een aanzienlijke geluidhinder. Bij nieuwe ontwikkelingen inzake woningbouw zal rekening worden gehouden met een aanzienlijke geluidscontour (globaal 600 meter, structuurvisie Joure, 1995). De uitwerking hiervan wordt geregeld in een apart bestemmingsplan.

Stiltegebied

De aanwijzing van stiltegebieden (op basis van het Intentie-programma stiltegebieden en de Verordening Stiltegebieden Provincie Friesland welke op 25 april 1990 door Provinciale Staten van Friesland zijn vastgesteld) maakt sinds de vaststelling in 1994 deel uit van het Provinciaal Milieubeleidsplan. De oppervlakte in Skarsterlân betreft slechts een gering deel van het natuurgebied De Deelen dat grotendeels in Boarnsterhim en Heerenveen is gelegen. In de Provinciale Milieuverordening zijn gebod- en verbodsregels geformuleerd ter voorkoming of beperking van geluidhinder in dit gebied.

8.4 Geur

Veehouderij

Meer dan andere milieuaspecten is hinder door geur een aspect dat

vrijwel uitsluitend van invloed is op de woon- en verblijfskwaliteit van mensen in een gebied. Het rijksbeleid is verwoord in de Herziene Nota Stankbeleid en de recente aanpassingen daarop zoals samengevat in de brief van de minister aan de gemeenten van juni 1995. In de eerste plaats speelt in het buitengebied de problematiek van de "stankhinder" door veehouderijbedrijven. Als norm voor deze hinder geldt inmiddels de rijksbrochure *Veehouderij en stankhinder* uit 1996.
Recent heeft de rijksoverheid deze herijking van het geurbeleid vastgesteld. Aanvankelijk was de aandacht voor nieuw beleid vooral gericht op hinder als gevolg van industriële activiteiten. Ten aanzien van de geurhinder door landbouwbedrijven werd aanvankelijk geconstateerd, dat de huidige regelgeving voldoet aan de eisen.

Inmiddels is ook deze problematiek beter in kaart gebracht en bleek dat de landelijke richtlijnen in een aantal situaties grote belemmeringen voor de agrarische bedrijfstak met zich mee brengen.
De dichtheid van niet-agrarische bebouwing is soms zo groot, dat in sommige regio's enige agrarische ontwikkeling is uitgesloten. De nieuwe richtlijn biedt gemeenten de mogelijkheid om gebiedsgerichte differentiaties aan te brengen binnen het landelijk gebied van de gemeente. Daarnaast zijn de richtlijnen bij functieverandering versoepeld. Gelet op de lage dichtheid aan intensieve veehouderijbedrijven is er in Skarsterlân overigens geen noodzaak voor gebiedsgerichte differentiatie.

Er zal daarom vanuit gegaan moeten worden dat de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven binnen 100 meter van dorpen, geconcentreerde woonbebouwing en verblijfsrecreatieterreinen is uitgesloten. Tevens zal een minimumafstand ten opzichte van verspreide woningen in acht moeten worden genomen.
Voor intensieve veehouderijbedrijven kunnen deze afstanden oplopen tot 400 meter respectievelijk 200 meter.
De uitvoering van dit laatste aspect kan worden overgelaten aan individuele procedures voor milieuvergunningen.
In algemene zin kan hieruit de conclusie worden getrokken, dat de inplaatsingsmogelijkheden voor deze bedrijfstak in het zuidoostelijke deel van de gemeente zeer beperkt zijn.

Koninklijke Douwe Egberts

In het kader van de verlening van milieuvergunningen aan Douwe Egberts is een geurimmissie-contour vastgesteld; binnen de geurimmissie-contour van de percentielwaarde 98 mag geen woningbouw plaatsvinden.

Blijkens de V.N.G. publicatie *Bedrijven en Milieuzonering* (juli 1992) geldt dat in het geval van koffiebranderijen een gewenste afstand van 500 meter tot milieugevoelige functies aangehouden dient te worden. Deze afstand wordt met name bepaald door het aspect geur. Dit aspect is middels de in de vergunning opgenomen geurimmissie contour van de percentielwaarde 98 voldoende geregeld. Buiten de geurimmissie-contour gelden derhalve geen beperkingen voor situering van woningen en andere milieugevoelige functies (structuurvisie Joure, 1995).

Afvalberging De Wierde

Ook rondom de afvalberging De Wierde is een vergelijkbare geuremissie-zone op basis van de 98-percentielwaarde vastgesteld. Ook voor deze zone geldt dat daarbinnen geen enkele geurgevoelige bestemming wordt toegelaten.

RWZI

Voor rioolwaterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van minder dan 100.000 inwonersequivalenten zoals de RWZI Broek-Zuid geldt in verband met geluids- en stankemissie een zone van 200 meter waarbinnen geen inplaatsing van woningen of andere milieugevoelige functies mogelijk is.

8.5 Verspreiding

Met verspreiding wordt hier bedoeld de verspreiding van milieuvreemde en -gevaarlijke stoffen in de omgeving. Met name de industrie is een grote potentiële bron, maar ook andere bedrijven en huishoudens dienen zorgvuldig met deze stoffen om te springen (denk aan olieopslag).
De milieuwetgeving voorziet in zeer strenge regels ten aanzien van het gebruik en de opslag van deze stoffen, zodat in het kader van de Ruimtelijke Ordening daaraan geen extra aandacht moet worden besteed.

Hetzelfde geldt voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen en genetisch gemodificeerde organismen. Deze staan onder een sterke controle en hierop is een vergunningenstelsel op basis van de milieuwetgeving van toepassing.
Voor de sanering van vervuilde bodems en onderwatermilieus zijn speciale programma's opgesteld. Een specifiek probleem in het buitengebied vormt vaak het baggerslib. Dit slib bevat vaak sporen van verontreiniging en vraagt daarom om dure vormen van opslag en/of verwerking.

Speciale aandacht vraagt de bescherming van het waterwingebied bij Spannenburg. De regelgeving in dit bestemmingsplan sluit inhoudelijk aan bij de instructieregels en verbodsbepalingen in de Provinciale Milieuverordening.

8.6 Verdroging

De betekenis van een goede en zorgvuldige waterhuishouding is reeds aan de orde geweest in de hoofdstukken over Natuur en over Landbouw.
De uitvoering van een zorgvuldig beleid ten aanzien van dit aspect ligt bij de Waterschappen. Waterschappen zijn gezien hun wettelijke taken en bevoegdheden beter toegerust om zich met dit doel van de milieuproblematiek bezig te houden.
In dit bestemmingsplan wordt daarom verwezen naar het waterschapsbeleid en wordt slechts een goede afstemming tussen gemeentelijk ruimtelijk beleid en waterschapsbeleid beoogd.
Slechts daar waar sprake is van landschappelijke waarden worden in dit bestemmingsplan nadere regels gesteld.

9 Beleidskaders

9.1 Rijksbeleid

9.1.1 Vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra

In de Vierde nota over de ruimtelijke ordening Extra (VINEX deel IV, Planologische Kernbeslissing Nationaal Ruimtelijk Beleid, 1993) is voor de landelijke gebieden een koersbepaling aangegeven. Deze heeft als doel het duurzaam handhaven en/of ontwikkelen van de ruimtelijke kwaliteit. Daartoe is per gebied een ontwikkelings-perspectief geschetst dat een goede afstemming mogelijk maakt van gebruiksfuncties en van de effecten van de daaruit voortvloeiende ruimtelijke veranderingsprocessen op het onderliggende, fysieke systeem.
Er worden vier mogelijke ontwikkelingskoersen onderscheiden. Met geen van deze wordt een monofunctionele ontwikkeling beoogd. De functies en de combinaties van functies krijgen per koers verschillende invulling en er worden per koers verschillende accenten gelegd. Voor de gemeente Skarsterlân is vooral de Blauwe koers van belang.

Blauwe koers

Hier vindt een sterke ruimtelijke, en in delen ook economische, integratie van verschillende functies plaats, waarbij de specifieke, regionale kwaliteiten richtinggevend zijn.
Binnen de gebieden met een blauwe koers bevinden en ontwikkelen zich verschillende functies in onderlinge samenhang. De nadruk ligt daarbij op economisch interessante combinaties van agrarische productie met bepaalde vormen van recreatie en toerisme, natuurbeheer, bosbouw, landschapsbeheer en waterbeheer. De ecologische hoofdstructuur neemt in deze gebieden een belangrijke plaats in.
De grotere wateren in deze gebieden kennen een multifunctioneel gebruik waarbij het accent ligt op een zodanige combinatie of integratie van functies dat deze de specifieke gebiedskwaliteiten ondersteunen. Het beleid is gericht op een duurzame ontwikkeling van deze gebieden als open water, uitgaande van de ruimtelijke, recreatieve en ecologische kwaliteiten.

Bruine koers

Een klein deel van de gemeente, ten zuidwesten van Heerenveen, valt onder de Bruine koers. In gebieden waar wordt gekozen voor de bruine koers vindt ontwikkeling van landbouw plaats in een ruimtelijk mozaïekpatroon met andere functies, waarbij de landbouw de

overheersende functie zal zijn.

Milieu

Om specifieke, functionele en landschappelijke kwaliteiten in stand te houden en te ontwikkelen is per gebied een goede afstemming van hydrologische condities nodig. Hiertoe zal waterretentie worden bevorderd en zal gebiedsvreemd water in principe worden geweerd. In gebieden met een relatief hoge milieubelasting is het beleid gericht op het terugdringen van de belasting tot het niveau van de algemene milieukwaliteit, dat wil zeggen een kwaliteit die een duurzame instandhouding van het fysieke milieu als natuurlijke hulpbron en het voortbestaan van planten, dieren en goederen in algemene zin waarborgt. In sommige delen wordt echter een bijzondere milieukwaliteit nagestreefd. Dat wil zeggen een milieukwaliteit die specifiek gericht is op het in stand houden of herstellen van bepaalde organismen of leefgemeenschappen (bijvoorbeeld weidevogelpopulatie).

Veenweidegebied

Specifiek voor het veenweidegebied van **Zuidwest Friesland** geldt dat gestreefd wordt naar aanpassing, gericht op natuurontwikkeling en de stimulering van recreatie en toerisme in combinatie met landbouw. Nieuwbouw van woningen en bedrijfsvestigingen in het buitengebied worden tegengegaan, voor zover deze geen functie hebben voor de agrarische bedrijfsvoering of het beheer van het gebied ter plaatse. Het gebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen dient afgestemd te zijn op de voor dat gedeelte van het landelijk gebied gekozen functies.

Merengebied

Als invulling van het ontwikkelingsperspectief Nederland-Waterland zal voor het Friese merengebied in samenwerking met de provincie worden gezocht naar mogelijkheden om de toeristisch-recreatieve potenties en de mogelijkheden om de voor natuurontwikkeling in dit gebied te bevorderen.

9.1.2 Structuurschema Groene ruimte (1992) (SGR)

Het Structuurschema Groene Ruimte (oktober 1992) integreert het strategische karakter van het sectorbeleid (bijvoorbeeld Structuurnota Landbouw, het Natuurbeleidsplan, en de Nota kiezen voor Recreatie) en het richtinggevende beleidskader van het facetbeleid (Vierde Nota over de ruimtelijke Ordening Extra, het Nationaal Milieubeleidsplan en de Derde Nota Waterhuishouding).
Belangrijk in het SGR is de ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur (zie Natuurbeleidsplan). De nadere begrenzing van deze structuur vindt plaats door provinciale besturen. Om de gewenste natuurwaarden in de EHS te kunnen creëren en in stand

te houden zullen in de randen van de EHS en zo nodig daarbuiten buffermaatregelen worden genomen. De afweging van de wensen en mogelijkheden vindt plaats in de provinciale ruimtelijke ordening, het milieu- en waterbeleid. Hydrologische buffering heeft hierbij een hoge prioriteit (tegengaan van verontreiniging en verdroging).
Om de ammoniakbelasting te beperken wordt een aanvullend ammoniakbeleid gevoerd in de randzones van grote (> 250 hectare) bos- en natuurgebieden en bestaande relatienotareservaten.
Het aanvullend beleid kan bestaan uit:

- verplaatsing rundveehouderij uit de randzones naar elders in Nederland;
- verplaatsing intensieve veehouderij binnen de mestoverschotgebieden;
- extra stalaanpassingen van bedrijven die niet worden verplaatst.

Aan provincies wordt gevraagd in een plan van aanpak duidelijk te maken welke maatregelen nodig, mogelijk en gewenst zijn.

Veenweidegebied

Belangrijk in de provincie Friesland zijn de veenweidegebieden. Dit zijn open, waterrijke weidelandschappen. Dit landschapstype met de bijbehorende natuurwaarden is uniek voor de Noordwesteuropese delta. Het rijk kiest hier voor handhaven van het landbouwkundig gebruik mede omdat dit van belang is voor behoud van de karakteristieke natuur- en landschapswaarden van het veenweidegebied. Voortbouwend op het advies van de Natuurbeschermingsraad is het streven in enkele gebieden gericht op vergroting of ontwikkeling van moerasgebieden. Dit betreft onder meer Oosterschar en Oude Venen.
In de Friese veenweidegebieden zijn de produktie-omstandigheden met een relatief lage veebezetting goed. Ook zijn de natuurwaarden vrij hoog. De Friese veenweidegebieden zijn van grote betekenis voor weidevogels. Deze gebieden bieden goede perspectieven voor inpassing van natuurbeheer in de bedrijfsvoering door het afsluiten van beheersovereenkomsten. In diverse landinrichtingsprojecten zijn hier inmiddels aanzienlijke oppervlakten beheersgebied gerealiseerd. In de planperiode zal nog een beperkte oppervlakte beheersgebied worden aangewezen. Ook zullen er reservaten worden gevormd gericht op het in stand houden van zeer soortenrijke weidevogelgemeenschappen inclusief kritische soorten. Zonodig wordt hiervoor de grondwaterstand verhoogd.

Landbouw

De veenweidegebieden in Skarsterlân zijn in het SGR aangemerkt als veenweidegebied met accent landbouw. In gebieden met een

lage veebezetting, wat in Zuidwest Friesland het geval is, ligt het accent op het inpassen van natuurbeheer (met name weidevogels) in de agrarische bedrijfsvoering en zullen omvangrijke beheersgebieden worden aangewezen. Agrariërs in veenweidegebieden kunnen in aanmerking komen voor diverse regelingen die de landbouwstructuur bevorderen of de minder goede produktieomstandigheden compenseren:

- subsidies op aangepaste machines en bepaalde vormen van erfverharding en kavelpaden in relatienotagebieden mits beheersovereenkomst is gesloten;
- toepassing van een grondbankregeling voor vergroting van bedrijven en beheersgebieden.

Nat Nederland

Friesland is rijk aan water. Watergebieden zijn van grote betekenis voor functies als natuur, recreatie, toerisme en transport. Het gebied Groote Wielen-Oude venen wordt als strategisch groenproject uitgewerkt. Daarbij zal worden bezien of de vaarverbinding tussen Leeuwarden en het Centraal merengebied kan worden versterkt. Er wordt een zonering voorgestaan tussen natuur en waterrecreatie in het Oude Venengebied. In het waterrijke gebied tussen het Lage Midden en Zuidwest Friesland (Centraal Merengebied) is natuurontwikkeling mogelijk alsmede een uitbreiding van het aantal ligplaatsen. Knelpunten in de waterinfrastructuur worden aangepakt. Het gebied Zuidwest Friesland wordt uitgewerkt als waardevol cultuurlandschap. In het Structuurschema Openluchtrecreatie (1984) is aangegeven hoe potentiële uitbreidingsmogelijkheden voor de grote watersport zich verhouden tot beoogde natuurwaarden. Voor het Friese merengebied bedroeg het aantal uit te breiden ligplaatsen 4.500 stuks. In het SGR is dit aantal ligplaatsen teruggebracht tot 4250. Het accent wordt daarbij gelegd op Zuidwest Friesland en het Centraal merengebied. In het SGR wordt Skarsterlân als waterrijk gebied aangemerkt waar de functies natuur en recreatie gemiddeld nevenschikkend zijn. Kwaliteitsverbetering van jachthavens inclusief beperkte uitbreidingen dienen in waterrecreatiegebieden mogelijk te zijn. Dit geldt ook voor jachthavens in de ecologische hoofdstructuur, mits dit niet leidt tot noemenswaardige schade aan de natuur.

9.1.3 Nationaal Natuurbeleidsplan (1990)

Het Natuurbeleidsplan (1990) is onder meer gericht op behoud en ontwikkeling van ecologische waarden door:

- vergroting van het areaal natuurgebied;
- het creëren van verbindingen tussen natuurgebieden;
- het tegengaan van negatieve invloeden van buitenaf.

Ecologische hoofdstructuur

Centraal in het beleidsplan staat de ecologische hoofdstructuur (EHS). Dit is een samenhangend netwerk van in (inter-)nationaal opzicht belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. De EHS bestaat uit kerngebieden (grote aaneengesloten terreinen met hoge actuele natuurwaarden), natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones. Ook buiten de ecologische hoofdstructuur wordt het belang van natuurontwikkeling en -behoud in het N.B.P. onderkend. Voor deze gebieden wordt uitvoering van het natuurbeleid echter overgelaten aan de lagere overheden.

Laagveengebied

Het beleid voor het laagveengebied is gericht op:

- Het versterken van natuurwaarden door het creëren van laagveenmoerassen en door natuurontwikkeling op de overgangszones van het laagveengebied naar de hogere zandgronden.
- Het in stand houden van de bestaande verweving tussen landbouw, natuur en landschap in belangrijke delen van de laagveengebieden door geïntensiveerde toepassing van de relatienota en ontwikkeling van bedrijfsmodellen en inrichtingssituaties met mogelijkheden voor landbouw en natuur.
- Het zoveel mogelijk in stand houden van de weidevogelfunctie en de functie als pleisterplaats voor wintervogels van het laagveengebied, ook buiten de EHS.
- Herstel van belangrijke kwelstromen van hogere zandgronden naar het laagveengebied.
- Aandacht voor de verbetering van de waterkwaliteit onder meer door het weren van gebiedsvreemd water.
- Het terugdringen van verdroging door het tegengaan van peilverlaging en waar nodig het instellen van hydrologische bufferzones rond kerngebieden.

Verder worden in het Natuurbeleidsplan belangrijke knelpunten behandeld. Twee daarvan zijn verstoring en versnippering.

Verstoring

Onder verstoring wordt verstaan de negatieve invloed van menselijke aanwezigheid op populaties dieren. Met name grote zoogdieren (grofwild, zeehond, otter), roofvogels, weidevogels en watervogels zijn gevoelig voor verstoring. Een vorm van verstoring is het landbouwkundig grondgebruik als maaien en beweiden waarbij schade wordt toegebracht aan weidevogelbroedsels. Voorts veroorzaken met name oeverrecreatie, watersport en lawaaisporten op verschillende plaatsen verstoring.

Verlies en versnippering

Door het verlies aan areaal natuurgebieden is het oppervlak aan leefgebieden voor planten-en diersoorten sterk achteruitgegaan. Populaties van soorten hebben een minimumoppervlakte nodig om zich in stand te kunnen houden. Voor een aantal soorten is die minimumgrens al overschreden (otter). Het resterende areaal natuurgebied kenmerkt zich door een hoge mate van versnippering waardoor leefgebieden van elkaar geïsoleerd raken. Dit heeft vergaande gevolgen voor de verspreidingsmogelijkheden van planten en dieren. Het proces van versnippering wordt versterkt door de toenemende infrastructurele voorzieningen.

Kerngebieden in Skarsterlân

In het plangebied zijn de meren en omgevingen aangewezen als kerngebied. Dat wil zeggen gebieden met in (inter)nationaal opzicht duurzaam te behouden ecosystemen. De kanalen tussen de meren dienen versterkt of ontwikkeld te worden als natte ecologische verbindingszone. Ook de Vegelinsbossen zijn aangemerkt als kerngebied. Ecologische verbindingen dienen ontwikkeld te worden in westelijke richting met Gaasterland en in oostelijke richting met de bossen van Ooststellingwerf.

9.1.4 Derde nota waterhuishouding (1989)

Het beleid in deze nota is gericht op het verder terugdringen van verontreinigingen vanaf de bron, waardoor verder ecologisch verval voorkomen wordt. Daarnaast staan herinrichting van de waterhuishoudkundige systemen en geleiding van het gebruik door de mens in de nota centraal. Oplossingen zullen met name worden gezocht in een gebiedsgerichte aanpak.

Enkele aandachtspunten en oplossingsrichtingen waaraan in de toekomst aandacht besteed zal worden:

- behoud en herstel van natuurlijke oevers van sloten en vaarten met name binnen de EHS;
- bestrijden van verdrogen van natuurgebieden en waterhuishoudkundige regeneratie van verdroogde natuurterreinen;
- verdere invulling voor de waterhuishoudkundige systemen van ecologische doelstellingen;
- conservering en retentie van neerslag en kwelwater;
- vermindering van de atmosferische depositie van stikstof;
- vermindering van emissies van bestrijdingsmiddelen naar grond en oppervlaktewater.

9.1.5 Nationale Milieubeleidsplannen (1989, 1990 en 1993)

In het NMP en NMP+ wordt gestreefd naar een vermindering van de uitstoot van verontreinigende stoffen en een vermindering van het gebruik van grondstoffen. Daarnaast is het beleid gericht op een structurele verandering van consumptieprocessen. Gestreefd wordt naar een milieukwaliteit in het jaar 2010 waarbij duurzame vormen van landbouw niet belemmerd worden en milieuvriendelijke produktie van kwalitatief hoogwaardige landbouwproducten mogelijk is. Daarnaast geldt als streefbeeld dat bepaalde ecosystemen vitaal blijven en de oorspronkelijke ecosystemen van de oude zandgronden in stand gehouden kunnen worden. Bossen en natuurgebieden worden veilig gesteld ten aanzien van verzuring (zie hoofdstuk 8).

Streefwaarden

Het beleid is gericht op realisatie van de milieudoelstellingen zoals vastgelegd in het NMP+. Zo zijn voor de problematiek van de verzuring in het NMP+ milieudoelstellingen vastgesteld (tabel 9.1).

Tabel 9.1 Milieudoelstellingen NMP+ ten aanzien van de totale hoeveelheid zure neerslag en het aandeel dat de verschillende componenten daarin mogen hebben in zuurequivalenten per hectare per jaar.

	1994	2000	2010	Streefwaarde
Zwaveloxiden		800	400	
Stikstofoxiden		600	400	
Ammoniak		1.000	600	
Totaal	4.000	2.400	1.400	400 à 700

Depositieniveaus

De hoogte van de niveaus voor de totale depositie is gebaseerd op onderzoek naar de effecten van verzuring op de natuur. Bij bossen op rijkere gronden worden de meest ernstige effecten voorkomen bij een depositieniveau van 2.400 equivalenten/ha/jaar. Bij een niveau van 1.400 zuurequivalenten worden de meest ernstige effecten voorkomen bij bossen op arme zandgronden en bij andere gevoelige objecten zoals natuurterreinen. Van deze 1.400 equivalenten zou voor maximaal 1.000 mogen worden bijgedragen in de vorm van stikstof (NH_3 en NO_x) teneinde stikstofaccumulatie in de bodem en overschrijding van de streefwaarde voor nitraat in grondwater te voorkomen. Bij een depositieniveau van 400-700 eq/ha/jaar treden slechts verwaarloosbare effecten op en kunnen bossen en natuurgebieden duurzaam is stand blijven.

Water

Het beleid in de NMP's is verder gericht op het voorkomen van schade aan cultuurgoederen en aan drinkwaterwinning. Het grondwater moet voor hoogwaardige gebruiksfuncties gereserveerd worden, terwijl de grondwaterwinning naar plaats en hoeveelheid geoptimaliseerd moet worden. Het evenwicht tussen toevoer en afvoer van fosfaat en stikstof in water en bodem moet hersteld worden. Het waterbeheer dient mede afgestemd te worden op het vasthouden van neerslag en schoon water (gebiedseigen water).

NMP2

Het NMP2 bevat de strategie voor het milieubeleid voor de middellange termijn 1995-1998. Het plan richt zich vooral op het versterken van de uitvoering van het milieubeleid. Tevens bevat het NMP2 aanvullend beleid om milieutekorten te verminderen zoals de klimaat- en verzuringsproblematiek.
De land- en tuinbouw staat de komende jaren voor belangrijke bedrijfsaanpassingen ten behoeve van een duurzamere produktiewijze. Een aantal milieudoelen moeten worden gerealiseerd. Dit betreft onder andere de evenwichtsbemesting, een ammoniakemissie reductie van 50% en reductie van het bestrijdingsmiddelengebruik.

Voor individuele bedrijven kunnen een aantal doelstellingen als volgt worden vertaald:

- De gebruiksnormering van fosfaat in mest wordt omgezet in voor het milieu acceptabele verliesnormen op bedrijfsniveau voor fosfaat en voor stikstof. Dit is noodzakelijk voor een op individuele bedrijven gericht systeem van mineralenaangifte met regulerende heffing op verliezen aan mineralen.
- De reductiedoelstelling voor de emissie van ammoniak voor 2010 van 80-90% ten opzichte van 1980 is in de notitie mest en ammoniakbeleid derde fase vertaald in een reductie van 90% in de concentratiegebieden van intensieve veehouderij en 70% daarbuiten. Voor de grondgebonden veehouderij zal een maximale emissie vastgesteld worden die in de eindsituatie naar verwachting rond de 20-30 kg. ammoniak/ha/jaar zal liggen.

9.1.6 Overige rijksnota's

Tweede structuurschema Verkeer en Vervoer

In het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVV II) wordt benadrukt dat met de recreatietoervaart grote economische belangen gemoeid zijn. Nederland heeft een toonaangevende positie bij de bouw en reparatie van luxe jachten, zeiljachten en historische zeilschepen. Het beroepsgoederenvervoer over water dient echter zo min mogelijk gehinderd te worden. Het ontwikkelen van alternatieve routes voor de recreatievaart zal daarom worden gestimuleerd.

Verder wordt ombouw van de N32 tussen Heerenveen en Leeuwarden tot autosnelweg wenselijk geacht. Tevens is verbreding en/of verdieping van het Prinses Margrietkanaal wenselijk in verband met vergroting van de bedrijfszekerheid en gebruiksmogelijkheden.

Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport 1995-1999

Het Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport 1995-1999, (MIT) geeft de hoofdlijnen van het verkeer- en vervoerbeleid en het uitvoeringsprogramma voor de komende vijf jaar aan. De beleidslijn van het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVV II), namelijk de bereikbaarheid verbeteren binnen de randvoorwaarden die uit een oogpunt van leefbaarheid worden gesteld, blijft onverkort van kracht. Wellicht zullen niet alle in het SVV 2 opgenomen streefbeelden in 2010 haalbaar zijn, waardoor op een aantal punten een aanvulling nodig kan zijn. Het beleid voor de binnenvaart is erop gericht om mogelijkheden te creëren waardoor de voordelen van de binnenvaart op het gebied van milieu-effecten, veiligheid en transporteconomie ten volle worden benut. Evenals voor het hoofdwegennet geldt voor het vaarwegennet dat instandhouding op de eerste plaats komt. Daarna komt de uitbreiding van het net. Voor het plangebied is van belang dat het verruimen van het Prinses Margrietkanaal tot klasse 5 wenselijk wordt geacht.

Kiezen voor Recreatie

Met de Beleidsnota Openluchtrecreatie 1991 'Kiezen voor recreatie' sluit het Ministerie van LNV aan op het beleid van de andere ministeries. Gekozen wordt voor een beleid waarin:

- bestaande recreatiemogelijkheden blijven gehandhaafd;
- ruimtelijke ontplooiingsmogelijkheden worden geboden aan het particuliere initiatief;
- van een geselecteerd aantal recreatief-toeristische gebieden worden de recreatiekwaliteiten en de gebruiksmogelijkheden verbeterd;
- landelijke netwerken voor varen, fietsen en wandelen worden ontwikkeld.

Het Ministerie heeft deze doelstellingen in een viertal thema's uitgewerkt:

- Recreatie in natuur en landschap;
- Nederland-Waterland:
- Recreatie en verstedelijking;
- Versterking van de sector.

Met 'Recreatie in natuur en landschap' valt te denken aan onder meer fietsen, wandelen, varen, schaatsen, paardrijden en zwemmen. Het realiseren van netwerken hiervoor, maar ook een beter gebruik

van het openbaar vervoer zal moeten worden bevorderd. Uitwerking van het thema Nederland-Waterland moet leiden tot het wegnemen van de belangrijkste knelpunten in het netwerk van landelijke vaarroutes en het verder ontwikkelen van waterrecreatiegebieden met behoud van het streekeigen karakter. Bovendien moet er een landelijk plan komen voor aanlegplaatsen.

Merengebied

Voor het Friese merengebied wordt aangedrongen op versterking van de betekenis van dit gebied als toervaartgebied voor open zeilboten en kajuitmotorboten en voor de op het water gerichte vakantierecreatie. Ook worden hier specifieke mogelijkheden en kansen gezien voor de sportvisserijfunctie. In deze nota wordt een uitbreiding van het aantal vaste ligplaatsen mogelijk geacht van 4.250.

Beleidsvisie recreatietoervaart Nederland, 1990

Aansluitend op het SVV II wordt in de Beleidsvisie recreatietoervaart in Nederland 1990 wordt voor een drietal trajecten aangegeven dat de combinatie toervaart en beroepsvaart wringt, waardoor ontwikkeling van parallelroutes noodzakelijk is. Deze beleidsvisie wordt door betrokken bewindslieden en provinciale besturen onderschreven als vertrekpunt voor het te voeren beleid voor de recreatietoervaart. De visie heeft een sectoraal karakter wat inhoudt dat in concrete gevallen nog een nadere afweging dient plaats te vinden van de belangen van onder meer natuur en landschap en beroepsvaart.

Prinses Margrietkanaal

Eén van die drie routes is het Prinses Margrietkanaal tussen Lemmer en het Van Harinxmakanaal. Voor Skarsterlân betekent dit dat ernaar wordt gestreefd de toervaart af te leiden van het Margrietkanaal met een route langs Terherne-Grou met aansluiting op het Van Harinxmakanaal. De nieuwe route zal zoveel mogelijk als AZM- dan wel AM-route worden beheerd/gedimensioneerd. Dat houdt in dat het kanaal grootvaarwatergebieden of grote meren onderling verbindt en geschikt is voor zowel zeil- als motorboten. Bij AZM kan de staande masthoogte maximaal 30 meter zijn en de diepgang 1.90 meter. Bij AM geldt een opbouwhoogte van maximaal 3.40 meter en een diepgang van 1.50 meter.
Knelpunten in het basistoervaarnet (zie kaart 6.1) worden verder gevormd door een vaste brug in de Oudeweg bij Joure en een te geringe doorvaartdiepte in de Sijbesloot tussen het Sneekermeer en de Goïngarijpsterpoelen.

Bosbeleidsplan (1993)

In het Bosbeleidsplan wordt onder meer het volgende gesteld:

- Duurzame instandhouding van het bosareaal. Dit vereist extra maatregelen op milieugebied. Voorkomen wordt dat het bos nog langer moet wijken voor andere bestemmingen zonder dat compensatie naar kwaliteit en kwantiteit plaats vindt.
- Het grootste deel van het bos is multifunctioneel. De bossen vervullen een functie voor recreatie, houtproduktie, natuur, landschap en milieu. De aandelen oud (loof)bos en gemengd bos worden verhoogd. Ook zal de openstelling voor recreatie worden verhoogd.
- Momenteel is ongeveer 335.000 hectare bos aanwezig in Nederland. Dit is circa 10% van het land. In de komende 25 jaar wordt gestreefd naar een uitbreiding van het bosareaal in Nederland met minimaal 75.000 hectare.

De duurzame bescherming en ontwikkeling van voor Nederland karakteristieke, natuurlijke bosgemeenschappen, hebben voor de rijksoverheid prioriteit. Deze bossen komen thans veel als relicten voor en worden ook wel A-locaties genoemd. In Skarsterlân betreft dit de Vegelinsbossen bij St. Nicolaasga, de moerasbossen in de Sint Johannesgaasterpolder en de Haulsterbosschen bij Joure.

9.1.7. EU-Vogelrichtlijn

De EU Vogelrichtlijn heeft tot doel vogelsoorten en hun leefgebieden te beschermen. Elke EU lidstaat is verplicht om alle maatregelen te nemen om een voldoende gevarieerdheid aan leefgebieden met een voldoende omvang te beschermen, in stand te houden of te herstellen. Dit dient te geschieden door het aanwijzen van belangrijke leefgebieden als "speciale beschermingszone". Bij de keuze en begrenzing van de speciale beschermingszones mogen uitsluitend ornithologische criteria worden gehanteerd.
In een speciale beschermingszone zal het huidig gebruik (met uitzondering van de jacht) in het algemeen kunnen worden voortgezet. Wel zullen intensiveringen en nieuwe activiteiten met een negatief effect op de vogelkundige waarde worden beoordeeld of deze met toepassing van compensatie toch kunnen worden uitgevoerd.

Door het Ministerie van LNV zijn in de gemeente Skarsterlân het gebied van de Witte en Zwarte Brekken/Oudhof en het gebied Sneekermeer, Terkaplester- en Goëngarijpsterpoelen en Akmarijp aangewezen als "speciale beschermingszone".

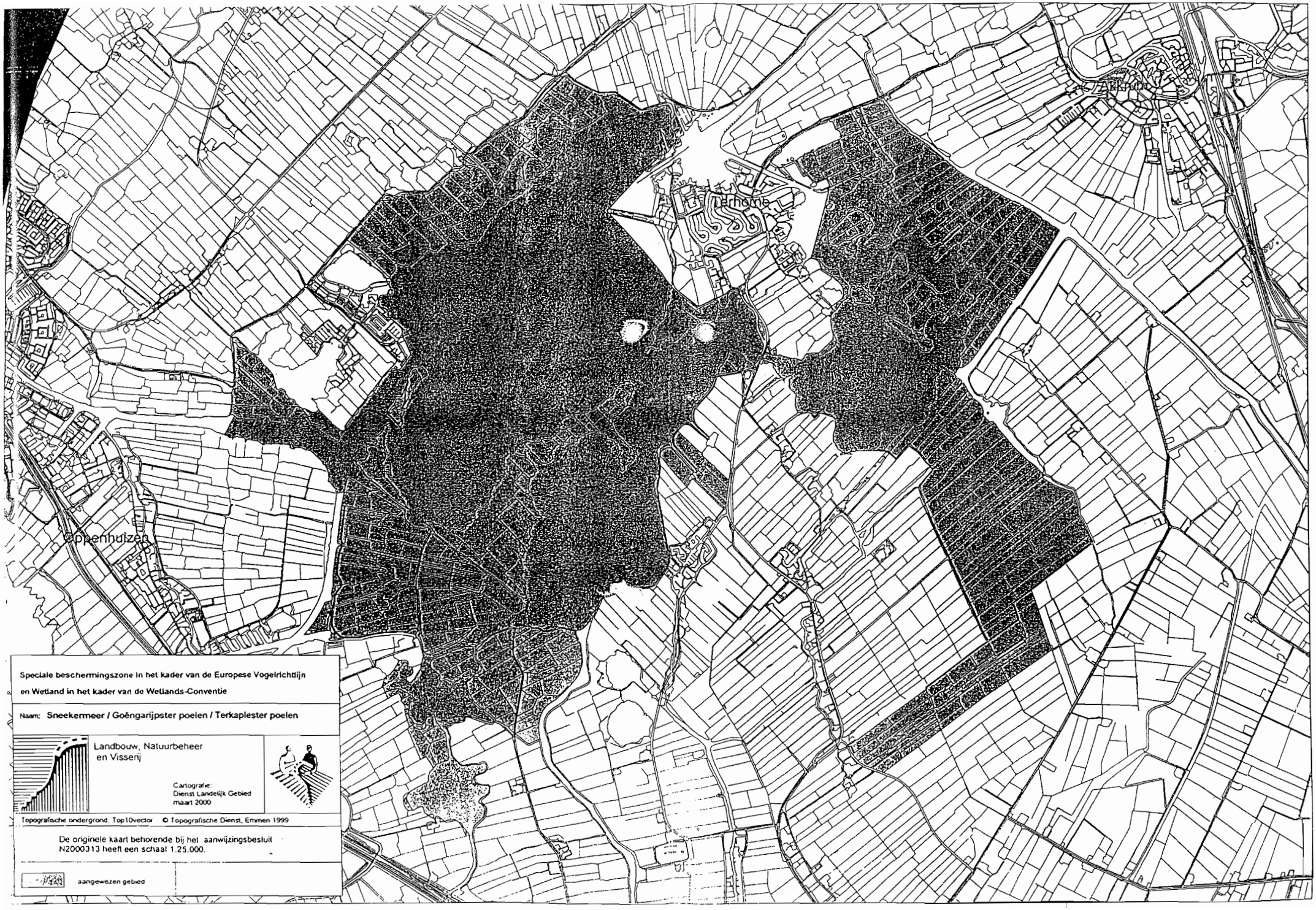

Speciale beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn

en Wetland in het kader van de Wetlands-Conventie

Naam: **Sneekermeer / Goëngarijpster poelen / Terkaplester poelen**

Landbouw, Natuurbeheer
en Visserij

Cartografie:
Dienst Landelijk Gebied
maart 2000

Topografische ondergrond: Top10vector © Topografische Dienst, Emmen 1999

De originele kaart behorende bij het aanwijzingsbesluit
N2000313 heeft een schaal 1:25.000.

aangewezen gebied

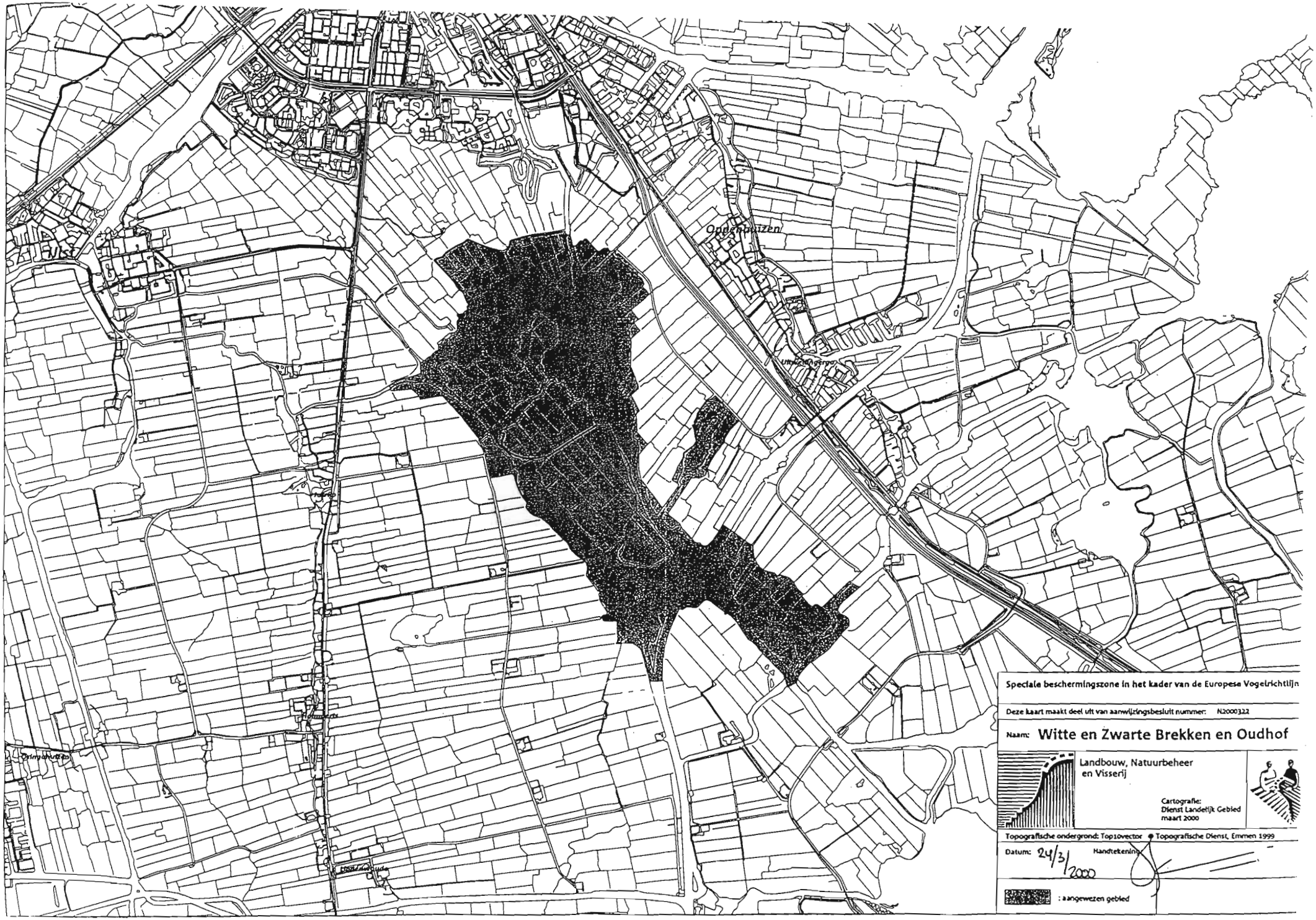
Speciale beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn
Deze kaart maakt deel uit van aanwijzingsbesluit nummer: N2000322
Naam: Witte en Zwarte Brekken en Oudhof
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Cartografie:
Dienst Landelijk Gebied
maart 2000
Topografische ondergrond: Top10vector © Topografische Dienst, Emmen 1999
Datum: 24/3/2000
Handtekening
: aangewezen gebied

De gebieden zijn aangewezen vanwege de aanwezigheid van open water, graslanden en moeraszones die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Daarnaast fungeren de beide gebieden als broedgebied, overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van andere vogelsoorten.
Het gebied Sneekermeer c.a. is tevens aangewezen als watergebied van internationale betekenis onder de Wetlands-Conventie vanwege het voorkomen van belangrijke aantallen watervogels.
Beide gebieden zijn in dit bestemmingsplan bestemd voor natuurgebied, of zijn gelegen binnen de "wijzigingsgrens bos/natuur"; voor deze gronden kan de bestemming worden gewijzigd in de bestemming natuurgebied, op het moment dat de gronden zijn verworven door een natuurbeherende instantie.
Een deel van het gebied "Witte en Zwarte Brekken en Oudhof" is bestemd voor "Water". De betreffende gronden zijn voorzien van de aanduiding "vogelrichtlijngebied" (zie artikel 13, lid 1).

9.2 Provinciaal beleid

9.2.1 Streekplan Friesland 1994

Het Streekplan Friesland geeft de provinciale visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen van Friesland, levert aanzetten voor een goede onderlinge afstemming tussen de ruimtelijke plannen van de provincie en die van andere overheden en geeft een basis voor de doorwerking van het provinciale beleid naar het gemeentelijk planologisch beleid. Uitgangspunten bij het provinciaal ruimtelijk beleid zijn onder meer:

- een krachtige economische ontwikkeling;
- leefbaarheid van het platteland;
- goede verblijfs- en gebruiksmogelijkheden voor toeristen en recreanten;
- een op duurzaamheid gerichte ecologische ontwikkeling;
- kwaliteit van het landschap;
- een schoon milieu en zorgvuldig waterbeheer.

De provincie onderscheidt de landelijke gebieden naar stabiele en dynamische gebieden. De stabiele gebieden bestaan uit bos- en natuurgebieden en gebieden in de ecologische hoofdstructuur. Deze gebieden vragen om ruimtelijke stabiliteit die natuurlijke processen moeten waarborgen.
De overige gebieden worden tot de dynamische gebieden gerekend. Maatschappelijke ontwikkelingen en snel wisselende economische

omstandigheden vragen voortdurend om aanpassing van de ruimtelijke inrichting. In deze gebieden domineren functies als landbouw, wonen, infrastructuur en recreatie.

Landbouw

Voor het overgrote deel bestaan de dynamische gebieden uit landbouwgronden. Het Streekplan rekent de gemeente Skarsterlân voornamelijk tot een dynamisch landbouwgebied met het accent op melkveehouderij.
Hoewel ook de Friese landbouw zich in toenemende mate in zal moeten spannen om de belasting van bodem, lucht en water met ammoniak, mineralen en gewasbeschermingsmiddelen te verminderen wil de provincie de landbouw goede ontplooiingskansen blijven bieden. Instandhouding van de melkveehouderij is van groot belang om een draagvlak in het gebied te behouden. Daar komt bij dat de Friese melkveehouderij internationaal een relatief sterke positie heeft. Ontwikkelingsmogelijkheden van bestaande bedrijven en vasthouden van het quotum zijn belangrijke uitgangspunten. Nieuwvestiging van veehouderijen dient echter vooral in het kleigebied plaats te vinden. De huidige mestwetgeving, milieuwetgeving en melkquotering zorgen voor vele randvoorwaarden. Dit heeft tot gevolg dat in het zand- en veenweidegebied slechts incidenteel ruimte zal zijn voor nieuwvestiging, samenvoeging of volledige omschakeling van bedrijven.

Natuur

Het beleid ten aanzien van de natuur en natuurontwikkeling is met name gericht op de gebieden die niet zijn aangeduid als landbouwgebied. Waardevolle slootkanten en gebieden die van belang zijn voor ganzen, zwanen en de (minder kritische) weidevogels dienen naar het oordeel van het provinciaal bestuur niet planologisch te worden beschermd.
De landelijke verarming en teruggang van de natuur wordt ook in Friesland onderkend. In het beleid voor het milieu, de waterhuishouding en ruimtelijke ordening wordt veel gedaan om de rijkdom van de natuur in Friesland te behouden. Zij doet dat door:

- grondverwerving, inrichting en beheer;
- bijdragen aan een goede ruimtelijke rangschikking van natuurgebieden, afstemming op andere gebruiksfuncties, of in enkele gevallen door isolatie van andere gebruiksfuncties.

Daarbij zal de inzet zich vooral richten op natuurwaarden die van (inter)nationale betekenis zijn zoals Wetlands (natuurwaarden gebonden aan water en moeras), weidevogels en trekvogels als eenden, ganzen en zwanen.
De aandacht zal zich vooral richten op kansrijke situaties, gebieden

die weinig verstoord zijn of weinig milieubelasting ondergaan. Verder wordt gestreefd naar gebieden met voldoende omvang, goede verbindingen tussen gebieden en een zorgvuldige rangschikking en afstemming van functies.

Recreatie

Het beleid van de provincie is erop gericht om de sector recreatie en toerisme met jaarlijks 3% te laten groeien. Daarbij ligt het accent op de watersport. Maar ook cultuur- en plattelandstoerisme bieden goede mogelijkheden. Hiertoe dient de kwaliteit van de accommodatie en voorzieningen te worden verbeterd en de capaciteit te worden uitgebreid.
In het Streekplan is de gehele westelijke helft van de gemeente aangeduid als toeristisch recreatief concentratiegebied met langs de grote meren ontwikkelingszones voor de waterrecreatie. Deze gebieden bieden de beste aanknopingspunten voor verdere uitbouw van de toeristische sector. In de ontwikkelingszones is ruimte voor verdere ontwikkelingen van verblijfsrecreatieve voorzieningen zoals jachthavens, verblijfsaccommodaties als voor het uitbouwen van gebruiksrecreatieve voorzieningen zoals vaarwater met aanlegvoorzieningen, fiets- en wandelpaden. Een en ander dient plaats te vinden in een goede afstemming met de ecologische hoofdstructuur.
Nieuwe toeristische voorzieningen dienen bij voorkeur te worden ingepast bij of in de nabijheid van bestaande speerpunten voor water- en landrecreatie of bij recreatie-ontwikkelingskernen of in aansluiting op bestaande concentratiepunten van dag- en verblijfsrecreatie tot stand te worden gebracht.
Slechts op zeer perspectiefvolle locaties zal in enkele gevallen ruimte zijn voor nieuwe locaties.
In het plangebied zijn drie recreatie-ontwikkelingskernen geprojecteerd: Joure en Langweer voor waterrecreatie;
St. Nicolaasga voor landrecreatie.

Wonen

De mogelijkheden voor woningbouw zijn in de eerste plaats voorbehouden aan de bestaande kernen. Daarbuiten is woningbouw slechts mogelijk indien er sprake is van wonen bij bedrijvigheid die in het buitengebied thuishoort.
De verwachting is dat er een toename van de woningvraag op zal treden in aantrekkelijke recreatieve regio's vanuit de grotere stedelijke gebieden. Migratiecijfers geven een indicatie van een vestigingsoverschot in de oudere leeftijdscategorieën met name in Zuidoost en Zuidwest Friesland.
De provincie wil positief op deze ontwikkelingen inspelen omdat de komst van woningzoekenden bijdraagt aan de economische

ontwikkeling en versterking van het draagvlak van voorzieningen.

Infrastructuur en mobiliteit

De streek Heerenveen-Joure is een stedelijk ontwikkelingsgebied. Dit gebied biedt goede aanknopingspunten voor de vestiging van hoogwaardige grootschalige bovenregionale vormen van bedrijvigheid.

Momenteel heeft de provincie onvoldoende groeikracht om de groeiende beroepsbevolking werk te bieden. Een goede bereikbaarheid van bedrijven en bedrijventerreinen met zo min mogelijk beperkingen en belemmeringen is een voorwaarde. Daarom wordt aan het opheffen van knelpunten in de wegenstructuur een hoge prioriteit toegekend.

Mobiliteit en ook automobiliteit is een belangrijke factor voor de leefbaarheid van het platteland. De auto heeft eraan bijgedragen dat velen op het platteland zijn blijven of gaan wonen. Omdat de mogelijkheden voor het openbaar vervoer op het platteland beperkt zijn, zal het autogebruik voor het platteland belangrijk blijven. In zijn algemeenheid wordt wel gestreefd naar:

- een vervoersvriendelijke (ruimtelijke) groepering en locatiekeuze van wonen, werken en voorzieningen met het doel onnodig autogebruik te beperken;
- behoud en versterking van de bereikbaarheid vanuit het platteland;
- een versterking van kansrijk openbaar vervoer.

9.2.2 Provinciaal milieubeleidsplan 1994

Het PMP 1994 is een strategisch, integraal plan dat alle sectorale plannen op milieugebied vervangt. Het beleid is gericht op duurzaam ruimtegebruik. Milieuaspecten spelen in de afweging een belangrijke rol. Daarbij gaat het om milieuzonering, beperking van de groei van de automobiliteit en invulling van de ecologische infrastructuur.

Milieubeschermingsgebieden

Sinds de wet Milieubeheer van kracht is, is er in het milieubeleid sprake van één soort gebied: het milieubeschermingsgebied. Deze aanduiding komt in de plaats van vroegere aanduidingen als stiltegebied, grondwaterbeschermingsgebied en bodembeschermingsgebied. In de provinciale milieuverordening worden milieubeschermingsgebieden aangewezen waaraan gebruiksregels gekoppeld worden zoals:

- regels ter voorkoming van geluidhinder (vroegere stiltegebieden);
- regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater

(vroegere grondwaterbeschermingsgebieden);
- regels ter bescherming van natuur en landschap;
- regels ter bescherming van de bodem.

Provincies zijn verplicht milieubeschermingsgebieden aan te wijzen waar regels gelden inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder en gebieden aan te wijzen waar regels ter bescherming van het grondwater gelden. Verder moeten die gebieden zijn aangewezen die op grond van de Natuurbeschermingswet voor milieubeschermingsgebied in aanmerking komen, evenals de Wetlands (Ramsar Conventie). In Skarsterlân is het gebied Sneekermeer/Goengarijpster poelen/Terkaplester poelen aangewezen als Wetland in het kader van de Wetlands-Conventie.

In het Intentieprogramma bodembescherming, 1993 worden nog wel Bodembeschermingsgebieden aangeduid; deze zijn voor Skarsterlân gedeeltelijk in het nieuwe milieu-beleidsplan als milieubeschermingsgebied aangegeven. In de wet Bodembescherming is een bodembeschermingsgebied omschreven als een gebied waarin de chemische, fysische en biologische eigenschappen van de bodem niet of slechts in geringe mate worden beïnvloed door menselijke activiteiten. Het intentieprogramma maakt onderscheid tussen abiotisch, biotisch en antropogeen waardevolle gebieden:
- abiotisch waardevol: waardevolle geologische, geomorfologische of bodemkundige landschapselementen;
- biotisch waardevol: floristisch of faunistisch waardevolle elementen, waarvan de waarde afhankelijk is van de bodem;
- antropogeen waardevol: archeologische en cultuurhistorische objecten en structuren.

In Skarsterlân zijn door de provincie een groot aantal kleine bodembeschermingsgebieden c.q. milieubeschermingsgebieden aangewezen. Het betreft hier vooral biotisch waardevolle gebieden die tevens zijn aangewezen als relatienotagebied. Bij Spannenburg is een grondwaterbeschermingsgebied aangewezen rond het pompstation Spannenburg. Doelstelling is er voor te zorgen dat op deze plaats uit grondwater drinkwater bereid kan worden zonder dat daarvoor ingrijpende zuiveringsprocessen nodig zijn.

Mestbeleid

Het Rijk bepaalt sterk de ontwikkeling en de uitvoering van het mestbeleid. Hoofddoelstelling van het Rijk is het realiseren van een evenwichtsbemesting in 2000. De provincie kan en wil hierbij een stimulerende rol spelen. De inzet daarbij is om vermesting niet toe te

laten nemen, via effectgerichte maatregelen eutrofiëring van oppervlaktewater te bestrijden en mee te denken over oplossingen die zowel recht doen aan het milieu als werkbaar zijn in de praktijk. De provincie vindt dat oplossingen voor de mestproblematiek in andere delen van Nederland niet ten koste mogen gaan van het milieu in Friesland. Derhalve is de provincie tegen het aantrekken van mest uit mestoverschotgebieden. Eventuele mestruimte in een bepaalde regio dient zoveel mogelijk benut te worden binnen die regio of naburige regio's zodat het vervoer van mest geminimaliseerd wordt. De Stichting Mestafzet Noord-Nederland, die dit wil bevorderen, wordt daarom ondersteund.

Baggerbeleid

In de uitvoeringsnotitie Waterbodemsanering en baggerberging Friesland en de daaraan voorafgaande notitie Bagger(bergings)beleid komen zowel de milieuhygiënische als planologische criteria voor de toelating van baggerdepots aan de orde.

Nieuwvestiging

Bij nieuwvestiging en verplaatsing van een agrarisch bedrijf dient de nieuwe locatie gelegen te zijn buiten de milieubeschermings-gebieden. Uitzonderingen op deze regel zijn mogelijk. Voorwaarde is wel dat de bedrijfsvoering met de hoofdfunctie van het gebied in overeenstemming kan worden gebracht (bijvoorbeeld winning van drinkwater of natuurfunctie).

Inplaatsing van agrarische bedrijven van buiten de provincie vereist grote zorgvuldigheid. Er zal rekening gehouden moeten worden met de nu bekende toekomstige milieunormen. Onder meer daartoe wordt de verzurings- en vermestingssituatie regelmatig in kaart gebracht door de provincie. Op basis hiervan beoordeelt de provincie waar ruimte is voor vestiging van bedrijven. De meeste inplaatsings-mogelijkheden zijn gelegen in het noordelijk Fries kleigebied. Wanneer met overheidsgeld bedrijven worden verplaatst binnen de provincie, geniet verplaatsing binnen de eigen streek de voorkeur. Tweede voorkeur heeft het noordelijke kleigebied.

9.2.3 Eerste Waterhuishoudingsplan Friesland, 1992-1995

Het waterkwaliteitsbeheer wordt uitgevoerd door het waterschap Friesland. Op grond van het Provinciaal Milieubeleidsplan moeten alle wateren in Friesland voldoen aan een bepaalde milieukwaliteit. Deze milieukwaliteit is overgenomen uit de Derde nota Waterhuishouding. In het Eerste Waterhuishoudingsplan Friesland zijn deze Rijksnormen aangepast en gedifferentieerd naar verschillende watertypen. (Een kleisloot mag bijvoorbeeld een hoger

zoutgehalte bevatten dan een zandsloot).

Uit het rapport *Kwaliteit oppervlaktewater Friesland (1991)* blijkt dat de eutrofiëringsgraad van het polderwater in landbouwgebieden veel te hoog is. Dit vormt dan ook het grootste waterkwaliteitsprobleem in de provincie. Daarvan voldeed 15% aan de fosfornorm. Slechts 6% voldeed aan de stikstofnorm. 9% voldeed aan de norm voor doorzicht en 60% voldeed aan de zuurstofnorm.

Het Eerste waterhuishoudingsplan Friesland, 1992-1995 bevat tevens een aanzet voor het verdrogingsbeleid. Onder verdroging worden de onbedoelde effecten verstaan van grondwaterstanddaling en de daarmee samenhangende veranderingen in waterhuishouding in natuurterreinen en in natuurlijke elementen in het cultuurland. Op basis van de inmiddels verrichte verdrogingsstudies is de Beleidsnotitie "verdroging", 1993 vastgesteld door de provincie. Deze notitie richt zich met name op natuurgebieden. In de notitie wordt geconstateerd dat de ernst en de omvang van de verdroging een krachtige aanpak vereisen. De volgende uitgangspunten worden hierin geformuleerd:

- Veranderingen in de waterhuishouding die leiden tot een toename van de verdroging in natuurgebieden zijn niet acceptabel. Alleen wanneer sprake is van een niet te voorkomen noodzaak tot veranderingen zoals peilaanpassing na maaiveldsdaling zal hiervan worden afgeweken.
- Het in het verleden in gang gezette proces zal waar mogelijk worden teruggedrongen.
- De verdrogingsaanpak zal zich in belangrijke mate richten op natuurgebieden die liggen binnen de bruto ecologische hoofdstructuur.
- Indien keuzes moeten worden gemaakt bij de inzet van middelen en mankracht zal voorrang worden gegeven aan die gebieden die vanwege hun ecologische waarde prioriteit verdienen.

9.2.4 Plan Recreatieve Fietspaden Friesland, 1992

De aantrekkelijke agrarische cultuurlandschappen lenen zich goed voor extensieve routegebonden recreatie als wandelen en fietsen. In het Provinciaal Fietspadenplan worden enkele uitbreidingen van recreatieve fietspaden wenselijk geacht (zie kaart 6.1). Dit plan moet worden opgevat als een provinciaal plan ter bevordering van een geïntegreerd beleid voor het recreatieve fietsen.

Het plan is afgestemd op de utilitaire gebruiksfunctie van het

fietspadennet en op de randvoorwaarden die worden gesteld vanuit landbouw, natuur, landschap en milieu. Deze nota moet als leidraad dienen voor de uitvoering van planvoorstellen voor nieuwe recreatieve fietspaden, aanvullende fietsvoorzieningen en het nemen van overige verbeteringsmaatregelen. In Skarsterlân is een uitbreiding gewenst tussen Nijehaske en Haskerdijken en langs de noordoostelijke oever van het Tjeukemeer. In hoofdstuk 9.2.9 wordt nader ingegaan op het PVVP-Fryslân, en hetgeen daarin staat vermeld over fietsverbindingen.

9.2.5 Plan Kleine Watersport, 1988

Het plan voor de kleine watersport is een provinciaal beleidsplan dat dient ter bevordering van een geïntegreerd beleid ten aanzien van de kleine watersport. In dit plan worden kanovaren, roeien en varen met kleinere zeil- en motorboten tot de kleine watersport gerekend. Over het algemeen zijn de boten niet hoger dan 1,50 meter en bedraagt de diepgang minder dan 1,2 meter. Ook aan het schaatsen wordt aandacht besteed.
Met de aanduiding "specifieke mogelijkheden" op kaart 6.1 wordt voornamelijk het kanovaren bedoeld. Knelpunten doen zich vooral voor in de Nieuwe Schipsloot en de Dwarsvaart tussen Joure en het Heerenveense kanaal, waarbij een aantal bruggen of dammen aangepast dienen te worden. Het beleid is erop gericht om de op de kaart aangegeven routes voor de kleine watersport geschikt te houden of te maken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het creëren van specifieke voorzieningen als aanleg- en picknickplaatsen en het vermijden van obstakels zoals lage bruggen en dergelijke.

9.2.6 Streekplanuitwerking Windstreek, 1997

De provincie staat op het standpunt dat Friesland een aanzienlijke bijdrage kan leveren aan de realisering van schone energie in de vorm van windenergie. Friesland is door haar grote windaanbod bij uitstek geschikt voor deze vorm van opwekking van schone energie. Dit vergt echter een ingrijpende ruimtelijke en landschappelijke inpassing. In overleg met gemeenten en energieproducenten worden de mogelijkheden van molens in grootschalige opstellingen verkend, Daarnaast wil de provincie ruimte bieden voor kleinschalige initiatieven van particulieren.

In een bestuursovereenkomst met het rijk is de provincie een inspanningsverplichting aangegaan voor het creëren van ruimte voor 200 MW aan windenergie- vermogen in het jaar 2000. Momenteel is

circa 25 MW gerealiseerd.

Grootschalige opstellingen

De provincie heeft een aantal grootschalige locaties (met windturbines van 500-600 kW) met behulp van milieukundige, ruimtelijke en economische criteria afgewogen en geselecteerd. Er kan naar schatting 135 MW geplaatst worden. De provincie wil met name binnen deze locaties de initiatieven voor de bouw van windturbines bundelen. De gereserveerde locaties worden gereserveerd voor de functie van windenergie-opwekking in de vorm van windparken. Fase 1 (locatie Afsluitdijk en grens Het Bildt/Franekeradeel) dient het eerst te worden gerealiseerd. Fase 2 betreft de omgeving van Harlingen en fase 3 betreft locaties in Dongeradeel en Lemsterland. In deze gebieden worden geen nieuwe functies toegestaan die belemmerend zijn voor windenergie opwekking zoals bosontwikkeling, natuurontwikkeling en bewoning.

Kleinschalige opstellingen

Bovendien zijn er voorkeurslocaties geselecteerd voor de plaatsing van kleinschalige opstellingen. Hierbij gaat het om windparken van 6-10 turbines of maximaal 5 MW, met een maximale masthoogte van 40 meter. Voor totale vermogen dat wordt opgewekt in dit soort kleine clusters wordt een voorlopig maximum gesteld van 20 MW. Binnen de gemeente Skarsterlân is voor kleinschalige opstellingen een voorkeurslocatie aangegeven ten westen van de spoorlijn Heerenveen-Akkrum (de locatie betreft het gehele traject tussen genoemde plaatsen). De gemeente kan afwijken van deze voorkeurslocaties en heeft de provincie in een schriftelijke reactie op de hoogte gesteld van zijn visie. Het noordwestelijke deel van de gemeente, het gebied met een hoge dichtheid aan meren en het Tjeukemeer met oevers worden uitgesloten voor kleinschalige en grootschalige opstellingen.

Nadat het ruimtelijke ordenings-spoor is geregeld via het bestemmingsplan, zal nog een milieuvergunning noodzakelijk zijn en zullen de betrokken grondeigenaren nog hun medewerking moeten verlenen, alvorens de turbines geplaatst kunnen worden.

Overwegingen

Bij de uiteindelijke keuze van de provincie (vastgelegd in de Streekplanuitwerking Windstreek, 1997) hebben vooral de volgende overwegingen een rol gespeeld:

- Gekozen is voor een heldere ruimtelijke visie. Geen windparkenlandschap in de hele provincie, maar een duidelijke keuze voor enkele delen waar met zo min mogelijk turbines bestaande landschapselementen door windturbines zullen worden geaccentueerd.

- Er is gekozen voor een alternatief met een zo groot mogelijke energie-opbrengst en zo min mogelijk schade aan het woonmilieu.
- Vanwege ecologische overwegingen zijn bepaalde delen van de Waddenzeekust vrijgelaten van turbines.

Turbines op het erf

Gestreefd wordt om ook particuliere initiatieven aan te laten sluiten bij clusters in de omgeving. Echter, aansluitend op economische activiteit bij landbouwbedrijven en bij overige bedrijven in het buitengebied, kan één solitaire turbine worden toegestaan. Er dient echter een ruimtelijke samenhang te bestaan tussen de bebouwing en de turbine. De masthoogte is maximaal 40 meter en de afstand van de turbine tot de bebouwing is maximaal 2 maal de masthoogte. Meer turbines zijn alleen mogelijk bij vrijstelling of wijziging.

9.2.7 Windstreek 2000

Genoemd streekplan is op 4 oktober 2000 door Provinciale Staten vastgesteld.
Het beleid van de provincie Fryslân is erop gericht om het opwekken van windenergievermogen op een landschappelijk aanvaardbare manier mogelijk te maken. Hiervoor wordt gestreefd naar het mogelijk maken van de realisatie van 200 MW aan windenergievermogen. Deze doelstelling moet vooral gerealiseerd worden door versterkt in te zetten op het project Afsluitdijk.

Beleidscategorieen

Door de provincie worden drie beleidscategorieën gehanteerd, te weten de Afsluitdijk, opschalingsclusters en solitair turbines. Onder een opschalingscluster wordt een initiatief verstaan voor 2 tot 10 turbines.

Van plaatsing uitgesloten gebieden

Plaatsing van windturbines kan onder meer niet in de volgende gebieden:

- in het IJsselmeer;
- in stiltegbieden en binnen de invloedsgebied (1000 meter) daarvan;
- in gebieden met natuurlijke waarden;
- binnen het invloedsgebied (500 meter) van gebieden met natuurlijke waarden waarvoor een provinciale beheersstrategie geldt, met uitzondering van bossen, struwelen, houtwallen, open zand, strand en akkers.

Plaatsing van windturbines kan ook niet in de overige op de plankaart en in bijlage III van het Streekplan aangegeven uit te

sluiten gebieden, tenzij gemeenten in voorkomende gevallen en deugdelijk gemotiveerd aangeven waarom het noodzakelijk is om in beperkte gevallen af te wijken van het uit te sluiten gebied.
Op de plankaart zijn enkele delen van de gemeente Skarsterlân van de plaatsing van windturbines uitgesloten. Dit geldt onder andere voor de meren en de daaromheen liggende gebieden, alsook het gebied Langweer/Sint Nicolaasga, het gebied ten oosten van het Sneekermeer en de Goëngarijpster poelen en gebieden ten oosten van het Tjeukemeer.
In genoemde bijlage III is gedetailleerd weergegeven met welke aspecten bij het zoeken naar locaties voor clusters en solitaire turbines rekening gehouden moet worden.

Afsluitdijk

De provincie zet in op de optimale benutting van de locatie Afsluitdijk bij de realisering van de vermogensdoelstelling. In het kader van de uitvoering van de Streekplanuitwerking Windstreek 1997 heeft de provincie gezamenlijk met de provincie Noord-Holland en de betrokken gemeenten Wûnseradiel, Harlingen, Wieringen en Wieringermeer een convenant ondertekend.
Vanwege de nauwe samenwerking met de provincie Noord-Holland is gekozen voor een gezamenlijk streekplantraject. Dit betekent dat de formele vaststellingsprocedure van deze locatie in het streekplan los van het Streekplan Windstreek 2000 zal worden gevolgd. Op de streekplankaart is het gebied buiten het plangebied gehouden.

Opschalingsclusters

Gedeputeerde Staten verlenen medewerking aan initiatieven voor opschalingsclusters ter vervanging van bestaande solitaire turbines. Hiervoor geldt een maximum van één nieuw cluster van 2 tot 10 turbines ter gemeente. Hierbij gelden een aantal randvoorwaarden. Zo dient de realisatie gepaard te gaan met de sanering van minimaal 5 solitaire turbines (bij realisatie van totaal 10 turbines) elders in de gemeente of provincie, waarbij er zicht dient te bestaan op de realisering van het gehele cluster. De opstelling dient bij voorkeur langs grootschalige structuurbepalende elementen geplaatst te worden (de A32 of de spoorlijn Leeuwarden-Zwolle). De turbines dienen qua vormgeving, hoogte en onderlinge afstand een eenheid te vormen.
Daarnaast is het mogelijk om bestaande (cluster)opstellingen te vervangen en/of op te schalen op dezelfde locatie. Hierbij dient er (opnieuw) getoetst te worden aan milieu- en andere randvoorwaarden. Van de 11 op dit moment bestaande opstellingen met meer dan twee turbines acht de provincie vijf opstellingen geschikt voor opschaling. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met de ligging van deze opstellingen binnen de zoekruimte. Binnen de

gemeente Skarsterlân komt de opstelling Spannenburg volgens het Streekplan Windstreek 2000 hiervoor in aanmerking. Overigens is vervanging bij recht voor alle 11 bestaande opstellingen mogelijk.
Bij opschalingsclusters is het mogelijk dat in en gemeente geplaatste solitaire turbines worden gesaneerd en in opgeschaalde vorm in een andere gemeente worden herplaatst. Met andere woorden; een gemeentelijke uitruil mag hierbij plaatsvinden.
Aan de hoogten van turbines in opschalingsclusters worden de volgende beperkingen gesteld:

- de maximale masthoogte voor windturbines in opschalingsclusters bedraagt op of aansluitend bij een bedrijventerrein in de stedelijke of regionale centra 60 meter;
- de maximale masthoogte voor windturbines in opschalingsclusters bedraagt langs grootschalige structuur bepalende elementen 60 meter;
- in de overige gevallen bedraagt de maximale masthoogte voor windturbines in opschalingsclusters 45 meter;
- in bijzondere gevallen kan een hogere masthoogte aanvaardbaar zijn, mits dit gemotiveerd wordt op grond van gebruiks- en belevingsfuncties.

De 'masthoogte' wordt in het Streekplan Windstreek 2000 omschreven als "de hoogte van de onderkant van de gondel".

Solitaire turbines

Plaatsing van solitaire turbines moet het oog op het grotendeels open Friese landschap met grote behoedzaamheid gebeuren. Gedeputeerde Staten zien beperkt ruimte voor nieuwe solitaire turbines. Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:

- nieuwe solitaire turbines kunnen niet worden geplaatst in op de plankaart aangegeven uit te sluiten gebieden;
- gemeente mogen in bestemmingsplannen ruimte bieden voor solitaire turbines op of aansluitend bij bedrijventerreinen;
- de maximale masthoogte voor solitaire turbines bedraagt op of bij een bedrijventerrein in de stedelijke centra 60 meter. In de overige gevallen bedraagt de maximale masthoogte voor solitaire turbines 45 meter.
- vervanging van solitaire turbines op dezelfde locatie is bij recht mogelijk; opschaling niet.

9.2.8 Beleidsnota voor Landschapszorg en Natuurbeheer in Friesland, (1987)

Deze nota beoogt nader inhoud te geven aan de coördinerende, adviserende en stimulerende taken ten aanzien van landschapszorg en natuurbeheer van de provincie. De hoofddoelstelling van het landschapsbeleid is het behouden van de verscheidenheid aan

landschappen waaraan Friesland zijn eigenheid in grote mate te danken heeft. Daarbij ligt de nadruk op het handhaven of tot stand brengen van harmonie tussen nieuwe ontwikkelingen en bestaande gegevenheden. Ten aanzien van natuurbeheer is het beleid gericht op het bevorderen van een zo groot mogelijke rijkdom aan natuurlijke kwaliteiten, alsmede van een goede ecologische samenhang waarbij de nadruk ligt op soorten en levensgemeenschappen die in Friesland van nature dan wel van oudsher voorkomen.

9.2.9 Concept-PVVP Fryslân, 1999

Het concept-PVVP Fryslân is op 30 maart 1999 behandeld in Provinciale Staten; het PVVP vervangt onder meer de volgende plannen:

- het PVVP uit 1984;
- het Provinciaal Vaarwegenplan Friesland uit 1985;
- het Raamplan Vervoerregio Friesland uit 1992.

Wegen

Het Friese wegennet bestaat uit een samenhangend netwerk van stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. De stroomwegen A vormen het landelijke hoofdwegennet; hiertoe behorende de A6, de A7 en de A32.
Daarnaast zijn in het PVVP binnen Skarsterlân een aantal gebiedsontsluitingswegen B aangegeven; dit betreft:

- de weg Joure richting Terherne;
- de N354 (Woudsend-Spannenburg-Follega);
- de weg Spannenburg-Sint Nicolaasga-A6;
- de weg Heerenveen-Rottum-Lemmer.

De gemeente heeft de vrijheid om in haar GVVP gebiedsontsluitingswegen toe te voegen.

Spoorwegen

De aanleg van de Zuiderzeespoorlijn wordt van groot belang geacht voor de ontwikkeling van Friesland en Noord-Nederland. De Zuiderzeespoorlijn dient onderdeel uit te gaan maken van een hoogwaardige snelle internationale verbinding tussen de Randstad en Noord-Duitsland/Scandinavië. Hierin past een conventionele spoorbaan van 200 km/uur, maar ook een hogesnelheidsspoorlijn of magneetzweefbaan.
In het Streekplan Friesland 1994 is de voorkeur gegeven aan een verbinding gebundeld met de A7/A6. Gebleken is dat een dergelijke verbinding vanuit ruimtelijke, economische en milieu-overwegingen aantrekkelijk is. Dit tracé is nader bepaald in een begin 1999 gereedgekomen studie die de Provincie samen met de betrokken

gemeenten in het kader van de Stuurgroep A7 heeft laten uitvoeren.

Fietspaden

In het PVVP zijn in en rond de gemeente de volgende maatregelen ten aanzien van het fietsverkeer opgenomen:
- aanleg vrijliggend fietspad Terherne-Terkaple;
- aanleg vrijliggend fietspad Oudehaske-Vegelinsoord;
- aanleg fietspad Akkrum-Heerenveen (langs spoorlijn);
- pontverbinding Vegelinsoord-Haskerdijken;
- pontverbinding Hommerts-Langweer;
- pontverbinding Woudfennen;
- pontverbinding Vegelinsoord-Akkrum (Nieuwe Schouw).

Beroepsvaarwegen

Doel van het provinciaal beleid is het gebruik van de binnenvaart in Fryslân te bevorderen, zodat de groei van het wegvervoer wordt geremd.
Binnen Skarsterlân zijn met name het Prinses Margrietkanaal en de vaarweg naar Akkrum/Heerenveen voor de beroepsvaart van belang. Volgens het CEMT'92 categoriseringssysteem behoren beide vaarwegen tot klasse IV. Beide genoemde vaarwegen dienen opgewaardeerd te worden tot klasse Va + 4-laagscontainervaart en beperkt 2-baksduwvaart. Om het Prinses Margrietkanaal volledig vrij te geven voor de klasse Va moet onder meer de brug bij Spannenburg worden vervangen; wel is rond 2005 het volledige vaarwegprofiel geschikt voor klasse Va schepen.
Het vaarwegprofiel van de vaarweg naar Heerenveen is te smal en te ondiep om klasse Va schepen te verwerken. Bovendien vormt de brug bij Terherne een probleem.

Recreatievaarwegen

In het PVVP worden ondermeer de volgende knelpunten (en mogelijke oplossingen) aangegeven:
- de vaargeul in de Koevorde is te smal om de recreatie- en beroepsvaart veilig af te wikkelen; de vaargeul zal in het kader van de verruiming van het Prinses Margrietkanaal extra verbreed worden;
- de Scharsterrijnbrug komt in aanmerking voor vervanging door een aquaduct.

9.2.10 Ruilverkaveling Doniawerstal, 1991

Voor het gebied Doniawerstal is een ruilverkaveling in uitvoering. In dit rapport zijn maatregelen en voorzieningen beschreven ter verbetering van de inrichtingssituatie van het gebied. Daarbij gaat het vooral om verbeteringen op het gebied van ontsluiting, waterbeheersing, landschapsbouw en de verkaveling.

9.2.11 Gebiedsperspectief waardevol cultuurlandschap Zuidwest-Friesland

In het Structuurschema Groene ruimte is Zuidwest-Friesland, waar de zuidwesthoek van het plangebied toe behoort, aangewezen als één van de elf waardevolle cultuurlandschappen van Nederland. Deze regio heeft belangrijke natuur- en landschapswaarden, grote cultuurhistorische en aardkundige betekenis en is recreatief-toeristisch aantrekkelijk.

Rol landbouw

De landbouw neemt voor het verwezenlijken van deze doelstellingen een sleutelpositie in. Het beleid is gericht op het versterken van de positie van de landbouw als economische drager en het vergroten van de bijdrage van de landbouw aan de ontwikkeling van natuur-, landschaps- en recreatiewaarden.
Essentieel daarbij is niet alleen een verbreding van de produktie, maar ook verbreding van de nevenactiviteiten in de sfeer van natuur, landschap en recreatie. De werkgelegenheid van de toeristische sector kan in dit gebied verder toenemen. Voor de komende jaren biedt met name de watersport nog groeimogelijkheden.

9.2.12 Plan Ecologische verbindingszones, 1991

Voor het behoud en herstel van voor Friesland belangrijke planten- en diersoorten is het noodzakelijk dat tussen nu geïsoleerd liggende natuurterreinen ecologische verbindingszones worden ontwikkeld. Door het behoud en ontwikkelen van aaneengesloten rietkragen, ruigtestroken, houtwallen en bosjes kan de bestaande isolatie zoveel mogelijk worden opgeheven.
Voor Skarsterlân zijn met name de natte verbindingszones tussen de meren van belang. In een aantal gevallen functioneert het bestaande stelsel van meren en vaarten redelijk als verbindingszone, al kan aan de inrichting van de oevers en kunstwerken het één en ander verbeterd worden.
Knelpunten in de vorm van barrières doen zich op veel plaatsen voor (zie kaart 9.1). De belangrijkste knelpunten zijn:

- de brug bij Spannenburg;
- de Scharsterrijn;
- de A7 tussen Joure en Uitwellingerga;
- de Hoge Dijk tussen het Nannewiid en het Schar.

Voor de inrichting van droge verbindingszones (kaart 9.1) moet gedacht worden aan het versterken van singels, houtwallen, perceelgrensbeplantingen, wegbeplanting en singel of ruigte beplanting langs vaartoevers. In deze verbindingen vormen

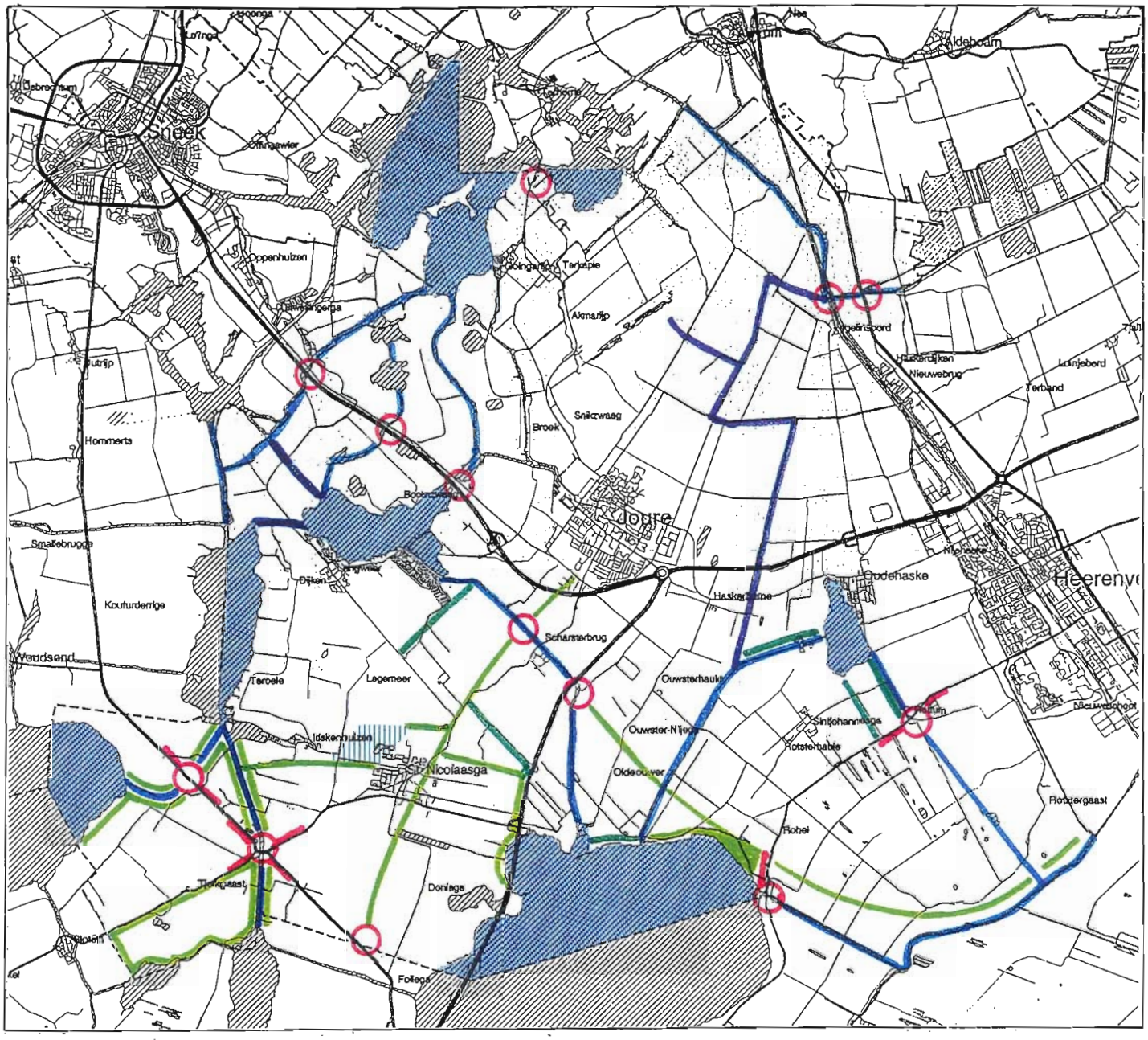

9.1 ECOLOGISCHE VERBINDINGSZONES

kerngebied water

kerngebied bos

droge ecologische verbindingszone

natte ecologische verbindingszone

knelpunt/barriere

1km

SKARSTERLAN

drukkewegen de belangrijkste knelpunten:
- de weg Lemmer-Sneek;
- de weg Joure-St. Nicolaasga;
- de A50;
- de Hoge Dijk;
- de weg Huisterheide-Langweer.

In het "Realiseringskader voor Natuurlijke Verbindingen en Natuurtechnische Voorzieningen" (1994) worden de in het eerstgenoemde plan voorgestelde verbindingen nader uitgewerkt tot projectbeschrijvingen. Per project worden betrokken instanties en de mogelijkheden voor financiering genoemd. Ook worden de nodige kenmerken en kengetallen over de betreffende verbindingen en gewenste natuurtechnische voorzieningen gemeld.

9.2.13 Werkprogramma ecologische hoofdstructuur van Friesland, 1992, 1993

De door LNV vastgestelde regeling beheersovereenkomsten, 1988 en de Regeling Begrenzing Natuurontwikkelinsprojecten, 1991 voortvloeiend uit het Natuurbeleidsplan, vormen de basis voor de inmiddels begrensde en nog te begrenzen relatienotagebieden en natuurontwikkelingsprojecten conform het werkprogramma ecologische hoofdstructuur van Friesland. Voor de uitwerking hiervan is een werkgroep "Begrenzing Relatienotagebieden en Natuurontwikkelingsprojecten" in het leven geroepen, bestaande uit vertegenwoordigers van de provincie, natuurbeschermings-organisaties, de Friese milieuraad, bureau beheer landbouwgronden, de rundveehouderij en het landbouwschap. Op termijn dienen de begrensde reservaatsgebieden te worden verworven door natuurbeherende instanties.

9.2.14 Ontgrondingenverordening Friesland

In de Ontgrondingenverordening streeft de provincie naar beperking van dubbele procedures. Kleine ontgrondingen, niet gericht op delfstoffenwinning kunnen zonder ontgrondingenvergunning plaatsvinden, mits een bestemmingsplan voldoet aan vormeisen en een deel van de toetsing bij Gedeputeerde Staten laat.

Skarsterlân

relatienota

Provincie Fryslân
LGB
Verwerkt met ArcView

relatienota

- 1 Fase Reservaats Gebied
- 2 Fase Reservaats Gebied
- 1 Fase Beheers Gebied
- 2 Fase Beheers Gebied
- Natuur ontw. Gebied
- IJsselmeer
- In ontwerp
- Lauwersmeer
- geen gegevens

bron: Databank Natuur

15 juli 1999

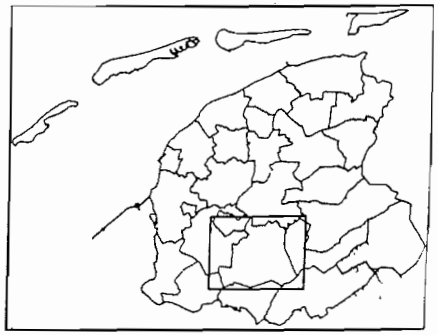

15 juli 1999 11:11:36 c:\databa~1\fg.apr; Databank Natuur

Bestanden zijn aan gebruiksrestricties onderhevig

9.3 Gemeentelijk beleid

9.3.1 Landschapsbeleidsplan Skarsterlân, 1990

Conform de aanwijzing van een groot deel van het plangebied als Grote Landschapseenheid (Het Structuurschema Natuur en Landschapsbehoud (1986)) richt het beleid zich op het instandhouden van het algehele karakter van het gebied en op het behoud van ecologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarden. Het behoud van de verscheidenheid aan landschappen, het tegengaan van nivellering en het handhaven van verschillen dan wel bewerkstelligen van een voldoende mate van variatie zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden. Met name de meeroevers zijn als natuurgebieden van bijzondere betekenis.

9.3.2 Fietspadenplan gemeente Skarsterlân (1997)

De gemeente acht het van belang, dat binnen de gemeente een goed op elkaar aansluitend netwerk van fietspaden ontstaat. Ten behoeve daarvan is een Fietspadenplan opgesteld.
Van de geplande utilitaire en recreatieve paden hebben volgende de hoogste prioriteit:

- fietspad over voormalige vuilstort Ouwsterhaule;
- opknappen fietspad langs Haulstersingel;
- utilitair fietspad Goïngarijp-Heerenzijl;
- utilitair fietspad Oudehaske-Rottum;
- fietspad Idskenhuizen-Spannenburg;
- fietspad langs Tjeukemeer tussen Rohel en Vierhuis;
- fietspad route Dijken;
- fietspad langs Broeresloot met pont over de Tjonger;
- pont over de Rijnsloot (ten zuiden van Tjerkgaast);
- fietspad Kerkpad-Bospad (Haskerhorne);
- fietspad Uilesprong-Heideweg.

De betreffende verbindingen zijn aangegeven op toelichtingskaart 6.1, alsmede op de bestemmingsplankaart (m.u.v. het fietspad route Dijken).

9.3.3 Milieubeleidsplan 1995-1999

Met de toegenomen taken voor de gemeente en ten behoeve van een planmatige aanpak van de milieutaken in dit gemeentelijke milieubeleidsplan vastgesteld. Uitgangspunt is:

> *"een beleid gericht op duurzame ontwikkeling en tevens voorkomen dat milieuproblemen worden afgewenteld op volgende generaties".*

Het plan bevat een groot aantal actiepunten van alle sectoren waar gemeentelijke taken in het milieubeleid liggen.

9.3.4 Sneekermeervisie

Samen met de gemeenten Boarnsterhim en Sneek is een Sneekermeervisie opgesteld. De belangrijkste conclusies uit dit rapport onderstrepen de natuurwaarden van het gebied. In Goïngarijp is nog een beperkte recreatieve ontwikkeling mogelijk, met name gericht op kwaliteitsverbetering.
In het vaargebied zelf is slechts bij uitzondering een toename van het aantal aanlegplaatsen mogelijk. Het accent bij de inrichting en het beheer van de oevers zal nog meer dan in het verleden liggen bij de natuurwaarden.

9.3.5 Tjeukemeervisie

Met de gemeente Lemsterland is een Tjeukemeervisie opgesteld. De in Skarsterlân gelegen noordoever van dit meer behoudt een sterke natuurfunctie. Een actieve recreatieve ontwikkeling is aan de zuidoever mogelijk. De vaarmogelijkheden op het meer worden verbeterd, onder andere door de aanleg van enige kleine eilanden met aanlegplaatsen. Laatstgenoemde voorzieningen zijn inmiddels gerealiseerd.

9.3.6 Bestuursovereenkomst Heerenveen-Skarsterlân

Op 28 juni 2000 is de Bestuursovereenkomst Heerenveen-Skarsterlân vastgesteld door de gemeenteraad van Skarsterlân.

In deze overeenkomst (een afsprakendocument) leggen de beide gemeenten vast, waar de komende jaren (tot ongeveer 2015) mogelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. De ontwikkelingen genereren een bepaalde behoefte aan ruimte.
In de Bestuursovereenkomst wordt het ontwikkelingsperspectief voor met name het gebied tussen Joure en Heerenveen belicht.

9.4 Integraal Waterbeheersingsplan Skarlânnen, 1997

In opdracht van het Wetterskip Boarn en Klif is het Integraal Waterbeheersingsplan Skarlânnen opgesteld. Het gebied bestaat uit 3 poldergebieden:

- het poldergebied Vierhuis, begrensd door de Tjonger, de Vierhuistervaart, het Tjeukemeer, de Hoge Dijk en de Rotstervaart;

- polder de Grie, tussen Hoge Dijk en Kadijk;
- het poldergebied Haskerveenpolder-zuid, grenzend aan de A7 tussen Heerenveen en Joure en aan de Veenscheiding ten zuiden van Oudehaske.

De belangrijkste in het plan opgenomen maatregelen zijn:

- verdrogingsbestrijding Oosterschar;
- verdrogingsbestrijding Haulsterbossen;
- inrichting ecologische verbindingszone;
- peilaanpassingen in landbouwgebieden.

De totale kosten van het plan, dat inmiddels in uitvoering is, werden in 1997 geraamd op circa 13 miljoen. dit bedrag is exclusief de aankoop van gronden.

Legenda

- natuurgebied (interne maatregelen)
- bufferzone
- handhaven peil
- waterhuishouding aanpassen
- voorzieningen t.b.v. handhaven peilen
- waterafvoer
- wateraanvoer Oosterschar
- verbindingszone

Figuur 2 integrale waterbeheersing — schaal 1 : 50.000

Plan van Aanpak Skarlânnen

datum: november 1997 / projectnummer 631-28000

ARCADIS HEIDEMIJ ADVIES

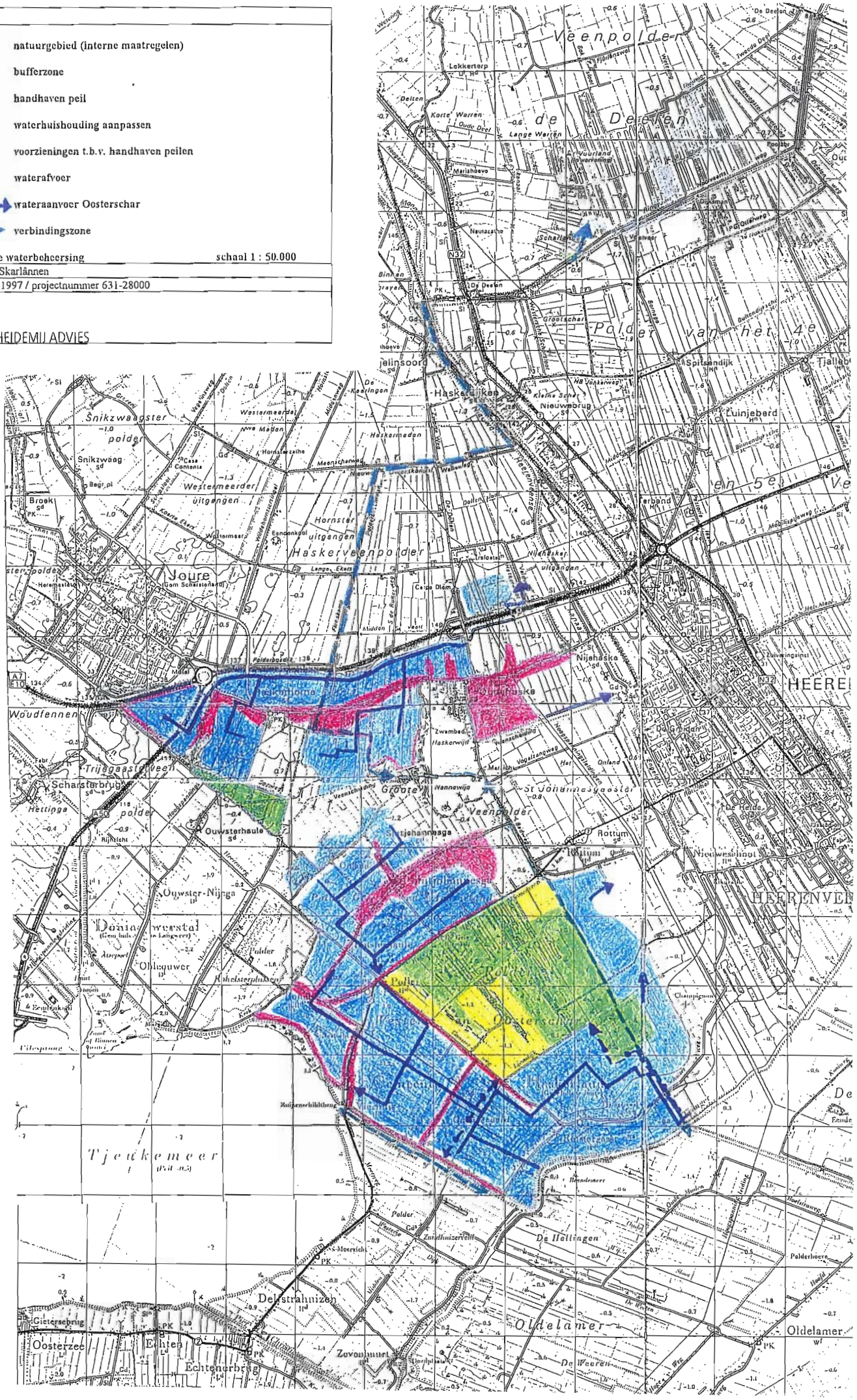

A

10 Structuurvisie voor de lange termijn

10.1 Inleiding

De gemeente Skarsterlân wil inhoud geven aan een beleid dat toekomstgericht is en noodzakelijke ontwikkelingen in het buitengebied mogelijk maakt, niet alleen omdat dit wordt ingegeven door rijk en provincie, maar vooral vanuit de overtuiging dat alle functies in het buitengebied gebaat zijn bij ontwikkelings-mogelijkheden. Waar in de oude bestemmingsplannen voor het buitengebied met name de bestaande situatie werd vastgelegd, met daaraan gekoppeld een instrumentarium van toelatingsplanologie, stelt de gemeente in dit nieuwe plan zich tot doel processen te begeleiden.
Over de snelheid en de intensiteit waarmee deze processen zullen verlopen bestaat een grote mate van onzekerheid. De structuurvisie voor de lange termijn heeft daarom een globaal karakter.

In dit hoofdstuk wordt daarom een ontwikkelingsrichting geschetst met de bijbehorende ruimtelijke randvoorwaarden. Het is nadrukkelijk een ontwikkelingsrichting die niet afgedwongen wordt door de overheid, maar grotendeels tot stand kan komen door particulier initiatief. De termijn waarop ontwikkelingen daadwerkelijk zullen plaatsvinden is daarom onzeker. In het bestemmingsplan vindt dat zijn vertaling door:

1. Een groot aantal flexibiliteitsbepalingen (vrijstellingen, wijzigingsbepalingen), welke na een beoordeling op basis van op dat moment concrete omstandigheden ontwikkelingen toelaten.

2. Gedifferentieerde ontwikkelingsmogelijkheden per gebied, optimaal afgestemd op de potenties van het gebied en de aan dat gebied toegekende functies en waarden.

3. Accentverschillen tussen de belangrijkste gebiedsbestemmingen, met als gevolg daarvan ook verschillen in de beoordeling van flexibiliteitsbepalingen.

Randvoorwaarde bij deze ontwikkelingen zijn telkens het landschap en het milieu. Deze randvoorwaarden zijn niet zodanig geformuleerd, dat ze allerlei ontwikkelingen blokkeren. Ze zijn eerder sturend

bedoeld, enerzijds door ruimtelijk te zoneren, anderzijds door bij specifieke afwegingen de goede voorwaarden te kunnen stellen.

10.2 Randvoorwaarden uit oogpunt van landschap

In aansluiting op het beleid, zoals dat met name in het Streekplan en in het Landschapsbeleidsplan Skarsterlân is geformuleerd, wil de gemeente ruimtelijke voorwaarden scheppen die aan de ene kant ontwikkelingen in het buitengebied stimuleren, maar aan de andere kant bestaande landschapswaarden respecteren. Hiermee wil de gemeente tot uitdrukking brengen dat zij belang hecht aan het onderscheid tussen de verschillende landschapstypen in de gemeente. Deze verschillen dienen te worden gehandhaafd en waar mogelijk versterkt. De doelstelling is het versterken van de identiteit van de deelgebieden ofwel het handhaven, versterken dan wel ontwikkelen van de specifieke kenmerken. In grote lijnen heeft deze visie op het landschap een aantal consequenties voor de hoofdstructuur:

Grootschalige landschappen

Het meren- en aangrenzende veenweidegebied heeft evenals de Haskerveenpolder (ten noorden van de A7) een grootschalig karakter. Handhaven van deze grootschaligheid is van belang. In het meren- en veenweidegebied ligt daarbij het accent op behoud van de huidige verschijningsvorm. Alleen de randen van het gebied zouden wat versterkt kunnen worden. Dit geldt vooral voor de dorpenreeks Ouwsterhaule-Oldeouwer.

Essentiële kenmerken van betekenis voor het beleid zijn:

- *grondgebruik: afwisseling water-oeverstroken-graslanden;*
- *beplantingspatroon: openheid met puntvormige verdichtingen in de vorm van verspreide boerderijen met erfbeplanting;*
- *wegenpatroon: een grofmazig wegennet met smalle, soms doodlopende wegen, op het eerste gezicht willekeurig van richting;*
- *bebouwingspatroon: met uitzondering van de echte waterdorpen, zoals Langweer en Goïngarijp, verspreide bebouwing in een lage dichtheid; langs de randen van het gebied een lintvormig bebouwingspatroon.*

De Haskerveenpolder ten noorden van de A7 is eveneens een grootschalig landschap, maar met een heel andere identiteit. De rationele inrichting na inpoldering en ontvening bepalen de identiteit.

Essentiële kenmerken voor het beleid zijn:
- *grondgebruik: agrarisch, overwegend grasland, maar ook bouwland;*
- *beplantingspatroon: wegbeplanting en enige singels, die de richting en de grofmazigheid van het landschap ondersteunen;*
- *wegenpatroon: een grofmazig, rationeel wegenpatroon, dat het gebied in blokken opdeelt;*
- *bebouwingspatroon: boerderijen gesitueerd aan de wegen, relatief weinig niet-agrarische bebouwing, met uitzondering van het dorp Vegelinsoord.*

Kleinschalige landschappen

Het dekzandlandschap van Tjerkgaast-St. Nicolaasga-Joure is evenals de St. Johannesgaster Veenpolder en het daaraan grenzende deel van de Haskerveenpolder een afwisselend landschap. Dit landschap is in vergelijking met zijn omgeving kleinschalig, hoewel niet vergelijkbaar met bijvoorbeeld de Friese Wouden. De maat van de ruimten varieert sterk en juist deze variatie is typerend voor het gebied. Door de variatie ligt het accent van deze gebieden minder op behoud en meer op dynamiek, zonder dat de identiteit verloren gaat.

Het dekzandlandschap is het oudste landschap. Van hieruit is de ontginning van het gebied begonnen. De bossen rond St. Nicolaasga-Huis ter Heide zijn natuurlijk zeer kenmerkend, naar de randen toe is de identiteit van het gebied zwak. De overgangen naar het omliggende veenweidegebied zijn soms vrijwel onherkenbaar.

Essentiële kenmerken voor het beleid zijn:
- *grondgebruik: afwisseling grote en kleine boscomplexen en agrarische gronden, zowel grasland, als bouwland;*
- *beplantingspatroon: boscomplexen in het centrale deel, beplantingselementen en singels aan de randen, wegbeplanting langs de centrale as Tjerkgaast-Joure;*
- *wegenpatroon: de weg Tjerkgaast-Joure loopt centraal over de dekzandrug, vanaf deze weg lopen zijwegen naar aangrenzende gebieden;*
- *bebouwingspatroon: lintbebouwing langs de centrale weg, verdichtingen in dorpen en buurtschappen.*

Het zuidelijk veenpoldergebied heeft een nogal afwijkende verschijningsvorm ten opzichte van de noordelijke Haskerveenpolder. Deze verschillen worden veroorzaakt door de aanwezigheid van een aantal oost-west lopende bebouwingslinten, door het Nannewiid en

het Oosterschar als natuurlijke restanten van het oorspronkelijke veenlandschap, door de begrenzing van het natuurlijke beekdal van de Tjonger in het zuiden en door de variatie aan landschapselementen en wegbeplantingen in het gebied.

Essentiële kenmerken voor het beleid zijn:

- *grondgebruik: een grote variatie van agrarisch gebruik, afgewisseld met meer natuurlijke gebieden en landschaps-elementen;*
- *beplantingspatroon: een variatie van open ruimten en kleinschalige gebieden met wisselende identiteit;*
- *wegenpatroon: een sterke oost-west oriëntatie in relatie met oude ontginningsstructuren, enkele verbindingen tussen deze oost-west lopende wegen;*
- *bebouwingspatroon: sterk gerelateerd aan de oost-west lopende wegen met verdichtingen in lintdorpen, in de linten een zeer grote verscheidenheid aan boerderijen, bedrijfjes en woningen, buiten de linten overwegend agrarisch.*

10.3 Randvoorwaarden uit oogpunt van het milieu

In het buitengebied worden de mogelijkheden die voor de verschillende functies bestaan niet alleen beïnvloed door de landschappelijke zonering, maar ook door milieuaspecten.

Geurhinder

Rond de rioolwaterzuiveringsinstallatie, het afvalstortterrein de Wierde in de noordelijke Haskerveenpolder en de Koninklijke Douwe Egberts in Joure wordt een bufferzone aangegeven waarbinnen geen woonbebouwing, recreatieobjecten en andere milieuhindergevoelige functies gerealiseerd mogen worden. De omvang van de bufferzone rond de RWZI is ontleend aan de Planologische Kengetallen, waarin voor kleine laag belaste rioolwaterzuiveringsinstallaties (capaciteit tot 20.000 inwonersequivalenten) een afstand is aangegeven van tenminste 250 meter;
Bij stankzonering in het buitengebied gaat het verder om een minimale afstand die veehouderijbedrijven moeten aanhouden rond dorpen en grotere recreatieterreinen. Binnen een zone van 100 meter is geen nieuwvestiging of veredelingstak mogelijk. Binnen een zone van 100 tot 400 meter rond dorpen en recreatieterreinen is een tak van veredeling mogelijk, waarbij de exacte afstand afhankelijk is van de omvang en hèt type bedrijf. Buiten de cirkel van 400 meter is (op basis van milieunormen) in principe elke vorm en

omvang van veredeling mogelijk, mits voldaan wordt aan de richtlijnen voor geconcentreerde en verspreide bebouwing, c.q. bedrijfswoningen. De aanpassing van de landelijke richtlijnen leidt niet tot een differentiatie van beleid in de gemeente. Wel zijn de mogelijkheden voor functieverandering vergroot en zijn er wat meer maatwerkoplossingen denkbaar bij bestaande probleemsituaties. De milieusector en niet het bestemmingsplan is hiervoor het geëigende spoor.

Dit plan voorziet uitsluitend in een afstemming van de geurregelgeving en het ruimtelijke beleid. De grote zones staan daarom vermeld op een kaart. De uitvoering van het geurbeleid zal plaatsvinden binnen de milieusector.

Wel constateert de gemeente, dat er in een aantal gebieden slechts beperkte ontwikkelingsmogelijkheden voor intensieve agrarische bedrijven zijn, als gevolg van de grote dichtheid aan niet-agrarische bebouwing. Dit heeft zijn consequentie gekregen in een ruimtelijke zonering voor de intensieve veehouderij.

Verzuring

Naast de eventuele hinder voor omliggende (woon)bebouwing dient de toelaatbaarheid ook uit het oogpunt van verzuring te worden bekeken. De Provincie gaat ervan uit dat een planologische zonering rond natuurgebieden in principe niet nodig is. Met algemene planologische afwegingscriteria in combinatie met de milieuwetgeving kan voldoende resultaat worden bereikt. Slechts een deel van de bodem is gevoelig voor verzuring. Bovendien maakt de Interimwet Ammoniak en Veehouderij het mogelijk om minder gebieden dan voorheen aan te wijzen als voor verzuring gevoelig. Dit leidt er desondanks toe dat de schraallanden in de Akmarijpsterpolder, Het Oosterschar, de Vegelinsbossen, de Haulsterbossen en twee kleine schraallandgebieden in het zuidoostelijk deel van het Tjongerbeekdal wettelijk aangemerkt zijn als voor verzuring gevoelig. De maximale depositie van ammoniak op deze elementen mag niet meer dan 15 mol/ha/jaar bedragen, behalve als deze norm nu al wordt overschreden.

Gezien de beperkte verzuringsproblematiek in de gemeente is ervoor gekozen om geen eigen beleid te formuleren in een Ammoniak Reductieplan maar het generieke rijksbeleid uit te voeren. In dit plan worden geen aanwijzingen gegeven over de verzuringsgevoeligheid van natuurgebieden en landschapselementen.

Evenals de geurhinder geldt ook voor gebieden met veel in de Wet vastgestelde verzuringsgevoelige gebieden dat in het ruimtelijke beleid dit een vertaling heeft gekregen middels een zonering voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderij.

Vermesting

Naast de gevoeligheid voor verzuring speelt de beschikbare mestruimte een rol. De mestproduktie, gerelateerd aan de oppervlakte cultuurgrond, kan in de gemeente als laag worden gekwalificeerd; vaststaat dat de thans in de Meststoffenwet neergelegde maximale norm van 110 kg fosfaat per hectare voor grasland niet wordt overschreden (1988: 89 kg/ha). De mestproduktie ligt ook lager dan de indicatieve eindnorm op basis van de gewasonttrekking ingevolge de Wet Bodembescherming in het jaar 2000. Bij de eindnorm is er evenwicht tussen de hoeveelheid fosfaat die aan de grond wordt toegevoegd en de hoeveelheid die er door het gewas aan wordt onttrokken. Volgens de huidige inzichten is de eindnorm voor grasland 110 kg/ha. Het mestbeleid is echter recent aangescherpt door de introductie van een verliesnorm: Indien uit de mineralenboekhouding blijkt dat een bedrijf meer mest produceert dan het gewas opneemt, dan is een heffing verschuldigd. Voor 1998 mag dit overschot niet groter zijn dan 40 kg fosfaat en 300 kg stikstof per hectare per jaar. Deze verliesnorm wordt in een aantal stappen verlaagd tot 20 kg fosfaat en 180 kg stikstof per hectare per jaar in het jaar 2008.
Dit betekent dat, zeker in het geval dat beleidsmatig vooruit wordt gelopen op de indicatieve eindnormen, binnen de gemeente de ruimte voor intensieve veehouderij zonder grootschalige afvoer van mest niet groot is.

Het gemeentebestuur legt de prioriteit bij reeds in de gemeente gevestigde agrarische bedrijven en wil de beschikbare mestruimte bij voorkeur op laten vullen door de thans gevestigde bedrijven; hierbij zijn twee mogelijkheden:

- uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijbedrijven; dit kan nodig zijn om ook op termijn van volwaardige agrarische bedrijven te kunnen blijven spreken;
- uitbreiding van rundveehouderijbedrijven met een veredelingstak.

Het voorgaande betekent niet dat de mogelijkheden die in het bestemmingsplan worden geboden voor intensieve veehouderij (hetzij als neventak, hetzij als gespecialiseerd bedrijf) ook volledig benut kunnen worden gezien de huidige en toekomstige milieuwetgeving (Wet milieubeheer, Meststoffenwet, Wet

Bodembescherming).

Zonering

De gemeente staat op het standpunt dat in een groot deel van het plangebied de Milieu- en mestwetgeving voldoende toereikend is voor de geur- en verzuringsproblematiek. Ook vanuit die optiek is in veel gevallen het onderscheid tussen grondgebonden en niet-grondgebonden veehouderij niet langer nodig. Echter, datgene wat op basis van de Wet milieubeheer aanvaardbaar is, behoeft vanuit de planologische optiek nog niet zonder meer optimaal of doelmatig te zijn. Dit rechtvaardigt de hiervoor aangegeven zonering.

Geluidhinder

Naast de zonering uit oogpunt van stank zijn een aantal milieugrenzen aanwezig rond art. 41 Wgh inrichtingen, een motorcrossterrein, wegen en spoorlijnen.

In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met de wettelijke voorschriften met betrekking tot geluidszones.

Een ander aspect is het Provinciale Milieubeschermingsgebied: het Stiltegebied De Deelen. Het meest westelijke deel hiervan ligt binnen Skarsterlân. Nieuwe ontwikkelingen daar dienen getoetst te worden op basis van de Provinciale Milieuverordening. In dit bestemmingsplan dient met name sprake te zijn van een goede coördinatie.

Waterwingebied

Rond het pompstation Spannenburg is als Provinciaal Milieubeschermingsgebied een grondwater-beschermingsgebied van kracht waarbinnen op grond van de Provinciale Milieuverordening bepaalde regels ter bescherming van het grondwater van kracht zijn.

De regelgeving in de provinciale milieuverordening is toereikend om de drinkwaterwinning rondom Spannenburg te beschermen. Voor een goede coördinatie zijn de zones ook in dit plan op een kaart aangegeven.

10.4 Beleid in hoofdlijnen voor de functionele ontwikkeling

Landbouw

Overeenkomstig het Streekplan is in het hele grondgebied van Skarsterlân de landbouw als hoofdfunctie aangemerkt. Dit betekent dat in het hele gebied de nadruk ligt op het mogelijk maken van ontwikkelingen in de landbouw. Ontwikkelingsmogelijkheden van andere functies zijn hieraan ondergeschikt of in enkele gevallen

hooguit nevengeschikt. Dit betekent in ieder geval een zeer terughoudend beleid ten aanzien van onttrekking van landbouwgronden en het betekent tevens dat ontwikkeling van andere functies geen onevenredige schade aan de agrarische functie mag toebrengen.

1. *Het voorliggende bestemmingsplan staat geen grootschalige omzetting van agrarische gronden ten behoeve van andere functies toe;*

2. *De ontwikkeling van andere functies mag geen onevenredige beperkingen ten aanzien van bestaande agrarische bedrijven en ten aanzien van de ontwikkeling daarvan tot gevolg hebben.*

Het accent in de landbouw ligt op de melkveehouderij, maar tegen gehele of gedeeltelijke omschakeling naar andere vormen van graasdierbedrijven, akkerbouw en volle-grondstuinbouw zijn geen overwegende bezwaren. In beheersgebieden wordt het behoud van het grasland en de wijze van bewerken en beweiden overgelaten aan het vrijwillige instrumentarium van de relatienota. Een planologische bescherming is niet in dit plan opgenomen.
Wel bestaan er beperkingen tegen de omzetting in productiebos. Vanwege de openheid is houtteelt in de bestemming "Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde" en in de bestemming "Agrarisch gebied" voorzover aangeduid met "ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie" volledig uitgesloten. In de overige gebieden is houtteelt toegestaan na vrijstelling.

Omschakeling op intensieve veehouderij op grote schaal is niet te verwachten, hoewel de problematiek in de zuivelmarkt bij veel boeren om een heroriëntatie vraagt.
De problemen met de mestafzet en de daarop gebaseerde wettelijke maatregelen maken een forse groei van de intensieve veehouderij onmogelijk. In het licht van de totale problematiek dient daarom rekening te worden gehouden met een beperkte behoefte aan een neventak bij een melkveehouderijbedrijf.

Nieuwvestiging wordt beperkt tot die gevallen waarin sprake is van verplaatsing van een bestaand bedrijf, bijvoorbeeld vanuit een verzuringsgevoelig gebied of uit de nabijheid van woonbebouwing.

Uitbreiding van bestaande volledig intensieve veehouderijen mag niet de omvang bereiken van grootschalige bedrijfsvoering, boven de schaal van het gezinsbedrijf.

Om landschappelijke redenen is intensieve veehouderij ongewenst in het kwetsbare meren- en veenweidegebied (kaart 11.1). Dit gebied heeft niet alleen een zeer bijzondere landschappelijke waarde, maar is ook heel kwetsbaar door de openheid van dit gebied. Nieuwvestiging van welke functie dan ook is hierom ongewenst, voor zover deze nieuwbouw niet voortkomt uit de noodzaak om het gebied te bewerken dan wel te beheren.

Maar ook in het dekzandgebied en de zuidelijke veenpolders is zeer weinig ruimte gezien de vele bebouwings-concentraties (dorpen en lintdorpen) en verzuringsgevoelige bossen. Hetzelfde geldt voor het agrarische gebied, waar een zekere recreatieve ontwikkeling mogelijk is. Het is daarom gewenst om uit oogpunt van ruimtelijke ordening dit gebied zodanig te zoneren, dat de beperkte ontwikkelingsruimte die er nog is, beschikbaar blijft voor de bestaande (melkvee-)bedrijven.

3. Intensieve veehouderij:

3a. bestaande veehouderijbedrijven dienen beperkt te blijven tot de schaal van de gebruikelijke gezinsbedrijven;

3b. intensieve veehouderij in de vorm van een neventak is in het agrarisch ontwikkelingsgebied toegestaan (2000 m^2 bij recht, tot 3000 m^2 bij vrijstelling);

3c. intensieve veehouderij in de vorm van een neventak is onder voorwaarden overal toegestaan (tot 500 m^2 bij recht, tot 3000 m^2 bij vrijstelling);

3d. de vestiging van en de omzetting in volledige intensieve veehouderijbedrijven is niet toegestaan.

Glastuinbouw is als alternatieve bedrijfstak geheel uitgesloten als gevolg van de grote invloed die deze vorm van tuinbouw heeft op het landschap. De gemeente volgt hiermee het rijks- en provinciale beleid.

4. *Glastuinbouw*
behalve bij bestaande bedrijven is nergens in het buitengebied glastuinbouw toegestaan.

Natuur

In aansluiting op het provinciale beleid is het gemeentelijk beleid gericht op het behoud van de bestaande bos- en natuurgebieden. Behoudens het reeds afgesproken beleid (in het kader van de ruilverkaveling Doniawerstal, Waterbeheersingsplan Skarlânnen en andere begrenzingenplannen) wordt geen uitbreiding van het areaal natuurgebied voorzien.
Het beleid is wel gericht op het behoud en de versterking van ecologische verbindingszones, met dien verstande dat voor de ontwikkeling hiervan slechts in zeer beperkte mate en uitsluitend op basis van vrijwilligheid agrarische gronden mogen worden aangekocht. Natte verbindingszones zijn gewenst tussen de meren (zie kaart 9.1).

Een oost-west gerichte droge verbindingszone is van belang om de bossen in Gaasterland te verbinden met de boswachterijen in Zuidoost-Friesland en in Drenthe. In deze zone vormen de Vegelinsbossen en de Haulsterbossen een belangrijk kerngebied. Droge verbindingszones zijn vooral geprojecteerd in het zuiden van de gemeente, onder meer tussen het beekdal van de Tjonger via de noordoever van het Tjeukemeer en de Vegelinsbossen naar het Prinses Margrietkanaal en het Slotermeer. Versterking van deze verbindingen in de vorm van opgaande beplanting tussen deze gebieden is gewenst. Naast natte verbindingszones lenen kanaal- en meeroevers zich ook goed voor droge verbindingen omdat er langs deze wateren al veel beplanting aanwezig is.

Ten behoeve van een medefunctie van sloten en meeroevers als ecologische verbindingszone is aan weerszijden van sloten een zone opgenomen met een breedte van 10 meter waarbinnen een meer ecologische inrichting mogelijk is. De inrichting van droge ecologische verbindingszones in agrarisch gebied zal op basis van vrijwilligheid dienen te geschieden.

5. *Natuurgebieden*
alleen bestaande natuurgebieden en gebieden die als zodanig in de ruilverkaveling Doniawerstal en het Waterbeheersingsplan Skarlânnen zijn aangewezen, en in eigendom zijn van een natuurbeherende instantie, worden als zodanig bestemd; het plan staat uitbreiding

uitsluitend toe voorzover de gronden zijn gelegen binnen de op de plankaart aangegeven "wijzigingsgrens bos/natuur";
wel dient het plan voldoende flexibiliteit te bevatten als bij de uitvoering van de ruilverkaveling blijkt dat de ligging/begrenzing van de gebieden enigszins dient te worden aangepast;

6. *Ecologische verbindingen*
het plan ondersteunt het streven naar behoud en versterking van de ecologische relatie tussen natuurgebieden door het instandhouden en inrichten van smalle verbindingszones in de vorm van smalle stroken langs waterwegen/-lopen en in de vorm van kleine landschapselementen;
de realisatie hiervan dient slechts in zeer beperkte mate ten koste te gaan van het landbouwareaal en uitsluitend plaats te vinden op basis van vrijwilligheid.

Voor het in stand houden van natuurwaarden vervult ook de landbouw een belangrijke rol. Ten behoeve van weidevogels zijn ten zuiden van Langweer een groot aantal hectares aangewezen als beheersgebied.
Zoals extensieve veeteelt van belang is voor de weidevogels, kunnen houtteelt en boomkwekerijen de ecologische waarde verhogen voor andere diergroepen. Deze takken van agrarische bedrijvigheid zijn toegestaan in het besloten dekzandgebied en de zuidelijke veenpolders.
In het meren- en veenweidegebied is het gemeentelijk beleid gericht op een verweving van natuur, landbouw (melkveehouderij) en extensieve recreatie. Gezien de eis van vrijwilligheid, bevat het bestemmingsplan geen voorschriften over de verhouding tussen het agrarische gebruik en het natuurbeheer.

7. *In gebieden waar op basis van vrijwilligheid gestreefd wordt naar een agrarische bedrijfsvoering mede afgestemd op natuurbeheer (waaronder de zogenoemde beheersgebieden) gelden in dit plan geen bijzondere voorschriften.*

Recreatie

De recreatieve kracht van Skarsterlân schuilt in de aantrekkelijke afwisseling van water en land. De vele overgangen tussen land en water, in samenhang met het eigen karakter van de streek, de dorpen en de ligging in het merengebied, geeft de gemeente een

ideale basis voor een wervend toeristisch klimaat. De reeds aanwezige vele watersportfaciliteiten in Langweer en andere dorpen zijn hiervoor maatgevend.
Het gemeentelijk beleid is gericht op een verdere ontwikkeling van de aan het water gebonden (verblijfs)recreatie in de zone Ter Oele-Langweer-Scharsterbrug en Goïngarijp (zie kaart 11.1).
Grootschalige initiatieven acht de gemeente daarbij ongewenst. Initiatieven van beperkte omvang zullen telkens inhoudelijk worden beoordeeld op hun toegevoegde waarde en op de toelaatbaarheid in de omgeving. Een zekere bundeling met de dorpen en met bestaande voorzieningen wordt daarbij nagestreefd. Gelet op de zorgvuldigheid die daarbij nodig is, wordt aan dergelijke initiatieven uitsluitend meegewerkt op basis van een apart bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan voorziet uitsluitend in kleinschalige ontwikkelingen, dan wel op de plaats van bestaande bebouwing (functiewijziging) danwel in de vorm van kamperen bij de boer (maximaal 15 standplaatsen gedurende een deel van het jaar).

8. *Verblijfsrecreatie.*
   Nieuwe grootschalige verblijfsrecreatiecomplexen acht de gemeente ongewenst;
   initiatieven van beperkte omvang zijn uitsluitend mogelijk na partiële planherziening op basis van een zorgvuldige afweging;
   binnen dit bestemmingsplan zijn na zorgvuldige afweging uitsluitend kleinschalige ontwikkelingen mogelijk tot 50 eenheden per bedrijf.

Het streven naar kleinschalige recreatieve ontwikkelingen wordt met name mogelijk gemaakt door functiewijziging van voormalige agrarische bedrijven. Grenzend aan het merengebied in de omgeving van Langweer is dit toegespitst op aan water gerelateerde bedrijvigheid en recreatie zoals zeilscholen, kampeerboerderijen, botenverhuur etc. Maar ook een functiewijziging naar een restaurant of een mini-camping wil de gemeente niet uitsluiten.
Uitbreiding van meer kleinschalige (verblijfs)recreatieve voorzieningen worden verder mogelijk geacht oostelijk van de Koevorde en bij het Sneekermeer. Kleinschalige ontwikkelingen (horecagelegenheden, aanlegplaatsen en dergelijke) dienen ook plaats te kunnen vinden langs de Noordbroekstervaart en de Nieuwe- of Scharsterrijn.

Verder ziet de gemeente mogelijkheden voor de uitbouw van de kleine en grote routegebonden watersport door een opwaardering

van de bestaande routes (infrastructurele werken als het verhogen en/of de beweegbaar maken van bruggen en het verwijderen van dammen en duikers) (zie kaart 6.1.)).
De gemeente streeft naar een versterking van de infrastructuur van voet- en fietspaden. Hiermee wordt het gebied in alle opzichten interessanter, ook buiten het watersportseizoen. Deze ontwikkelingen mogen niet onevenredig agrarische of ecologische belangen schaden. Uitwerking van dit beleid heeft plaatsgevonden in het kader van het gemeentelijk fietspadenplan.

9. *Recreatieve gebruiksmogelijkheden watersportgebied: Bij de ontwikkeling van het watersportgebied streeft de gemeente naar productverbreding in de vorm van kleinschalige voorzieningen en bedrijven; daarnaast zullen de mogelijkheden worden aangegrepen om de recreatieve gebruiksmogelijkheden van het gebied te verbeteren, enerzijds door verbetering aan aanpassing van vaarroutes, anderzijds door meer mogelijkheden te creëren op het land.*

De gemeente wil tevens mogelijkheden aanbieden voor recreanten welke minder gericht zijn op de watersport. Landrecreatie is minder seizoensafhankelijk en bovendien kan een groter gebied worden benut. In het Streekplan wordt aangegeven dat er (beperkte) mogelijkheden voor kleinschalige verblijfsrecreatie aanwezig zijn in en rond de verschillende dorpskernen. Dit provinciaal beleid wil de gemeente aangrijpen om kleine verblijfsrecreatieve ontwikkelingen mogelijk te maken voor die groep toeristen die de landelijke sfeer wil proeven en in een agrarische omgeving willen overnachten. De mogelijkheden hiertoe wil de gemeente concentreren op plaatsen in en rond de dorpen en plaatsen waar routes voor kleine watersport en/of fiets-en voetpaden samenkomen. De omgeving van St. Nicolaasga met de Vegelinsbossen wordt in dit kader als belangrijk ontwikkelingsgebied gezien.
De gemeente stelt zich voor dat deze ontwikkeling van kleinschalige verblijfsrecreatie aan de ene kant kan plaatshebben door functiewijziging van vrijkomende agrarische gebouwen en aan de andere kant door middel van kleinschalig kamperen (bij de boer) langs de verschillende routes. Nadrukkelijk is het de bedoeling om de verschillende kleinere kernen in dit recreatienetwerk te betrekken.

10. *Recreatieve gebruiksmogelijkheden overig gebied: Naast de op het water georiënteerde recreatie wil de gemeente de landgebonden recreatie ondersteunen*

door het toestaan van kleinschalige voorzieningen en het versterken van de mogelijkheden van recreatief medegebruik.

Het kleinschalig kamperen tot 10 à 15 eenheden wil de gemeente in principe bij alle agrarische bedrijven toestaan behalve in die gebieden die als natuurgebied bestemd zijn. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij regionale afspraken in Zuidwest Friesland.

11. *Kamperen bij de boer:*
Het kleinschalige kamperen dient te worden beperkt tot het kamperen op erven van bedrijven en woningen, met uitzondering van terreinen in een natuurgebied.

Wonen

Het beleid is gericht op het instandhouden van alle bestaande woningen, waarbij reële mogelijkheden worden geboden om deze woningen tot een zodanige omvang uit te breiden dat er prettig geleefd kan worden. Het wordt in het buitengebied verder aanvaardbaar geacht dat er bij woningen agrarische hobby's worden uitgeoefend. Zoals reeds is besproken dient er echter voor gewaakt te worden dat het hobbyboeren een bedreiging vormt voor het agrarische areaal. Dit leidt tot een gedifferentieerd beleid met betrekking tot de omvang van de bebouwing.
Eveneens worden aan de woning gebonden beroepen, zoals bijvoorbeeld een dierenartspraktijk, evenals in de dorpen, als aanvaardbaar beschouwd.

12. *Wonen in het buitengebied:*
Het wonen in het buitengebied is beperkt tot bedrijfswoningen en reeds aanwezige burgerwoningen; het wonen in het buitengebied onderscheid zich ten opzichte van het wonen in de dorpen voor wat betreft de mogelijkheden die geboden worden voor een (semi-) agrarische hobby.

Nieuwe woningen in het landelijk gebied kunnen niet anders worden gerealiseerd dan als bedrijfswoning bij een (agrarisch) bedrijf of via verbouw van een voormalige boerderij. Functiewijziging naar een woning is in de gehele gemeente mogelijk. Vervanging van een bestaande woning is eveneens altijd mogelijk.
Het behoud van karakteristieke bebouwing en de versterking van het landschap kan bij wonen na functieverandering in het buitengebied belangrijk zijn. Daarom kan de gemeente toestaan, dat in een voormalige boerderij meer dan één woning wordt gebouwd.

Met name voor de woonboerderijen is het naast de bouwkundige karakteristiek gewenst dat deze voorzien zijn van royale en visueel aantrekkelijke opgaande beplantingen. Daarmee zijn deze woningen niet alleen landschappelijk maar ook ecologisch waardevol. Derhalve kunnen ze aansluiten op de ecologische hoofdstructuur en zijn ze inpasbaar in ecologische verbindingszones.

13. *Wonen in voormalige boerderijen:*
Nieuwe woningen die ontstaan als gevolg van beëindiging van agrarische bedrijven kunnen een bijdrage leveren aan het behoud van het karakteristieke landschap;

Niet-agrarische bedrijvigheid

In verband met de milieuhygiëne en de kwaliteit van het landschap is het beleid gericht op het beperken van de bedrijvigheid tot de bedrijven die aan het buitengebied gebonden activiteiten voeren (landelijke bedrijven). Nieuwvestiging is daarbij niet toegestaan, wel is het mogelijk na beëindiging van een agrarisch bedrijf het bestaande bebouwingscomplex daarvoor te bestemmen.

14. *Landelijke bedrijven:*
Aan het buitengebied gebonden bedrijvigheid die reeds aanwezig is wordt gelegaliseerd; nieuwe landelijke bedrijven kunnen worden gevestigd in een voormalige boerderij of middels functiewijziging bij niet-agrarische bedrijven.

Omdat met name in de kleine dorpen geen bedrijfsterrein beschikbaar is en omdat agrarische bedrijven dichtbij een dorp vaak meer milieubeperkingen kennen, zijn daar ook nijverheids-, ambachtelijke of dienstverlenende bedrijven die weinig milieuhinder veroorzaken, weinig verkeer en publiek aantrekken toelaatbaar. Eenzelfde redenatie geldt van de lintbebouwing. Een eis zal daarbij telkens zijn dat de bedrijvigheid binnen de (bestaande oppervlakte) gebouwen kan plaatsvinden. In de meeste gevallen zal het om gebouwen van vrijgekomen agrarische bedrijven gaan, soms is er ook sprake van een al bestaand niet-agrarisch bedrijf dat beschikbaar komt.

15. *In de zones rondom de dorpen en in lintbebouwing mogen vrijkomende (agrarische) bedrijven tevens worden gebruikt voor niet-agrarische bedrijvigheid, mits voldaan kan worden aan een aantal ruimtelijke en milieuhygiënische criteria.*

10.5 Functionele zonering

Het voorgaande beleid in hoofdlijnen leidt met de daarvoor genoemde randvoorwaarden als gevolg van het landschap en het milieu tot een ruimtelijke zonering. Deze zonering is op kaart 11.1 weergegeven. Er worden daarbij vier gebieden onderscheiden:

1. Agrarisch ontwikkelingsgebied:
   een gebied met de hoofdfunctie landbouw en met slechts weinig beperkingen uit oogpunt van landschap en milieu; voor andere functies zijn hier maar weinig ontwikkelingsmogelijkheden.

2. Agrarisch gebied met hoge landschaps- en natuurwaarden
   een gebied met de hoofdfunctie landbouw en daarbinnen veel natuurwaarden;
   uit landschappelijke overwegingen wordt intensieve veehouderij hier geweerd en wordt het behoud van het open weidelandschap nagestreefd;
   het kwetsbare landschap staat ook slechts een zeer beperkte ontwikkelingsmogelijkheid van niet-agrarische functies toe.

3. Agrarisch gebied met ontwikkelingsmogelijkheden voor watergebonden recreatie
   een gebied met de hoofdfunctie landbouw en daarbinnen begrensde natuurgebieden en tevens met ontwikkelingsmogelijkheden voor de (watergebonden) recreatie;
   deze ontwikkelingsmogelijkheden dienen te bestaan uit kleinschalige voorzieningen en bedrijvigheid en uit het beter ontsluiten van het gebied voor recreatief medegebruik, zowel op het water als op het land.

4. Agrarisch gebied met beperkte ontwikkelingsmogelijkheden voor landrecreatie
   een gebied met de hoofdfunctie landbouw en daar binnen begrensde natuurgebieden en tevens met beperkte

ontwikkelingsmogelijkheden voor landrecreatie;
deze ontwikkelingsmogelijkheden zijn beperkt tot kleinschalige voorzieningen en tot de realisatie van een aaneensluitend net van fiets- en ruiterpaden.

A

11 Het beleid voor de korte termijn

11.1 Inleiding

Algemeen

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het gemeentelijke korte termijnbeleid in het onderhavige bestemmingsplan is vormgegeven. Het beleid van de hogere overheden, de gemeentelijke visie voor de lange termijn, de mogelijkheden en beperkingen van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, tezamen met de meer autonome dynamiek van de functies in het buitengebied, maken op gemeentelijk niveau een zorgvuldige planologische sturing noodzakelijk waarbij landschappelijke en natuurlijke waarden worden gerespecteerd.

Planvorm

Uitgangspunt voor het korte termijnbeleid is de bestaande situatie. Deze is bij de voorbereiding van dit plan zo goed mogelijk geïnventariseerd.
De gemeente heeft echter anders dan in het verleden de bestaande situatie niet gedetailleerd willen vastleggen in bestemmingen en bestemmingsplankaarten, maar voor een zekere globaliteit gekozen, daar waar gemeentelijk ingrijpen uit oogpunt van ruimtelijke ordening niet noodzakelijk is.

Voorbeelden van deze globaliteit zijn:
- de wijze van intekenen en regelen van agrarische bouwpercelen;
- de wijze van intekenen en regelen van woonbestemmingen;
- het alleen intekenen van de belangrijkste wegen en waterlopen.

Omdat het korte termijnbeleid een zelfde tijdshorizon heeft als het bestemmingsplan, is het beleid in dit hoofdstuk beschreven in de vorm van een planbeschrijving. De aandacht ligt hierbij vooral op een beschrijving en motivering van de gehanteerde bestemmingen en de daarbij behorende voorschriften.

Karakteristieke bebouwing

Historische molens zijn met hun verschijningsvorm bestemd. Voor karakteristieke boerderijen is (in de lijn van het vigerende plan van Doniawerstal) een algemene regeling opgenomen. Deze regeling voorziet in een beschrijving van wat onder "karakteristieke bebouwing" wordt verstaan (artikel 3, lid 4) en het opnemen van een nadere eis in de diverse bestemmingen ten aanzien van de goot- en bouwhoogte, dakhelling, dakvorm en situering van gebouwen met

een karaktistieke bouwvorm. Het voornemen bestaat om in de planperiode een inventarisatie uit te voeren om een meer specifiek beleid te kunnen ontwikkelen.

11.2 De agrarische bestemmingen

De gebiedsbestemmingen

In de lijn van het vorige hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in:

a. agrarisch gebied
b. agrarisch gebied met de aanduiding "ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie"
c. agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarden (tevens het gebied met beperkte ontwikkelingsmogelijkheden voor landrecreatie)
d. agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden (het merengebied in het westen van de gemeente en rondom het Tjeukemeer)

Al deze bestemmingen vertonen een grote mate van overeenkomst. Het hoofddoel is telkens de landbouw en aan alle daarin voorkomende agrarische bedrijven is een bouwperceel toegekend. Het recreatieve medegebruik is ondergeschikt aan de landbouw.

Wat zijn de verschillen?

- De wijze waarop in een belangenafweging de landschappelijke waarden en de natuurwaarden moeten worden meegewogen. Dit komt tot uitdrukking in de "beschrijving in hoofdlijnen bij elke bestemming.

- Nieuwe intensieve veehouderijbedrijven zijn nergens toegestaan. Een neventak mag in agrarisch gebied. Elders mag dit alleen bij vrijstelling.

- De wijzigingsmogelijkheden van de bestemming van vrijkomende agrarische bouwpercelen is in overeenstemming met het gestelde in de beleidsvisie voor de lange termijn (extra mogelijkheden in recreatie-ontwikkelingsgebieden).

11.1 FUNCTIE ONTWIKKELING

agrarisch ontwikkelingsgebied

agrarisch gebied met hoge landschaps- en natuurwaarden

agrarisch gebied met ontwikkelings mogelijkheden voor de watergebonden recreatie

agrarisch gebied met beperkte ontwikkelings mogelijkheden voor de landrecreatie

1km

SKARSTERLAN

Daarnaast zijn er accentverschillen in de voorschriften ten aanzien van de inrichting van het landelijke gebied:

In alle bestemmingen waar de landbouw een hoofdfunctie heeft, wordt zoveel mogelijk ruimte geboden voor verbetering van de agrarische bedrijfsvoering. Daarbij worden randvoorwaarden gesteld, met het oog op actuele natuurwaarden en de herkenbaarheid van het landschap.

Inrichtingsactiviteiten beogen een structurele verbetering van de produktieomstandigheden. We onderscheiden daarbij:

Ontsluiting

Het verharden of verbeteren van bestaande kavelpaden en het aanleggen van nieuwe kavelpaden kan wenselijk zijn uit oogpunt van een betere en snellere bereikbaarheid van kavels. In alle agrarische bestemmingen zijn deze ingrepen zonder vergunning mogelijk.

Maaiveldligging

Het kan uit landbouwkundig oogpunt wenselijk zijn om een perceel te egaliseren en daarmee een vlak perceel te krijgen zonder te droge of te natte plekken. Ook kan het wenselijk zijn om percelen diep te ploegen om storende lagen te doorbreken (slechte doorlatendheid) dan wel een menging van grondsoorten te bereiken. Bij egalisatie-werkzaamheden dienen gerespecteerd te worden: archeologisch en cultuurhistorisch waardevolle elementen zoals terpen, enkele oude dijken en een trambaan die op de plankaart zijn voorzien van een aanduiding. In het beekdal van de Tjonger komen microreliëf-patronen voor die een belangrijke landschappelijke waarde hebben. Voor het beekdal en de genoemde objecten zijn egalisatie-werkzaamheden, diepploegen, afschuiven of afgraven dan ook gekoppeld aan een aanlegvergunning.

Uit oogpunt van afstemming op de "ontgrondingenverordening Friesland" zijn deze aanlegvergunningen gekoppeld aan een verklaring geen bezwaar van Gedeputeerde Staten. Dubbele procedures worden hiermee voorkomen.

Perceelsvergroting

Perceelsvergroting of -verbetering uit oogpunt van bewerkbaarheid met moderne machines en ter beperking van randverliezen is in principe altijd toelaatbaar. Er dient echter rekening te worden gehouden met kenmerkende kavelpatronen.

Die gebieden waarin sprake is van een kenmerkende opstrekkende verkaveling, vooral in de oostelijke veenpolders, zijn op kaart 11.2 voorzien van een aanduiding opstrekkende verkaveling. In deze

gebieden mag de lengte/breedte richting van de percelen niet structureel veranderen. Het dempen en/of verleggen van sloten die minder dan 5° afwijken van de aangeduide richting is hier aan een aanlegvergunning gekoppeld. Voorts dient een perceelsbreedte van 100 meter in acht te worden genomen dan wel de bestaande breedte indien dit meer is.
Voor sloten die een belangrijke landschappelijke of cultuurhistorische dan wel recreatieve waarde hebben geldt een verbod voor het dempen. Deze sloten zijn op de plankaart voorzien van een aanduiding waterloop of bestemd als water. Voor het aanleggen van dammen en/of duikers in bedoelde wateren is een vrijstellings-bevoegdheid opgenomen.

Grasmat

Tot het verbeteren van de grasmat behoren het frezen en opnieuw inzaaien van graslandpercelen. Deze werkzaamheden zijn te beschouwen als bij een normale agrarische bedrijfsvoering behorende ingreep en zijn in alle agrarische bestemmingen toegestaan.

Te natte percelen hebben over het algemeen een nadelige invloed op de moderne veehouderij (opbrengst, vertrapping, etc.). Ten aanzien van het waterpeil (slootpeil) wordt in het bestemmingsplan geen instrumentarium opgenomen. De zorg hiervoor is in handen van het Waterschap.

Wisselteelt

Bij de huidige agrarische bedrijfsvoering kan het wenselijk zijn om door middel van wisselteelt een perceel grasland een jaar te gebruiken voor maïs. Ook kan het gewenst zijn om plaatselijk voor een meer permanente vorm van akkerbouw te kiezen. Zonder vergunning is het omzetten van grasland in de agrarische bestemmingen mogelijk. Ook in gebieden die als beheersgebied begrensd zijn is dit toegestaan (waar andere overheden de teelt van mais niet verboden, is binnen dit bestemmingsplan ook geen verbod opgenomen).
Houtteelt is na vrijstelling mogelijk in de bestemmingen "agrarisch gebied" en "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarden". In de bestemming "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden" en in de bestemming "agrarisch gebied" met de aanduiding "ontwikkelingsmogelijkheden voor de watergebonden recreatie" wordt handhaving van de openheid nagestreefd, en is houtteelt niet toegestaan.

Het agrarisch bouwperceel

Agrarische bebouwing

Bouwactiviteiten dienen beoordeeld te worden in het licht van het voorgaande. Twee aspecten zijn dan van belang:

1. de ruimtebehoefte van een modern bedrijf;
2. de vernieuwing als gevolg van steeds verbeterde technieken.

Beide aspecten kunnen niet losgekoppeld worden. De gemiddelde ruimtebehoefte van een agrarisch bedrijf in Skarsterlân is vastgesteld met als uitgangspunt een modern tweemansbedrijf:

		melkveehouderij	gemengd bedrijf
-	bestaande boerderij (inclusief woning)	600 m^2	600 m^2
-	2e bedrijfswoning	150 m^2	150 m^2
-	ligboxenstal	1500 m^2	800 m^2
-	werktuigenberging	300 m^2	200 m^2
-	varkensstallen	-	2000 m^2
-	overige bedrijfsgebouwen	300 m^2	400 m^2
		---------- +	---------- +
	totaal gebouwen	circa 3000 m^2	circa 4000 m^2
-	siloruimte ruwvoer	1200 m^2	600 m^2
-	tuin en onbebouwd erf	circa 5000 m^2	circa 5000 m^2
		--------- +	---------- +
	bouwperceel	max. 1 ha	max. 1 ha

Gelet op het voorgaande is in de voorschriften een maximum bebouwd oppervlakte van 6000 m^2 opgenomen.

In een beperkt aantal gevallen dient rekening te worden gehouden met een grotere ruimtebehoefte. Het bestemmingsplan is zodanig flexibel dat, indien daartoe een bedrijfseconomische noodzaak bestaat, een vergroting van het maximum te bebouwen oppervlak mogelijk gemaakt kan worden (vrijstelling).

Landschappelijk zijn de volgende aspecten van belang:
In zijn algemeenheid zal de bebouwing gegroepeerd moeten worden op een bouwperceel van 1,5 hectare. Nieuwbouw in de vorm van nissenhutten en dergelijke wordt niet toegestaan. Het behoud van en de aanplant van erfbeplanting zal gestimuleerd worden. Ook buiten het bouwperceel van 1,5 hectare bestaat de mogelijkheid om in incidentele gevallen agrarische bebouwing op te richten (bijvoorbeeld veldschuren en schuilgelegenheden voor vee).

Hobbyboeren

De gemeente wil ook (beperkte) mogelijkheden bieden voor het hobbymatig houden van vee. De aantallen dieren liggen hierbij

beneden de grens van een reëel agrarisch bedrijf. Uitgangspunt is dat overeenkomstig de huidige situatie, agrarische cultuurgronden ook voor het hobbymatig houden van vee mogen worden gebruikt. In principe wordt bebouwing ten behoeve van dit gebruik niet toegelaten. Wel mag bij een woning voor een agrarische hobby een groter oppervlak aan- en bijgebouwen worden gebouwd.

Voor de plankaart en de voorschriften is het bovenstaande als volgt geconcretiseerd:

- Alle aanwezige agrarische bedrijven worden op de plankaart aangegeven. Uitgangspunt is dat de bebouwing wordt geconcentreerd bij de bestaande agrarische bebouwing.

- Bedrijven mogen bouwwerken oprichten binnen een rechthoek met een oppervlakte van in totaal 1,5 hectare grenzend aan het bedrijfsgebouw. De maximale oppervlakte bebouwing bedraagt 6000 m^2. Via een binnenplanse vrijstelling kan deze oppervlakte worden vergroot tot 7500 m^2, indien daartoe een bedrijfseconomische noodzaak bestaat.

- Voor alle bouwpercelen is de bepaling opgenomen dat burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen stellen aan de situering van de gebouwen binnen het bouwperceel. Eén en ander impliceert dat het bouwperceel geen afzonderlijke bestemming krijgt maar onderdeel uitmaakt van het gebied waartoe het behoort. Teneinde de bedrijfsvoering niet onnodig ingewikkeld te maken, is in de voorschriften bepaald dat de aanlegvergunningen die gelden voor de onderliggende bestemmingen in het algemeen niet van toepassing zijn voor het bouwperceel. Voor bodembewerkings-activiteiten dieper dan 40 cm op bouwpercelen die zich bevinden op een terp blijven de aanlegvergunningen van de onderliggende bestemming van kracht.

- Intensieve veehouderij is (met uitzondering van de bestaande bedrijven) alleen als neventak binnen het grondgebonden agrarisch bedrijf toegestaan. Dat betekent dat de omvang van de niet-grondgebonden agrarische activiteiten niet groter mag zijn dan de grondgebonden agrarische activiteiten; de omvang kan bepaald worden aan de hand van arbeidsbehoefte (gerekend in volwaardige arbeidskrachten, V.A.K.'s) en inkomenscapaciteit (gerekend in sbe's).

Per bedrijf is bij recht slechts een beperkte oppervlakte bebouwing toegestaan ten behoeve van hobby of eigen gebruik (maximaal 500 m^2), dan wel de bestaande oppervlakte indien deze groter is dan de genoemde oppervlakte. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van bedrijven waar op 1 april 2000 intensieve veehouderij voorkomt, hetzij als hoofdtak hetzij als neventak.

Middels een vrijstelling is een neventak toegestaan tot maximaal 3000 m^2. Bij de afweging zal enerzijds gelet worden op de mogelijkheden voor landschappelijke inpassing en op de milieuhygiënische situatie. Anderzijds zal mede aan de hand van richtlijnen van de Directeur L.N.O. Friesland (Notitie Microplanologie, 1992, aangevuld in 1995) beoordeeld worden wat de feitelijke ruimtebehoefte is in relatie tot het soort dieren dat men wil houden en de wijze van huisvesting. Uitgangspunt daarbij is maximaal 0,75 V.A.K. (in productie-omvang vergelijkbaar met circa 100 sbe). Met deze werkwijze krijgen kleine en grote bedrijven in beginsel dezelfde mogelijkheden en kan genuanceerd worden ingespeeld op nieuwe vormen van huisvesting in relatie tot emissies, mestbehandeling en dierenwelzijn.

In afwijking tot het voorgaande is bij recht een neventak en bij vrijstelling een grotere neventak mogelijk binnen de bestemming "agrarisch gebied". Met het oog op de landschappelijke waarden en de gewenste kleinschaligheid is de omvang ook daar beperkt tot maximaal 3000 m^2 (0,75 V.A.K.).
Het gemeentelijk beleid is erop gericht om geen nieuwe intensieve veehouderijbedrijven toe te staan. Wel is de mogelijkheid geopend om een grondgebonden bedrijf in stand te houden door een neventak toe te staan bij vrijstelling. Het is denkbaar dat er zich een situatie voordoet dat een dergelijk bedrijf met neventak niet meer is voort te zetten door het bedrijfshoofd (bijvoorbeeld door arbeidsongeschiktheid), maar dat de neventak wel voortgezet kan worden. Voor dergelijke specifieke situaties is (redelijkerwijs) een regeling opgenomen (vrijstelling).

- Binnen het bouwperceel gelden ten aanzien van agrarische bedrijfsbebouwing de volgende bebouwingsnormen:
  * maximum hoogte bedrijfsgebouwen niet meer dan 14 meter, voor niet meer dan 1 gebouw met een

oppervlakte van niet meer dan 1000 m^2.

*	overige bedrijfsgebouwen	10 meter
*	maximum goothoogte	4 meter
*	minimale dakhelling	15°

maximale hoogte andere bouwwerken:

*	mestopslagplaatsen (exclusief afdekking)	4 meter
*	sleufsilo's	3 meter
*	overige silo's	14 meter
	(met een vrijstelling tot 25 meter)	

Voor mestopslagplaatsen is een vrijstelling opgenomen om de hoogte te vergroten tot maximaal 5 meter.

- Per bedrijf is één bedrijfswoning mogelijk en gelden de volgende bebouwingsnormen:

*	maximum oppervlakte (voorzover niet ingebouwd)	120 m^2
*	maximum goothoogte	4 meter
*	maximum bouwhoogte	8 meter
*	minimale dakhelling	15°

- Indien dit voor de bedrijfsvoering noodzakelijk is, kunnen burgemeester en wethouders vrijstelling verlenen voor de bouw van een tweede bedrijfswoning. Bij de afweging zal gebruik worden gemaakt van de door de Directeur L.N.O Friesland (Notitie Microplanologie, 1992, aangevuld in 1995) verstrekte richtlijnen. Voor de tweede bedrijfswoning gelden dezelfde bebouwingsnormen als voor de eerste bedrijfswoning.

- Met betrekking tot de oprichting van nieuwe agrarische bedrijven gelden de volgende uitgangspunten: Het oprichten van nieuwe agrarische bedrijven is mogelijk via wijziging ex. artikel 11 W.R.O. Er dient sprake te zijn van een vestiging van een volwaardig agrarisch bedrijf (Directeur L.N.O. Friesland, (Notitie Microplanologie, 1992, aangevuld in 1995). De wijziging wordt uitsluitend toegepast voor grondgebonden bedrijven die binnen de gemeente moeten verplaatsen. Het oude bouwperceel dient dan zijn agrarische bestemming te verliezen. Nieuwe bedrijven dienen te passen in het huidige landschapsbeeld; bij voorkeur tussen bestaande bebouwing langs de doorgaande wegen.

- Buiten het bouwperceel zijn de volgende bouwmogelijkheden aanwezig: kleinere mestopslagplaatsen met een oppervlakte

van maximaal 750 m^2 of een inhoud van maximaal 2500 m^3 zijn buiten het bouwperceel via een vrijstelling van burgemeester en wethouders mogelijk in de agrarische gebiedsbestemmingen. De maximale wandhoogte bedraagt 5 meter. Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen met betrekking tot de landschappelijke inpassing. De vrijstelling wordt uitsluitend verleend als situering binnen het bouwperceel niet mogelijk is als gevolg van de milieuregelgeving. Deze vrijstellingsmogelijkheid geldt niet voor de bestemming "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden".

- Voor het realiseren van grotere mestopslagplaatsen buiten het bouwperceel, zoals bijvoorbeeld een verzamelsilo voor meerdere agrarische bedrijven, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Deze geldt uitsluitend voor de bestemming "agrarisch gebied". De maximale wandhoogte bedraagt 5 meter.

- Snelgroeiend bos wordt als een normale agrarische activiteit gezien. Binnen de gemeente is deze vorm van agrarische bedrijfsvoering na vrijstelling van B&W mogelijk in de bestemmingen "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarden" en "agrarisch gebied". In de bestemming "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden" en het gebied aangeduid met "ontwikkelingsmogelijkheden voor de watergebonden recreatie" is houtteelt niet in overeenstemming met het behoud van de gewenste openheid, en derhalve uitgesloten.

- Na bedrijfsbeëindiging kan middels een wijzigingsbevoegdheid de bestemming van de boerderij worden gewijzigd in een woning of in sommige gevallen in een bestemming voor een andere bedrijvigheid. Deze mogelijke functieveranderingen van vrijkomende agrarische bedrijven worden in de volgende paragrafen besproken.

11.3 De natuurbestemmingen

Het rijksbeleid dat samen te vatten is in het tot stand brengen, versterken en behouden van de Ecologische Hoofdstructuur (de EHS) is door de gemeente in dit plan vertaald, binnen de afspraken die daarover zijn gemaakt in het Streekplan Friesland. Voor

Skarsterlân betekenen deze afspraken:
- behoud en versterking van de natuurwaarden van de meren en waterwegen in het merengebied, die met elkaar een kerngbied van de EHS vormen;
- behoud van de bestaande reservaten en ondersteuning voor de realisatie van nieuwe reservaten en natuurontwikkelingsgebieden (waarvan de begrenzing door de provincie is vastgesteld) in en grenzend aan het merengebied;
- behoud van de natuurgebieden buiten de EHS;
- behoud en versterking van de ecologische verbindingen tussen de natuurgebieden.

De beheersgebieden komen niet in deze opsomming voor, omdat deze in eigendom en gebruik blijven van boeren. Zij kunnen met het rijk een beheersovereenkomst sluiten, maar zijn daartoe niet verplicht.
Wel wordt in dit plan ook nadrukkelijk gestreefd naar:
- bescherming van de kleinschalige landschapselementen, zoals kleine bosjes, houtwallen en singels, zonder dat in dit plan aanwijzingen worden gegeven over de verzuringsgevoeligheid.

Het hiervoor beschreven beleid is enerzijds terug te vinden in de bestemming natuurgebied, anderzijds in het toekennen van natuurwaarden aan de agrarische gebiedsbestemmingen.

Natuurgebied en Water

De bestemming "natuurgebied" is op de plankaart voorzien van een nadere aanduiding moeras, grasland (weidevogelgebied), bos, eendenkooi en water. Deze aanduidingen geven slechts globaal de inrichting weer. Een moerasgebied kan variëren van voornamelijk open water met slechts hier en daar wat verlanding tot een vochtig elzenbroekbos met vrijwel geen open water. De grenzen tussen bos, ruigte, moeras en grasland zijn dus vaag en aan een sterke dynamiek onderhevig. Daar komt bij dat veel natuurgebieden uit combinaties bestaan van bovengenoemde elementen waarvan de onderlinge verhoudingen sterk fluctueren, per gebied maar ook in de tijd.

Moeras en schraalland

Onder de bestemming "natuurgebied" vallen in de eerste plaats het grote moerasgebied het St. Johannesgaasterschar en de schraallanden in de Akmarijpsterpolder. Daarnaast komen er verspreid binnen de gemeente tal van kleinere natuurgebiedjes voor die vaak uit combinaties bestaan van open water, oeverzones,

moeras en ruigte, schraallanden en bos.
Uitgangspunt is het handhaven en versterken van de natuurwetenschappelijke waarden. Al het gebruik of het uitvoeren van werken en werkzaamheden die hiermee in strijd zijn, zijn verboden, zoals het egaliseren, het graven en dempen van sloten of waterlopen en het oprichten van gebouwen en het planten van houtopstanden.
Recreatief medegebruik in deze natuurgebieden is alleen mogelijk op de bestaande wegen, paden of wateren voor zover deze zijn opengesteld door de terreinbeherende instanties.

Bos

De bestemming "natuurgebied, bos" is toegekend aan de Vegelinsbossen, de Haulsterbossen en een aantal kleine boselementen verspreid in de gemeente.
Ook in de bossen is uitgangspunt het handhaven en versterken van de natuurwetenschappelijke waarden. Daarnaast hebben sommige bossen een beperkte functie voor houtproduktie en recreatie. Al het gebruik of het uitvoeren van werken en werkzaamheden die in strijd zijn met genoemde functies, zijn verboden. Het bestemmingsplan bevat slechts een globale bestemmingsregeling omdat het eigendom van deze bossen overwegend in handen is van natuurbeherende organisaties.
In de aanplant van nieuwe boselementen wordt voorzien in de omgeving van St. Nicolaasga/Scharsterbrug. In de ruilverkaveling Doniawerstal is een taakstelling opgenomen om in dit gebied enige kleine boselementen aan te planten, mede ter versterking van de ecologische verbinding tussen het Gaasterland en de Friese wouden.

Eendenkooi

De eendenkooien ten noordoosten van Joure en bij Oldeouwer zijn specifiek als zodanig bestemd, zowel met het oog op de natuurwaarden als met het oog op de cultuurhistorische waarden.

Water

De in de gemeente voorkomende meren, vaarten en oeverzones vervullen in de meeste gevallen een meervoudige functie. De meren zijn bestemd als natuurgebied met de aanduiding water. Op meren die doorsneden worden door een belangrijke transportroute (route Prinses Margriet kanaal) wordt een vaargeul aangeduid. Langs deze vaargeul krijgt de transportfunctie voorrang boven de natuur- en recreatiefunctie. In de bestemming "natuurgebied, water" zijn de oeverzones begrepen.

Het Prinses Margrietkanaal en het Heerenveense kanaal hebben in de eerste plaats een transportfunctie en worden daarom bestemd als

"water". Deze bestemming wordt ook toegekend aan een groot aantal kleinere vaarten.
Op het open water is de recreatie veelal de belangrijkste functie terwijl bij de oeverzones het accent meer op de natuurfunctie ligt. Het open water zelf heeft een beperkte functie voor watervegetaties, vissen en watervogels. Als de recreatiedruk niet te hoog is (verstoring van watervogels) gaan recreatie en natuur goed samen. De natuurfunctie van de oeverzone is kwetsbaarder. Daarom wordt slechts in beperkte mate recreatief medegebruik in de vorm van aanlegmogelijkheden in oeverzones mogelijk geacht. Dit wordt nader geregeld in de ligplaatsenverordening.

Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden

Deze bestemming is toegekend aan het noordwestelijke meren- en veenweidegebied en aan de directe omgeving van het Tjeukemeer. Deze gebieden hebben of vanwege de aanwezige vegetatie (half-natuurlijk grasland) en/of de betekenis voor water- en weidevogels, een natuurwetenschappelijke waarde. Op grond van geomorfologische kenmerken, zoals karakteristieke overgangen tussen water en veenweidegebied zijn deze gebieden tevens uit landschappelijk oogpunt waardevol. Deze gebieden zijn in agrarisch gebruik en zijn geen eigendom van een natuurbeherende instantie. Voor gebieden met een opstrekkende verkaveling binnen deze bestemming geldt een aanlegvergunning voor het dempen van sloten.

Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarden

Deze bestemming is toegekend aan het dekzandlandschap en een deel van de zuidelijke veenpolders met veel kleine landschapselementen. Hoewel deze bestemming voorziet in een normale agrarische ontwikkeling, is de bestemming mede gericht op het behoud en de versterking van deze landschapselementen. Dit betekent, dat het incidenteel kappen van een houtsingel uitsluitend mogelijk is na een zorgvuldige afweging waarbij de agrarische noodzaak moet worden aangetoond. De gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening met de daarin opgenomen kapvergunning is daarvoor het belangrijkste uitvoeringsinstrument. Tevens is een aanlegvergunningenstelsel opgenomen. Een belangrijk deel van de landschapselementen is in eigendom van de overheid en Staatsbosbeheer, een ander deel is in eigendom van boeren en bewoners. In het Gemeentelijke Landschapsbeleidplan is vastgelegd

op welke wijze de gemeente inhoud aan het behoud van deze elementen wil geven.

Ecologische verbindingszones

De voor de realisering van de ecologische verbindingszones benodigde oeverzones zijn voornamelijk bestemd als "water". Omdat bij de doeleinden van de bestemming "water" tevens landschaps- en natuurbouw is ingesloten biedt deze bestemming zonder meer mogelijkheden voor een inrichting afgestemd op een functie als ecologische verbindingszone.
De aanduiding "ecologische verbindingszone" is toegekend aan een groot aantal verbindingen tussen de verschillende meren.
Met het oog op een inrichting mee afgestemd op een functie als ecologische verbindingszone kan het gewenst zijn om een strook aan weerszijden van de als zodanig aangeduide vaarten hierin te betrekken. In verband daarmee is binnen alle bestemmingen van agrarische doeleinden voorzien van een aanduiding "ecologische verbindingszone", een strook met een breedte van 10 meter aan weerszijden van deze elementen begrepen, waarin het gebruik en de inrichting voor een beheer met het oog op een ecologische verbindingszone mogelijk is. De inrichting van ecologische verbindingszones in agrarisch gebied zal op basis van vrijwilligheid dienen te geschieden. Voor deze nevenbestemming is gekozen omdat het om relatief kleine oppervlakten gaat, vergelijkbaar met landschapselementen die eveneens onderdeel van de bestemming wil maken en omdat bij realisatie de vrijwilligheid voorop staat. Niet de procedures staan dan centraal, maar goed overleg tussen de meest betrokken partijen.

11.4 De recreatiebestemmingen

Ten aanzien van de verblijfsrecreatie gaan de plankaart en voorschriften uit van de bestaande situatie. De ontwikkelingsmogelijkheden die zijn geschetst in de lange termijnvisie (in geval het gaat om kleinschalige ontwikkelingen tot 50 eenheden) zijn slechts mogelijk na een wijzigingsprocedure ex artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Alle andere ontwikkelingen zullen gebaseerd moeten zijn op een planherziening. Een uitzondering hierop vormt het kleinschalige kamperen (10 à 15 eenheden), gebaseerd op de vrijstellings- en ontheffingsmogelijkheden in de Wet op de Openluchtrecreatie. In dit plan is de keuze gemaakt om niet te treden in de procedurele ruimte

van deze Wet. Dit betekent dat in een afzonderlijk artikel (artikel 22, Toepassing artikel 8, lid 2 van de Wet op de Openluchtrecreatie) is vastgelegd, dat dit plan zich niet verzet tegen de hier bedoelde kampeervormen. Dit wil overigens niet zeggen dat alles daarmee is toegestaan. Het geeft de gemeente alleen de mogelijkheid om een toegesneden beleid gebaseerd op de gemeentelijke kampeerverordening / het gemeentelijke kampeerbeleid uit te voeren, binnen de marges van andere wettelijke regelingen(o.a. milieu). Het grote voordeel hiervan is:

- korte lijnen;
- snelle procedures;
- na evaluatie de mogelijkheid om relatief snel het beleid aan te passen;
- afstemming op het in regioverband afgesproken beleid.

Verblijfsrecreatie en jachthavens

De bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen zoals jachthavens en kampeerterreinen, voor zover niet in andere bestemmingsplannen geregeld, worden als zodanig bestemd. Uitbreiding van deze bestaande verblijfsrecreatieve terreinen is gekoppeld aan de gekozen zonering voor recreatieve ontwikkelingen. Hierbij liggen de uitbreidingsmogelijkheden voor de waterrecreatie vooral in de bestemming "agrarisch gebied" nader aangeduid met "ontwikkelings-mogelijkheden voor de watergebonden recreatie".
Daarnaast worden mogelijkheden geboden bij beëindiging van een agrarisch bedrijf. Dit sluit naadloos aan op het in het Streekplan Friesland geformuleerde beleid.

Ontwikkelingen waarover door het gemeentebestuur eerder positief is besloten kunnen uiteraard tot uitvoering worden gebracht en op een zorgvuldige wijze worden afgerond. In bijzondere mate speelt dit bij het recreatiebedrijf Horsewei 10 te Boornzwaag. In de periode 1986-1992 is hierover de eerste besluitvorming tot stand gekomen. Later is in diverse procedures komen vast te staan dat een recreatieve ontwikkeling aanvaardbaar is onder strikte voorwaarden van de duidelijke begrenzing en een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Om aan deze eisen te voldoen is er voor gekozen om de vrij globale plansystematiek voor dit perceel niet toe te passen, maar te kiezen voor een gedetailleerde bestemming met een nauwkeurig bouwvlak en gedetailleerde voorschriften (bestemming Verblijfsrecreatie - I). Gelijksoortige functieveranderingen zullen in de toekomst op dezelfde wijze worden behandeld.

Voor de landrecreatie zijn er beperkt ontwikkelingsmogelijkheden in de bestemming "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke

waarden". Teneinde kwalitatief hoogwaardige terreinen in stand te kunnen houden zijn in de overige bestemmingen beperkte uitbreidingen mogelijk (maximaal 10%). Een dergelijke uitbreiding heeft uitsluitend kwaliteitsverbetering tot doel, en mag niet leiden tot een vergroting van het aantal recreatiewoningen/appartementen op het betreffende complex.
Daarnaast dienen de eventueel aanwezige natuurwaarden in de omgeving in de afweging te worden betrokken.
In verband met mogelijke conflicten met de beroepsscheepvaart (Prinses Margrietkanaal) is uitbreiding en ontwikkeling niet mogelijk in en langs dit kanaal.

De aanleg van jachthavens en andere grootschalige vormen van verblijfsrecreatie kan na planherziening gerealiseerd worden. Kleinschalige ontwikkelingen (campings met 10-50 staanplaatsen) zijn mogelijk na wijziging ex artikel 11 W.R.O. Bij deze ontwikkelingen dient een bescherming van de bestaande natuurwaarden in de afweging te worden meegenomen.

In 1 geval is op de plankaart de aanduiding "bedrijfsmatige ligoever" aangegeven. De betreffende vaart/oevers worden gebruikt als ligplaats voor het jachtverhuurbedrijf van Bouma te Terkaple. Het gaat hier om een legalisatie van een reeds bestaande situatie. De positieve bestemming is een logisch gevolg van het Koninklijk Besluit van 15 april 1986 inzake het bestemmingsplan "Buitengebied" van de voormalige gemeente Utingeradeel. De betreffende gronden mogen uitsluitend gebruikt worden als ligplaats voor boten; ter plaatse mogen geen (onderhouds-) werkzaamheden aan de boten worden verricht.

Grote watersport

De wateren (meren, poelen, kanalen en vaarten) die een functie vervullen voor de grote watersport zijn bestemd als "natuurgebied, water" of "water".
Realisering van aanlegplaatsen langs meren en kanalen wordt middels een verordening geregeld. In verband met de (toenemende) betekenis van het Prinses Margrietkanaal als beroepsvaartverbinding is hier de realisering van nieuwe recreatieve aanlegplaatsen niet mogelijk. In de verordening worden in het geding zijnde natuurwaarden en ook de breedte van de watergang betrokken.

Kleine watersport

Wateren (meren, poelen, kanalen en vaarten) die een functie vervullen voor de kleine watersport zijn net als de meren en vaarten ten behoeve van de grote watersport bestemd als "natuurgebied, water" of "water". Het recreatieve gebruik ten behoeve van de kleine

watersport is in deze bestemming begrepen. Daarnaast hebben tal van kleinere vaarten een belangrijke functie voor de kleine watersport. Deze vaarten maken onderdeel uit van de agrarische bestemmingen of bestemming "natuurgebied", en zijn op de plankaart aangeduid als waterloop. In vaarten die een functie vervullen voor de kleine watersport is het beleid erop gericht om werken en werkzaamheden die deze functie mogelijkerwijs belemmeren te voorkomen (dempen is verboden). Voor de aanleg van dammen is een vrijstelling opgenomen.
In alle agrarische bestemmingen moet ruimte zijn voor de realisering van voorzieningen ten behoeve van kleine watersport. In natuurgebieden en langs routes en langs vaarroutes die ook worden gebruikt door de beroepsvaart zijn deze voorzieningen minder gewenst.

Landrecreatie

De bestaande als wel de nieuwe recreatieve fiets- en voetpaden zijn in het bestemmingsplan in de verschillende bestemmingen begrepen. Wel is een aanlegvergunning opgenomen om een nadere afweging te kunnen maken bij de aanleg van nieuwe recreatieve fiets- en voetpaden. De aan te leggen fietspaden waarvoor reeds plannen in voorbereiding c.q ontwikkeling zijn, zijn aangegeven op de plankaart. Tot de aanleg hiervan is besloten in het kader van bijvoorbeeld het gemeentelijk Fietspadenplan. Middels een opgenomen wijzigingsbepaling is het, onder bepaalde voorwaarden, mogelijk om fietspaden aan de plankaart toe te voegen.

De overige grootschalige recreatieve voorzieningen zijn in de regel afzonderlijk bestemd (grotere dagrecreatieterreinen, golfterreinen etc.) of ze maken deel uit van de bestemming (bijvoorbeeld de kleinere picknickplaatsen binnen de bestemming "wegverkeer").
Het strandje nabij het recreatiepark Idskenhuizermeer is eveneens bestemd als "dagrecreatie". Echter de eerder gemaakte afspraken hieromtrent worden gerespecteerd, zodat het kleinschalige gebruik van het strandje gewaarborgd blijft.
Voorzieningen ten behoeve van recreatie met een geringe omvang zijn middels vrijstelling/aanlegvergunning in het plan geregeld (picknickplaatsen, vissteigers etc.).

Vrijkomende agrarische gebouwen

Als belangrijk uitgangspunt hanteert de gemeente dat het hergebruik van gebouwen dient aan te sluiten bij de overige functies in het betrokken gebied. De nadruk ligt voor de gemeente hierbij op een woonfunctie, dan wel een recreatieve functie, in aansluiting op het vigerende Streekplan Friesland.
De gemeente kiest, wat betreft de hier genoemde functiewijziging

voor een differentiatie tussen gebieden, waar recreatie een belangrijke rol vervult en gebieden die met name gereserveerd zijn voor agrarische ontwikkeling. In dit laatste gebied met de bestemming "agrarisch gebied" zonder aanduiding "ontwikkelingsmogelijkheden voor de watergebonden recreatie" is de wijzigingsbevoegdheid voor bedrijfsmatige kleinschalige recreatieve ontwikkeling niet van toepassing.

11.5 De woonbestemmingen

Nieuwbouw

Over het algemeen is de toename van de woonfunctie in het onderhavige plan beperkt tot bedrijfs- en dienstwoningen bij agrarische bedrijven, semi-agrarische bedrijven en recreatie-bedrijven. Met andere woorden uitsluitend woningen die functioneel aan het buitengebied zijn gebonden. Uit oogpunt van landbouw, natuur en landschap wordt in het gemeentelijk beleid gesteld dat in het buitengebied geen nieuwe woningbouw zonder binding aan het buitengebied mag plaats vinden.

Nieuwbouw van woningen is alleen mogelijk als:
- eerste agrarische dienstwoning;
- tweede agrarische dienstwoning, indien de noodzaak daarvan ook op langere termijn (5 à 10 jaar) vaststaat;
- dienstwoning ten behoeve van andere functies, indien de aanwezigheid daarvan noodzakelijk is gebleken.

Dienstwoningen

Bij de bouw van een nieuwe boerderij is de bouw van een woning toegestaan, terwijl bij bestaande boerderijen waarbinnen veelal een woning aanwezig is, de bouw van een tweede woning, bij gebleken noodzaak, mogelijk is. Wel is het gemeentelijke beleid er op gericht om te voorkomen dat deze tweede agrarische dienstwoningen binnen afzienbare tijd worden losgekoppeld van het agrarische bedrijf en als "burgerwoning" in gebruik worden genomen. Alvorens de bouwvergunning voor de tweede agrarische dienstwoning te verlenen zal de gemeente dan ook onderzoeken in hoeverre de behoefte aan een dergelijke woning aanwezig is; daarbij wordt de Notitie Microplanologie (LNV/Directeur L.N.O. Friesland, 1992, aangevuld in 1995) betrokken. Zo dient te worden aangetoond dat er minimaal sprake is van een tweemansbedrijf met twee volwaardige arbeidskrachten. Tevens kan er worden getoetst of het bedrijf ook op langere termijn een volwaardig tweemansbedrijf blijft.

Ook bij andere functies is, indien de aanwezigheid daarvan noodzakelijk is gebleken, de bouw van een dienstwoning mogelijk. Bij alle bedrijfswoningen geldt in principe een maximale oppervlakte van 120 m^2, een goothoogte van 4 meter en een nokhoogte van 8 meter.

Vrijkomende agrarische gebouwen

Naast nieuwbouw zijn andere mogelijkheden denkbaar, waardoor de woonfunctie van het buitengebied kan toenemen.
Boerderijen die hun agrarische functie verliezen, zullen in principe voor bewoning gebruikt mogen worden. Het beleid is erop gericht om met name de karakteristieke boerderijen in het gebied zoveel mogelijk in stand te houden, aangezien deze in belangrijke mate bepalend zijn voor het huidige landschapsbeeld. Instandhouding van deze boerderijen is echter een ondoenlijke zaak indien deze geen andere dan een agrarische functie kunnen krijgen. Eén van de functies die het gemeentebestuur toelaatbaar acht, is de woonfunctie. In principe zullen de boerderijen voor bewoning door één huishouden gebruikt mogen worden en als het gebouw daarvoor geschikt is (ruimte, verschijningsvorm) door twee huishoudens. In dat geval dient echter een toetsing plaats te vinden aan de Wet geluidhinder.

Plankaart

De thans in het buitengebied aanwezige woningen en woonboerderijen worden voor wonen bestemd. De woningen krijgen bouwmogelijkheden tot een vorm die enerzijds past in het landschap, en anderzijds voldoende mogelijkheden biedt voor aanpassing aan (voortdurende) veranderende eisen betreffende het wonen. Deze "normwoning" (geen woonboerderij) heeft een oppervlakte van maximaal 120 m^2, 1 bouwlaag met kap, een maximale bouwhoogte van 8 meter, en een minimum dakhelling van 30°. Tevens kunnen bijgebouwen worden opgericht met een oppervlakte van maximaal 50 m^2. Voor hobbyboeren en aan-huis-gebonden beroepen is bij vrijstelling een groter oppervlak aan bijgebouwen mogelijk tot maximaal 200 m^2.

Anders dan in het verleden zijn de woningen slechts globaal op de plankaart aangegeven (bijvoorbeeld geen nauwkeurige bebouwingsvlakken). Enerzijds betekent dit een grotere situeringsvrijheid voor de betrokkenen, anderzijds betekent dit, dat bij concrete bouwplannen telkens overleg met de gemeente nodig zal zijn. De gemeente kan namelijk middels het stellen van nadere eisen voorwaarden opleggen met het oog op:

- de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen;
- het bebouwingsbeeld (bijvoorbeeld als de woning deel uit

maakt van een cluster woningen);
- de verkeersveiligheid;
- het milieu.

Middels dit laatste aspect zal de gemeente in ieder geval voldoen aan de eisen van de Wet geluidhinder, maar tevens voorkomen dat een in de nabijheid gelegen bedrijf een aanscherping van zijn milieuvoorschriften riskeert.
Voor de voormalige boerderijen die thans alleen worden bewoond, de woonboerderijen, geldt als uitgangspunt dat de aanwezige bebouwing niet vergroot mag worden, en dat wordt aangesloten bij de bestaande goot- en bouwhoogte en dakhelling. In verband met de ruimte welke aanwezig is binnen de boerderijen, is het oprichten van bijgebouwen slechts mogelijk na vrijstelling.

Nieuwbouw

Nieuwbouw, uitsluitend voor de woonfunctie, wordt in het buitengebied niet toegestaan. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn:
- tegengaan van een versnippering van het agrarisch gebied;
- voorkomen dat er nieuwe hinderproblemen ontstaan tussen de landbouw en de woonfunctie;
- toename van de woonfunctie kan leiden tot toename van de onrust in het buitengebied, en daarmee een aantasting betekenen van de natuurwaarden;
- toename van de woonfunctie kan afbreuk doen aan de bescherming van de landschappelijke waarden van het gebied (bijvoorbeeld openheid);
- toename van het aantal woningen in het buitengebied is niet wenselijk uit oogpunt van milieuhinder (bijvoorbeeld meer verkeersbewegingen, geen aansluiting op riolering, etc.)
- concentratie van het wonen in de kernen, nabij voorzieningen, werkgelegenheid en openbaar vervoer verdient de voorkeur.

Een uitzondering wordt gemaakt voor vervangende nieuwbouw; hierbij kan gedacht worden aan nieuwbouw ter vervanging van woningen die afgebroken moeten worden vanwege de slechte kwaliteit of vanwege belangen vanuit andere functies (bijvoorbeeld aanleg van een weg).

11.6 De niet-agrarische bedrijfsbestemmingen en instellingen

Alle thans in het buitengebied aanwezige niet-agrarische bedrijven en instellingen zijn als zodanig bestemd (betreft de bestemmingen

"Niet-agrarische bedrijven" en "Maatschappelijke doeleinden"). Dit uitgangspunt betekent derhalve dat alle bedrijven en instellingen dusdanige uitbreidingsmogelijkheden krijgen dat hun bestaansmogelijkheden, ook op langere termijn niet door het bestemmingsplan worden belemmerd. Overigens dienen zeer grootschalige vergrotingen te worden voorkomen; voor dergelijke ontwikkelingen bij bedrijven bieden de binnen de gemeente gelegen bedrijfsterreinen mogelijkheden. De maximale uitbreidingsruimte in dit plan is 10% van de bestaande oppervlakte bebouwing. Een uitzondering is gemaakt voor het perceel Jousterweg 148: de oppervlakte van de bestaande bedrijfsgebouwen bedraagt ca 70 m^2; deze oppervlakte mag worden uitgebreid tot 200 m^2. De reden hiervoor is gelegen in het Koninklijk Besluit van 14 november 1988, inzake het bestemmingsplan "Geconcentreerde bebouwing in het Buitengebied" van de voormalige gemeente Haskerland. Overigens is in de voorschriften met nadruk de bepaling opgenomen dat opslag en stalling buiten de gebouwen niet is toegestaan.
Tevens is een uitzondering gemaakt voor de maximale oppervlakte bedrijfsgebouwen voor loonbedrijven. Deze bedrijven kunnen, rekening houdend met een aantal randvoorwaarden, de oppervlakte bedrijfsbebouwing (exclusief bedrijfswoning met bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen) na wijziging uitbreiden tot een maximale oppervlakte van 1000 m^2.

Het nieuwe wegrestaurant ten westen van Joure aam de A7 bestemd als "niet-agrarische bedrijven-horeca". Voor dit horecabedrijf is een afzonderlijke bestemming opgenomen omdat binnen de bestemming "niet-agrarische bedrijven" wordt uitgegaan van bestaande bedrijfsbebouwing. Het wegrestaurant is een geheel nieuw bedrijf en is derhalve als zodanig bestemd.

Verandering van bedrijf

Verandering in de aard van een bedrijf dient mogelijk te zijn, mits aan andere functies binnen het plangebied geen onevenredige schade wordt toegebracht. Incidenteel kan zich namelijk de situatie voordoen dat een bedrijf zijn activiteiten beëindigd en de gebouwen in gebruik worden genomen door een andersoortig bedrijf. Dit wordt mogelijk gemaakt, mits de hinder/schade voor de landbouw, natuur en landschap en de recreatie niet onevenredig wordt vergroot. Ook zullen in dit soort gevallen de verkeersaantrekkende werking van de bedrijfsactiviteiten en in voorkomende gevallen de gevolgen voor het woonmilieu in de beoordeling betrokken te worden. Met betrekking tot de verkeersaantrekkende werking kan in z'n algemeenheid worden gesteld dat distributiebedrijven, detailhandel en bedrijven die veel publiek aantrekken, niet in het buitengebied thuishoren.

Voormalige agrarische bedrijven

Het stichten van nieuwe bedrijven in het buitengebied is alleen mogelijk middels functiewijziging van voormalige agrarische bedrijven, als aanvulling op de mogelijkheid van functiewijziging naar wonen en recreatieve doeleinden. Het uitsluitend toestaan van een woon- of recreatieve functie in boerderijen die hun agrarische functie verliezen wordt in sommige gebieden niet toereikend geacht, gelet op de omvang van de boerderijen.
Om deze redenen wordt het gebruik van boerderijen voor bedrijfsdoeleinden in principe toegestaan in lintbebouwingen en binnen 500 meter van een dorp. Wel zal in het concrete geval een zorgvuldige afweging van alle in het geding zijnde belangen gemaakt moeten worden.

Voor het gebruik van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen en agrarische bedrijfswoningen zijn na wijziging ex artikel 11 W.R.O. niet-agrarische bedrijven toelaatbaar mits:

- er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de basisfuncties van het buitengebied te weten landbouw, natuur, landschap en recreatie;
- de wijziging niet gepaard gaat met een substantiële vergroting van de oppervlakte bebouwing: de op het moment van wijziging aanwezige bebouwing mag met maximaal 10% worden vergroot;
- omwonenden geen onevenredige hinder ondervinden ten opzichte van de bestaande situatie;
- er geen sprake is van detailhandel en/of groothandel (tenzij deze activiteiten worden uitgeoefend als ondergeschikt onderdeel van de totale bedrijfsvoering);
- er geen activiteiten zullen plaatsvinden, die gepaard gaan met opslag van materialen en objecten buiten de gebouwen (bijvoorbeeld auto's en bouwmaterialen);
- de infrastructuur (ontsluiting, nutsvoorzieningen) is afgestemd op het voorgestane gebruik;

Bij functiewijziging kan het bijvoorbeeld gaan om agrarische hulp- en toeleveringsbedrijven, een bestemming voor sociale, culturele en maatschappelijke doeleinden of een bestemming bedrijfsdoeleinden, waarbij slechts die bedrijven zijn toegestaan die ook in een woonmilieu passen. Met uitzondering van de agrarische hulp- en toeleveringsbedrijven worden hiertoe alleen die bedrijven gerekend die behoren tot de categorie 1 t/m 3 (afstand 50 meter) van de Staat van Bedrijven. Deze Staat van Bedrijven is opgenomen als bijlage bij de voorschriften.

Nadrukkelijk wordt gesteld dat van geval tot geval zal worden bekeken of een bepaalde vorm van bedrijvigheid toelaatbaar is op de betreffende plaats.
In de bestemming "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden" zal streng worden getoetst ten aanzien van milieuhygiënische en landschappelijke randvoorwaarden. In de praktijk zal in dit gebied weinig ruimte voor bedrijvigheid zijn anders dan melkveehouderij.
In de overige agrarische bestemmingen kan meer ruimte worden geboden. In de bestemming "agrarisch gebied" met de aanduiding "ontwikkelingsmogelijkheden voor watergebonden recreatie" is ook aan het water gerelateerde bedrijvigheid mogelijk zoals een opslagplaats voor boten of botenverhuur.

11.7 Bestemmingen voor infrastructuur en milieu

Wegen

De belangrijkste beleidskeuze met betrekking tot het wegverkeer is, dat de ontsluiting (voor zover nodig) verbeterd moet worden door bestaande verbindingen te verbeteren.

Aanleg van nieuwe wegen is beperkt tot:
- de in het kader van de Rvk Doniawerstal aan te leggen wegen;
- aanleg van landbouwontsluitingswegen en kavelpaden.

De plannen voor de ombouw van de grote rotonde bij Joure zijn nog volop in studie en onderwerp van discussie. Met deze plannen kon daarom in dit plan nog geen rekening worden gehouden.

Voor de wegen, waarvan het beheer en onderhoud ingevolge de Wegenwet, berust bij provincie is de "Wegenverordening Friesland" (Provinciale Staten, 30 maart 1994) van toepassing. Voor deze wegen kunnen Gedeputeerde Staten een rooilijnafstand uit de beheersgrens (is meestal hart bermsloot) vaststellen die niet meer mag bedragen dan 30 meter.
In de "Nota beheersbeleid voor provinciale wegen" (mei 1998) is voor stroomwegen A/B een aandachtsgebied (rooilijnafstand) van 30 meter aangegeven. Voor gebiedsontsluitingswegen A/B is een afstand van 20 meter aangegeven. Binnen de gemeente zijn de A6, A7 en A32 aangewezen als stroomweg A. De volgende wegen zijn aangeduid als gebiedsontsluitingsweg B: N354, Spannenburg-St. Nicolaasga-A6, Heerenveen-Rottum en Joure-Terherne.
In de voorschriften is aangegeven dat de bebouwingsvrije afstand tot

de A6, A7 en A32 30 meter tot de bestemmingsgrens van de bestemming "wegverkeer" bedraagt.
Voor de overige met de bestemming "wegverkeer" aangegeven wegen bedraagt deze afstand 20 meter tot de as van de weg.

Fietspaden

Beleidsuitgangspunt: Het bestemmingsplan dient te voorzien in mogelijkheden om de in het kader van het Fietspadenplan Friesland, het PVVP Fryslân en het gemeentelijke Fietspadenplan geplande fietspaden te realiseren. Deze zijn besproken in hoofdstuk 9.
Tevens dient de mogelijkheid aanwezig te zijn voor de instandhouding c.q. aanleg van een fietspad of parallelweg langs alle belangrijke wegen.

Spoorwegen

In het bestemmingsplan is de huidige spoorweg Leeuwarden-Heerenveen met alle bijbehorende voorzieningen als zodanig bestemd. Dat geldt niet voor de gewenste Zuiderzeespoorlijn. Hiervan is allereerst het tracé nog onderwerp van studie en discussie, terwijl daarnaast ook nog geen zekerheid is over de realisatie binnen de planperiode.
Wel kan de gemeente rekening houden met de komst van deze spoorlijn, door zich zeer terug houdend op te stellen bij aanvragen voor nieuwe bouwpercelen in een zone op of nabij het te verwachten toekomstige tracé.

Vaarwegen

Voor vaarwegen die met name van belang zijn voor de recreatie wordt verwezen naar de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de recreatie. Voor het vaarwegennet voor de beroepsvaart wordt aangesloten bij de classificatie zoals aangegeven in het PVVP Fryslân. De desbetreffende vaarwegen dienen als zodanig bestemd te worden, waarbij rekening gehouden dient te worden met de verruiming van het Prinses Margrietkanaal tot CEMT-klasse V (of 2000 tons) kanaal. De uitvoering is gepland voor de periode 1990-2001. Langs de oevers van het Prinses Margrietkanaal geldt een bebouwingsvrije zone van 30 meter bij bestaande bedrijven tot 70 meter voor nieuwe ontwikkelingen. Voor de overige kanalen wordt aangesloten bij de door de provincie vastgestelde beheerszone.

Hoogspanningsleidingen

De bestaande leidingen zijn op de plankaart aangegeven, met inbegrip van een strook van 27 meter (220 kV-lijnen) dan wel 20 meter (110 kV-lijnen) aan weerszijden van de leidingen.
Verwacht wordt dat het niet nodig is om binnen afzienbare tijd nieuwe hoogspanningsleidingen aan te leggen. Eventuele knelpunten kunnen worden opgelost met ondergrondse 10 kV-(midden-spannings-)leidingen. Ook eventuele nieuwe windturbine-parken

kunnen waarschijnlijk door een ondergrondse 10 kV-leiding op het 110/220 kV-net worden aangesloten. De realisering van nieuwe hoogspanningsleidingen is eerst mogelijk na planherziening.

Gasleidingen

De bestaande hoofdtransportleidingen worden als zodanig bestemd met inbegrip van een strook van 5 meter aan weerszijden van de leidingen.

Straalpaden

De bestaande straalverbindingstrajecten (breedte 200) worden met de toegelaten bebouwingshoogte op de plankaart aangegeven. Er zijn geen plannen bekend inzake uitbreiding van het aantal straal-verbindingstrajecten. Realisering van nieuwe straalverbindings-trajecten wordt in het plan niet uitgesloten; eventuele nieuwe trajecten verkrijgen evenwel geen planologische bescherming.

Waterwinning

De zone rondom het waterwingebied Spannenburg is op de kaart aangeduid. De bescherming van bodem en grondwater gebeurt allereerst middels de provinciale verordening. Het ruimtelijke ordeningsbeleid is met name gericht op het tegengaan van nieuwe ongewenste functies. De gemeente zal dit coördineren door bij vrijstellings- en wijzigingsverzoeken eerst in overleg te treden met de provincie, danwel door afstemming op de uitvoeringstaken waarvan de gemeente verantwoordelijkheid draagt.

Gaswinning

Voor de gaswinning zijn exploitatieboringen en de inrichting van bijbehorende locaties nodig. Dit zijn forse ingrepen die alleen na zorgvuldige afweging in de minst kwetsbare gebieden zijn toegestaan. Voordat de winning kan plaatsvinden zijn vaak eerst onderzoeksboringen (exploratieboringen) nodig. Gezien het tijdelijke karakter vallen deze onder een aanlegvergunning. In het plan zijn exploratie- en exploitatieboringen (bij recht) uitgesloten. Binnen de 3 agrarische bestemmingen geldt een uitzondering voor seismologisch onderzoek.
In de bestemming "Agrarisch gebied" is een vrijstelling opgenomen voor exploratieboringen. In de overige gevallen zijn exploratie- en exploitatieboringen slechts toegestaan middels een wijzigingsplan ex artikel 11 van de WRO.

Zandwinning

Mede gelet op het provinciale beleid en de relatie met de door de provincie te verlenen ontgrondingsvergunningen is zandwinning slechts mogelijk na planherziening. Belangrijke criteria om al dan niet aan een verzoek tot herziening mee te werken zijn:
- de invloed op de natuurwaarden;
- in hoeverre is zandwinning te combineren met andere werken

(zogenaamde werk-met-werkbenadering).

Dit betekent dat de aanvraag voor zandwinning nabij de Wierde niet wordt gehonoreerd. De zone onder andere ten noorden van de A7 is betrokken geweest in een gezamenlijke studie door de gemeenten Heerenveen en Skarsterlân naar economische ontwikkelingsmogelijkheden met het oog op nieuwe bedrijfsvestigingen. De ruimtelijke claim voor zandwinning staat op gespannen voet met de voorstellen en aanbevelingen voortkomend uit de eindrapportage van Kolpron/Oranjewoud, de besluitvorming daarover ten aanzien van het gebied A7-Noord en de verdere discussie over het onderzoeksgebied en nabije omgeving.

Mede in het licht van de te verwachten wijziging van de ontgrondingenwet mag worden aangenomen dat er een provinciaal plan voor zandwinning wordt opgesteld. Dit plan kan aanleiding zijn om het nu ingenomen standpunt te heroverwegen.

Voor het ophogen, afgraven en egaliseren van gronden, niet te beschouwen als delfstoffenwinning is meestal geen ontgrondingenvergunning meer vereist. In het geval landschappelijke waarden in het geding zijn dient in het bestemmingsplan dan wel een aanlegvergunning met een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten zijn opgenomen. Met het oog op voorkoming van dubbele procedures is aan deze eis in dit bestemmingsplan voldaan.

Grond- en baggerdepots

Uitgangspunt van het bestemmingsplan is dat grond- en baggerdepots geen definitieve eindbestemming zijn. Het gaat om gebruik voor korte of middellange termijn. Dit vindt zijn vertaling in een medebestemming. In aansluiting op het provinciale beleid (uitvoeringsnotitie Waterbodemsanering en baggerberging in Friesland 1996) kunnen tijdelijke depots worden ingericht op basis van een tijdelijke vrijstelling (artikel 17 W.R.O.).
Depots die langer dan 5 jaar in gebruik worden genomen, behoeven een regeling in een bestemmingsplan. Dit plan voorziet daarin, onder verwijzing naar de notitie Bagger(-bergings-)beleid van de provincie waarin een uitgebreid toetsingsbeleid is opgenomen.

Rioolwaterzuiverings-installaties

De bestaande rioolwaterzuiveringsinstallatie bij Joure wordt als zodanig bestemd.

Windturbines

Op basis van de Steekplanuitwerking Windstreek (1997) zijn voor de gemeente Skarsterlân twee categorieën windturbines van belang, de

kleinschalige opstellingen (clusters) en de solitaire opstellingen bij bijvoorbeeld een agrarisch bedrijf.

Kleinschalige opstellingen

Het bestaande cluster langs het Prinses Margrietkanaal bij Spannenburg is op de plankaart aangeduid.
In de provinciale visie is een kleinschalige opstelling een windparkje met maximaal 10 turbines, dan wel 5MW vermogen per cluster en een hoogte van maximaal 45 meter.
De door de provincie (in Windstreek 1997) aangegeven voorkeurslocatie in de gemeente is gelegen ten westen van de spoorlijn Heerenveen-Akkrum. Het College van B&W heeft in 1999 bij Gedeputeerde Staten aandacht gevraagd voor deze locatie, en deze locatie ook in het passen in het "nieuwe" windstreek-beleid.
In het bestemmingsplan is de oprichting van dit windturbinepark bij wijziging mogelijk. Hierbij zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing:

- Het opstellingspatroon dient zich te richten naar het landschapsbeeld; een opstelling evenwijdig aan de spoorlijn (Leeuwarden-Heerenveen);
- Er wordt binnen de locatie gestreefd naar eenheid in vorm (aantal wieken, hoogte en onderlinge afstand); hierbij bestaat een voorkeur voor turbines met drie wieken;
- Maximaal 10 windturbines met een maximum masthoogte van 45 meter, waarbij de realisatie gepaard dient te gaan met sanering van minimaal 5 solitaire turbines elders in de gemeente of provincie.

Individuele plaatsing van windturbines

Met name de groeiende maatschappelijke weerstand tegen de plaatsing van (solitaire) windturbines, heeft de gemeente doen besluiten om de plaatsing van solitaire windturbines in het gehele bestemmingsplan Buitengebied uit te sluiten.

11.8 De waterhuishouding

De thans aanwezige boezemvaarten worden, gelet op de waarde voor zowel waterhuishouding als natuur, landschap en recreatie, bestemd als water.
Daarnaast zijn enige voorwaarden in het bestemmingsplan aangegeven, en wel met name de handhaving van de hoofdlijnen van de verkavelingsstructuur (structuurlijnen, verkavelingsrichting). Concreet betekent dit dat aanpassingen in het stelsel van waterlopen mogelijk zijn, mits het passend is binnen de verkavelingsstructuur. Voorts wordt in het plan rekening gehouden met de aanpassing van de bestaande en de bouw van nieuwe gemalen.

Het bestemmingsplan bevat geen regels en richtlijnen voor de waterhuishouding en het waterpeil zelf. De jurisprudentie biedt daarvoor nauwelijks mogelijkheden. De bestuurlijke verantwoordelijkheid daarvoor berust bij de waterschappen. De coördinatie van het ruimtelijke beleid en het waterhuishoudingsbeleid berust bij de Provincie. De gemeente zal in goed overleg naar afstemming streven. Het huidige beleid van het Waterschap biedt daarvoor voldoende gelegenheid.

11.9 Het landschap

Water

Een belangrijk kenmerk van de verschillende deelgebieden is de mate waarin meren, poelen, wielen, trek-, mied- en opvaarten voorkomen en welk patroon zij vormen. Steeds vormen deze elementen met eventuele begeleidende kaden en oeverbeplantingen een verrijking voor het landschap. Veelal hangt het patroon van water en waterlopen samen met de ontginnings- en verkavelingsstructuur. Voor het merengebied is het water zelfs één van de meest in het oog springende eigenschappen van het landschap.
Behoud van meren, poelen, wielen, trek- en mied- en opvaarten in samenhang met eventuele kaden, oeverbeplantingen en boezemlanden is daarom gewenst.
In het plan is de bestemming "water" opgenomen voor die watergangen die naast een waterhuishoudkundige betekenis ook een betekenis hebben voor de recreatie dan wel de verkeersfunctie. Ook kan de landschappelijke betekenis van deze watergangen groot zijn.
Daarnaast vindt een groot deel van de bescherming van de landschappelijke waarde van meren, poelen en wieden plaats binnen de bestemming "natuur" (natuurgebied, water, meren en oeverzones).

Kavelsloten en percelering

Met het oog op de mogelijkheden voor perceelsvergroting worden kavelsloten in het algemeen niet beschermd. Een aantal perceelsgrenzen heeft echter een bijzondere waarde en dienen behouden te blijven. Het betreft hier een beperkt aantal kavelgrenzen, zoals:

- randen van een voormalig water/een voormalige waterloop;
- grenzen tussen gebieden met een verschillend kavelpatroon of een verschillende kavelrichting (vaak uit een verschillende ontginningsbasis in gebruik genomen);
- kavelsloten die samengaan met een vorm van microreliëf, voormalige paden of dijken.

Deze elementen behoren tot de rode draden die het huidige landschapsbeeld verbinden met het landschapsbeeld van vroeger. Ook kunnen zij aanknopingspunten bieden voor nieuwe elementen in het landschap. Voor deze watergangen is de aanduiding waterloop opgenomen. Het dempen of verleggen van deze watergangen is verboden. Voor het aanleggen van dammen is een vrijstellings-bevoegdheid opgenomen. Naast het bovengenoemde belang in relatie tot de schaal en het patroon van de verkaveling heeft een waterloop ook een waterhuishoudkundige betekenis.
In de agrarische bestemmingen zijn kenmerkende kavelpatronen in een aantal gevallen voorzien van een aanduiding: opstrekkende verkaveling. In die gevallen mag de lengte-breedteverhouding van de percelen niet ingrijpend gewijzigd worden. De betreffende gebieden en bijbehorende verkavelingsrichting is aangegeven op kaart 11.2

Openheid en reliëf

In de agrarische bestemmingen worden, door middel van aanduidingen op de plankaart, de belangrijke landschappelijke kenmerken en waarden beschermd. Met de aanduiding reliëf (in de vorm van terpen en dijken etc.) wordt net als met de aanduiding waterloop, handhaving van bepaalde landschappelijke of cultuurhistorische kenmerken beoogd. Deze aanduidingen zijn in de voorschriften van het bestemmingsplan vertaald naar verboden om de structuur van deze elementen te wijzigen. Voor geringe ingrepen is een aanlegvergunning opgenomen.
Behoud van openheid wordt nagestreefd in de bestemmingen "agrarisch gebied" nader aangeduid met "ontwikkelings-mogelijkheden voor de watergebonden recreatie" en "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden".

Opgaande beplanting

In de agrarische bestemmingen is een aanlegvergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van opgaande beplanting, voor zover deze niet is bestemd als bos. Overigens is op grond van de APV ook een kapvergunning noodzakelijk. In de afstemmingsbepalingen wordt hiernaar verwezen.

11.2 VERKAVELINGSRICHTING

SKARSTERLAN

A

12 Handhaving en economische uitvoerbaarheid

12.1 Handhaving

Op grond van diverse regelgeving is de burger gebonden aan een groot aantal regels. Het opstellen van regels en het vaststellen van beleid vereisen de nodige zorgvuldigheid. Een wezenlijk kenmerk van de rechtsstaat is dat het recht voor een ieder geldt, dus zowel voor de overheid als de burger. Het resultaat van de regelgeving en wetten laat vaak te wensen over. De redenen hiervoor zijn meestal te vinden in het feit dan na opstelling en invoering van de regelgeving daadwerkelijke handhavingsacties minimaal aanwezig of helemaal afwezig zijn. Met handhaving worden de volgende effecten beoogd:
- rechtszekerheid en gelijke behandeling van de burgers;
- doelstelling effectueren;
- voorkomen negatieve neveneffecten.

De door de gemeente opgestelde Notitie Handhaving probeert inzicht te geven in de handhavingsmogelijkheden, het bestaande handhavingsniveau, het gewenste handhavingsniveau, de relaties tussen de diverse afdelingen en externe partners bij de handhaving, de problemen die een rol spelen bij handhaving en de standaardisatie van handelingen met betrekking tot handhaving.

Voor de inhoud van het handhavingsbeleid wordt kortheidshalve verwezen naar de genoemde notitie.

12.2 Economische uitvoerbaarheid

Het onderhavige bestemmingsplan is niet op uitvoering gericht. Vanuit de toetsingsfunctie van het bestemmingsplan is het noodzakelijk dat het plan wordt aangepast aan de feitelijke situatie en dat rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen, waarvoor in het plan kaders worden gesteld. De nieuwe ontwikkelingen worden veelal niet door de gemeente geïnitieerd, maar door derden zoals bijvoorbeeld de natuurbeherende instanties. De financiele haalbaarheid van het voorliggende bestemmingsplan staat derhalve niet ter discussie.

A

Bijlage: Overzicht bedrijven met intensieve veehouderij per 1-04-2000

Overzicht bedrijven

Naam	Adres		Plaats	Ur	SBI		Ty	OG
Berg W. van der	HIJLKE BANGMAWEG	1	ROTSTERHAULE	2	01.18 - 6	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen:	V	O
Akkerman S.	KAMPWEG	3	ROTSTERHAULE	3	01.18 - 6	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen:	V	O
Visser & Zonen Th.	KADIJK	12	ROTSTERHAULE	3	01.18 - 3	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen:	V	O
Jong B.V. F. de	NR	9A	DIJKEN	3	01.18 - 3	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen:	V	O
Heide van der P.	SCHOTERWEG	36	ROTSTERGAAST	3	01.18 - 3	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen:	V	O
Bouma Mts.	STRJITWEI	18	TJERKGAAST	2	01.18 - 3	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen:	V	O
Jong A. de	JOUSTERWEG	31	OUDEHASKE	3	01.18 - 2	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen:	V	O
Hibma J.	GRAVERIJ	1	SNIKZWAAG	3	01.18 - 1	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen: legkippen	V	O
Visser Th.	JETZE VELDSTRAWEG	19	OUWSTERHAULE	3	01.18 - 1	Pluimvee- en gevogeltefokkerijen: legkippen	R	O
Jorritsma/Wierda Mts	GAESTDYK	52	TJERKGAAST	3	01.16 - 4	Intensieve veehouderijen: stiermesterijen	V	O
Tolsma H.D.	HEIDE	7	SINT NICOLAASGA	3	01.16 - 4	Intensieve veehouderijen: stiermesterijen	V	O
Hoekstra S.	LANGE EKERS	2A	HASKERHORNE	3	01.16 - 3	Intensieve veehouderijen: kalvermesterijen	V	O
Klijnstra D.	NOED	13	SINT NICOLAASGA	3	01.16 - 3	Intensieve veehouderijen: kalvermesterijen	V	O
Es A. van	SYDTAKKE	3	ROTTUM	3	01.16 - 3	Intensieve veehouderijen: kalvermesterijen	V	O
Vogel H.	SYDTAKKE	22	ROTTUM	3	01.16 - 3	Intensieve veehouderijen: kalvermesterijen	V	O
Hooijer	WOLVEDYK	1	ROTSTERHAULE	3	01.16 - 3	Intensieve veehouderijen: kalvermesterijen	V	O
Huitema Tj.W.	DE DOLTEN	4	OUDEHASKE	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Molen G. van der	DE STIKELS	4	TJERKGAAST	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Jellesma R.	HEIDE	20	SINT NICOLAASGA	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Stouwe H. v.d.	KERKHOFLAAN	24	SINTJOHANNESGA	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Kelderhuis A.	LEGEMEERSTERWEG	5	LEGEMEER	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Boersma P.	MEENSCHARWEG	4	JOURE	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Jong B.V. F. de	NOED/FINKEBUREN	43/1	SINT NICOLAASGA	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Jong E. de	OUDE POSTWEG	44	ROTTUM	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Althuisius H.Y.	SNAKKERBUORREN	2	ROTSTERGAAST	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Jong Mts. de	VIERHUISTERWEG	16	ROHEL	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Vries H.P. de	WESTEND	11	SINT NICOLAASGA	3	01.16 - 2	Intensieve veehouderijen:	V	O
Muller Y.	DE TRAEN	2	VEGELINSOORD	3	01.16 - 1	Intensieve veehouderijen: varkensfokkerijen	V	O
Jong G. de	IT SUD	1	BROEK	3	01.16 - 1	Intensieve veehouderijen: varkensfokkerijen	V	O
Brameijer-Hettinga J.A.	LEEUWARDERSTRAATWEG	262	NIEUWEBRUG	2	01.16 - 1	Intensieve veehouderijen: varkensfokkerijen	R	O
Jager Mts. M. en P.	STREEK	16	SINTJOHANNESGA	3	01.16 - 1	Intensieve veehouderijen: varkensfokkerijen	V	O

A

Voorschriften

A

Inhoudsopgave

Algemene bepalingen		3
Artikel 1	Begripsbepalingen	3
Artikel 2	Wijze van meten	8
Bestemmingsbepalingen		11
Artikel 3	Algemene beschrijving in hoofdlijnen	11
Artikel 4	Agrarisch gebied	15
Artikel 5	Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde	28
Artikel 6	Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde	40
Artikel 7	Natuurgebied	51
Artikel 8	Wonen	57
Artikel 9	Verblijfsrecreatie	61
Artikel 9A	Verblijfsrecreatie	64
Artikel 10	Niet-agrarische bedrijven	66
Artikel 10A	Niet-agrarische bedrijven-horeca	71
Artikel 11	Jachthaven	73
Artikel 12	Maatschappelijke doeleinden	76
Artikel 13	Water	79
Artikel 14	Wegverkeer	82
Artikel 15	Railverkeer	85
Artikel 16	Waterzuivering	87
Artikel 17	Sportieve recreatie	89
Artikel 18	Dagrecreatie	91
Artikel 19	Begraafplaats	93
Artikel 20	Nutsvoorzieningen	95
Artikel 20A	Straalpad (dubbelbestemming)	98
Bijzondere bepalingen		99
Artikel 21	Uitsluiting aanvullende werking Bouwverordening	99
Artikel 22	Toepassing artikel 8, lid 2 van de Wet op de Openluchtrecreatie	100
Artikel 23	Wet geluidhinder	101
Artikel 24	Algemene vrijstellingsbevoegdheid	102
Artikel 25	Wijzigingsbevoegdheden	103
Artikel 26	Overgangsbepalingen	108
Artikel 27	Slotbepaling	109

Staat van Bedrijven

Algemene bepalingen

Artikel 1 **Begripsbepalingen**

In deze voorschriften wordt verstaan onder:

a. *het plan:*
het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Skarsterlân;

b. *de plankaart:*
de kaart met bijbehorende verklaring, bestaande uit 12 bladen, waarop de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden zijn aangewezen;

c. *bestemmingsvlak:*
een op de plankaart aangegeven vlak met eenzelfde bestemming;

d. *bestemmingsgrens:*
een op de plankaart aangegeven lijn, die de grens vormt van een bestemmingsvlak;

e. *bouwen:*
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk; (alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en vergroten van een standplaats);

f. *bouwwerk:*
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

g. *gebouw:*
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

h. *bebouwing:*
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

i. *bouwvlak:*
een op de plankaart door bouwgrenzen omsloten vlak;

j. *bouwgrens:*
een als zodanig op de plankaart aangegeven lijn;

k. *bouwperceel:*
een aaneengesloten stuk grond, waarop krachtens het plan een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

l. *peil:*
   a. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
   b. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst de bouwhoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;

m. *hoofdgebouw:*
een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste gebouw valt aan te merken;

n. *bijgebouw en aan- of uitbouw:*
een gebouw of onderdeel van een hoofdgebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

o. *woning:*
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

p. *recreatiewoning:*
een gebouw dat dient als recreatiewoonverblijf, waarvan de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben;

q. *trekkershut:*
een recreatiewoonverblijf van eenvoudige constructie ten behoeve van passanten;

r. *kampeermiddel:*
een tent, een tentwagen, een kampeerauto of een caravan dan wel enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan, voor zover geen bouwwerk zijnde, waarvoor ingevolge artikel 40 van de Woningwet een bouwvergunning is vereist;
een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

s. *bedrijfswoning/dienstwoning:*
een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is;

t. *bestaand:*
bestaand bouwwerk:
een bouwwerk dat ten tijde van terinzagelegging van het ontwerp van dit plan bestaat, wordt gebouwd, dan wel nadien krachtens een melding of bouwvergunning, waarvoor de aanvraag voor dat tijdstip is ingediend, kan worden gebouwd;

bestaand aantal:
het aantal dat ten tijde van terinzagelegging van het ontwerp van dit plan bestaat, wordt gebouwd, dan wel nadien krachtens een melding of bouwvergunning, waarvoor de aanvraag voor dat tijdstip is ingediend, kan worden gebouwd;

bestaand gebruik:
het gebruik dat bestaat ten tijde van het van kracht worden van het betreffende gebruiksverbod;

u. *woonschip:*
elk drijvend of anderszins geheel of in hoofdzaak in het water geplaatst voorwerp, niet zijnde een bouwwerk in de zin van de bouwverordening der gemeente Skarsterlân, dat uitsluitend of in hoofdzaak als woning gebezigd of tot woning bestemd is, ook indien het nog in aanbouw is;

v. *ligplaats:*
een ruimte voor het afmeren en doen of laten liggen van een vaartuig.

w. *landelijk bedrijf:*
een bedrijf dat naar de aard van zijn activiteiten gebonden is aan het agrarische buitengebied of waarvan de activiteiten zijn gericht op het buitengebied;
hierbij kan sprake zijn van de volgende combinatie van activiteiten:
- verwerking van op het eigen bedrijf voortgebrachte agrarische producten;
- natuur- en landschapsbeheer;
- het leveren van diensten aan agrarische bedrijven of andere landelijke bedrijven;
- het leveren van diensten ten behoeve van het beheer van natuurgebieden en/of landschappelijke waarden;
- hoveniersbedrijven;
- kwekerij in combinatie met een tuincentrum;
- dierenpensions/kennels;

x. *aan huis verbonden beroep:*
een dienstverlenend beroep, dat in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

y. *agrarisch bedrijf*
een bedrijf, gericht op het voortbrengen van agrarische producten, door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren;

z. *volwaardig agrarisch bedrijf*
een agrarisch bedrijf, dat de arbeidsomvang heeft van tenminste één volledige arbeidskracht en waarvan de continuïteit op langere termijn gewaarborgd is;

aa. *grondgebonden agrarisch bedrijf*
een bedrijf, gericht op het voortbrengen van agrarische producten, door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, waarbij onder het houden van dieren uitsluitend is begrepen het houden van rundvee, schapen, geiten en paarden; de bijbehorende cultuurgrond dient noodzakelijk te zijn voor beweiding of voedselproductie van de op het bedrijf aanwezige dieren.

bb. *niet-grondgebonden agrarisch bedrijf*
een bedrijf, gericht op het voortbrenging van agrarische producten, door middel van het fokken en mesten van varkens, kalveren en pelsdieren en in de vorm van pluimveebedrijven.

cc. *tuincentrum:*
een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van siergewassen, alsmede op het verkopen en leveren van siergewassen en andere goederen voor het inrichten van siertuinen.

Artikel 2 **Wijze van meten**

Bij toepassing van deze voorschriften wordt als volgt gemeten:

a. *de (bouw-)hoogte van een bouwwerk:*
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van het bouwwerk, ondergeschikte bouwdelen als schoorstenen en antennes niet meegerekend; voor wat betreft windturbines worden de rotorbladen buiten beschouwing gelaten;

b. *de goothoogte van een bouwwerk:*
vanaf de snijlijn van een dakvlak en een evenwijdig aan de noklijn gelegen gevelvlak van een gebouw tot het peil;

c. *de dakhelling:*
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak; voor zover in de voorschriften een dakhelling is voorgeschreven, is deze niet van toepassing op de horizontale gedeelten van afgeknotte daken, de bovenste dakvlakken van mansarde-kappen en op dakvlakken welke niet evenwijdig aan de noklijn zijn gelegen;

d. *de oppervlakte van een bouwwerk:*
tussen de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren);

e. *de inhoud van een bouwwerk:*
boven peil tussen de bovenzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

f. *afstand tot wegen:*
de volgende afstand tot wegen:
1. 30 m tot de bestemmingsgrens van de bestemming "wegverkeer", voor zover het de A6, A7 en A32 betreft;
2. 20 m tot de as van de overige met de bestemming "wegverkeer" aangegeven wegen;
3. 10 m tot de as van de niet met een afzonderlijke bestemming aangegeven wegen;

g. *afstand tot de kant van het water:*
de volgende afstand tot de kant van het water, gemeten tot de waterlijn op 15 cm + F.Z.P., onderscheiden naar de op kaart

"categorie vaarwegen" aangeven vaarwegcategorieën:

categorie van de vaarweg	afstand tot de kant van het water
IV	30 m
III	25 m
I	15 m
0/00	10 m
niet nader aangegeven	5 m

h. *toegelaten overschrijding:*
bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen binnen bouwvlakken of bestemmingsvlakken worden ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de bouw- c.q. bestemmingsgrens met niet meer dan 1 m wordt overschreden.

Bestemmingsbepalingen

Artikel 3 Algemene beschrijving in hoofdlijnen

1 Algemeen

De beschrijving in dit artikel is beperkt tot algemene regels, de afstemming op andere wetten en verordeningen en geldt voor alle bestemmingen.
Voor zover ten behoeve van de afzonderlijke bestemmingen een beschrijving in hoofdlijnen noodzakelijk is geacht, is deze opgenomen bij het betreffende artikel.

Onder uitvoering is aangegeven, door middel van welke inspanningen het gemeentebestuur ook daadwerkelijk de realisering c.q. het beheer van de doeleinden nastreeft.

Onder afstemming is aangegeven hoe het gemeentebestuur bij de toepassing van andere instrumenten de realisering c.q. het beheer van de doeleinden nastreeft.

2 Uitvoering

Beleidskeuze
Het bestemmingsplan is gebaseerd op een coördinatie van de volgende beleidsdoelen:

- binnen het gehele plan:
  - behoud en/of herstel van landschappelijke en ecologische structuren;
  - opwaardering van de (bestaande) vaarroutes;
  - de realisering van een aantrekkelijk fiets- en voetpaden systeem;
  - aandacht voor toeristische ontwikkelings-mogelijkheden;
  - behoud van de boezemfunctie van de boezemvaarten;
- binnen de bestemming "agrarisch gebied":
  - het, binnen de randvoorwaarden vanuit het landschap, zoveel mogelijk ruimte bieden aan de ontwikkeling van de agrarische bedrijfstak;

- binnen de bestemming "agrarisch gebied met landschappelijk en natuurlijke waarde":
  - een afstemming tussen de ontwikkeling van de agrarische bedrijfstak en het behoud van landschappelijke en natuurlijke waarden;
- binnen de bestemming "agrarisch gebied met hoge landschappelijk en natuurlijke waarde":
  - een afstemming tussen de ontwikkeling van de agrarische bedrijfstak en het behoud en de ontwikkeling van landschappelijke en natuurlijke waarden;
- binnen de bestemming "natuurgebied":
  - het behoud en de ontwikkeling van landschappelijke en natuurlijke waarden.

De opwaardering van bestaande vaarroutes wordt nagestreefd door het verhogen of beweegbaar maken van bruggen, verwijderen van dammen en dergelijke en het creëren van voldoende aanlegplaatsen. Tevens zal waar nodig de vaarweg op voldoende diepte worden gebracht.

3 Afstemming

Waterhuishouding
Met de Waterschappen en de Provincie zal overleg worden gevoerd teneinde te bevorderen dat de waterkwaliteit en waterhuishouding in de gebieden waar deze nadrukkelijk van invloed is op de ontwikkeling van natuurlijke waarden daarop wordt afgestemd.

Grond- en baggerdepots
Bij toepassing van een vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheid voor de inrichting van grond- en baggerdepots zullen Burgemeester en Wethouders naast de toetsingscriteria genoemd in dit plan het beleid tevens afstemmen op het provinciaal beleid. Telkens zal daarom vooraf advies worden gevraagd van de provincie.

Ligplaatsenverordening
Middels de "Ligplaatsenverordening gemeente Skarsterlân" wordt het gebruik van de oevers als ligplaats geregeld. Onder deze ligplaatsen zijn ligplaatsen ten behoeve van woonboten begrepen. Bij de beoordeling van een verzoek om een

ligplaats worden de kenmerken van het ruimtelijk beeld zoals opgenomen in de beschrijving in hoofdlijnen bij de afzonderlijke bestemmingen in de afweging betrokken.

Provinciale Milieuverordening
Bij het toepassen van vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheden voor gronden aangeduid met "grondwaterbeschermingsgebied" en "stiltegebied" zullen Burgemeester en Wethouders telkens het beleid afstemmen op het beleid zoals vastgelegd in het Provinciale Milieuverordening. Telkens zal daarom vooraf advies worden gevraagd van de provincie.

Vaarwegenverordening Friesland (1 juli 1991)
Ingevolge de Vaarwegenverordening Friesland is voor een zone de oever van vaarwegen ontheffing nodig voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.
De breedte van deze zone is als volgt vastgelegd:
(zie kaart "categorie vaarwegen")

CEMT-klasse	bebouwingsvrije zonde	beheersgrens
IV	30 m	30 m
III	25 m	25 m
I	15 m	15 m
0/00	10 m	10 m
B' vaarweg	5 m	10 m

Voor de gronden gelegen binnen de beheersgrens is het beheer van de vaarweg in de bestemming begrepen. Bij aanvragen voor een bouwvergunning zal de gemeente een coördinerende rol vervullen.
Met het oog op de veiligheidsrisico's wordt er naar gestreefd om binnen 70 m van het Prinses Margrietkanaal geen risicovolle nieuwbouw toe te staan.

Algemeen Plaatselijke Verordening
Voor de uitvoering van het beleid met het oog op de handhaving van de opgaande beplanting zal de gemeente gebruik maken van de kapvergunning krachtens deze verordening.

Zone molenbiotoop
Binnen gebieden gelegen binnen de op plankaart aangegeven "zone molenbiotoop" dient voorkomen te worden dat het huidige en/of toekomstige functioneren van de betreffende molens door windbelemmering ten gevolge van bebouwing en

beplanting wordt beperkt. Daartoe is in principe in een gebied met een straal van 100 m rond de molen in principe geen nieuwe bebouwing en opgaande beplanting toegestaan. In het overige deel van de "zone molenbiotoop" is het beleid gericht op het niet toestaan van gebouwen en bouwwerken met een bouwhoogte groter dan 1/100 van de afstand tussen het bouwwerk en de voet van de molen, en het voorkomen van hoogopgaande beplanting.
Dit beleid wordt geëffectueerd middels de toepassing van de bevoegdheid tot het stellen van nadere eisen, de verlening van vrijstellingen en aanlegvergunningen en de toepassing van wijzigingsbevoegdheden.

Geurzone
Binnen de op de plankaart aangegeven geurzone (rond Koninklijke Douwe Egberts en vuilstortplaats de Wierde) mogen geen woningen en andere milieugevoelige functies worden gerealiseerd.

4 Karakteristieke bebouwing

Het streven is gericht op het behoud van karakteristieke bebouwing in het buitengebied. Naast de bepalingen opgenomen in dit plan zal in de komende jaren op basis van een inventarisatie een nader beleid worden vastgesteld. Totdat deze inventarisatie gereed is wordt onder een Friese boerderij met een karakteristieke hoofdvorm verstaan: een gebouw bestaande uit een bedrijfsgebouw en een daaraan of daarin gebouwde woning. Het bedrijfsgebouw heeft een vierzijdig schilddak met een dakhelling van meer dan 45°. De goothoogte is overwegend lager dan 2,50 meter met uitzondering van een toegangsdeur en ter plaatse van de ingebouwde woning (stelpboerderij).
De bouwhoogte is afhankelijk van de oppervlakte, circa 8 tot 12 meter hoog.
In geval van een aangebouwde woning (kop-hals-romp of kop-romp) is de woning één bouwlaag met een zadeldak. De dakhelling bedraagt meer dan 45°. De woning is soms geheel of gedeeltelijk onderkelderd.

Artikel 4 Agrarisch gebied

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor agrarisch gebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- agrarische cultuurgronden, met dien verstande dat houtteelt niet in de bestemming is begrepen;
- bestaande niet-grondgebonden agrarische bedrijven;
- grondgebonden agrarische bedrijven, met dien verstande dat:
  * mestopslag buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet in de bestemming is begrepen;
  * binnen de gronden op de plankaart aangegeven met "ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie" en "intensieve veehouderij na vrijstelling" de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven per bedrijf niet meer dan 500 m^2 mag bedragen en daarbuiten niet meer dan 2000 m^2, dan wel niet meer dan de bestaande oppervlakte;
- landbouwontsluitingswegen,

met daaraan ondergeschikt:

- voet-, fiets- en ruiterpaden;
- recreatieve vaarroutes;
- dagrecreatieve voorzieningen, uitsluitend in de vorm van parkeer-, en picknickvoorzieningen, visplaatsen, aanlegplaatsen en naar de aard daarmee gelijk te stellen kleinschalige voorzieningen;
- openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- de inrichting en het beheer van vaarwegen voor zover de gronden zijn gelegen binnen de in artikel 3, onder "Vaarwegenverordening Friesland" aangegeven beheersgrens,

en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:

- "ecologische verbindingszone" een zone met een breedte van 10 m ter weerszijden van de bestemming water of de aanduiding "waterloop" tevens voor ecologische

verbindingszone;
- "kwekerij" tevens voor tuincentrum;
- "horeca" tevens voor café-restaurant;
- "hoogspanningsleiding" tevens voor hoogspanningsleiding;
- "windturbinepark" tevens voor het plaatsen van windturbines;
- "gronddepot", tevens voor het storten en in depot nemen van zand, klei en/of bodemspecie; de hoogte van de gronddepots dient beperkt te blijven tot de bestaande hoogte, c.q. de indertijd vergunde hoogte;
- "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding;
- "alarmerings-/antennemast" voor de plaatsing van een antennemast;
- "watersportbedrijf", tevens voor de verhuur van boten en ligplaatsen.

De bestemming is tevens gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurlijke waarden, zoals in de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven onder ruimtelijk beeld.

In de bestemming zijn voorzieningen ten behoeve de geleiding, beveiliging of regeling van het verkeer begrepen.

2 Beschrijving in hoofdlijnen

a. Algemeen

De in deze bestemming aan de gronden toegekende doeleinden zullen met het plan worden nagestreefd op de wijze, zoals hierna in hoofdlijnen is beschreven.

Onder uitvoering is aangegeven, door middel van welke inspanningen en/of toepassing van andere instrumenten het gemeentebestuur ook daadwerkelijk de realisering c.q. het beheer van de doeleinden nastreeft.

Onder toetsingscriteria zijn de onderdelen van de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven waaraan bij het beoordelen van

een aanlegvergunningaanvraag rechtstreeks dient te worden getoetst en/of welke criteria worden gehanteerd bij het kunnen stellen van nadere eisen of het verlenen van vrijstelling, dan wel voor het wijzigen (ex artikel 11 W.R.O.) van onderdelen van de bestemming.

b. Uitvoering

Beleidskeuze

Gekozen is voor het kunnen ontwikkelen van het agrarisch karakter van het gebied, de handhaving en versterking van het ruimtelijke beeld en de ontwikkeling van voorzieningen voor de dagrecreatie.

Ruimtelijk beeld

De keuze voor het handhaven en versterken van het ruimtelijke beeld betreft de volgende kenmerken:

- de visuele herkenbaarheid als (voormalige) verhoogde woonplaats van de gronden op de plankaart aangegeven met "terp";
- de herkenbaarheid van dijken, dijkrestanten, (voormalige) tracés van wegen en dergelijke van de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol";
- de herkenbaarheid van (voormalige) tracés van tramwegen van de gronden op de plankaart aangegeven met "trambaan";
- de herkenbaarheid van historische en landschappelijke waardevolle waterlopen op de plankaart aangegeven met "waterloop".

Voor het ruimtelijk beeld zijn tevens de volgende kenmerken van de bebouwing bepalend:

- de vorm en compactheid van het bouwperceel en in samenhang daarmee de situering van de gebouwen;
- de aansluiting op het aanwezige bebouwingspatroon; het op de plankaart aangegeven bouwvlak en/of de bebouwingsrichting gelden daarbij als indicatie voor de uitbreidingsrichting;
- de hoofdvorm van de traditionele Friese boerderijen en voor het overige gebouwen met overwegend een lage goot.

De genoemde kenmerken zullen worden betrokken bij de

afweging die gemaakt wordt bij de op uitvoering gerichte plannen, de toepassing van sectorwet- en regelgeving, de beoordeling van een verzoek om aanlegvergunning, de toepassing van de wijzigings- en vrijstellingsbevoegdheid en het kunnen stellen van nadere eisen.

c. *Toetsingscriteria ten behoeve van het kunnen stellen van nadere eisen het verlenen van vrijstelling, de beoordeling van een verzoek om aanlegvergunning en de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid*

Nadere eisen

De nadere eisen met betrekking tot de bebouwing kunnen uitsluitend worden gesteld met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:

- het ruimtelijk beeld, waaronder het behoud van karakteristieke bouwvormen;
- een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de milieu-hygiënische situatie;
- de verkeersveiligheid.

Vrijstellingsbevoegdheid

- *Algemeen*

  De vrijstelling wordt niet verleend indien onevenredige aantasting plaats vindt van:
  - het ruimtelijk beeld;
  - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
  - een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
  - de milieu-hygiënische situatie;
  - de verkeersveiligheid.

  Bij de vrijstelling voor:
  - een 2e bedrijfswoning;
  - grotere gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven;
  - uitbreiding en aanpassing van en bouwen buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek

  worden tevens door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken, met dien verstande dat:

- voor de grotere oppervlakte bebouwing ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven de volgende richtlijnen gelden:
  - de arbeidsbehoefte verband houdende met neventak intensieve veehouderij mag niet meer bedragen dan 0.75 VAK (Volwaardige ArbeidsKracht);
  - de neventak intensieve veehouderij dient voor wat betreft arbeidsbehoefte (gerekend in volwaardige arbeidskrachten) en inkomenscapaciteit (gerekend in standaardbedrijfseenheden, sbe's) kleiner te zijn dan de grondgebonden agrarische activiteiten.

- *Blijven uitoefenen van een fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf*
  De vrijstelling voor het blijven uitoefenen van een fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf wordt uitsluitend verleend, indien is aangetoond dat individuele omstandigheden het voor het bedrijfshoofd niet meer mogelijk maken om daar een grondgebonden agrarisch bedrijf uit te oefenen.

- *Mestopslag*
  De vrijstelling voor opslag van mest buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek wordt uitsluitend verleend i ndien binnen deze rechthoek de opslag (gelet op de milieuwetgeving), niet mogelijk is, dan wel indien de mestopslag gebonden is aan gronden op relatief grote afstand van het bouwperceel.

- ~~*Exploratieboringen*~~
  Bij de beoordeling van exploratieboringen mag geen onevenredige schade aan alle in de doeleinden-omschrijving toegekende functies worden toegebracht. Tevens zullen de wijze van ontsluiting en de afwerking van het terrein na boring een belangrijk onderwerp van toetsing zijn.

Aanlegvergunning

De aanlegvergunning wordt niet verleend indien een onevenredige aantasting plaats vindt van:

- het ruimtelijk beeld;
- een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de verkeersveiligheid.

In beginsel wordt er bij de toetsing vanuit gegaan dat geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van andere functies. Bij de toetsing van de hoofdfuncties volgens de doeleindenomschrijving wordt uitgegaan van nevengeschiktheid, tenzij uit de situatie of aanduidingen op de plankaart blijkt dat één van de functies ter plekke duidelijk bovengeschikt is. Bij toetsing van ondergeschikte functies geldt dat de activiteiten slechts toelaatbaar zijn als slechts een marginale schade aan de hoofdfuncties wordt toegebracht. Door het stellen van voorwaarden kan eventuele schade voorkomen of zoveel mogelijk worden beperkt. Voor toetsing van ondergeschikte functies onderling wordt uitgegaan van nevengeschiktheid.
Bij de beoordeling van een aanlegvergunning worden tevens door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken.

Wijzigingsbevoegdheid

- *Algemeen*
  Bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid dient een zorgvuldige inpassing in het ruimtelijk beeld gewaarborgd te blijven en mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van:
  - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
  - een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
  - de milieu-hygiënische situatie;
  - de verkeersveiligheid.

- *Vestiging, uitbreiding en aanpassing bouwperceel agrarische bedrijven*
  Bij de wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding en aanpassing van en bouwen buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek en bij nieuwvestiging van agrarische bedrijven worden tevens de door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken.
  De wijzigingsbevoegdheid voor vestiging van agrarische

bedrijven wordt uitsluitend toegepast voor de verplaatsing van een bestaande agrarisch bedrijf uit de gemeente, indien sprake is van een reëel bedrijf met perspectief op langere termijn. Een dergelijke verplaatsing kan wenselijk zijn in verband met landinrichtingsplannen, de verplaatsing vanuit gebieden met milieubeperkingen of verplaatsingen in verband met dorpsuitbreiding of infrastructuurprojecten.

- *Functiewijziging agrarische bedrijfsgebouwen*
  Voor de functiewijziging van agrarische bedrijfsgebouwen dient met de volgende randvoorwaarden rekening te worden gehouden:
  - de omvang en aard van de nieuwe functie en de bebouwing dient te passen binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied;
  - bestaande karakteristieke bouwvormen dienen behouden te blijven en overtollige en leeg blijvende schuren dienen te worden gesloopt;
  - landschapverstorende bebouwing dient landschappelijk te worden ingepast, dan wel te worden gesloopt;
  - de activiteiten dienen zoveel mogelijk binnen de gebouwen plaats te vinden;
  - het aantal verkeersbewegingen dient, in relatie met de bestaande verkeersstructuur, niet onevenredig toe te nemen;
  - het milieu.

3 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de maximale oppervlakte gebouwen per bedrijf bedraagt 6000 m^2, met dien verstande dat het bouwen van nissenhutten niet is toegestaan;
   2. de gebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van op de plankaart door middel van een bebouwingsrichting of bouwvlak aangegeven bestaand agrarisch bedrijf;
   3. de gebouwen worden gegroepeerd binnen een denkbeeldige rechthoek van 1,5 ha en voor zover op de plankaart vermeld, op een middels een

"pijlaanduiding" gekoppeld bouwvlak;

4. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per agrarisch bedrijf;
5. de goothoogte bedraagt niet meer dan 4 m;
6. de bouwhoogte bedraagt voor:
   - bedrijfswoningen niet meer dan 8 m;
   - bedrijfsgebouwen niet meer dan 14 m, voor niet meer dan 1 gebouw met een oppervlakte van niet meer dan 1000 m^2;
   - voor de overige gebouwen niet meer dan 10 m;
7. de dakhelling bedraagt, aanbouwen aan bedrijfsgebouwen tot een oppervlakte van 100 m^2 uitgezonderd, tenminste 15°;
8. de oppervlakte van een niet ingebouwde bedrijfswoning bedraagt niet meer dan 120 m^2;
9. de oppervlakte van kassen bedraagt, met uitzondering van de gronden aangeduid met "kwekerij", per agrarisch bedrijf niet meer dan 300 m^2;
10. de oppervlakte van een sanitair gebouw ten behoeve van kampeerders bedraagt per bouwperceel niet meer dan 25 m^2;
11. in afwijking van het gestelde onder 2 zijn ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en de waterhuishouding gebouwen met een inhoud van niet meer dan 50 m^2 toegestaan;
12. in afwijking van het gestelde onder 2 is bebouwing toegestaan op de gronden aangegeven met "agrarische loodsen", met dien verstande dat de bestaande oppervlakte met niet meer dan 10% mag worden vergroot en met inachtneming van het bepaalde onder 5 en 7.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
   1. de bouwhoogte bedraagt binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet meer dan 14 m;
   2. de bouwhoogte bedraagt buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet meer dan 3 m;
   3. mest- en sleufsilo's mogen uitsluitend binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek worden gebouwd; de bouwhoogte bedraagt voor mestsilo's maximaal 4 m (exlusief afdekking) en voor sleufsilo's maximaal 3 m;

4. de bouwhoogte op de gronden aangeduid met "alarmerings-/antennemast" bedraagt maximaal 55 m;
5. van het gestelde onder 2 mag ten behoeve van het verkeer en hoogspanningsleidingen worden afgeweken;
6. op de gronden aangegeven met "windturbinepark" ten hoogste 4 windturbines mogen worden gebouwd, waarvan de bouwhoogte ten hoogste de bestaande hoogte mag bedragen.

4 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan:

a. de plaats van bouwwerken binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek indien:
   - niet wordt gebouwd binnen een op de plankaart aangegeven bouwvlak;
   - niet wordt gebouwd binnen de lijn behorende bij een op de plankaart aangegeven bebouwingsrichting;
   - niet wordt gebouwd overeenkomstig een aangegeven bebouwingsrichting;
   - een van de zijden van de bedoelde rechthoek meer dan 150 m gaat bedragen;

b. de dakhelling van een niet ingebouwde bedrijfswoning indien deze minder dan 30° dan wel meer dan 60° bedraagt;

c. de goot- en bouwhoogte, dakhelling, dakvorm en situering van gebouwen met een karakteristieke bouwvorm, in die zin dat bij gehele of gedeeltelijke vernieuwing, verandering en uitbreiding de bestaande hoofdvorm en situering in stand dient te blijven;

d. de plaats van gebouwen ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;

e. de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in artikel 2 lid f en g genoemde afstand.

5 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van:

a. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 1 tot een maximale oppervlakte gebouwen per bedrijf van 7500 m^2, mits daartoe een bedrijfseconomische bestaat;
b. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 3 en toestaan dat niet voor bewoning bestemde gebouwen ten behoeve van agrarische bedrijven buiten de bedoelde rechthoek worden gebouwd mits:
   - de oppervlakte niet meer bedraagt dan 75 m^2;
   - de goothoogte niet meer bedraagt dan 3 m;
   - de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 5 m;
c. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 2 voor een overschrijding van de bedoelde rechthoek met niet meer dan 25 m;
d. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 4 en toestaan dat een tweede bedrijfswoning wordt gebouwd;
e. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 5 tot een goothoogte van niet meer dan 6,5 m;
f. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 7 tot niet meer dan 30% van de totale bebouwde oppervlakte;
g. het bepaalde in lid 1 en toestaan dat de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven per bedrijf wordt vergroot tot niet meer dan 3000 m^2 dan wel de bestaande oppervlakte met niet meer dan 10% wordt vergroot;
h. het bepaalde in lid 3, sub b, onder 1 en toestaan dat voor torensilo's de bouwhoogte niet meer dan 25 m bedraagt, tot een aantal van niet meer dan 3 per agrarisch bedrijf;
i. het bepaalde in lid 3, sub b, onder 2 en 3 voor de bouw van mestsilo's tot een bouwhoogte van niet meer dan 5 m, de bouwhoogte van een afdekking niet meegerekend, en tot een oppervlakte en inhoud van niet meer dan 750 m^2 en 2500 m^3 per bedrijf;
j. het bepaalde in lid 3, sub b, onder 3 voor de bouw van sleufsilo's, mits de bouwhoogte niet meer dan 3 m bedraagt.

6 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving, met dien verstande dat:

- in de met "waterloop" aangegeven waterlopen geen dammen en duikers mogen worden aangebracht;
- het gebruik en/of inrichting ten behoeve van exploratie en exploitatie van diepe delfstoffen (met uitzondering van seismologisch onderzoek) niet in de bestemming is begrepen.

7 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

a. Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 6, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

b. Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 6:
   - voor mestopslag tot een omvang van 2500 m^3;
   - voor het aanbrengen van dammen met duikers in de met "waterloop" aangegeven waterlopen;
   - ~~voor het verrichten van exploratieboringen, met dien verstande dat deze vrijstelling niet van toepassing is op de gronden gelegen binnen de op de plankaart aangegeven "wijzigingsgrens bos/natuur";~~
   - ten behoeve van houtteelt, met dien verstande dat deze vrijstelling niet van toepassing is op de gronden op de plankaart aangegeven met "ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie";

c. Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 6 voor het blijven uitoefenen van een bestaande fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf na beëindiging van het grondgebonden agrarische bedrijfsgedeelte zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel.

8 Voorschriften met betrekking tot het uitvoeren van werken en of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders, voor de hierna onderscheiden gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   1. de gronden op de plankaart aangegeven met "terp":
      - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;
      - het uitvoeren van bodembewerkingen dieper dan 40 cm;
   2. de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol" en "trambaan":
      - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;
   3. de gehele bestemming:
      - het aanleggen van wegen, voet-, fiets- en ruiterpaden en dagrecreatieve voorzieningen;
      - het kappen en rooien van houtwallen, boomsingels en andere beplantings-elementen.

b. De onder a bedoelde vergunning is niet vereist voor normaal onderhoud.

c. Alvorens over de onder a.1. bedoelde vergunning te beslissen plegen Burgemeester en Wethouders overleg met de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek.

d. Alvorens de onder a.1 en a.2 bedoelde vergunning te verlenen, vragen Burgemeester en Wethouders een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten met het oog op de afstemming op het provinciale ontgrondingenbeleid.

e. De onder a.3 bedoelde vergunning voor fietspaden wordt uitsluitend verleend indien het fietspad als zodanig op de plankaart staat vermeld.

A

9 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 6 en lid 8 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 5 Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- agrarische cultuurgronden, met dien verstande dat houtteelt niet in de bestemming is begrepen;
- bestaande niet-grondgebonden agrarische bedrijven;
- grondgebonden agrarische bedrijven, met dien verstande dat:
  * mestopslag buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet in de bestemming is begrepen;
  * de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven per bedrijf niet meer dan 500 m^2 mag bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande oppervlakte;
- landbouwontsluitingswegen,

met daaraan ondergeschikt:

- voet-, fiets- en ruiterpaden;
- dagrecreatieve voorzieningen, uitsluitend in de vorm van parkeer-, en picknickvoorzieningen, visplaatsen, aanlegplaatsen en naar de aard daarmee gelijk te stellen kleinschalige voorzieningen;
- openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- de inrichting en het beheer van vaarwegen voor zover de gronden zijn gelegen binnen de in artikel 3, onder "Vaarwegenverordening Friesland" aangegeven beheersgrens;
- beplantingselementen,

en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:

- "ecologische verbindingszone" een zone met een breedte van 10 m ter weerszijden van de bestemming water of de aanduiding "waterloop" tevens voor ecologische verbindingszone;
- "hoogspanningsleiding" tevens voor hoogspanningsleiding.

- "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding.

De bestemming is tevens gericht op het behoud en versterking van de natuurlijke waarden, niet als zelfstandige functie, maar ~~ondergeschikt aan de agrarische functie en~~ gebaseerd op de aanwezigheid van landschapselementen in de vorm van kleine boselementen en singels.

De bestemming is tevens gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurlijke waarden, zoals in de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven onder ruimtelijk beeld.

In de bestemming zijn voorzieningen ten behoeve de geleiding, beveiliging of regeling van het verkeer begrepen.

2 Beschrijving in hoofdlijnen

a. Algemeen

De in deze bestemming aan de gronden toegekende doeleinden zullen met het plan worden nagestreefd op de wijze zoals hierna in hoofdlijnen is beschreven.

Onder uitvoering is aangegeven, door middel van welke inspanningen en/of toepassing van andere instrumenten het gemeentebestuur ook daadwerkelijk de realisering c.q. het beheer van de doeleinden nastreeft.

Onder toetsingscriteria zijn de onderdelen van de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven waaraan bij het beoordelen van een aanlegvergunningaanvraag rechtstreeks dient te worden getoetst en/of welke criteria worden gehanteerd bij het kunnen stellen van nadere eisen of het verlenen van vrijstelling, dan wel voor het wijzigen (ex artikel 11 W.R.O.) van onderdelen van de bestemming.

b. Uitvoering

Beleidskeuze

Gekozen is voor het kunnen ontwikkelen van het agrarisch karakter van het gebied en de handhaving en versterking van het ruimtelijke beeld.

Ruimtelijk beeld

De keuze voor het handhaven en versterken van het ruimtelijke beeld betreft de volgende kenmerken:

- het kleinschalig en bosrijke landschap;
- de herkenbaarheid van het opstrekkende verkavelingspatroon;
- de lintbebouwing;
- de aanwezige sloten;
- het aanwezige reliëf van de gronden op de plankaart aangegeven met "microreliëf";
- de herkenbaarheid van dijken, dijkrestanten, (voormalige) tracés van wegen en dergelijke van de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol";
- de herkenbaarheid van (voormalige) tracés van tramwegen van de gronden op de plankaart aangegeven met "trambaan";
- de herkenbaarheid van historische en landschappelijke waardevolle waterlopen op de plankaart aangegeven met "waterloop".

Voor het ruimtelijk beeld zijn tevens de volgende kenmerken van de bebouwing bepalend:

- de vorm en compactheid van het bouwperceel en in samenhang daarmee de situering van de gebouwen;
- de aansluiting op het aanwezige bebouwingspatroon; het op de plankaart aangegeven bouwvlak en/of de bebouwingsrichting gelden daarbij als indicatie voor de uitbreidingsrichting;
- de hoofdvorm van de traditionele Friese boerderijen en voor het overige gebouwen met overwegend een lage goot.

De genoemde kenmerken zullen worden betrokken bij de afweging die gemaakt wordt bij de op uitvoering gerichte plannen, de toepassing van sectorwet- en regelgeving, de beoordeling van een verzoek om aanlegvergunning, de toepassing van de wijzigings- en vrijstellingsbevoegdheid en

het kunnen stellen van nadere eisen.

c. *Toetsingscriteria ten behoeve van het kunnen stellen van nadere eisen het verlenen van vrijstelling, de beoordeling van een verzoek om aanlegvergunning en de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid*

Nadere eisen

De nadere eisen met betrekking tot de bebouwing kunnen uitsluitend worden gesteld met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:

- het ruimtelijk beeld, waaronder het behoud van karakteristieke bouwvormen;
- een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de milieu-hygiënische situatie;
- de verkeersveiligheid.

Vrijstellingsbevoegdheid

- *Algemeen*

  De vrijstelling wordt niet verleend indien onevenredige aantasting plaats vindt van:
  - het ruimtelijk beeld;
  - een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
  - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
  - de milieu-hygiënische situatie;
  - de verkeersveiligheid.

  Bij de vrijstelling voor:
  - een 2e bedrijfswoning;
  - grotere gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven;
  - uitbreiding en aanpassing van en bouwen buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek;
  - bebouwing ten behoeve van agrarische neven- en hobbyactiviteiten

  worden tevens door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken, met dien verstande dat voor de grotere oppervlakte bebouwing ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven de volgende richtlijnen

gelden:
- de arbeidsbehoefte verband houdende met neventak intensieve veehouderij mag niet meer bedragen dan 0.75 VAK (Volwaardige ArbeidsKracht);
- de neventak intensieve veehouderij dient voor wat betreft arbeidsbehoefte (gerekend in volwaardige arbeidskrachten) en inkomenscapaciteit (gerekend in standaardbedrijfseenheden, sbe's) kleiner te zijn dan de grondgebonden agrarische activiteiten.

- *Blijven uitoefenen van een fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf*
  De vrijstelling voor het blijven uitoefenen van een fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf wordt uitsluitend verleend, indien is aangetoond dat individuele omstandigheden het voor het bedrijfshoofd niet meer mogelijk maken om daar een grondgebonden agrarisch bedrijf uit te oefenen.

- *Mestopslag*
  De vrijstelling voor opslag van mest buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek wordt uitsluitend verleend indien binnen deze rechthoek de opslag (gelet op de milieuwetgeving), niet mogelijk is, dan wel indien de mestopslag gebonden is aan gronden op relatief grote afstand van het bouwperceel.

<u>Aanlegvergunning</u>
De aanlegvergunning wordt niet verleend indien een onevenredige aantasting plaats vindt van:
- het ruimtelijk beeld;
- een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de verkeersveiligheid.

In beginsel wordt er bij de toetsing vanuit gegaan dat geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van andere functies. Bij de toetsing van de hoofdfuncties volgens de doeleindenomschrijving wordt uitgegaan van neven-geschiktheid, tenzij uit de situatie of aanduidingen op de plankaart blijkt dat één van de functies ter plekke duidelijk bovengeschikt is. Bij toetsing van ondergeschikte functies geldt dat de activiteiten slechts toelaatbaar zijn als slechts een marginale schade aan de hoofdfuncties wordt toegebracht.

Door het stellen van voorwaarden kan eventuele schade voorkomen of zoveel mogelijk worden beperkt. Voor toetsing van ondergeschikte functies onderling wordt uitgegaan van nevengeschiktheid.

Voor de toetsing van de aanlegvergunning voor het dempen van sloten en het kappen en rooien van houtwallen, boomsingels en andere beplantingselementen geldt in ieder geval dat percelen smaller dan 100 meter verbreed mogen worden.

Bij de beoordeling van een aanlegvergunning worden tevens door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken.

~~Bij de beoordeling van exploratieboringen mag daarnaast geen~~ onevenredige schade aan alle in de doeleinden-omschrijving toegekende functies worden ~~toegebracht~~. Tevens zullen de wijze van ~~ontsluiting~~ en de afwerking van het terrein na boring ~~een belangrijk onderwerp van toetsing zijn.~~

Wijzigingsbevoegdheid

- *Algemeen*
  Bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid dient een zorgvuldige inpassing in het ruimtelijk beeld gewaarborgd te blijven en mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van:
  - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
  - een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
  - de milieu-hygiënische situatie;
  - de verkeersveiligheid.

- *Vestiging, uitbreiding en aanpassing bouwperceel agrarische bedrijven*
  Bij de wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding en aanpassing van en bouwen buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek en bij nieuwvestiging van agrarische bedrijven worden tevens de door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken.

De wijzigingsbevoegdheid voor vestiging van agrarische bedrijven wordt uitsluitend toegepast voor de verplaatsing van een bestaande agrarisch bedrijf uit de gemeente, indien sprake is van een reëel bedrijf met perspectief op langere termijn. Een dergelijke verplaatsing kan wenselijk zijn in verband met landinrichtingsplannen, de verplaatsing vanuit gebieden met milieubeperkingen of verplaatsingen in verband met dorpsuitbreiding of infrastructuurprojecten.

- *Functiewijziging agrarische bedrijfsgebouwen*
  Voor de functiewijziging van agrarische bedrijfsgebouwen dient met de volgende randvoorwaarden rekening te worden gehouden:
  - de omvang en aard van de nieuwe functie en de bebouwing dient te passen binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied;
  - bestaande karakteristieke bouwvormen dienen behouden te blijven en overtollige en leeg blijvende schuren dienen te worden gesloopt;
  - landschapverstorende bebouwing dient landschappelijk te worden ingepast, dan wel te worden gesloopt;
  - de activiteiten dienen zoveel mogelijk binnen de gebouwen plaats te vinden;
  - het aantal verkeersbewegingen dient, in relatie met de bestaande verkeersstructuur, niet onevenredig toe te nemen;
  - het milieu.

3 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de maximale oppervlakte gebouwen per bedrijf bedraagt 6000 m^2, met dien verstande dat het bouwen van nissenhutten niet is toegestaan;
   2. de gebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van op de plankaart door middel van een bebouwingsrichting of bouwvlak aangegeven bestaand agrarisch bedrijf;
   3. de gebouwen worden gegroepeerd binnen een denkbeeldige rechthoek van 1,5 ha en voor zover op

de plankaart vermeld, op een middels een "pijlaanduiding" gekoppeld bouwvlak;

4. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per agrarisch bedrijf;
5. de goothoogte bedraagt niet meer dan 4 m;
6. de bouwhoogte bedraagt voor:
   - bedrijfswoningen niet meer dan 8 m;
   - bedrijfsgebouwen niet meer dan 14 m voor niet meer dan 1 gebouw met een oppervlakte van niet meer dan 1000 m^2;
   - voor de overige gebouwen niet meer dan 10 m;
7. de dakhelling bedraagt, aanbouwen aan bedrijfsgebouwen tot een oppervlakte van 100 m^2 uitgezonderd, tenminste 15°;
8. de oppervlakte van een niet ingebouwde bedrijfswoning bedraagt niet meer dan 120 m^2;
9. de oppervlakte van kassen bedraagt per agrarisch bedrijf niet meer dan 300 m^2;
10. de oppervlakte van een sanitair gebouw ten behoeve van kampeerders bedraagt per bouwperceel niet meer dan 25 m^2;
11. in afwijking van het gestelde onder 2 zijn ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en de waterhuishouding gebouwen met een inhoud van niet meer dan 50 m^3 toegestaan;
12. in afwijking van het gestelde onder 2 is bebouwing toegestaan op de gronden aangegeven met "agrarische loodsen", met dien verstande dat de bestaande oppervlakte met niet meer dan 10% mag worden vergroot en met inachtneming van het bepaalde in lid 5 en 7.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
   1. de bouwhoogte bedraagt binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet meer dan 14 m;
   2. de bouwhoogte bedraagt buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet meer dan 3 m;
   3. mest- en sleufsilo's mogen uitsluitend binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek worden gebouwd; de bouwhoogte bedraagt voor mestsilo's maximaal 4 m (exlusief afdekking) en voor sleufsilo's maximaal 3 m;
   4. van het gestelde onder 2 mag ten behoeve van het

verkeer en hoogspanningsleidingen worden afgeweken.

4 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan:

a. de plaats van bouwwerken binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek indien:
   - niet wordt gebouwd binnen een op de plankaart aangegeven bouwvlak;
   - niet wordt gebouwd binnen de lijn behorende bij een op de plankaart aangegeven bebouwingsrichting;
   - niet wordt gebouwd overeenkomstig een aangegeven bebouwingsrichting;
   - een van de zijden van de bedoelde rechthoek meer dan 150 m gaat bedragen;

b. de dakhelling van een niet ingebouwde bedrijfswoning indien deze minder dan 30° dan wel meer dan 60° bedraagt;

c. de goot- en bouwhoogte, dakhelling, dakvorm en situering van gebouwen met een karakteristieke bouwvorm, in die zin dat bij gehele of gedeeltelijke vernieuwing, verandering en uitbreiding de bestaande hoofdvorm en situering in stand dient te blijven;

d. de plaats van gebouwen ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;

e. de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in artikel 2 lid f en g genoemde afstand.

5 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van:

a. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 1 tot een maximale oppervlakte gebouwen per bedrijf van 7500 m^2, mits daartoe een bedrijfseconomische bestaat;

b. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 3 en toestaan dat niet voor bewoning bestemde gebouwen ten behoeve van agrarische bedrijven buiten de bedoelde rechthoek worden gebouwd mits:

- de oppervlakte niet meer bedraagt dan 75 m^2;
- de goothoogte niet meer bedraagt dan 3 m;
- de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 5 m;

c. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 3 voor een overschrijding van de bedoelde rechthoek met niet meer dan 25 m;
d. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 4 en toestaan dat een tweede bedrijfswoning wordt gebouwd;
e. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 5 tot een goothoogte van niet meer dan 6,5 m;
f. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 7 tot niet meer dan 30% van de totale bebouwde oppervlakte;
g. het bepaalde in lid 1 en toestaan dat de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven per bedrijf wordt vergroot tot niet meer dan 3000 m^2 dan wel de bestaande oppervlakte met niet meer dan 10% wordt vergroot;
h. het bepaalde in lid 3, sub b, onder 1 en toestaan dat voor torensilo's de bouwhoogte niet meer dan 25 m bedraagt, tot een aantal van niet meer dan 3 per agrarisch bedrijf;
i. het bepaalde in lid 3, sub b, onder 2 en 3 voor de bouw van mestsilo's tot een bouwhoogte van niet meer dan 5 m, de bouwhoogte van een afdekking niet meegerekend, en tot een oppervlakte van niet meer dan 750 m^2 en 2500 m^3 per bedrijf;
j. het bepaalde in lid 3, sub b, onder 3 voor de bouw van sleufsilo's, mits de bouwhoogte niet meer dan 3 m bedraagt.

6 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving, met dien verstande dat:

- in de met "waterloop" aangegeven waterlopen geen dammen en duikers mogen worden aangebracht;
- het gebruik en/of inrichting ten behoeve van exploratie en exploitatie van diepe delfstoffen (met uitzondering van seismologisch onderzoek) niet in de bestemming is begrepen.

7 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

a. Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 6, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

b. Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 6:
   - voor mestopslag tot een omvang van 2500 m^3;
   - voor het aanbrengen van dammen met duikers in de met "waterloop" aangegeven waterlopen;
   - ten behoeve van houtteelt.

c. Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 6 voor het blijven uitoefenen van een bestaande fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf na beëindiging van het grondgebonden agrarische bedrijfsgedeelte zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel.

8 Voorschriften met betrekking tot het uitvoeren van werken en of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders, voor de hierna onderscheiden gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   1. de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol" en "trambaan":
      - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;
   2. de gronden op de plankaart aangegeven met "microreliëf":
      - egaliseren, afgraven, afschuiven, ophogen en diepploegen;
   3. de gehele bestemming:
      - het aanleggen van wegen, voet-, fiets- en ruiterpaden en dagrecreatieve voorzieningen;
      - het dempen van sloten die minder dan 5° afwijken van de richting die is aangegeven op kaart 11.2.;
      - het kappen en rooien van houtwallen,

boomsingels en andere beplantingselementen;

b. De onder a bedoelde vergunning is niet vereist voor normaal onderhoud.

c. Alvorens de onder a.1 en a.2 bedoelde vergunning te verlenen, vragen Burgemeester en Wethouders een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten met het oog op de afstemming op het provinciale ontgrondingenbeleid.

d. de onder a.3 bedoelde vergunning voor fietspaden wordt uitsluitend verleend indien het fietspad als zodanig op de plankaart staat vermeld.

9 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 6 en lid 8 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 6 Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- agrarische cultuurgronden met dien verstande dat houtteelt niet in de bestemming is begrepen;
- bestaande niet-grondgebonden agrarische bedrijven;
- grondgebonden agrarische bedrijven, met dien verstande dat:
  * mestopslag buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet in de bestemming is begrepen;
  * de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven per bedrijf niet meer dan 500 m^2 mag bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande oppervlakte;
- landbouwontsluitingswegen,

met daaraan ondergeschikt:

- voet-, fiets- en ruiterpaden;
- recreatieve vaarroutes;
- dagrecreatieve voorzieningen, uitsluitend in de vorm van parkeer-, en picknickvoorzieningen, visplaatsen, aanlegplaatsen en naar de aard daarmee gelijk te stellen kleinschalige voorzieningen;
- openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- de inrichting en het beheer van vaarwegen voor zover de gronden zijn gelegen binnen de in artikel 3, onder "Vaarwegenverordening Friesland" aangegeven beheersgrens,

en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:

- "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding;
- "ecologische verbindingszone" een zone met een breedte

van 10 m ter weerszijden van de bestemming water of de aanduiding "waterloop" tevens voor ecologische verbindingszone;

De bestemming is tevens gericht op behoud en versterking van natuurlijke waarden niet als zelfstandige functie, maar gebaseerd op de aanwezigheid van waardevolle landschapselementen in de vorm van rietkragen en oeverstroken en met het oog op de vogelstand.

De bestemming is tevens gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke, zoals in de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven onder ruimtelijk beeld.

In de bestemming zijn voorzieningen ten behoeve de geleiding, beveiliging of regeling van het verkeer begrepen.

2 Beschrijving in hoofdlijnen

a. Algemeen

De in deze bestemming aan de gronden toegekende doeleinden zullen met het plan worden nagestreefd op de wijze, zoals hierna in hoofdlijnen is beschreven.

Onder uitvoering is aangegeven, door middel van welke inspanningen en/of toepassing van andere instrumenten het gemeentebestuur ook daadwerkelijk de realisering c.q. het beheer van de doeleinden nastreeft.

Onder toetsingscriteria zijn de onderdelen van de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven waaraan bij het beoordelen van een aanlegvergunningaanvraag rechtstreeks dient te worden getoetst en/of welke criteria worden gehanteerd bij het kunnen stellen van nadere eisen of het verlenen van vrijstelling, dan wel voor het wijzigen (ex artikel 11 W.R.O.) van onderdelen van de bestemming.

b. Uitvoering

Beleidskeuze
Gekozen is voor het kunnen ontwikkelen van het agrarisch karakter van het gebied, de handhaving en versterking van het ruimtelijke beeld en het behoud en de ontwikkeling van landschappelijke en natuurlijke waarden.

Ruimtelijk beeld
De keuze voor het handhaven en versterken van het ruimtelijke beeld betreft de volgende kenmerken:
- afwisseling tussen water, oeverstroken en grasland;
- de herkenbaarheid van het opstrekkende verkavelingspatroon;
- de aanwezige sloten;
- de herkenbaarheid van dijken, dijkrestanten, (voormalige) tracés van wegen en dergelijke van de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol";

Voor het ruimtelijk beeld zijn tevens de volgende kenmerken van de bebouwing bepalend:
- de vorm en compactheid van het bouwperceel en in samenhang daarmee de situering van de gebouwen;
- de aansluiting op het aanwezige bebouwingspatroon; het op de plankaart aangegeven bouwvlak en/of de bebouwingsrichting gelden daarbij als indicatie voor de uitbreidingsrichting;
- de hoofdvorm van de traditionele Friese boerderijen en voor het overige gebouwen met overwegend een lage goot.

De genoemde kenmerken zullen worden betrokken bij de afweging die gemaakt wordt bij de op uitvoering gerichte plannen, de toepassing van sectorwet- en regelgeving, de beoordeling van een verzoek om aanlegvergunning, de toepassing van de wijzigings- en vrijstellingsbevoegdheid en het kunnen stellen van nadere eisen.

c. Toetsingscriteria ten behoeve van het kunnen stellen van nadere eisen het verlenen van vrijstelling, de beoordeling van een verzoek om aanlegvergunning en de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid

Nadere eisen

De nadere eisen met betrekking tot de bebouwing kunnen uitsluitend worden gesteld met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:

- het ruimtelijk beeld, waaronder het behoud van karakteristieke bouwvormen;
- een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de milieuhygiënische situatie;
- de verkeersveiligheid.

Vrijstellingsbevoegdheid

- *Algemeen*

  De vrijstelling wordt niet verleend indien onevenredige aantasting plaats vindt van:
  - het ruimtelijk beeld;
  - een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
  - de natuurlijke waarden;
  - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
  - de milieuhygiënische situatie;
  - de verkeersveiligheid.

  Bij de vrijstelling voor:
  - een 2e bedrijfswoning;
  - grotere gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven;
  - uitbreiding en aanpassing van en bouwen buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek;
  - bebouwing ten behoeve van agrarische neven- en hobbyactiviteiten

  worden tevens door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken, met dien verstande dat voor de grotere oppervlakte bebouwing ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven de volgende richtlijnen gelden:
  - de arbeidsbehoefte verband houdende met neventak intensieve veehouderij mag niet meer bedragen dan 0.75 VAK (Volwaardige ArbeidsKracht);
  - de neventak intensieve veehouderij dient voor wat betreft arbeidsbehoefte (gerekend in volwaardige

arbeidskrachten) en inkomenscapaciteit (gerekend in standaardbedrijfseenheden, sbe's) kleiner te zijn dan de grondgebonden agrarische activiteiten;

- *Blijven uitoefenen van een fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf*
  De vrijstelling voor het blijven uitoefenen van een fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf wordt uitsluitend verleend, indien is aangetoond dat individuele omstandigheden het voor het bedrijfshoofd niet meer mogelijk maken om daar een grondgebonden agrarisch bedrijf uit te oefenen.

Aanlegvergunning

De aanlegvergunning wordt niet verleend indien een onevenredige aantasting plaats vindt van:
- het ruimtelijk beeld;
- een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de verkeersveiligheid.

In beginsel wordt er bij de toetsing vanuit gegaan dat geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van andere functies. Bij de toetsing van de hoofdfuncties volgens de doeleindenomschrijving wordt uitgegaan van neven-geschiktheid, tenzij uit de situatie of aanduidingen op de plankaart blijkt dat één van de functies ter plekke duidelijk bovengeschikt is. Bij toetsing van ondergeschikte functies geldt dat de activiteiten slechts toelaatbaar zijn als slechts een marginale schade aan de hoofdfuncties wordt toegebracht. Door het stellen van voorwaarden kan eventuele schade voorkomen of zoveel mogelijk worden beperkt. Voor toetsing van ondergeschikte functies onderling wordt uitgegaan van nevengeschiktheid.

Voor de toetsing van de aanlegvergunning voor het dempen van sloten geldt in ieder geval dat percelen smaller dan 100 meter verbreed mogen worden.

Bij de beoordeling van een aanlegvergunning worden tevens door de directeur L.N.O. versterkte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken.

Wijzigingsbevoegdheid

- *Algemeen*
  Bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid dient een zorgvuldige inpassing in het ruimtelijk beeld gewaarborgd te blijven en mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van:
  - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
  - de natuurlijke waarden;
  - een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
  - de milieu-hygiënische situatie;
  - de verkeersveiligheid.

- *Uitbreiding en aanpassing bouwperceel agrarische bedrijven*
  Bij de wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding en aanpassing van en bouwen buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek en bij nieuwvestiging van agrarische bedrijven worden tevens de door de directeur L.N.O. verstrekte richtlijnen (Notitie Microplanologie, LNV/Directeur LNO Friesland, 1992, aangevuld in 1995) bij de beoordeling betrokken.
  De wijzigingsbevoegdheid voor vestiging van agrarische bedrijven wordt uitsluitend toegepast voor de verplaatsing van een bestaande agrarisch bedrijf uit de gemeente, indien sprake is van een reëel bedrijf met perspectief op langere termijn. Een dergelijke verplaatsing kan wenselijk zijn in verband met landinrichtingsplannen, de verplaatsing vanuit gebieden met milieubeperkingen of verplaatsingen in verband met dorpsuitbreiding of infrastructuurprojecten.

- *Functiewijziging agrarische bedrijfsgebouwen*
  Voor de functiewijziging van agrarische bedrijfsgebouwen dient met de volgende randvoorwaarden rekening te worden gehouden:
  - de omvang en aard van de nieuwe functie en de bebouwing dient te passen binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied;
  - bestaande karakteristieke bouwvormen dienen behouden te blijven en overtollige en leeg blijvende schuren dienen te worden gesloopt;
  - landschapverstorende bebouwing dient

landschappelijk te worden ingepast, dan wel te worden gesloopt;
- de activiteiten dienen zoveel mogelijk binnen de gebouwen plaats te vinden;
- het aantal verkeersbewegingen dient, in relatie met de bestaande verkeersstructuur, niet onevenredig toe te nemen;
- het milieu.

3 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de maximale oppervlakte gebouwen per bedrijf bedraagt 6000 m^2, met dien verstande dat het bouwen van nissenhutten is niet toegestaan;
   2. de gebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van op de plankaart door middel van een bebouwingsrichting of bouwvlak aangegeven bestaand agrarisch bedrijf;
   3. de gebouwen worden gegroepeerd binnen een denkbeeldige rechthoek van 1,5 ha;
   4. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per agrarisch bedrijf;
   5. de goothoogte bedraagt niet meer dan 4 m;
   6. de bouwhoogte bedraagt voor:
      - bedrijfswoningen niet meer dan 8 m;
      - bedrijfsgebouwen niet meer dan 14 m voor niet meer dan 1 gebouw met een oppervlakte van niet meer dan 1000 m^2;
      - voor de overige gebouwen niet meer dan 10 m;
   7. de dakhelling bedraagt, aanbouwen aan bedrijfsgebouwen tot een oppervlakte van 100 m^2 uitgezonderd, tenminste 15°;
   8. de oppervlakte van een niet ingebouwde bedrijfswoning bedraagt niet meer dan 120 m^2;
   9. geen kassen mogen worden gebouwd;
   10. de oppervlakte van een sanitair gebouw ten behoeve van kampeerders bedraagt per bouwperceel niet meer dan 25 m^2;
   11. in afwijking van het gestelde onder 2 zijn ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en de waterhuishouding gebouwen met een inhoud van niet

meer dan 50 m^3 toegestaan.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
   1. de bouwhoogte bedraagt binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet meer dan 14 m;
   2. de bouwhoogte bedraagt buiten de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek niet meer dan 3 m;
   3. mest- en sleufsilo's mogen uitsluitend binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek worden gebouwd; de bouwhoogte bedraagt voor mestsilo's maximaal 4 m (exlusief afdekking) en voor sleufsilo's maximaal 3 m;
   4. van het gestelde onder 2 mag ten behoeve van het verkeer worden afgeweken;

4 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan:

a. de plaats van bouwwerken binnen de in lid 3, sub a, onder 3 bedoelde rechthoek indien:
   - niet wordt gebouwd binnen een op de plankaart aangegeven bouwvlak;
   - niet wordt gebouwd binnen de lijn behorende bij een op de plankaart aangegeven bebouwingsrichting;
   - niet wordt gebouwd overeenkomstig een aangegeven bebouwingsrichting;
   - een van de zijden van de bedoelde rechthoek meer dan 150 m gaat bedragen;

b. de dakhelling van een niet ingebouwde bedrijfswoning indien deze minder dan 30° dan wel meer dan 60° bedraagt;

c. de goot- en bouwhoogte, dakhelling, dakvorm en situering van gebouwen met een karakteristieke bouwvorm, in die zin dat bij gehele of gedeeltelijke vernieuwing, verandering en uitbreiding de bestaande hoofdvorm en situering in stand dient te blijven;

d. de plaats van gebouwen ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;

e. de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in

artikel 2 lid f en g genoemde afstand.

5 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van:

a. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 1 tot een maximale oppervlakte gebouwen per bedrijf van 7500 m^2, mits daartoe een bedrijfseconomische bestaat;
b. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 3 en toestaan dat niet voor bewoning bestemde gebouwen ten behoeve van agrarische bedrijven buiten de bedoelde rechthoek worden gebouwd mits:
   - de oppervlakte niet meer bedraagt dan 100 m^2;
   - de goothoogte niet meer bedraagt dan 3 m;
   - de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 5 m;
c. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 3 voor een overschrijding van de bedoelde rechthoek met niet meer dan 25 m;
d. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 4 en toestaan dat een tweede bedrijfswoning wordt gebouwd;
e. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 5 tot een goothoogte van niet meer dan 6,5 m;
f. het bepaalde in lid 3, sub a, onder 7 tot niet meer dan 30% van de totale bebouwde oppervlakte;
g. het bepaalde in lid 1 en toestaan dat de oppervlakte van gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven per bedrijf wordt vergroot tot niet meer dan 3000 m^2, dan wel de bestaande oppervlakte met niet meer dan 10% wordt vergroot;
h. het bepaalde in lid 3, sub b, onder 1 en toestaan dat voor torensilo's de bouwhoogte niet meer dan 25 m bedraagt, tot een aantal van niet meer dan 3 per agrarisch bedrijf;
i. het bepaalde in lid 3, sub b onder 2 en 3 voor de bouw van mestsilo's tot een bouwhoogte van niet meer dan 5 m, de bouwhoogte van de afdekking niet meegerekend en tot een oppervlakte en inhoud van niet meer dan 750 m^2 en 2500 m^3 per bedrijf.

6 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving, met dien verstande dat:

- het gebruik en/of inrichting ten behoeve van exploratie en exploitatie van diepe delfstoffen (met uitzondering van seismologisch onderzoek) niet in de bestemming is begrepen.

7 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

a. Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 6, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd;
b. Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 6 voor het blijven uitoefenen van een bestaande fokkerij, mesterij en/of pluimveebedrijf na beëindiging van het grondgebonden agrarische bedrijfsgedeelte zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel.

8 Voorschriften met betrekking tot het uitvoeren van werken en of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders, voor de hierna onderscheiden gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
    1. de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol":
        - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;
    2. de gronden op de plankaart aangegeven met "archeologisch waardevol gebied":
        - het ophogen, afgraven, afschuiven of egaliseren van gronden;
        - het uitvoeren van bodembewerkingen dieper dan 40 cm;
        - het aanleggen van ondergrondse leidingen,

waaronder drainageleidingen begrepen;

3. de gehele bestemming:
   - het aanleggen van wegen, voet-, fiets- en ruiterpaden en dagrecreatieve voorzieningen;
   - het dempen van sloten die minder dan 5° afwijken van de richting die is aangegeven op kaart 11.2;
   - het kappen en rooien van houtwallen, boomsingels en andere beplantings-elementen;

b. De onder a bedoelde vergunning is niet vereist voor normaal onderhoud.

c. Alvorens over de onder a.2. bedoelde vergunning te beslissen plegen Burgemeester en Wethouders overleg met de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek.

d. de onder a.3 bedoelde vergunning voor fietspaden wordt uitsluitend verleend indien het fietspad als zodanig op de plankaart staat vermeld.

9 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 6 en lid 8 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 7 Natuurgebied

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor natuurgebied aangewezen gronden zijn voor zover op de plankaart aangegeven met:

- "grasland", bestemd voor het herstel, onderhoud en ontwikkeling van natuurlijke waarden met het oog op zowel een functie als broed-, pleister- en foerageergebied voor vogels, als met het oog op de flora van (half-)natuurlijke graslanden;
- "water", bestemd voor het herstel, onderhoud en de ontwikkeling van natuurlijke waarden verbonden aan meren, water, rietlanden, oeverstroken en eilanden;
- "moeras", bestemd voor het herstel, onderhoud en de ontwikkeling van natuurlijke waarden verbonden aan water en moerasbossen;
- "bos", bestemd voor het herstel, onderhoud en de ontwikkeling van natuurlijke waarden verbonden aan bossen;
- "eendenkooi", bestemd voor het herstel, onderhoud en de ontwikkeling van natuurlijke waarden verbonden aan het water en het omliggende Kooibos en de instandhouding van de cultuurhistorische verschijningsvorm,

met daaraan ondergeschikt:

- voet-, fiets- en ruiterpaden;
- recreatieve vaarroutes;
- dagrecreatieve voorzieningen, uitsluitend in de vorm van parkeer-, en picknickvoorzieningen, visplaatsen, aanlegplaatsen en naar de aard daarmee gelijk te stellen kleinschalige voorzieningen;
- openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
- de inrichting en het beheer van vaarwegen voor zover de gronden zijn gelegen binnen de in artikel 3, onder "Vaarwegenverordening Friesland" aangegeven beheersgrens,

en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:

- "vaargeul" tevens voor het scheepvaartverkeer;
- "hoogspanningsleiding" tevens voor hoogspannings-

leiding;
- "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding.

In de bestemming is, voor zover de gronden zijn aangeduid met "water" of "bos", recreatief gebruik begrepen.

2 Beschrijving in hoofdlijnen

a. Algemeen

De in deze bestemming aan de gronden toegekende doeleinden zullen met het plan worden nagestreefd op de wijze, zoals hierna in hoofdlijnen is beschreven.

Onder uitvoering is aangegeven door middel van welke inspanningen en/of toepassing van andere instrumenten het gemeentebestuur ook daadwerkelijk de realisering c.q. het beheer van de doeleinden nastreeft.

Onder toetsingscriteria zijn de onderdelen van de beschrijving in hoofdlijnen aangegeven waaraan bij het beoordelen van een aanvraag van een aanlegvergunning rechtstreeks dient te worden getoetst en/of welke criteria worden gehanteerd bij het kunnen stellen van nadere eisen of het verlenen van vrijstelling.

b. Uitvoering

Beleidskeuze
Gekozen is voor de instandhouding van de bestaande natuurgebieden. Het beheer van deze bestaande gebieden dient, voorzover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met "grasland" of "moeras", plaats te vinden door een instantie of organisatie voor natuurbescherming.
In deze voorschriften worden daarom voor de gronden aangegeven met "grasland" of "moeras" geen nadere regels gesteld met betrekking tot het beheer.

Tevens is gekozen voor een beperkte uitbreiding van de natuurgebieden, overeenkomstig de ruilverkaveling

Doniawerstal. De beleidsinstrumenten zijn naast het landinrichtingsinstrumentarium, het relatienotabeleid en het natuurontwikkelingsbeleid. De gemeente zal actief betrokken zijn bij het overleg hierover, maar heeft geen actieve uitvoerende rol.

Ruimtelijk beleid

Gestreefd wordt naar het handhaven van het ruimtelijke beeld, en omvat onder meer:

- de herkenbaarheid van historische en landschappelijke waterlopen, op de plankaart aangegeven met "waterloop";
- de herkenbaarheid van dijken, dijkrestanten, (voormalige) tracés van wegen en dergelijke van de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol".

c. Toetsingscriteria ten behoeve van het verlenen van vrijstellingen

De vrijstelling wordt niet verleend indien onevenredige aantasting plaats vindt van:

- het ruimtelijk beeld;
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de verkeersveiligheid;
- het gebruik van de vaarweg;
- de ecologische waarde.

3 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. in afwijking van het gestelde in lid 1 tevens gebouwd mag worden voor een agrarisch bedrijf;
   2. de gebouwen uitsluitend mogen worden gebouwd binnen een op de plankaart aangegeven bebouwingsvlak;
   3. de goothoogte bedraagt niet meer dan 4 m;
   4. de bouwhoogte bedraagt voor:
      - bedrijfswoningen niet meer dan 8 m;
      - bedrijfsgebouwen niet meer dan 14 m voor niet meer dan één gebouw met een oppervlakte van niet meer dan 1.000 m^2;
      - voor de overige gebouwen niet meer dan 10 m;
   5. de dakhelling bedraagt, aanbouwen aan

bedrijfsgebouwen van 100 m^2 uitgezonderd, tenminste 15°;

6. de oppervlakte kassen bedraagt per bouwperceel niet meer dan 300 m^2;
7. in afwijking van het bepaalde onder 1 t/m 6 op de gronden op de plankaart aangegeven met "gebouw t.b.v. ijsbaan" een gebouw ten behoeve van een ijsbaan mag worden gebouwd, waarvan de oppervlakte ten hoogste 15 m^2 en de bouwhoogte ten hoogste 3 mag bedragen.
8. in afwijking van het gestelde onder 2 is bebouwing toegestaan op de gronden aangegeven met "agrarische loodsen", met dien verstande dat de bestaande oppervlakte met niet meer dan 10% mag worden vergroot en met inachtneming van het bepaalde onder 3 en 5.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   1. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt binnen een bebouwingsvlak niet meer dan 14 m en buiten een bebouwingsvlak niet meer dan 3 m;
   2. de bouw van walbeschoeiingen en steigers anders dan voor vervanging of herstel is niet toegestaan;
   3. van het gestelde onder 1 mag ten behoeve van hoogspanningsleidingen worden afgeweken.

4 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van:

- het bepaalde in lid 3, sub a en toestaan dat op de gronden aangeduid met "water" niet voor bewoning bestemde gebouwen ten behoeve van de watersport, oever- en dagrecreatie worden gebouwd mits:
  * de oppervlakte niet meer bedraagt dan 50 m^2;
  * de goothoogte niet meer bedraagt dan 3 m;
  * de bouwhoogte niet meer bedraagt dan 8 m;
- het bepaalde in lid 3, sub b ten behoeve van walbeschoeiingen en steigers tot een maximum lengte van 15 m.

5 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving, met dien verstande dat:

- op de gronden aangegeven met "waterloop" geen dammen en duikers mogen worden aangebracht;
- het gebruik en/of inrichting ten behoeve van exploratie en exploitatie van diepe delfstoffen niet in de bestemming is begrepen.

6 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

a. Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 5 indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

b. Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 5:
   - voor het aanbrengen van dammen en duikers op de met "waterloop" aangegeven gronden.

7 Voorschriften met betrekking tot het uitvoeren van werken en of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders, voor de hierna onderscheiden gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   1. de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol":
      - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;
   2. de gronden op de plankaart aangegeven met "water":
      - het dempen of graven van watergangen of waterpartijen;
      - het maken van walbeschoeiingen, kaden en dijken;

- het aanleggen van fiets-, voet- en ruiterpaden;
- het aanleggen van aanlegplaatsen;
- het maken van dagrecreatieve voorzieningen;
- het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse energie- of transportleidingen;

3. de gronden op de plankaart aangegeven met "bos":
   - het dempen of graven van watergangen of waterpartijen;
   - het aanleggen van fiets-, voet- en ruiterpaden;
   - het verharden van bestaande paden;
   - het maken van dagrecreatieve voorzieningen;
   - het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse energie- of transportleidingen;
4. de gronden op de plankaart aangegeven met "eendenkooi":
   - het dempen of graven van watergangen of waterpartijen;
   - het maken van walbeschoeiingen, kaden en dijken;
   - het maken van dagrecreatieve voorzieningen;
   - het aanleggen van ondergrondse of bovengrondse energie- of transportleidingen;
   - het kappen of rooien van opgaande beplanting;
5. de gronden op de plankaart aangegeven met "grasland" of "moeras":
   - het dempen of graven van watergangen of waterpartijen;
   - het maken van walbeschoeiingen, kaden en dijken.

b. De onder a bedoelde vergunning is niet vereist voor normaal onderhoud.

c. De onder a.2.e.a.3 bedoelde vergunning voor fietspaden wordt uitsluitend verleend indien het fietspad als zodanig op de plankaart staat vermeld.

8 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 5 en lid 7 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 8 Wonen

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- wonen;
- aan huis verbonden beroepen;
- bestaande recreatieve bewoning;

en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:

- "agrarisch natuurbeheer" tevens voor activiteiten verband houdende met het onderhoud van natuurterreinen en beheersgebieden;
- "dierenpension" tevens voor dierenpension;
- "botenloods" tevens voor de stalling van boten en caravans;
- "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. zij worden gebouwd in 1 bouwlaag met kap, waarbij de goothoogte niet meer dan 3,50 m en de bouwhoogte niet meer dan 8 m mag bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande hoogte indien deze meer is;
   2. voorzover op de plankaart aangeduid met "molen", in afwijking van het bepaalde onder 1 uitsluitend mag worden gebouwd ten behoeve van onderhoud, herstel, en inwendige verbouwing, waarbij de goothoogte, bouwhoogte, dakvorm en dakhelling overeenkomstig de bestaande situatie gehandhaafd dient te blijven;
   3. het aantal woningen bedraagt per bestemmingsvlak niet meer dan het bestaande aantal, dan wel het op de plankaart aangegeven aantal;

4. de oppervlakte per woning bedraagt niet meer dan 120 m^2, dan wel de bestaande oppervlakte;

b. Voor het bouwen van bijgebouwen en aan- en uitbouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. zij zijn alleen toegestaan indien de oppervlakte van het hoofdgebouw minder dan 300 m^2 bedraagt;
   2. zij worden gebouwd in 1 bouwlaag met of zonder kap met een maximale goothoogte van 3 m en een maximale bouwhoogte van 6 m;
   3. de oppervlakte van bijgebouwen en aan- en uitbouwen per woning bedraagt niet meer dan 50 m^2.
   4. voor zover de gronden zijn aangeduid met "agrarisch natuurbeheer" geldt, in afwijking van het bepaalde onder 1 t/m 3, dat bijgebouwen mogen worden gebouwd met een oppervlakte van ten hoogste 300 m^2 en een maximale bouwhoogte van 7 m;

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid;
- de milieu-hygiënische situatie,

nadere eisen stellen aan:
a. de dakhelling indien deze minder bedraagt dan 30°;
b. de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze meer dan respectievelijk 2,50 m en 5 m bedraagt;
c. de goot- en bouwhoogte, dakhelling, dakvorm en situering van gebouwen met een karakteristieke bouwvorm, in die zin dat bij gehele of gedeeltelijke vernieuwing, verandering en uitbreiding de bestaande hoofdvorm en situering in stand dient te blijven;
d. de plaats van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze op een afstand van minder dan 4 m achter (het

verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel van het hoofdgebouw worden gebouwd;

e. de plaats van gebouwen en andere bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in artikel 2 lid f en g genoemde afstand;

f. de plaats van gebouwen indien de afstand tot de perceelsgrens minder dan 5 m bedraagt, dan wel indien de milieuhygiënische situatie verslechterd uit oogpunt van geluid, geur of andere die aan de orde zijn in een milieuvergunning van een in de nabijheid gelegen bedrijf of inrichting.

4 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

Burgemeester en Wethouders kunnen, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid,

vrijstelling verlenen van:

- het bepaalde in lid 2, sub b, onder 1 en 3, tot een oppervlakte van niet meer dan 100 m^2 ten behoeve van wonen en daarbij behorende hobby's;
- het bepaalde in lid 2, sub b, onder 1 en 3, tot een oppervlakte van niet meer dan 200 m^2 ten behoeve van het houden van vee en/of aan huis verbonden beroepen.

5 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

6 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 5 indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

7 Voorschriften met betrekking tot het uitvoeren van werken en of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders, voor de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol", de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;

b. De onder a bedoelde vergunning is niet vereist voor normaal onderhoud.

8 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 5 en lid 7 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 9 Verblijfsrecreatie

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor verblijfsrecreatie aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- verblijfsrecreatie in de vorm van recreatiewoningen, appartementen, kampeerboerderij, zeilschool en kampeerterrein;
- bijbehorende haven en botenverhuur,

met dien verstande dat het aantal recreatiewoningen/ appartementen en stacaravans per bestemmingsvlak niet meer dan het bestaande aantal mag bedragen.

In de bestemming zijn inrichtingen ten behoeve van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie niet begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt niet meer dan de oppervlakte van de bestaande gebouwen vermeerderd met 10%, met uitzondering van het bestemmingsvlak aangeduid met "botenloods" waar aan de bestaande bebouwde oppervlakte maximaal 240 m^2 mag worden toegevoegd ten behoeve van een botenstalling;
   2. de gebouwen worden gebouwd in één of twee bouwlagen met kap, waarbij de bouwhoogte niet meer dan 8 m mag bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande bouwhoogte indien deze meer is;
   3. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per bestemmingsvlak;
   4. aan- en uitbouwen dienen aan het hiervoor gestelde te voldoen dan wel aan het gestelde onder b (regeling bijgebouwen);
   5. er mag niet meer dan 50% van een bouwperceel worden bebouwd.

b. Voor het bouwen van bijgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de gezamenlijke oppervlakte bij een hoofdgebouw bedraagt, inclusief de oppervlakte van aan- en uitbouwen die niet voldoen aan de eisen van het hoofdgebouw, niet meer dan 100 m^2, met inachtneming van de bepaling dat niet meer dan 50% van een bouwperceel wordt bebouwd, dan wel niet meer dan de bestaande oppervlakte indien deze meer is;
   2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 6 m;
   3. de goothoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt, met uitzondering van hijswerktuigen niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid;
- de milieu-hygiënische situatie;

nadere eisen stellen aan:
a. de goot- en bouwhoogte, dakhelling, dakvorm en situering van gebouwen met een karakteristieke bouwvorm, in die zin dat bij gedeeltelijke vernieuwing, verandering en uitbreiding de bestaande hoofdvorm en situering in stand dient te blijven;
b. de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen indien deze meer dan respectievelijk 2,50 m en 5 m bedraagt;
c. de plaats van gebouwen en andere bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in artikel 2, lid f en g genoemde afstand;
d. de plaats van gebouwen indien gebouwd wordt buiten het op de plankaart aangegeven bouwperceel.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving, met dien verstande dat permanente bewoning van recreatiewoningen/appartementen en stacaravans niet in de bestemming is begrepen.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4 indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 9A Verblijfsrecreatie - I (RV-I)

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor verblijfsrecreatie-I aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- verblijfsrecreatie in de vorm van appartementen, en kamers in een boerderij;
- bijbehorende haven en botenverhuur;
- inpandige vakantieverblijven;

In de bestemming zijn inrichtingen ten behoeve van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie niet begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. gebouwd dient te worden binnen het op plankaart aangegeven bouwvlak;
   2. uitsluitend gebouwd mag worden ten behoeve van onderhoud, vernieuwing en inwendige verbouwing, waarbij de goothoogte, bouwhoogte, dakvorm en dakhelling overeenkomstig de bestaande situatie gehandhaafd dienen te blijven.
   3. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per bestemmingsvlak;
   4. aan- en uitbouwen dienen aan het hiervoor gestelde te voldoen dan wel aan het gestelde onder b (regeling bijgebouwen);

b. Voor het bouwen van bijgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de gezamenlijke oppervlakte bij een hoofdgebouw bedraagt, inclusief de oppervlakte van aan- en uitbouwen die niet voldoen aan de eisen van het hoofdgebouw, niet meer dan 100 m^2;
   2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 6 m;
   3. de goothoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;

nadere eisen stellen aan:
- de plaats van gebouwen indien gebouwd wordt buiten het op de plankaart aangegeven bouwvlak.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving, met dien verstande dat permanente bewoning van appartementen niet in de bestemming is begrepen.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4 indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 10 Niet-agrarische bedrijven

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor niet-agrarische bedrijven aangewezen gronden zijn bestemd voor:
- landelijke bedrijven;
- bestaande bedrijven,

met dien verstande dat:
- voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:
  - detailhandel;
  - sauna;
  - manege;
  - horeca;
  - tuincentrum;
  - opslagdoeleinden visserij

  ze tevens zijn bestemd voor het betreffende doel;
- voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met "opslagterrein" de gronden zijn bestemd voor opslag van goederen en materialen ten behoeve van onderhoud en beheer van wegen e.d.

In de bestemming zijn inrichtingen bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder en inrichtingen ten behoeve van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie niet begrepen.

Met uitzondering van de gronden op de plankaart aangeduid met "detailhandel" is detailhandel uitsluitend onder de bedrijfsactiviteiten begrepen, voorzover deze is aan te merken als rechtstreeks voortvloeiend uit de activiteiten van het bedrijf en daaraan ondergeschikt is.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt niet meer dan de oppervlakte van de bestaande gebouwen vermeerderd met 10%, met dien verstande dat de oppervlakte van bedrijfsgebouwen (exclusief

bedrijfswoning met bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen) op de gronden aangeduid met "grotere oppervlakte bebouwing" ten hoogste 200 m^2 mag bedragen;

2. de gebouwen worden gebouwd in één of twee bouwlagen met kap, waarbij de bouwhoogte niet meer dan 8 m mag bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande bouwhoogte indien deze meer is;
3. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per bestemmingsvlak, met dien verstande dat binnen bestemmingsvlakken aangeduid met "opslagdoeleinden visserij", "opslagterrein" of "geen dienstwoning toegestaan" geen dienstwoningen zijn toegestaan.
4. aan- en uitbouwen dienen aan het hiervoor gestelde te voldoen dan wel aan het gestelde onder b (regeling bijgebouwen), met dien verstande dat op gronden aangeduid met "opslag en visserij" geen bijgebouwen zijn toegestaan;
5. er mag niet meer dan 50% van een bouwperceel worden bebouwd.

b. Voor het bouwen van bijgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de gezamenlijke oppervlakte bij een hoofdgebouw bedraagt, inclusief de oppervlakte van aan- en uitbouwen die niet voldoen aan de eisen van het hoofdgebouw, niet meer dan 100 m^2, met inachtneming van de bepaling dat niet meer dan 50% van een bouwperceel wordt bebouwd, dan wel niet meer dan de bestaande oppervlakte indien deze meer is;
   2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 6 m;
   3. de goothoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt, met uitzondering van hijswerktuigen niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het ruimtelijk beeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
a. de goot- en bouwhoogte van hoofdgebouwen indien deze meer dan respectievelijk 3,50 m en 7 m bedraagt;
b. de dakhelling van hoofdgebouwen indien deze minder dan 40° bedraagt
c. de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze meer dan respectievelijk 2,50 m en 5 m bedraagt;
d. de plaats van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze op een afstand van minder dan 4 m achter (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel van het hoofdgebouw worden gebouwd;
e. de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in artikel 2 lid f en g genoemde afstand.

~~4 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen~~

Burgemeester en Wethouders kunnen, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid,

vrijstelling verlenen voor bebouwing ten behoeve van bedrijven genoemd in de "Staat van Bedrijven", of uit oogpunt van milieu daarmee vergelijkbare bedrijven.

De vrijstelling wordt slechts verleend indien:
- de omvang en aard van de nieuwe functie en de bebouwing past binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied, met dien verstande dat detailhandel nooit is toegestaan;
- overtollige en leeg blijvende schuren worden gesloopt;
- ~~landschapverstorende bebouwing landschappelijk wordt~~

~~ingepast;~~
- de activiteiten zoveel mogelijk binnen de gebouwen plaatsvinden;
- het aantal verkeersbewegingen, in relatie met de bestaande verkeersstructuur, niet onevenredig toeneemt;
- ~~de milieuhinder niet groter is dan van bedrijven die op grond van lid 1 van dit artikel zijn toegestaan.~~

5 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving, met dien verstande dat opslag en stalling buiten de gebouwen niet in de bestemming is begrepen.

6 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

a. Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 5, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

b. Burgemeester en Wethouders kunnen, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
   - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
   - de verkeersveiligheid,

   vrijstelling verlenen voor de vestiging van bedrijven genoemd in de "Staat van Bedrijven", of uit oogpunt van milieu daarmee vergelijkbare bedrijven.

   De vrijstelling wordt slechts verleend indien:
   - de omvang en aard van de nieuwe functie en de bebouwing past binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied, met dien verstande dat detailhandel nooit is toegestaan;
   - overtollige en leeg blijvende schuren worden gesloopt;
   - landschapverstorende bebouwing landschappelijk wordt ingepast;

- de activiteiten zoveel mogelijk binnen de gebouwen plaatsvinden;
- het aantal verkeersbewegingen, in relatie met de bestaande verkeersstructuur, niet onevenredig toeneemt;
- de milieuhinder niet groter is dan van bedrijven die zijn genoemd in de als bijlage opgenomen Staat van Bedrijven.

7 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 5 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

A

~~Artikel 10A Niet-agrarische bedrijven-horeca~~

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor niet agrarische bedrijven-horeca aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- café, restaurant en zakenaccommodatie met de bijbehorende parkeer- en groenvoorzieningen;

In de bestemming zijn inrichtingen ten behoeve van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie niet begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. gebouwd dient te worden binnen het op de plankaart aangegeven bouwvlak;
   2. de oppervlakte bedraagt niet meer dan 1000 m^2;
   3. de gebouwen worden gebouwd in één of twee bouwlagen met kap, waarbij de bouwhoogte niet meer dan 8 m mag bedragen;
   4. dienstwoningen zijn niet toegestaan;

b. voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt, met uitzondering van één reclamezuil, niet meer dan 3 m;
   - de bouwhoogte van ten hoogste 1 reclamezuil bedraagt niet meer dan 20 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van de verkeersveiligheid nadere eisen stellen aan de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg minder bedraagt ~~dan de in artikel 2 lid f genoemde afstand.~~

A

~~4 Gebruiksvoorschriften~~

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 11 Jachthaven

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor jachthaven aangewezen gronden zijn bestemd voor:
- de reparatie en verhuur van boten;
- ligplaats voor boten,

en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding.

In de bestemming zijn inrichtingen bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder niet begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt niet meer dan de oppervlakte van de bestaande gebouwen vermeerderd met 10%;
   2. de gebouwen worden gebouwd in één of twee bouwlagen met kap, waarbij de bouwhoogte niet meer dan 8 m mag bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande bouwhoogte indien deze meer is;
   3. het aantal bedrijfswoningen bedraagt niet meer dan 1 per bestemmingsvlak;
   4. aan- en uitbouwen dienen aan het hiervoor gestelde te voldoen dan wel aan het gestelde onder b (regeling bijgebouwen);
   5. er mag niet meer dan 50% van een bouwperceel worden bebouwd.

b. Voor het bouwen van bijgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de gezamenlijke oppervlakte bij een hoofdgebouw bedraagt, inclusief de oppervlakte van aan- en uitbouwen die niet voldoen aan de eisen van het

hoofdgebouw, niet meer dan 100 m^2, met inachtneming van de bepaling dat niet meer dan 50% van een bouwperceel wordt bebouwd, dan wel niet meer dan de bestaande oppervlakte indien deze meer is;

2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 6 m;
3. de goothoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt, met uitzondering van hijswerktuigen niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het ruimtelijk beeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
a. de goot- en bouwhoogte van hoofdgebouwen indien deze meer dan respectievelijk 3,50 m en 7 m bedraagt;
b. de dakhelling van hoofdgebouwen indien deze minder dan 40° bedraagt
c. de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze meer dan respectievelijk 2,50 m en 5 m bedraagt;
d. de plaats van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze op een afstand van minder dan 4 m achter (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel van het hoofdgebouw worden gebouwd;
e. de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in artikel 2 lid f en g genoemde afstand.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 12 Maatschappelijke doeleinden

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor maatschappelijke doeleinden aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- religieuze-, medische-, sociale-, culturele- en educatieve instellingen.

In de bestemming zijn inrichtingen ten behoeve van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie niet begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt niet meer dan de oppervlakte van de bestaande gebouwen vermeerderd met 10%;
   2. de gebouwen worden gebouwd in één of twee bouwlagen met kap, waarbij de bouwhoogte niet meer dan 8 m mag bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande bouwhoogte indien deze meer is;
   3. voorzover op de plankaart aangeduid met "molen", in afwijking van het bepaalde onder 1 en 2 uitsluitend mag worden gebouwd ten behoeve van onderhoud, herstel, en inwendige verbouwing, waarbij de goothoogte, bouwhoogte, dakvorm en dakhelling overeenkomstig de bestaande situatie gehandhaafd dient te blijven;
   4. het aantal dienstwoningen bedraagt niet meer dan 1 per bestemmingsvlak;
   5. aan- en uitbouwen dienen aan het hiervoor gestelde te voldoen dan wel aan het gestelde onder b (regeling bijgebouwen);
   6. er mag niet meer dan 50% van een bouwperceel worden bebouwd.

b. Voor het bouwen van bijgebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de gezamenlijke oppervlakte bij een hoofdgebouw bedraagt, inclusief de oppervlakte van aan- en

uitbouwen die niet voldoen aan de eisen van het hoofdgebouw, niet meer dan 100 m^2, met inachtneming van de bepaling dat niet meer dan 50% van een bouwperceel wordt bebouwd, dan wel niet meer dan de bestaande oppervlakte indien deze meer is;

2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 6 m;
3. de goothoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het ruimtelijk beeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:

a. de goot- en bouwhoogte van hoofdgebouwen indien deze meer dan respectievelijk 3,50 m en 7 m bedraagt;
b. de dakhelling van hoofdgebouwen indien deze minder dan 40° bedraagt;
c. de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze meer dan respectievelijk 2,50 m en 5 m bedraagt;
d. de plaats van aan- en uitbouwen en bijgebouwen indien deze op een afstand van minder dan 4 m achter (het verlengde van) de naar de weg gekeerde gevel van het hoofdgebouw worden gebouwd;
e. de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in artikel 2 lid f en g genoemde afstand.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 13 Water

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor water aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- water en oeverstroken, met een functie voor het scheepvaartverkeer, de waterrecreatie en de waterhuishouding;
- voorzieningen ten behoeve van de bediening van kunstwerken;
- openbare nutsvoorzieningen;

voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:

- "vogelrichtlijngebied" zijn ze tevens bestemd voor het behoud van de aan deze gronden toegekende ornithologische waarden;
- "ecologische verbindingszone" zijn ze tevens bestemd voor herstel, onderhoud en de ontwikkeling van ecologische waarden;
- "bedrijfsmatige ligoever" zijn ze tevens bestemd voor ligplaats ten behoeve van een aangrenzend watersportbedrijf, met dien verstande dat onderhoudswerkzaamheden ter plaatse niet zijn toegestaan.
- "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding,

met dien verstande dat:

- binnen de bestemming planologisch geen voorrang wordt gegeven aan de onderscheiden doeleinden;
- de bestaande indeling voor wat betreft de waterlijn, kaden en oevers maatgevend is.
- het innemen van een ligplaats voor permanent bewoonde woonschepen, met uitzondering van de gronden op de plankaart aangegeven met "ligplaats woonboten", niet in de bestemming is begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen ten behoeve van het botenhuis geldt de volgende bepaling:
   - er wordt uitsluitend gebouwd ten behoeve van vernieuwen en veranderen van de bestaande botenhuizen.

b. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen en kunstwerken geldt de volgende bepaling:
   - de inhoud bedraagt niet meer dan 50 m^3.

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
   1. de bouwhoogte bedraagt voor bouwwerken anders dan ten behoeve van de geleiding en regeling van het verkeer niet meer dan 3 m;
   2. de bouw van walbeschoeiingen en steigers anders dan voor vervanging of herstel is niet toegestaan;
   3. van het gestelde onder 1 mag ten behoeve van het verkeer en hoogspanningsleidingen worden afgeweken.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
- de plaats en bouwhoogte van bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 6 m^2 en/of een grotere hoogte dan 1,50 m.

4 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

Burgemeester en Wethouders kunnen, mits geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
- het gebruik van de vaarweg;
- de ecologische waarden,

vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 2, sub c onder 2 ten behoeve van walbeschoeiingen en steigers tot een maximum lengte van 15 m.

5 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

6 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 5, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

7 Voorschriften met betrekking tot het uitvoeren van werken en of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders, voor de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol", de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;

b. De onder a bedoelde vergunning is niet vereist voor normaal onderhoud.

8 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 5 en lid 7 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 14 Wegverkeer

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor wegverkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:
- wegen, parkeerplaatsen, voet- en fietspaden;
- verlaadplaatsen voor landbouwproducten;
- picknickplaatsen;
- openbare nutsvoorzieningen;

voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:
- "verkooppunt motorbrandstoffen" zijn zij tevens bestemd voor een verkooppunt van motorbrandstoffen;
- "gasleiding" voor een strook ter breedte van 5 m ter weerszijden van de als zodanig aangegeven lijn tevens voor een hoofdgastransportleiding en/of regionale gastransportleiding,
- "alarmerings-/antennemast" tevens voor de plaatsing van een antennemast.

met dien verstande dat:
- in de bestemming de bij het wegverkeer gebruikelijke voorzieningen, zoals bermbeplanting, voorzieningen voor voetgangers en fietsers, bushaltes e.d. zijn begrepen;
- de bestemming, afgezien van een plaatselijke verbreding of versmalling, niet in een ingrijpende wijziging van het profiel voorziet; dit betekent dat de wegas niet mag worden verschoven en het aantal rijstroken (volgens de definitie van de Wet geluidhinder) niet mag worden vergroot.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen voor een verkooppunt voor motorbrandstoffen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt, exclusief luifels, niet meer dan 300 m^2 per verkooppunt;
   2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 5 m.

b. Voor het bouwen van gebouwen anders dan bedoeld onder a geldt de volgende bepaling:
   - de inhoud bedraagt niet meer dan 50 m^3;

c. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
   1. de bouwhoogte bedraagt voor bouwwerken, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer en een verkooppunt voor motorbrandstoffen, niet meer dan 3 m.
   2. van het gestelde onder 1 mag ten behoeve van hoogspanningsleidingen worden afgeweken.
   3. de bouwhoogte op de gronden aangeduid met "alarmerings-/antennemast" bedraagt maximaal 25 m;

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
- de plaats van gebouwen;
- de plaats en bouwhoogte van bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 6 m^2 en/of een grotere hoogte dan 1.50 m.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Voorschriften met betrekking tot het uitvoeren van werken en of werkzaamheden

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders, voor de gronden op de plankaart aangegeven met "cultuurhistorisch waardevol", de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;

b. De onder a bedoelde vergunning is niet vereist voor normaal onderhoud.

7 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 en lid 6 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 15 Railverkeer

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor railverkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:
- railverkeer;

met dien verstande dat:
- in de bestemming de bij het railverkeer gebruikelijke voorzieningen, zoals beheersgebouwtjes, bermen, bermsloten en spoorwegovergangen zijn begrepen;
- de bestemming niet in een uitbreiding van het aantal sporen voorziet.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen geldt de volgende bepaling:
   - de inhoud bedraagt niet meer dan 100 m^3;

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 10 m, in afwijking van het bepaalde in artikel 2 gemeten vanaf de bovenkant spoorstaaf.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
- de plaats van gebouwen.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

A

Artikel 16 Waterzuivering

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor waterzuivering aangewezen gronden zijn bestemd voor:
- rioolwaterzuiveringsinstallatie.

In de bestemming zijn inrichtingen bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder niet begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt niet meer dan de oppervlakte van de bestaande gebouwen vermeerderd met 10%;
   2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 8 m bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande bouwhoogte indien deze meer is;
   3. dienstwoningen zijn niet toegestaan.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt, met uitzondering van technische apparatuur, niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het ruimtelijk beeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
a. de goot- en bouwhoogte van gebouwen indien deze meer dan respectievelijk 3,50 m en 7 m bedraagt;
b. de plaats van bouwwerken indien de afstand tot de weg of de kant van het water minder bedraagt dan de in

artikel 2 lid f en g genoemde afstand.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 17 Sportieve recreatie

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor sportieve recreatie aangewezen gronden zijn voor zover op de plankaart aangegeven met:

- "ijsbaan" bestemd voor ijsbaan;
- "skeelerbaan" bestemd voor skeelerbaan;
- "golfbaan" bestemd voor golfbaan, met bijbehorende horeca- en verblijfsrecreatieve voorzieningen;
- "manege" bestemd voor voorzieningen ten behoeve van de paardensport;
- "alarmerings-/antennemast" tevens voor de plaatsing van een alarmeringsmast.

met dien verstande dat het aantal parkeerplaatsen in verhouding dient te staan tot de omvang en/of de aard van de voorzieningen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt niet meer dan de oppervlakte van de bestaande gebouwen vermeerderd met 10%;
   2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 8 m, dan wel niet meer dan de bestaande bouwhoogte indien deze meer is;
   3. in afwijking van het bepaalde onder 1 op de gronden aangeduid met "skeelerbaan" gebouwd mag tot een oppervlakte van 200 m^2 per bestemmingsvlak;
   4. geen dienstwoningen zijn toegestaan op de gronden aangeduid met "ijsbaan", "skeelerbaan" en "manege" en het aantal dienstwoningen op de gronden aangeduid met "golfbaan" niet meer dan één bedraagt.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
   1. de bouwhoogte bedraagt, met uitzondering van voorzieningen voor de sport en verlichting, niet meer

dan 3 m.

2. de bouwhoogte op de gronden aangeduid met "alarmerings-/antennemast" bedraagt maximaal 20 m;

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:

- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het ruimtelijk beeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:

- de plaats van bouwwerken.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 18 Dagrecreatie

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor dagrecreatie aangewezen gronden zijn bestemd voor:
- dag- en oeverrecreatie;
- picknickplaatsen;
- fiets- en voetpaden,

en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met "volkstuinen" voor een volkstuinencomplex,

met dien verstande dat:
- het aantal parkeerplaatsen in verhouding dient te staan tot de omvang en/of de aard van de voorzieningen;
- bij de inrichting uitgegaan dient te worden van handhaving van het bestaande relatief extensieve gebruik.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. er mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van berg-, schuil-, toilet- en wasgelegenheid worden gebouwd; met uitzondering van een bestaande horeca-kiosk;
   2. de oppervlakte bedraagt per bestemmingsvlak niet meer dan 200 m^2;
   3. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 5 m;

   in afwijking van het voorgaande geldt dat op gronden op de plankaart aangegeven met volkstuinen kassen mogen worden gebouwd met een bouwhoogte van niet meer dan 5 m.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 3 m.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
- de plaats en bouwhoogte van bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 6 m^2 en/of een grotere hoogte dan 1,50 m.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 19 Begraafplaats

1 Doeleinden omschrijving

De op de plankaart voor begraafplaats aangewezen gronden zijn bestemd voor:
- begraafplaats.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt ten hoogste 50 m^2;
   2. de goot- en bouwhoogte bedragen ten hoogste respectievelijk 3,5 m en 6 m;

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende bepaling:
   - de bouwhoogte bedraagt ten hoogste 3 m;

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het bebouwingsbeeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
- de plaats van gebouwen;
- de plaats en bouwhoogte van andere bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 6 m^2 en/of een grotere hoogte dan 1,50 m.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Artikel 20 Nutsvoorzieningen

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor nutsvoorzieningen aangewezen gronden zijn bestemd voor transformatorstations, gasdrukmeet- en/of regelstations en gemalen, en voor zover op de plankaart aangegeven met:

- "verdeelstation", tevens bestemd voor transformator- en verdeelstation;
- "ontvangst- en zendstation", tevens bestemd voor ontvangst- en zendstation;
- "waterwingebied", tevens bestemd voor de waterwinning;
- "brandweergarage", tevens bestemd voor brandweergarage.
- "molen", bestemd voor molens.

Voorzover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met "windturbinepark" is het plaatsen van windturbines in de bestemming begrepen.

In de bestemming zijn inrichtingen bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder niet begrepen.

2 Bebouwingsbepalingen

a. Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen:
   1. de oppervlakte bedraagt niet meer dan de oppervlakte van de bestaande gebouwen vermeerderd met 10%;
   2. de bouwhoogte bedraagt niet meer dan 8 m bedragen, dan wel niet meer dan de bestaande bouwhoogte indien deze meer is;
   3. voorzover op de plankaart aangeduid met "molen", in afwijking van het bepaalde onder 1 en 2 uitsluitend mag worden gebouwd ten behoeve van onderhoud, herstel, en inwendige verbouwing, waarbij de goothoogte, bouwhoogte, dakvorm en dakhelling overeenkomstig de bestaande situatie gehandhaafd dient te blijven;

4. uitsluitend op de gronden aangegeven met "verdeelstation" en "waterwingebied" 1 dienstwoning is toegestaan.

b. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:
   - de bouwhoogte bedraagt, met uitzondering van technische installaties, niet meer dan 3 m;
   - op de gronden aangegeven met "windturbinepark" ten hoogste 2 windturbines mogen worden gebouwd, waarvan de bouwhoogte ten hoogste de bestaande hoogte mag bedragen.

3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen met het oog op het voorkomen van een onevenredige aantasting van:
- de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
- het ruimtelijk beeld;
- de verkeersveiligheid,

nadere eisen stellen aan:
- de plaats van gebouwen;
- de plaats en bouwhoogte van andere bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 6 m^2 en/of een grotere hoogte dan 1.50 m.

4 Gebruiksvoorschriften

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken in strijd met de in lid 1 gegeven doeleindenomschrijving.

5 Vrijstelling van de gebruiksvoorschriften

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 4, indien strikte toepassing van dit voorschrift leidt tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

A

6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 4 wordt aangemerkt als een strafbaar feit, in de zin van artikel 59 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

A

Artikel 20A Straalpad (dubbelbestemming)

1 Doeleindenomschrijving

De op de plankaart voor straalpad (dubbelbestemming) aangewezen gronden zijn, naast de daarvoor aangegeven andere bestemming, tevens bestemd voor straalverbindingen.

2. Bebouwingsbepalingen

Op de met "straalpad (dubbelbestemming)" aangegeven gronden mag de bebouwing ten dienste van de aangegeven andere bestemming de op de plankaart aangegeven hoogten, in meters ten opzicht van N.A.P., niet overschrijden.

3 Vrijstelling van de bebouwingsbepalingen

Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 2 ten behoeve van de verhoging van de toegestane hoogte met dien verstande dat de maatvoering zoals die in de onderscheiden artikelen is aangegeven in acht dient te worden genomen en voorzover uit overleg met de beheerder van de straalverbinding blijkt dat daartegen uit hoofde van bescherming van de straalverbinding geen bezwaar bestaat.

Bijzondere bepalingen

Artikel 21 **Uitsluiting aanvullende werking Bouwverordening**

De voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedebouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

a. richtlijnen voor de verlening van vrijstelling van de stedebouwkundige bepalingen (artikel 2.5.1);
b. invloed van de omgeving op een bouwwerk (artikel 2.5.2);
c. bereikbaarheid van bouwwerken voor wegverkeer (artikel 2.5.3);
d. bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten (artikel 2.5.4);
e. ruimte tussen bouwwerken (artikel 2.5.17);
f. erf- en terreinafscheidingen (artikel 2.5.18);
g. bouwen nabij bovengrondse hoogspanningsleidingen en ondergrondse hoofdtransportleidingen (artikel 2.5.19);
h. parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden bij of in gebouwen (artikel 2.5.30);

Artikel 22 **Toepassing artikel 8, lid 2 van de Wet op de Openluchtrecreatie**

Het bestemmingsplan verzet zich tegen het gebruik als bedoeld in artikel 8, lid 2 van de Wet op de Openluchtrecreatie, met uitzondering van agrarische bouwpercelen in:

- de bestemming "agrarisch gebied";
- de bestemming "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde";
- de bestemming "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde;

en met uitzondering van:

- ~~de bestemming "wonen";~~
- ~~de bestemming "maatschappelijke doeleinden~~";
- perceel Hearresyl nr. 1 Terkaple;
- perceel Horsewei 10, Boornzwaag.

A

Artikel 23 **Wet geluidhinder**

De in het plan opgenomen vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheid voor de bouw van nieuwe woningen dan wel bouwvergunningen voor vergroting of vervanging van bestaande woningen, indien de afstand tot de naastliggende weg, spoorweg of bedrijfsterrein met een geluidszone verkleind wordt, kunnen voor zover het de toepassing van de Wet geluidhinder betreft:

- indien de geluidsbelasting ten gevolge van het wegverkeer meer dan 50 dB(A) bedraagt slechts worden verleend in overeenstemming met een door Gedeputeerde Staten verleende ontheffing;
- ~~indien de geluidsbelasting ten gevolge van spoorweglawaai~~ meer dan 60 dB(A) bedraagt slechts ~~worden~~ verleend in overeenstemming ~~met~~ een door Gedeputeerde Staten ~~verleende ontheffing;~~
- indien de woning is gelegen binnen de op de plankaart aangegeven "geluidszone" slechts worden verleend in overeenstemming met een door Gedeputeerde Staten verleende ontheffing.

Artikel 24 **Algemene vrijstellingsbevoegdheid**

Burgemeester en Wethouders kunnen vrijstelling verlenen van:

1. de op de plankaart of in de voorschriften gegeven maten, afmetingen en percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
2. het bepaalde in het plan en toestaan dat het beloop of profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling of het beloop van vaarwegen in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geeft;
3. het bepaalde in het plan en toestaan dat bestemmings- of bouwgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
4. het bepaalde in het plan voor het bouwen van alarmerings- en antennemasten waarvan de bouwhoogte niet meer dan 25 m mag bedragen;
5. het bepaalde in het plan en toestaan dat gemalen en pompgebouwtjes, openbare nutsgebouwtjes, wachthuisjes ten behoeve van het openbaar vervoer, telefooncellen, gebouwtjes ten behoeve van de bediening van kunstwerken, toiletgebouwtjes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
   - de inhoud per gebouwtje niet meer dan 100 m^3 bedraagt;
   - de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 15 m bedraagt;
6. De onder 1 tot en met 5 bedoelde vrijstelling mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van:
   - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en/of bouwwerken;
   - het ruimtelijke beeld;
   - een goede windtoetreding naar molens (zie artikel 3, zone molenbiotoop);
   - de natuurlijke waarden;
   - de milieuhygiënische situatie;
   - de verkeersveiligheid.

Artikel 25 **Wijzigingsbevoegdheden**

a. Burgemeester en Wethouders kunnen, met inachtname van het bepaalde in artikel 2 en artikel 3, artikel 4, lid 2, artikel 5, lid 2, artikel 6, lid 2, overeenkomstig artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, het plan wijzigen in die zin dat:

1. a. een transformatorstation, gasdrukmeet- en regelstation, rioolgemaal en naar de aard daarmee gelijk te stellen en bouwwerken van openbaar nut mogen worden gebouwd tot een maximum inhoud van 400 m^3 en een maximum bouwhoogte van 4 m.
   b. een zendmast voor telecommunicatie mag worden gebouwd tot een maximum bouwhoogte van 50 m.
2. de in het bestemmingsplan opgenomen verwijzing naar wetten, verordeningen, circulaires, publicaties, instanties en dergelijke wordt geactualiseerd. De wijziging wordt uitsluitend toegepast indien het handhaven van de in de voorschriften opgenomen redactie tot onduidelijkheden en/of onjuistheden leidt. Een eventueel bij de actualisering op te nemen verwijzing naar de aangepaste wetten, verordeningen, circulaires, publicaties en instanties wordt alleen opgenomen indien deze aanpassingen geen inhoudelijke beleidswijziging betreffen.
3. binnen de bestemmingen "agrarisch gebied", "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" en "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde" grondgebonden agrarische bedrijven kunnen worden gevestigd, met dien verstande dat:
   a. een besluit tot wijziging uitsluitend wordt genomen indien:
      - de vestiging plaats vindt ten behoeve van de verplaatsing van een binnen de gemeente aanwezig bedrijf;
      - het bestaande bedrijf aan het agrarische gebruik wordt onttrokken;
      - het aantal agrarische bedrijven binnen de gemeente niet toeneemt.
   b. de bepalingen in de artikelen 4, 5 en 6 van overeenkomstige toepassing zijn.
4. binnen de bestemmingen "agrarisch gebied", "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" en

"agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde" agrarische bedrijfsbebouwing gerealiseerd kan worden, aansluitend op agrarische bouwpercelen gelegen binnen de diverse komplannen, met dien verstande dat:

a. de maximale oppervlakte gebouwen per bedrijf niet meer mag bedragen dan 6000 m^2;
b. de bepalingen in de artikelen 4, 5 en 6 van overeenkomstige toepassing zijn.

5. de oppervlakte van de in de artikelen 4, 5 en 6 in lid 3, sub a, onder 3 genoemde denkbeeldige rechthoek van 1,5 ha kan worden vergroot met een oppervlakte van niet meer dan 2500 m^2 ten behoeve van het bouwen buiten de rechthoek in verband met terrein-omstandigheden zoals het bouwen aan de overzijde van de weg.
6. binnen de gronden met de bestemming "agrarisch gebied" voorzieningen voor mestopslag met een oppervlakte van meer dan 750 m^2 of een inhoud van meer dan 2500 m^3 mogen worden gebouwd met een wandhoogte van ten hoogste 5 m en een oppervlakte van ten hoogste 3000 m^2;
7. binnen de gronden met de bestemming "verblijfs-recreatie", "agrarisch gebied" voor zover aangegeven met "ontwikkelings-mogelijkheden watergebonden recreatie" en binnen de bestemming "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" een uitbreiding van bestaande complexen voor de verblijfsrecreatie kan worden gerealiseerd, mits:
   a. de oppervlakte van deze uitbreiding niet meer dan 10% van het bestaande complex bedraagt;
   b. de uitbreiding niet leidt tot een toename van het aantal recreatiewoningen/appartementen;
8. de bestemming van agrarische bedrijfsgebouwen met bijbehorende erven na bedrijfsbeëindiging kan worden veranderd met het oog op een gebruik, inrichting en bebouwing ten behoeve van:
   a. wonen;
   b. kampeerterreinen met ten hoogste 50 standplaatsen voor kampeermiddelen;
   c. sociale-, culturele- en educatieve voorzieningen;
   d. landelijke bedrijven;
   e. overige bedrijven, geen detailhandel zijnde, genoemd in de bij de voorschriften opgenomen "Staat van Bedrijven" of uit oogpunt van milieu daarmee gelijk te

stellen;

f. zeilschool;
g. kampeerboerderij of inpandige appartementen ten behoeve van de verblijfsrecreatie;
h. verhuur, stalling en ligplaatsen van boten;
i. hotel, café en/of restaurant;
j. pension;
k. manege;
l. kinderboerderij;
m. dagrecreatieve voorzieningen.

met dien verstande dat:

- de wijziging bedoeld onder a is beperkt tot 1 woning per bedrijf, dan wel niet meer dan 2 woningen indien de inhoud van het bestaande karakteristieke gebouw meer dan 1000 m^3 bedraagt;
- de wijziging bedoeld onder f uitsluitend van toepassing is op de gronden op de plankaart aangegeven met "ontwikkelingsmogelijkheden voor de watergebonden recreatie";
- de wijziging bedoeld onder b, g, h, i, j, k, l en m niet van toepassing is op de gronden met de bestemming "agrarisch gebied" zonder de aanduiding "ontwikkelingsmogelijkheden voor de watergebonden recreatie";
- de wijziging bedoeld onder e uitsluitend van toepassing is op agrarische bedrijfsbebouwing gelegen binnen lintbebouwing of op een afstand van ten hoogste 500 m van de bebouwde komgrens;
- bij wijziging van de bestemming de oppervlakte van de bestaande gebouwen met ten hoogste 10% mag worden vergroot;
- de voorschriften van de overeenkomende bestemming overeenkomstig worden toegepast.

9. de oppervlakte van bedrijfsgebouwen (exclusief bedrijfswoning met bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen) van loonbedrijven binnen de bestemming "Niet-agrarische bedrijven" vergroot mag worden tot 1000 m^2 met dien verstande dat:
   - de omvang en aard van de functie en de bebouwing dienen te passen binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied;
   - overtollige en leeg blijvende schuren moeten worden gesloopt;

- landschapsverstorende bebouwing landschappelijk wordt ingepast;
- activiteiten binnen de gebouwen dienen plaats te vinden;
- het aantal verkeersbewegingen, in relatie met de bestaande verkeersstructuur niet onevenredig mag toenemen;
- milieuhygiënische aspecten in acht dienen te worden genomen;

10. de bestemming "agrarisch gebied", de bestemming "agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" ~~of de bestemming "agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde~~" wordt gewijzigd ten behoeve van [redacted] de exploitatie van diepe delfstoffen, met dien verstande dat:
    - de wijziging geen betrekking mag hebben op bestaande landschapselementen;
11. nieuwe fietspaden aan de plankaart kunnen worden toegevoegd mits:
    - de gronden voor dit doel zijn verworven;
    - de agrarische en natuurlijke waarden van de omgeving niet onevenredig worden aangetast;
    - het fietspad aanvaardbaar is met het oog op het woonklimaat van aanliggende woningen.
12. ~~op de gronden gelegen binnen de op de plankaart~~ aangegeven "zone windmolenpark" de bestemming wordt gewijzigd ten behoeve van de bouw van maximaal 10 windturbines met een maximum bouwhoogte van 45 meter, met dien verstande dat:
    - de realisatie gepaard gaat met verdwijning van minimaal 5 solitaire turbines elders in de gemeente of provincie;
    - er zicht is op realisatie van het complete cluster (zijnde 10 turbines);
    - opstelling evenwijdig dient te zijn aan de spoorlijn Leeuwarden-Zwolle;
    - de turbines qua vormgeving, hoogte en onderlinge afstand een eenheid dienen te vormen.
13. de bestemming van de gronden gelegen binnen de op de plankaart aangegeven "wijzigingsgrens bos/natuur" wordt gewijzigd in de bestemming "natuurgebied", met dien verstande dat:
    - een besluit tot wijziging slechts wordt genomen, nadat de betreffende gronden zijn verworven door

Alsnog goedgekeurd bij besluit 4 maart 2003.

een natuurbeherende instantie;
- de bepalingen van artikel 7 van overeenkomstige toepassing zijn.

14. de op de plankaart aangegeven "ecologische verbindingszones" vervangen kunnen worden door een ander tracé tussen de ecologisch te verbinden natuurgebieden, uitsluitend voor zover:
    - de betreffende ecologische verbindingszone nog niet gerealiseerd is.
15. de bestemming van agrarische bedrijfsgebouwen met bijbehorende erven na bedrijfsbeeindiging, en de bestemming "Wonen" kan worden gewijzigd met het oog op een gebruik, inrichting en bebouwing ten behoeve van een inrichting ten behoeve van de bedrijfsmatige exploitatie van prostitutie, met dien verstande dat:
    - in het buitengebied slechts één inrichting is toegestaan;
    - bij wijziging van de bestemming de oppervlakte van de bestaande gebouwen met ten hoogste 10% mag worden vergroot;
    - de afstand tot woningen van derden dient minimaal 100 meter te bedragen;
    - de afstand ten opzichte van de grens van de bebouwde kom, dan wel van een buurtschap dient minimaal 500 meter te bedragen;
    - de benodigde parkeergelegenheid dient op eigen erf gerealiseerd te worden.
16. de op grond van artikel 4, lid 5, sub g, artikel 5, lid 5, sub g en artikel 6, lid 5, sub g bij vrijstelling toegelaten oppervlakte van gebouwen ten behoeve van fokkerijen, mesterijen en/of pluimveebedrijven van 3000 m2, naar evenredigheid mag worden aangepast, indien op basis van nationale of internationale wet- en/of regelgeving op het gebied van dierenwelzijn de huisvestingsnormen per dier worden verhoogd.

b. Op de voorbereiding van het besluit tot wijziging is de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure van toepassing.

Artikel 26 **Overgangsbepalingen**

A. Overgangsbepalingen ten aanzien van bouwwerken

Bestaande bouwwerken die in enigerlei opzicht van het plan afwijken, mogen, mits de bestaande afwijkingen naar de aard en omvang niet worden vergroot:

1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
2. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de bouwaanvraag geschiedt binnen 18 maanden na het tenietgaan.

B. Overgangsbepaling ten aanzien van het gebruik

Het bestaande gebruik van gronden en bouwwerken dat in strijd is met de aan die gronden en bouwwerken gegeven bestemming en dat in enigerlei opzicht afwijkt van het plan, mag worden voortgezet of gewijzigd, zo lang en voor zover de strijdigheid van dat gebruik ten opzichte van het gebruik overeenkomstig de bestemmingen in dit plan, naar de aard en omvang niet wordt vergroot.

Goedgekeurd door **Gedeputeerde Staten van Fryslân** bij besluit van heden, nummer 515169, behoudens de in rood doorgehaalde delen van de plankaarten en de voorschriften.

Leeuwarden, 7 maart 2003

Voorzitter,

Loco-griffier.

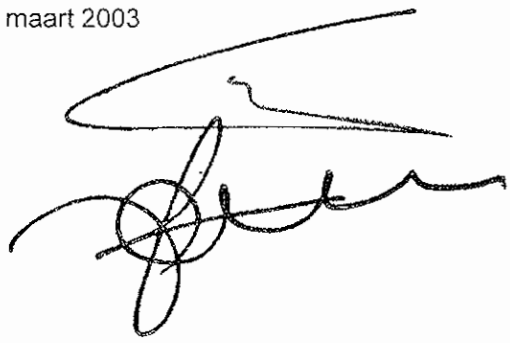

ex. 95

A

Artikel 27 **Slotbepaling**

Deze voorschriften kunnen worden aangehaald onder de titel: "Voorschriften deel uitmakende van het plan buitengebied, gemeente Skarsterlân".

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 28 februari 2001.

De voorzitter, De secretaris,

Goedgekeurd door **Gedeputeerde Staten van Fryslân** bij besluit van heden, nummer 465619, behoudens de in rood doorgehaalde delen van de plankaarten en voorschriften.

Leeuwarden, 17 oktober 2001.

Voorzitter,

Locogriffier.

STAAT VAN BEDRIJVEN

Categorale Bedrijfsindeling BügelHajema

SBI-CODE	OMSCHRIJVING	AF-STAND	CATE-GORIE	DIVER-SITEIT
01	LAND- EN TUINBOUW			
01.3	Plantsoenendiensten, hoveniersbedrijven	10	1	
01.4	Agrarische dienstverlenende bedrijven:			
	~~- KI-stations~~	~~50~~	~~3~~	
20 / 21	VOEDINGS- EN GENOTMIDDELEN INDUSTRIE			
~~20.12~~	~~Loonslachtersbedrijven~~	~~50~~	~~3~~	
~~20.71~~	~~Groente- en fruitconservenfabrieken~~:			
	~~- jam~~	~~50~~	~~3~~	
	-inleggerijen			
20.81.1	Broodbakkerijen, v.c. < 2500 kg meel/week:			
	- alleen voor eigen winkelbedrijf	30	2	
	~~- ook voor toelevering aan derden~~	~~50~~	~~3~~	
20.83	Banketbakkerijen	10	1	
~~21.31~~	~~Deegwarenfabrieken~~	~~50~~	~~3~~	
~~22~~	~~TEXTIEL INDUSTRIE~~			
22.32	Kousen- en sokkenfabr.	50	3	
22.33	Tricot onder- en nachtkledingfabrieken	50	3	
22.34	Tricot bovenkledingfabr.	50	3	
22.39	Tricotfabrieken n.e.g. spreienfabrieken e.d.	50	3	
22.73	Zeilen-, tenten- en dekkledenfabrieken	50	3	!
22.79	Textielwarenfabrieken (excl. kleding) n.e.g.	50	3	
22.91	Band-, vlecht-, kant- en passementfabrieken	50	3	
22.92	Vilt- en vezelvliesfabr.	50	3	
22.93	Touwslagerijen	50	3	
22.99	Textielind. n.e.g. (coaten, cacheren, impregneren)	50	3	!
23	KLEDING INDUSTRIE			
23.1	Confectiekledingindustrie	30	2	
23.2	Loonconfectiefabrieken	30	2	
23.3	Maatkledingbedrijven	10	1	
~~23.4~~	~~Pelsbereiderijen, bontfabrieken en bontwerkerijen~~	~~50~~	~~3~~	
23.5	Hoeden-, petten- en modeartikelenfabrieken	10	1	
~~24~~	~~LEDERWAREN INDUSTRIE~~			
24.2	Lederwarenfabrieken (excl. kleding)	50	3	!
~~24.3~~	~~Schoenindustrie~~	~~50~~	~~3~~	
25	HOUT EN MEUBEL INDUSTRIE			
~~25.5~~	~~Overige houtwarenind.:~~			
	~~- vermogen < 50 kW~~	~~50~~	~~3~~	
25.63	Mandenmakerijen	30	2	
25.69	Vlechtwarenfabr. n.e.g.	30	2	
25.72	Grafkistenfabrieken	30	2	
~~25.73~~	~~Rietmeubelfabrieken~~	~~50~~	~~3~~	
~~25.74~~	~~Matrassenfabrieken~~	~~50~~	~~3~~	
25.75	Woningstoffeerderijen	10	1	

SBI-CODE	OMSCHRIJVING	AF-STAND	CATE-GORIE	DIVER-SITEIT
26	PAPIER- EN PAPIERWAREN INDUSTRIE			
~~26.1~~	~~Papier- en kartonfabr.: p.c. < 3 t/u~~	~~50~~	~~3~~	
26.2	Papierwarenindustrie	30	2	1
27	GRAFISCHE INDUSTRIE EN UITGEVERIJEN			
~~27.12~~	~~Hoogdrukkerijen (klein) en kopieerinrichtingen~~	~~50~~	~~3~~	
27.13	Vlakdrukkerijen:			
	- ~~offset-vellen-drukkerijen~~	50	3	
	~~vlakdrukkerijen n.e.g.~~	~~50~~	~~3~~	1
27.15	Chemigrafische bedrijven	30	2	
27.16	Loonzetterijen	10	1	
27.19	Drukkerijen n.e.g.	30	2	1
27.2	Uitgeverijen (kantoren)	0	1	
27.3	Binderijen	30	2	
29	CHEMISCHE INDUSTRIE			
~~29.61~~	~~Geneesmiddelenfabrieken: - formulering en afvullen geneesmiddelen~~	~~50~~	~~3~~	
29.62	Verbandmidd. fabrieken	30	2	
~~31~~	~~RUBBER- EN KUNSTSTOF-~~ VERWERKENDE INDUSTRIE			
31.2	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:			
	- vloeropp. < 100 m2	50	3	
32	BOUWMATERIALEN-, AARDEWERK- EN GLASINDUSTRIE			
32.2	Aardewerkindustrie:			
	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	50	3	
32.71	Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	50	3	1
32.82	Glasbewerkingsbedrijven ~~(graveren, etsen etc.)~~	50	3	
32.83	Glas-in-loodzetterijen	30	2	
36	ELECTROTECHNISCHE INDUSTRIE			
~~36.93 t/m .96~~	~~Elektrotechnische ind. n.e.g.~~	~~50~~	~~3~~	~~1~~
~~36.95.1~~	~~Fabrieken voor gedrukte bedrading~~	~~50~~	~~3~~	
36.99	Elektrische installatiebedrijven	30	2	
~~37~~	~~TRANSPORTMIDDELEN-~~ INDUSTRIE			
37.41 t/m .45	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:			
	~~houten schepen~~	~~50~~	~~3~~	
38	INSTRUMENTEN- EN OPTISCHE INDUSTRIE			
38.	Instrumenten- en optische industrie	30	2	
39	OVERIGE INDUSTRIE			
39.	Overige industrie voor zover n.e.g.	30	2	1
39.3	Foto- en filmlaboratoria	30	2	
~~39.41~~	~~Speelgoedartikelenfabr.~~	~~50~~	~~3~~	
~~39.42~~	~~Sportartikelenfabrieken~~	~~50~~	~~3~~	
~~39.99.3~~	~~Overige be- en verwerkende industrie n.e.g.~~	~~50~~	~~3~~	~~1~~

SBI-CODE	OMSCHRIJVING	AF-STAND	CATE-GORIE	DIVER-SITEIT
~~51~~	~~BOUWNIJVERHEID~~			
51.	Bouwbedrijven:			
	- algemeen	50	3	
	~~- impregneren, bitumineren, verven~~	50	3	
52	BOUWINSTALLATIE BEDRIJVEN			
52.	Bouwinstallatiebedrijven	30	2	
61 / 62	GROOTHANDEL			
61.11	Akkerbouwprodukten, algemeen assortiment	30	2	
~~61.13~~	~~Zaaizaad en pootgoed~~	~~50~~	~~3~~	
61.14	Fijne zaden en peulvruchten	30	2	
~~61.15~~	~~Hooi en stro~~	~~50~~	~~3~~	
~~61.16~~	~~Meng-, kracht- en ruw voeders~~	~~50~~	~~3~~	!
61.17	Bloemen, planten en tuinbenodigdheden	30	2	
~~61.18~~	~~Meststoffen:~~			
	~~- kunstmest (niet explosief)~~	~~50~~	~~3~~	
	~~- dierlijke mest, gesloten opslag~~	~~50~~	~~3~~	
61.19	Akkerbouwprodukten n.e.g.	30	2	
~~61.22~~	~~Wilde dieren, siervogels~~ e.d.	~~50~~	~~3~~	!
61.31	Textielgrondstoffen en -halffabrikaten	50	3	
61.33	Leder en -halffabrikaten	50	3	
61.54	Rubber	50	3	
61.6 excl. .66/.69	Hout, vlakglas, sanitair en bouwmaterialen	50	3	
61.69	Bouwmaterialen n.e.g.	50	3	
61.7 /.8	Machines, apparaten etc.	50	3	!
~~61.91~~	~~Verpakkingsmaterialen~~	~~50~~	~~3~~	
61.92	Scheepsbenodigdheden	30	2	!
61.99	Vakbenodigdheden e.d.	30	2	
~~62.1~~	~~Meubelen, antiquiteiten e.d.~~	~~50~~	~~3~~	
62.2	Huishoudelijke artikelen, ijzerwaren, auto-accessoires, houtwaren e.d.	30	2	
62.3	Textielwaren, schoeisel e.d.	30	2	
~~62.4~~	~~Plantaardige voedings- en~~ genotsmiddelen	~~50~~	~~3~~	
62.5	Dierlijke voedingsmidd.	50	3	
62.6	Farmaceutische, medische, kosmetische artikelen en reinigingsmiddelen	50	3	
62.7	Papier, boeken en ~~kantoorbehoeften~~	50	3	
62.8	Optische, fotografische, sport- e.d. artikelen:			
	- zonder vuurwerk	30	2	
~~62.91, .92~~	~~Schroot:~~			
	~~- autosloperijen~~	~~50~~	~~3~~	
62.93	Oude materialen en afvalstoffen (excl. schroot):			
	- oud papier, lompen en rubber	30	2	
68	REPARATIEBEDRIJVEN VOOR GEBRUIKSGOEDEREN			
68.1	Schoen- e.a. lederwaren-reparatiebedrijven	10	1	
68.21	Autoreparatiebedrijven (excl. plaatwerken, spuiten en tectyleren)	30	2	

SBI-CODE	OMSCHRIJVING	AF-STAND	CATE-GORIE	DIVER-SITEIT
~~68.23~~	~~Autospuitinrichtingen~~	~~50~~	~~3~~	
68.24	Autobeklederijen	10	1	
68.29	Autorepar. bedr. n.e.g.: - zonder tectyleerderij	30	2	
68.3	Fietsen-, brom- en motorfietsenreparatiebedr.	30	2	
68.4	Uurwerkreparatie bedr.	10	1	
68.5	Goud- en zilversmederijen (reparatiebedr.)	10	1	
68.6	Reparatiebedrijven voor elektr. gebruiksgoederen	10	1	
68.7	Reparatiebedrijven voor muziekinstrumenten	10	1	!
68.9	Reparatiebedrijven voor n.e.g. gebruiksgoederen	10	1	
77	COMMUNICATIEBEDRIJVEN			
77.01	Postdiensten	30	2	!
77.02	Telefoon-, telegraafdiensten e.d.	30	2	
85	VERHUUR VAN MACHINES EN ANDERE ROERENDE GOEDEREN			
~~85.1~~	~~Autoverhuurbedrijven~~	~~50~~	~~3~~	
~~85.2~~	~~Machineverhuurbedrijven~~	~~50~~	~~3~~	~~!~~
85.3	Verhuurbedrijven van gebruiksgoederen	30	2	
~~85.9~~	~~Verhuurbedrijven van roerende goederen n.e.g.~~	~~50~~	~~3~~	~~!~~
~~97~~	~~BEDRIJFS- EN WERKNEMERS~~ ORGANISATIES			
97.5	Research- e.d. wetenschappelijke instellingen met laboratorium	50	3	!
98	OVERIGE DIENSTVERLENENDE BEDRIJVEN			
98.11.1	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven e.d.	50	3	
~~98.11.4~~	~~Gemeentewerven, chemisch afval depots~~	~~50~~	~~3~~	
98.13	Afvalverwerkingsbedr.: - pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	30	2	
	~~- verwerking fotochemisch en galvano afval~~	~~50~~	~~3~~	
98.21	Schoonmaakbedrijven voor gebouwen	30	2	
98.22	Schoorsteenveegbedrijven	10	1	
~~98.23~~	~~Autowasserijen~~	~~50~~	~~3~~	
98.24	Glazenwasserijen	10	1	
98.29	Schoonmaakbedr. n.e.g.	10	1	
98.32	Chemische wasserijen en ververijen	30	2	
98.33	Wasverzendinrichtingen	30	2	
98.34	Stoppage- en oppersinr.	10	1	
~~98.36~~	~~Tapijtreinigingsbedrijven~~	~~50~~	~~3~~	
98.5	Foto-ateliers (incl. ontwikkelen)	10	1	

Selectie: alleen bedrijfstypen
grootste afstand maximaal 50

DHV+ Milieu-informatisering Woerden

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25
www.fryslan.nl
e-mail: provincie@fryslan.nl

provinsje fryslân

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Skarsterlân
Postbus 101
8500 AC JOURE

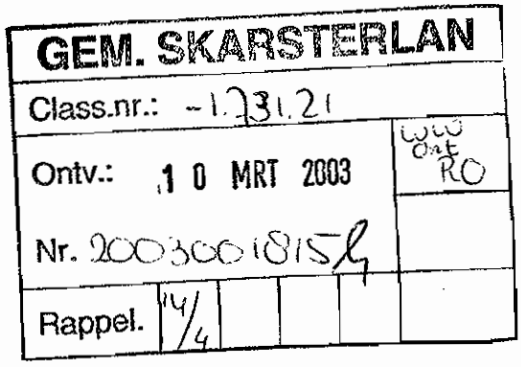

Leeuwarden, 4 maart 2003
Verzenddatum: 7 maart 2003

Ons kenmerk : 515169
Primair nummer : 402788
Team : Ruimtelijke Plannen
Telefoon : 058-2925360/D.Jansen/MF
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : -

Onderwerp:
Bestemmingsplan "Buitengebied",
gemeente Skarsterlân.

Geacht College,

ALGEMENE INLEIDING.
Op 17 oktober 2001 hebben wij het bestemmingsplan Buitengebied Skarsterlân gedeeltelijk goedgekeurd.
Naar aanleiding van ingesteld beroep heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS), in een uitspraak van 2 oktober 2002, ons goedkeuringsbesluit van 17 oktober 2001 vernietigd op formele gronden.
De ABRS heeft daarbij uitgesproken, dat wij (opnieuw) omtrent de goedkeuring van het bestemmingsplan en de daartegen ingebrachte bedenkingen moeten beslissen.

Bij onze nieuwe goedkeuringsbeslissing hebben wij rekening gehouden met nieuwe feiten en omstandigheden.

In verband met de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS), (van 2 oktober 2002), hebben wij op 29 november 2002 opnieuw een hoorzitting gehouden. Voorzover daartoe aanleiding bestaat, wordt het aldaar te berde gebrachte in de overwegingen meegenomen.
Het vastgestelde bestemmingsplan is (opnieuw) behandeld, in de vergadering van de Commissie Gemeentelijke Plannen (CGP) van 19 december 2002, waarbij tevens het in de hoorzitting naar voren gebrachte in de overwegingen is betrokken. Ons (vervangende) goedkeuringsbesluit, zoals hierna verwoord, is in overeenstemming met het advies van de CGP van 16 januari 2003.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

Nu het advies een gedeeltelijke onthouding van goedkeuring betrof, en wij voornemens waren overeenkomstig dat advies te besluiten, hebben wij dit telefonisch en schriftelijk aan u doorgegeven. U heeft van de gelegenheid tot bestuurlijk overleg gebruik gemaakt. Dit overleg is gevoerd op 12 februari 2003. De inhoud daarvan hebben wij bij onze overwegingen betrokken. Indien daartoe aanleiding bestaat, komen wij er expliciet op terug.

OMSCHRIJVING.

Het bestemmingsplan betreft de integrale herziening en actualisering van de 6 verouderde bestemmingsplannen voor het buitengebied van de gemeente Skarsterlân. Het plangebied omvat het hele grondgebied van de gemeente Skarsterlân, met uitzondering van de bebouwingsconcentraties. Deze integrale aanpassing vormt een onderdeel van het project Actualisering Bestemmingsplannen Buitengebied. In 1995 verscheen de Startnotitie bestemmingsplan buitengebied, die was bedoeld als discussienota over de hoofdlijnen van het beleid; op 16-6-1995 heeft de Commissie van Overleg hierover een advies gegeven, welke wij bij de beoordeling hebben betrokken.

Het plan is globaler en flexibeler dan de oude bestemmingsplannen; dit komt vooral tot uitdrukking op de plankaart, waarop 4 overkoepelende gebiedsbestemmingen zijn aangegeven. De exacte begrenzing van het grondgebruik en de mogelijkheden om te bouwen zijn meer globaal aangegeven. Dit blijkt bijv. uit het systeem van indicatieve agrarische bouwpercelen. Ook de planvoorschriften bieden voor de gemeente meer mogelijkheden tot maatwerk.

Het ontwerp-plan is behandeld in de vergadering van de Commissie van Overleg (CvO) van 6 april 2000. De CvO had verschillende opmerkingen. Wij zullen daar onder "Beoordeling Inhoudelijk" nader op terugkomen.

Het plan is gewijzigd vastgesteld.
De wijzigingen betreffen:
1.
Een 14-tal aanpassingen van plankaart en/of voorschriften, naar aanleiding van het deels gegrond verklaren van een aantal zienswijzen.
2.
Een 5-tal aanpassingen van plankaart en/of voorschriften, naar aanleiding van het geheel gegrond verklaren van een aantal zienswijzen.
3.
Een aantal ambtshalve wijzigingen/aanpassingen, betreffende:
a- de oppervlakte van de agrarische bouwpercelen en het aanpassen van de bijbehorende bebouwingsvoorschriften en de desbetreffende bestemmingsvoorschriften.
b- wijziging van de toe te stane oppervlakte gebouwen bij vrijstelling voor een intensieve neventak (0,75 VAK c.a.) bij agrarische bedrijven.
c- aanvullen toelichting en enkele voorschriften m.b.t. intensieve veehouderijen.
d- veranderen bouwhoogte windmolens en aanscherpen wijzigingscriteria i.v.m. Windstreek 2000.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

e- aanpassen plankaart en voorschriften t.a.v. locatie op-/afrit Joure West (Memphis Diner).
Verder een groot aantal wijzigingen van de plankaart met in enkele gevallen een wijziging van de voorschriften.
Tenslotte enkele wijzigingen van voorschriften en het wijzigen van enkele bestemmingen.

BEOORDELING

Procedureel.

Het bestemmingsplan "Buitengebied Skarsterlân", dat na de gewijzigde vaststelling op 28 februari 2001 met ingang van 23 maart 2001 gedurende vier weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen, is op 23 maart 2001 ter beoordeling ontvangen.
Het is derhalve overeenkomstig de artikelen 26 en 28 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) tijdig ter visie gelegd, en binnen de daarvoor gestelde termijn aan onze goedkeuring onderworpen.

Tegen het plan zijn bij ons 30 brieven met bedenkingen binnengekomen, zodat wij, overeenkomstig artikel 28 WRO, omtrent de goedkeuring dienen te beslissen binnen 6 maanden na afloop van de terinzageleggingstermijn, d.w.z. uiterlijk 19 oktober 2001, en eveneens voor deze datum een beslissing aan uw raad moeten zenden.

In de nieuw ontstane situatie gaan wij er van uit, dat wij na de uitspraak van de Raad van State van 2 oktober 2002 een termijn van 6 maanden hebben om een beslissing te nemen. D.w.z. dat wij uiterlijk 2 april 2003 een beslissing moeten hebben genomen en aan de gemeenteraad moeten hebben gezonden.

Inhoudelijk.

Verschillende opmerkingen van de Commissie van Overleg (CvO) zijn volgens ons en de Commissie Gemeentelijke Plannen naar behoren verwerkt. Voorzover daar naar onze mening geen sprake van is willen wij over die aspecten het volgende opmerken.

Bescherming ecologische hoofdstructuur.

-Begrenzing bestaande natuur- en bosgebieden.

De CvO achtte de plankaart onvolledig voorzover betreffende de begrenzing dan wel differentiatie van enkele huidige eigendommen van natuurterreinbeheerders (SBB), bestaande bosjes en natuurgebieden (incl. bestaande reservaatsgebieden), en de aanduiding van de relevante natuurtypen binnen de bestemming Natuurgebied.
Voor het overgrote deel zijn de begrenzingen en de aanduiding van de relevante natuurtypen aangepast. Deels is dat gebeurd door de betreffende gebiedjes te koppelen aan een wijzigingsbevoegdheid (artikel 25 lid 13), op de plankaart aangeduid met Wijzigingsgrens bos/natuur. Voorzover dat niet het geval is, merken wij daarover het volgende op.

Ten aanzien van 2 langwerpige gebiedjes (lopend in oost-west-richting), aan weerszijden van de Noed/Finkeburen, op plankaart 7 ten westen van St. Nicolaasga, merken wij op, dat deze inmiddels bestaand bosgebied zijn. Daarom achten wij het uit planologisch oogpunt onvoldoende beschermend, dat deze gebiedjes een bestemming Agrarisch gebied, dan wel Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde hebben gekregen.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

De bestemming Natuurgebied, bos ligt hier in de rede.
U merkt in uw reactie (d.d. 24 september 2001) op de voorgenomen onthouding van goedkeuring op, dat u zich hebt laten leiden door de Planuitwerking deelplan nummer 2 ruilverkaveling Doniawerstal, door ons vastgesteld op 10 augustus 2000. Daarin is het bewuste bosgedeelte aangeduid als "aan te leggen bos". Op de plankaart heeft u hiervoor de aanduiding "wijzigingsgrens bos/natuur" opgenomen. Aldus bent u van mening dat de planologische bescherming voldoende zal zijn verzekerd.
Nu het hier gaat om bestaand bosgebied en nu aanwezige natuurlijke waarden bepalend dienen te zijn voor de te geven bestemming, achten wij de bestemming Natuurgebied hier voor de hand liggend.
Wij onthouden daarom goedkeuring aan deze 2 langwerpige gebiedjes (lopend in oost-west-richting), aan weerszijden van de Noed/Finkeburen, ten westen van St. Nicolaasga (Zie kaartje 1).

-Beheersgebieden.
In het plangebied liggen verschillende gebieden die op de Streekplankaart zijn aangeduid met "Landbouwgebieden met natuurlijke waarden" en als zodanig onderdeel vormen van de EHS (de bruine gebieden op Streekplankaart nr. 1). Ook in het landinrichtingsplan voor de ruilverkaveling Doniawerstal zijn deze beheersgebieden aangegeven.
Het streekplan stelt (pag. 28) dat het gaat om bestaande beheersgebieden, die in of nabij bestaande natuur- en bosgebieden gelegen zijn. De inzet is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige natuurlijke waarden van deze in agrarisch gebruik zijnde gebieden. Het betreft hoofdzakelijk waardevolle weidevogelgebieden waarvoor het behoud van het grasland van belang is.
In het voorontwerpbestemmingsplan was wel een bescherming van het grasland opgenomen, via een aanduiding.
De CvO had daarom verzocht in het voorschrift van de bestemming "Agrarisch gebied" de natuurlijke waarden van de op de plankaart aangegeven graslandgebieden tot uitdrukking te laten komen (nevengeschikt aan de agrarische functie). Denkbaar was ook dat aan deze gebieden een aparte agrarische bestemming met natuurlijke waarden wordt toegevoegd.
Daaraan gekoppeld moet worden afgewogen welke beschermende bepalingen (aanlegvergunning) voor deze gebieden nodig zijn, naast het voorgeschreven gebruik als grasland; een vrijstellings- of wijzigingsmogelijkheid voor mestopslag is hier bijvoorbeeld uit te sluiten.

U heeft in verband hiermee (ook in uw reactie van 24 september 2001) aangegeven dat de betreffende gronden veelal nog in eigendom en gebruik bij boeren zijn. Zij kunnen met het Rijk een beheersovereenkomst sluiten (privaatrechtelijk) maar zij zijn daartoe niet verplicht.
Uw raad heeft bij vaststelling besloten, het voorgeschreven gebruik als grasland te schrappen. Nu andere overheden de teelt van maïs niet verbieden, wilde uw raad in het plan buitengebied van Skarsterlân ook geen verbod opnemen.
In uw reactie van 24 september wijst u op het Beheersplan voor het beheers- en reservaatsgebied Zuidwest Friesland, dat geen verplichtingen stelt.
Wij benadrukken, dat dit beheersplan een andere insteek heeft dan een bestemmingsplan. In tegenstelling tot een bestemmingsplan bevat een beheersplan geen planologische beperkingen.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provincie fryslân

Bij het beheersplan draait het m.n. om het grondverwervingsinstrumentarium en subsidiemogelijkheden ten behoeve van natuurontwikkeling en natuurbescherming.
Wij achten het niet correct dat uw raad bij de gewijzigde vaststelling voor deze gebieden heeft geredeneerd vanuit het (vrijwillige) karakter van de beheersovereenkomsten. Het al dan niet afsluiten van beheersovereenkomsten voor bepaalde gebieden dient volgens ons niet bepalend te zijn voor de bestemmingstoedeling.
Het bestemmingsplan dient de juiste planologische bescherming te bieden. Wij achten de planologische bescherming van de natuurlijke waarden van deze gebieden in het bestemmingsplan onvoldoende. De gebieden hebben geen specifieke bescherming (meer) gekregen waarbij de betreffende natuurlijke waarden kunnen worden afgewogen ten opzichte van andere belangen. De gronden zijn bestemd als Agrarisch Gebied zonder nadere aanduiding. Deze bestemming is weliswaar tevens gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurlijke waarden, maar daarbij ontbreekt voor de onderhavige gronden een specifiek afwegingsinstrumentarium, op grond waarvan de geschetste natuurlijke waarden kunnen worden beschermd en op z'n minst als nevengeschikt ten opzichte van de agrarische functie kunnen worden afgewogen. Voorts ontbreekt een instrumentarium om een en ander af te dwingen. Zo ontbreekt een aanlegvergunningvereiste voor bijvoorbeeld het scheuren/omzetten van grasland en het dempen en graven van sloten.
(Aldus zou er geen absoluut verbod zijn op het wijzigen van grasland, bijvoorbeeld ten behoeve van de teelt van maïs, maar wordt er een nader afwegingsmoment opgenomen.)
Daarnaast is het mogelijk dat op deze gronden vrijstelling wordt verleend voor mestopslag tot 2500 M^3, exploratieboringen en voor houtteelt. Tevens is middels planwijziging de vestiging van een grondgebonden agrarisch bedrijf, mestopslag tot 3000 M^3 en voor exploratie en/of exploitatie van diepe delfstoffen mogelijk. Ook in de beschrijving in hoofdlijnen van artikel 4, lid 2 onder b, Ruimtelijk beeld, wordt niet verwezen naar de natuurlijke waarden als onderdeel van het ruimtelijk beeld. Dit impliceert dat deze waarden niet worden betrokken bij de beoordeling van een verzoek om een aanlegvergunning, de toepassing van vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheden en het stellen van nadere eisen.

Vanuit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening dienen de aanwezige (natuurlijke) waarden bepalend te zijn (pag. 98 t/m 101 van de Handleiding Gemeentelijke Plannen 2000). Uw raad heeft bij de gewijzigde vaststelling, bij het schrappen van de aanduiding grasland, de aanwezige natuurlijke waarden van deze gronden niet betrokken en afgewogen. Wij vinden dat in het licht van de geschetste status en waarden van deze gebieden niet zorgvuldig.
Wij onthouden daarom goedkeuring aan de bestemming Agrarisch gebied op de plankaarten 3, 4, 5, 7 en 11, voorzover deze betrekking heeft op de betreffende gebieden die in het streekplan zijn aangegeven als "landbouwgebieden met natuurlijke waarden" (zie de kaartjes 2 t/m 9). Daaronder is ook het gebied aan weerszijden van de Zevenvoetssloot, ten zuiden van Akmarijp, begrepen.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

Kleinschalig kamperen.
De mogelijkheid om bij alle woningen en de bestemming "Maatschappelijke doeleinden" kleinschalig kamperen toe te staan achtte de CvO te ruim. Geadviseerd werd selectiever te zijn door de mogelijkheden te koppelen aan gebieden met reeds een duidelijk recreatief karakter en/of door het aan een maximum te binden.
In verband daarmee merken wij op, dat op blz. 112 van de Handleiding Gemeentelijke Plannen is aangegeven dat volgens de WOR, (de Wet op de Openluchtrecreatie) de mogelijkheden voor kleinschalig kamperen zijn verruimd, en niet meer zijn gekoppeld aan het agrarisch bedrijf. Op blz. 114 worden daarbij echter ten aanzien van de aspecten van natuur en landschap wel enkele kanttekeningen geplaatst.
Cumulatie van het vrijstellingskamperen bij agrarische bedrijven, woningen of zelfs in "het vrije veld" kan leiden tot een niet beoogde verdichting en drukverhoging in het buitengebied. Daarom willen wij selectief zijn met het toestaan van het vrijstellingskamperen buiten de kernen. De inpasbaarheid in het landschap zal daarbij een belangrijk criterium zijn voor een zonering van de mogelijkheden.
Voorts is uitgangspunt dat het vrijstellingskamperen in de stabiele gebieden in principe wordt uitgesloten. In de nabijheid ervan is enige ruimte denkbaar, maar uit planologisch oogpunt is het dan wel wenselijk de omvang en plaatsingsmogelijkheden te beperken, bijv. tot het erf van (voormalige) agrarische bedrijven. In ieder geval is het beleid er op gericht om rekening te houden met de kwetsbaarheid van stabiele gebieden.
Daarom dringen wij er op aan om eventuele mogelijkheden voor vrijstellingskamperen te koppelen aan gebieden met reeds een duidelijk recreatief karakter (zonering gekoppeld aan watersport en/of landrecreatie, in relatie tot de betreffende ontwikkelingszones in het streekplan) en/of deze mogelijkheden aan een maximum te binden.

In de provinciale beleidsnota Recreatie & Toerisme, (blz. 37), door PS vastgesteld op 6 februari 2002, wordt bovendien opgemerkt dat bij het kleinschalig kamperen meer aandacht dient te komen voor de landschappelijke inpassing. "Door hun aard en aantal kunnen de kleinschalige campings afbreuk doen aan de belevingswaarde van het buitengebied. Het verdient aanbeveling dat gemeenten op dit punt voorschriften van toepassing verklaren in het belang van landschapsbescherming en in het belang van natuur en milieu."

U merkt in uw reactie, de al eerder gememoreerde brief van 24 september 2001, op dat "op basis van de uitvoeringsregeling (kunnen) wel degelijk randvoorwaarden, landschappelijke inpassingseisen en ruimtelijke beperkingen worden gesteld om ongebreidelde ontwikkelingen tegen kunnen te gaan." Op zich is dat correct, maar omdat het hier slechts gaat om een uitvoeringsregeling, waarbij er voor burgers geen mogelijkheden zijn om bezwaren te maken tegen bijvoorbeeld het achterwege blijven van het stellen van beperkingen, zijn wij van mening dat het noodzakelijk is dat (ook) in het bestemmingsplan adequate voorschriften worden opgenomen.

Nu het plan het in artikel 22 mogelijk maakt dat in het hele buitengebied, niet alleen bij de agrarische bouwpercelen, maar tevens bij de bestemmingen "wonen" en "maatschappelijke doeleinden" het vrijstellingskamperen mogelijk is, betekent dit onder meer dat bij elke woning kleinschalig kamperen mogelijk zou worden.

U verwijst in uw reactie van 24 september jl. naar de toepassing van de Wet op de Openluchtrecreatie (WOR), maar eventuele planologische sturing, alsmede het eventueel aanbrengen van planologische beperkingen, zullen moeten plaatsvinden in het bestemmingsplan. Nu terzake geen planologische afweging heeft plaatsgevonden en eventuele planologische beperkingen worden doorgeschoven naar de toepassing van de WOR, achten wij het hieromtrent gestelde in het bestemmingsplan onvoldoende zorgvuldig. In het bestemmingsplan zal een vertaling van het geschetste beleid moeten plaatsvinden.
Aldus achten wij de in het bestemmingsplan opgenomen regeling te ruimhartig. Bovendien is er geen planologische weging van de effecten en evenmin een oordeel over de aanvaardbaarheid. De ontwikkelingen kunnen aldus ongebreideld plaatsvinden. Wij achten dat onaanvaardbaar.
Tenslotte merkt u in uw brief nog op, dat de gemeente Wûnseradiel een vergelijkbare bestemmingsregeling zou kennen, die wel goedgekeurd is. Wij hebben de voorschriften van het bestemmingsplan Bûtengebiet-Súd vergeleken met die van het onderhavige plan. Daaruit bleek, dat in het plan van Wûnseradiel geen sprake is van het zonder meer mogelijk maken van kleinschalig kamperen bij de bestemmingen "wonen" en "maatschappelijke doeleinden". Aldus kan in onze ogen niet van een vergelijkbare bestemmingsregeling worden gesproken.

Vandaar dat wij goedkeuring onthouden aan artikel 22, 2e alinea, het eerste aandachtsstreepje, luidend: de bestemming "wonen", alsmede aan het tweede aandachtsstreepje, luidend: de bestemming "maatschappelijke doeleinden".

Vrijkomende agrarische opstallen.
In de Handleiding Gemeentelijke Plannen (118/9) wordt ten aanzien van vrijkomende agrarische opstallen gesteld, dat denkbare functies hier zijn: een woonfunctie, een dienstverlenende dan wel ambachtelijke functie, of een logistiek aan het buitengebied gebonden functie, zoals een agrarisch loonbedrijf. Daarbij is een opeenvolging van functies, zoals van wonen naar bedrijfsactiviteiten ongewenst. De eerste functie zou bepalend moeten zijn. Voorts is met name de milieuhygiënische inpasbaarheid van belang.
Het plan maakt het in artikel 25, lid a onder 8, sub e, mogelijk om -via een wijzigingsbevoegdheid- categorie 3-bedrijven te vestigen in vrijkomende agrarische opstallen. Ondanks het feit dat daarbij een beperking is aangebracht van categorie 3-bedrijven met een aan te houden afstand van minimaal 50 meter tot woningen, is het blijkens de Staat van Bedrijven mogelijk om bijvoorbeeld textielwarenfabrieken, matrassenfabrieken e.d. te realiseren.
Naar onze mening gaat het daarbij om industriële activiteiten, die niet passen binnen de hiervoor genoemde wel toelaatbare functies.
U stelt in uw reactie van 24 september 2001, alsmede tijdens het bestuurlijk overleg van 12 februari 2003, dat in deze categorie 3-bedrijven bijvoorbeeld ook KI-stations zijn opgenomen, welke wel passen in het buitengebied. Dit moge zo zijn, maar het laat onverlet dat er tevens diverse, meer industriële, bedrijven mogelijk worden gemaakt, zoals hierboven reeds genoemd. Nu in het plan hieromtrent geen onderscheid wordt gemaakt zijn functies mogelijk die naar onze mening niet thuishoren in het buitengebied.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

Voorts stelt u, dat het gebruik van voormalige agrarische bedrijven voor bedrijfsdoeleinden in beginsel wordt toegestaan in lintbebouwingen en binnen 500 meter van een dorp. Bij elk concreet geval zal met alle relevante belangen, waaronder die van de omliggende functies, rekening worden gehouden. De categorieën 1, 2 en 3 (tot 50 meter) acht u daarom uit milieuoogpunt toelaatbaar.
Voorzover het daarbij gaat om categorie 1 en 2- bedrijven kunnen wij daarmee instemmen, maar gezien de aard van (een groot aantal) categorie 3-bedrijven blijven wij van mening dat daarvoor, overeenkomstig het gestelde op blz. 30 van het Streekplan, in de eerste plaats ruimte zal moeten worden gevonden in de kernen of op terreinen daarop aansluitend. Bij uitzondering zal het mogelijk zijn om inpassing in het buitengebied mogelijk te maken, maar het onderhavige plan spreekt in het algemeen van categorie 3-bedrijven, en gaat niet in op mogelijke uitzonderingsgevallen. Dit biedt in onze ogen te weinig rechtszekerheid.

Daarom onthouden wij goedkeuring aan alle in de Staat van Bedrijven genoemde categorie 3-bedrijven.
Wij keuren, naar aanleiding van het gestelde in de hoorzitting van 3 augustus 2001, en overeenkomstig het advies van de Commissie Gemeentelijke Plannen, artikel 25, lid a, onder 8 sub e goed, aangezien de regeling zoals deze resteert, voldoende mogelijkheden biedt om er voor te zorgen dat zich geen bedrijven zullen kunnen vestigen die daar naar hun aard niet thuishoren.

Bestaande niet-agrarische bedrijven:
Bij het toestaan van bestaande bedrijven in de doeleindenomschrijving van de bestemming Niet-agrarische bedrijven (artikel 10, lid 1) achtte de CvO het nodig om aan te geven om welke concrete bedrijven het gaat en in welke milieucategorie ze vallen.
De reden daarvoor was gelegen in de gemakkelijker handhaafbaarheid, omdat beter is vast te stellen welke activiteiten op een bepaalde locatie op een bepaald tijdstip werden uitgevoerd. Aangezien handhaving echter niet onmogelijk werd, en omdat tijdens de hoorzitting (3 augustus 2001) van uw zijde is aangegeven, dat u aanbiedt om alsnog een apart overzicht met bestaande bedrijven op te stellen, hebben wij besloten om artikel 10, lid 1, 2e aandachtsstreepje, luidend: "bestaande bedrijven" goed te keuren.
Wij gaan er van uit, dat u bedoeld overzicht daadwerkelijk opstelt en aan ons toestuurt.

Omvang niet-agrarische bedrijven.
In artikel 10 lid 2 (bebouwingsbepalingen) wordt aangegeven, dat de oppervlakte niet meer bedraagt dan de bestaande gebouwen vermeerderd met 10 %, met dien verstande dat de oppervlakte van bedrijfsgebouwen (exclusief bedrijfswoning met bijbehorende aan- en uitbouwen en bijgebouwen) op de gronden aangeduid met "grotere oppervlakte bebouwing" ten hoogste 200 m2 mag bedragen.
In lid 4 (vrijstelling van bebouwingsbepalingen) wordt daarnaast onder meer aangegeven, dat de vrijstelling slechts wordt verleend indien "de omvang en aard van de nieuwe functie en de bebouwing past binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied, met dien verstande dat detailhandel nooit is toegestaan".

provinsje fryslân

provinsje fryslân

In lid 4 is derhalve geen cijfermatige beperking gegeven aan de omvang van niet-agrarische bedrijven. Dit achten wij te onbegrensd. Nu het provinciaal beleid in deze, gesteund door relevante jurisprudentie (zie daarvoor verderop, bij de reactie op bedenking nr. 16), er op is gericht om bij niet-agrarische bedrijven een beperkte uitbreiding toe te staan in de orde van grootte van maximaal 10 %, is de vrijstellingsbepaling te ruimhartig, omdat er geen maximum uitbreidingsmogelijkheid is gegeven.
Wij onthouden goedkeuring aan artikel 10 lid 4.

Exploratie- en exploitatieboringen.
De CvO miste toetsingscriteria die aan de wijzigingsbevoegdheid in artikel 25, lid 10 gekoppeld zijn betreffende de afweging van de noodzaak van exploitatieboringen ten opzichte van landschappelijke, natuurlijke en milieuhygiënische belangen.
Nu het gaat om gebruiksvormen die afwijken van de bestemming en gelet op de gevoeligheid van de bestemmingen, adviseerde de CvO om exploratieboringen binnen de bestemming "Agrarisch gebied" te koppelen aan een vrijstellingsbevoegdheid en binnen de bestemming "Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" aan een wijzigingsbevoegdheid.

In het plan zijn de betreffende bestemmingen adequaat gekoppeld aan een wijzigingsbevoegdheid. Dat is echter tevens gebeurd ten aanzien van de bestemming "Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde".

In eerste instantie, (in ons vernietigde besluit van 17 oktober 2001) hebben wij goedkeuring onthouden aan de wijzigingsbevoegdheid.
Wij wilden niet op voorhand de betreffende exploratieboringen binnen genoemde bestemming uitsluiten, maar achtten gezien de ingrijpendheid de wijzigingsprocedure ex artikel 11 WRO te licht.
Naar aanleiding van het door u gestelde tijdens de hoorzitting van 29 november 2002 hebben wij ons nogmaals nader beraden over onze aanvankelijke onthouding van goedkeuring aan de wijzigingsbevoegdheid betreffende exploratie en/of exploitatie van diepe delfstoffen in gebieden met de bestemming "Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden".
Uit een KB van 18 november 1988 (Ouderkerk), een uitspraak die is te vinden in Bouwrecht 1989, blz. 273, blijkt dat proefboringen geen permanent karakter hebben en daarom niet in een bestemmingsplan moeten worden geregeld, maar via een vrijstelling ex artikel 17 WRO.
Aldus blijkt bij nader inzien, dat in de wijzigingsbevoegdheid in artikel 25, lid a onder punt 10, ten onrechte exploratie(boringen) zijn opgenomen. Wij dienen daarom bij dit artikeldeel goedkeuring te onthouden aan het tekstgedeelte: "de exploratie en/of".

Ten aanzien van de exploitatie(boringen) overwegen wij het volgende.
U wijst er tijdens genoemde hoorzitting op, dat de wijzigingsprocedure ex artikel 11 WRO in essentie vergelijkbaar is met een procedure ex artikel 19,1 WRO, dan wel een (postzegel)bestemmingsplanprocedure. Blijkens artikel 6, "Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde", lid 2, is aangegeven dat bij toepassing van de

provinsje fryslân

wijzigingsbevoegdheid een zorgvuldige toepassing in het ruimtelijk beeld gewaarborgd dient te blijven en geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van: (1) de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden; (2) de natuurlijke waarden; (3) een goede windtoetreding naar molens; (4) de milieuhygiënische situatie en (5) de verkeersveiligheid.

Wij achten gezien het voorgaande de genoemde procedures niet wezenlijk verschillend van de artikel 11-wijzigingsprocedure en willen bij nader inzien uw verantwoordelijkheid in deze respecteren. De relevante aspecten kunnen ook in die procedure voldoende aan bod komen, temeer daar in geval van een winningshoeveelheid van meer dan 500.000 M^3 gas per etmaal bovendien een m.e.r.-procedure zal moeten worden doorlopen, welke voldoende waarborgen biedt voor een zorgvuldige afweging van alle relevante belangen.
Concluderend zijn wij van mening dat, in vergelijking tot het vernietigde besluit van 17 oktober 2001, de onthouding van goedkeuring aan het voorschrift artikel 25, lid a onder punt 10, betreffende het tekstgedeelte "de bestemming Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde", ongedaan moet worden gemaakt.
Op grond van de hierboven genoemde jurisprudentie, moet in genoemd artikeldeel goedkeuring worden onthouden aan het tekstgedeelte: "de exploratie en/of". Dit betekent dat voor exploratieboringen ter plaatse in elk geval een artikel 17 WRO- of een artikel 19 lid 1 WRO-procedure nodig is.

In verband hiermee resteren in de bestemmingen "Agrarisch gebied" (artikel 4) en "Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" (artikel 5), enkele overbodig geworden passages.
Wij onthouden goedkeuring aan de betreffende passages. Het gaat daarbij voor wat betreft artikel 4 om lid 2, op blz. 19, de passage betreffende exploratieboringen, alsmede om lid 7 onder b, het 3e aandachtsstreepje. Voor wat betreft artikel 5 gaat het om lid 2, op blz. 33, de 4e alinea, betreffende exploratieboringen.

<u>Rangorde natuurlijke en landschappelijke waarden.</u>
Het gaat er hierbij om, te bepalen of deze waarden nevengeschikt of ondergeschikt zijn aan de agrarische functie. Dit is van belang voor o.a. de afweging en bescherming op grond van het aanlegvergunningstelsel.
Artikel 4 ("Agrarisch gebied") verschaft geen nadere duidelijkheid over de rangorde.
"De bestemming is tevens gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurlijke waarden, zoals in de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven onder ruimtelijk beeld."
In artikel 5 ("Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde") is, in vergelijking met het voorontwerpplan. de volgende passage met het onderstreepte gedeelte aangevuld:
"De bestemming is tevens gericht op het behoud en versterking van de natuurlijke waarden, niet als zelfstandige functie, maar <u>ondergeschikt aan de agrarische functie en</u> gebaseerd op de aanwezigheid van landschapselementen in de vorm van kleine boselementen en singels".
In artikel 6 is, in vergelijking met het voorontwerpplan, de tekst in de doeleindenomschrijving ten aanzien van dit punt niet gewijzigd.

provinsje fryslân

De formulering aldaar luidt: "De bestemming is tevens gericht op het behoud en versterking van de natuurlijke waarden, niet als zelfstandige functie, maar gebaseerd op de aanwezigheid van landschapselementen in de vorm van rietkragen en oeverstroken en met het oog op de vogelstand.

Gezien deze formuleringen doet zich in artikel 5, ten opzichte van de formulering in artikel 4, enige inconsistentie voor, nu in artikel 5 de natuurlijke waarden expliciet ondergeschikt zijn genoemd, terwijl dat in artikel 4 niet gebeurt.
Wij merken daarbij het volgende op. Het toevoegen van het tekstgedeelte "ondergeschikt aan de agrarische functie" leidt ertoe dat de beoogde afwegingsmogelijkheden die in de rest van het artikel worden geboden niet tot een evenwichtige afweging kunnen leiden. Het al bij voorbaat ondergeschikt verklaren aan de agrarische functie zal het eindoordeel al vooraf bepalen. Terwijl het juist de bedoeling moet zijn om de aanwezige landschapselementen te erkennen.
Daarom onthouden wij goedkeuring aan artikel 5, lid 1 en wel van de 2e alinea op blz. 29, beginnend met "De bestemming is ….." en eindigend met "….boselementen en singels", de passage "ondergeschikt aan de agrarische functie en".

Windturbines (Locatie nabij Boarnsterhim).
In artikel 25, lid a onder 12, is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen ten behoeve van een cluster van maximaal 10 turbines, met een hoogte van maximaal 45 meter. Over de locatie langs de spoorlijn is op 23 maart 2000 overleg gevoerd met de gemeente Boarnsterhim.
Op blz. 11 van Windstreek 2000 is aangegeven, dat voor opschalingsclusters een maximum aantal van 2 á 10 geldt. Voorts hebben wij hierin alle Friese gemeenten verzocht om voor clusters één locatie aan te wijzen, bij voorkeur op of aansluitend bij een bedrijventerrein. Uitgangspunt daarbij is wel dat plaatsing van windturbines op bedrijventerreinen niet ten koste mag gaan van ruimte voor bedrijfsvestigingen.
Indien deze voorkeur niet is te realiseren, gaat de voorkeur uit naar grootschalige structuurbepalende elementen, zoals de spoorlijn Leeuwarden-Zwolle.
Bij het beoordelen van bestemmingsplannen dienen wij na te gaan of de mogelijkheden daartoe serieus zijn onderzocht. De gemotiveerde uitkomsten daarvan moeten bij de beoordeling worden betrokken, aldus Windstreek 2000.

Wij merken op, dat in het bestemmingsplan nergens is gebleken van enig onderzoek naar alternatieve locaties. Er is simpelweg vastgehouden aan de gekozen locatie, die voorts volgens de gemeente "in principe wel een potentiële locatie" wordt genoemd.
Bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid moeten de randvoorwaarden van Windstreek 2000 bij de beoordeling worden betrokken (landschappelijke, natuurlijke en milieu-hygiënische aspecten), doch gezien de tekst van de betreffende wijzigingsbevoegdheid in artikel 25 lid 12 is allerminst zeker dat de betreffende randvoorwaarden uit Windstreek 2000 inderdaad bij de beoordeling worden betrokken. Lid 12 vereist dit in ieder geval niet. Hierin staat slechts een 4-tal min of meer technische voorwaarden waar aan moet worden voldaan.
In het "oude" Windstreek 1997 is deze locatie wel als voorkeurslocatie opgenomen, maar blijkens de bij Windstreek behorende Antwoordnota (op blz. 66) is aangegeven, dat deze locatie niet als één van de "lopende initiatieven" is beschouwd.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

Voorts wijzen wij nog op het volgende.
Windstreek 2000 (blz. 12) beschouwt de betreffende spoorlijn als een grootschalig structuurbepalend element. In verband daarmee is (op blz. 13) aangegeven, dat de maximale masthoogte voor windturbines in opschalingsclusters, langs grootschalige structuurbepalende elementen, 60 meter bedraagt. Nu Windstreek 2000 het mogelijk maakt om, op bedrijventerreinen in stedelijke of regionale centra en langs grootschalige structuurbepalende elementen, opschalingsclusters te realiseren met een maximale hoogte van 60 meter, adviseren wij u om u daar nader op te bezinnen en in een (partiële) herziening van het plan eventueel 60 meter ook daadwerkelijk mogelijk te maken.

Daarvoor pleit tevens het gestelde op blz. 12 van Windstreek 2000. Daar is aangegeven, dat het voor realisering van een opschalingscluster noodzakelijk is, dat minimaal 50 % bestaat uit elders verdwijnende solitaire turbines. Om het nu voor de eigenaar van een solitaire turbine zo aantrekkelijk mogelijk te maken om te stoppen en deel te gaan nemen in een opschalingscluster, achten wij het van belang dat deze opschalingscluster optimaal gebruik maakt van de in Windstreek 2000 geboden mogelijkheden.

Gronddepot Engelenvaart.
In het voorontwerp-bestemmingsplan is, ten westen van de Engelenvaart, grenzend aan Heerenveen, ten zuiden van de Veenscheiding, een gebied aangeduid als gronddepot (in de bestemming Agrarisch gebied). De provincie heeft het gebiedje in eigendom. Het is reeds gedurende een aantal jaren niet in gebruik, maar wij hebben er destijds in een brief (1987), met een "herinneringsronde" in 1994, bij alle gemeenten op aangedrongen, dat deze depots een bestemming krijgen, die het mogelijk maakt om, indien nodig, zo spoedig mogelijk gebruik te kunnen maken van de opslagcapaciteit van de betreffende gronddepots.
Op de nu voorliggende plankaarten (zowel op nr. 6 als op nr. 9) is evenwel de aanduiding gronddepot niet langer opgenomen. Dit is gebeurd naar aanleiding van inspraak, ingegeven door de ligging nabij de bebouwde kom van Heerenveen.

Wij achten het echter nog steeds van belang dat het gebiedje, zoals voorheen in het voorontwerp, de aanduiding gronddepot behoudt.
Indien het gebiedje in het voor overleg aangeboden voorontwerp niet de aanduiding "gronddepot" zou hebben bevat, zou er dan ook zeker een opmerking over zijn gemaakt. Het betreft een relatief klein depot, waarvan de hoogte beperkt kan blijven, maar het kan van belang zijn, voor onvoorziene gevallen waarbij opslagcapaciteit nodig is, zo snel mogelijk gebruik te kunnen maken van deze capaciteit. U stelt weliswaar terecht, in uw brief van 24 september 2001, dat indien de provincie in de toekomst gebruik wil gaan maken van dit depot, de nodige vergunningen moeten worden aangevraagd, maar indien de aanduiding "gronddepot" op de plankaart blijft staan, zal er niet reeds op voorhand strijdigheid met het bestemmingsplan zijn, hetgeen het verlenen van vergunningen kan bespoedigen.

Wij onthouden daarom goedkeuring aan het gebiedje op de plankaarten 6 en 9 dat voorheen (in het voorontwerpstadium) als gronddepot was aangeduid.

provinsje fryslân

Het blijft aldus noodzakelijk, dat in ieder geval inzichtelijk moet zijn gemaakt welke alternatieve locaties bij bedrijventerreinen zijn bekeken en waarom deze zijn afgevallen. Dat is nu niet het geval.
U stelt in uw brief van 24 september 2001, (de reactie op de voorgenomen gedeeltelijke onthouding van goedkeuring), dat de randvoorwaarden waar aan moet worden voldaan in de wijzigingsbepalingen zijn opgenomen. Voorts geeft u aan, "dat alvorens de wijzigingsprocedure kan worden gestart er in dat kader dan uitvoerig nader gemotiveerd zal moeten worden welke alternatieve windmolenlocaties voor een dergelijke opschalingscluster in de zoektocht betrokken zijn geweest en dat tot 'de onderste steen' onderbouwd wordt waarom andere locaties niet of minder geschikt worden geacht, ..."
Wij achten deze (dan nog te hanteren) methodiek onaanvaardbaar. Aldus wordt de nu voorgenomen locatie immers bij voorbaat al als de geschikte locatie aangemerkt, en wordt er dus ook bij voorbaat al van uitgegaan, dat de andere nog te onderzoeken locaties zonder meer niet (voldoende) geschikt zullen kunnen zijn. Wij kunnen deze manier onmogelijk voldoende zorgvuldig achten.

Daar willen wij nog het volgende aan toevoegen.
In alle agrarische bestemmingen is in de Beschrijving in Hoofdlijnen, onder Wijzigingsbevoegdheid, een aantal criteria opgenomen ten behoeve van een zorgvuldige inpassing. Tevens wordt verwezen naar het onderdeel Ruimtelijk Beeld in de Beschrijving in Hoofdlijnen, waar eveneens criteria staan opgenomen voor het handhaven en versterken van dat ruimtelijke beeld. Nu bovendien "het Friese gedeelte van het spoor Leeuwarden-Zwolle" in Windstreek 2000 expliciet is aangewezen als grootschalig structuurbepalend element, ligt het in de lijn der verwachting, dat de locatie vanuit landschappelijk en natuurlijk oogpunt aanvaardbaar is. De verschillende milieuhygiënische belangen zullen in het kader van een "milieuvergunning" voldoende worden afgewogen.
Aldus worden verschillende belangen in voldoende mate beschermd, maar nu in de wijzigingsbevoegdheid geen criteria zijn opgenomen betreffende de afweging ten opzichte van landschappelijke, natuurlijke en milieuhygiënische belangen, staat onvoldoende vast dat rekening met die belangen zal worden gehouden.
Daarom onthouden wij goedkeuring aan artikel 25 lid a onder 12 vanwege strijd met het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Overigens wijzen wij er voor de volledigheid op, dat hiermee de betreffende locatie niet uitgesloten moet worden geacht, doch een nadere motivering behoeft, waarbij alternatieven aan bod komen en waarbij in de wijzigingsbevoegdheid tevens criteria worden opgenomen m.b.t. de genoemde landschappelijke, natuurlijke en milieuhygiënische aspecten.
Voorts wijzen wij er op, dat een opschalingscluster niet per sé behoeft te worden gesitueerd op of aansluitend bij een bestaand bedrijventerrein, maar ook mogelijk is bij nieuwe bedrijventerreinen. U zou dit kunnen meenemen in de zoektocht naar alternatieve locaties.
Tenslotte wijzen wij er op, dat volgens het Besluit milieu-effectrapportage, onderdeel D, punt 22.2, een m.e.r.-beoordelingsplicht bestaat indien wordt besloten tot de aanleg van een windmolencluster van 10 molens (of meer).

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

U heeft in uw brief van 24 september 2001 verder opgemerkt, dat de in het voorontwerpbestemmingsplan door u aangegeven oppervlakte van het gronddepot aanmerkelijk groter is dan de omvang zoals die ter plaatse daadwerkelijk aanwezig is geweest. Wij hebben dit intern gecontroleerd en de correcte omvang van het gebiedje waar goedkeuring aan wordt onthouden, aangehouden.

Voorts merkt u in uw brief van 24 september 2001 op, dat zowel in de Bestuursovereenkomst Heerenveen-Skarsterlân, als in de concept-structuurvisie A7 de betreffende locatie is aangewezen als een zoekgebied voor toekomstig woongebied. Wij zijn van mening dat, nu het hier gaat om "slechts" een zoekgebied, dit onvoldoende reden is om nu reeds tot de conclusie te komen dat een gronddepot op deze plek niet langer haalbaar is.

Memphis Diner.
Ten aanzien van de bestemming "Niet-agrarische bedrijven-horeca" (art. 10A) merken wij het volgende op.
Binnen deze bestemming is het mogelijk over te gaan tot realisering van een café, restaurant en zakenaccommodatie met de bijbehorende parkeer- en groenvoorzieningen. Het betreft een locatie ten noordwesten van Joure, bij de zgn. afslag Joure-West.
Recentelijk heeft u ten behoeve van de vestiging van een établissement alhier (Memphis Diner), een verklaring van geen bezwaar gevraagd. Wij hebben deze, in overeenstemming met het advies van de Werkgroep Gemeentelijke Plannen, geweigerd af te geven.
Zeer kort samengevat om de volgende redenen.
-Het gaat om een nieuwe functie in het buitengebied, binnen zgn. stabiel gebied, dat is gekarakteriseerd als "natuurwaarden buiten de provinciale EHS".
Aan vestiging in een dergelijk gebied worden zwaarwegende eisen gesteld.
-Er zijn niet op voorhand beperkingen gesteld aan het aantal buitenevenementen (zonder muziek). Er bestaat aldus geen inzicht in de verkeersaantrekkende werking, de bijbehorende geluidproductie, alsmede de al dan niet aanvaardbaarheid ervan.
-Op termijn is een uitbreiding van het stedelijke gebied tot aan de "afslag Joure-West" aannemelijk. Dat betekent echter niet dat voor stedelijke functies een sprong over genoemde afslag aanvaardbaar is te achten.
-Gezien de gevoeligheid van het betreffende gebied en gegeven de formule, de uitstraling en de bereikbaarheid, alsmede de parkeervoorzieningen en het evenemententerrein, ofwel gezien de aard en omvang, ligt het meer voor de hand dat de vestiging van Memphis Diner wordt ondergebracht in de uitbreiding van De Woudfennen, aan de zuidkant van de "afslag Joure-West". Op die wijze wordt bereikt, dat er een strakke begrenzing en scheiding plaatsvindt van stedelijk gebied ten zuiden van de "afslag Joure-West" enerzijds, en buitengebied/natuurgebied ten noorden daarvan. Dit ligt bovendien in de lijn van hetgeen GS met betrekking tot de Structuurvisie Joure hebben opgemerkt over de bebouwings-mogelijkheden in Broek-Zuid.
-Meewerken zou een afwijking van het Streekplan betekenen, waarvoor wij gezien het voorgaande onvoldoende aanleiding zien.

Tijdens het gevoerde bestuurlijk overleg van 12 februari 2003 zijn hierover geen nieuwe gezichtspunten aangevoerd.

Overigens loopt er nog een zgn. bezwaarschriftenprocedure, tegen de weigering om een verklaring van geen bezwaar ex artikel 19 WRO af te geven, in verband met deze zaak. Wij hebben op 9 oktober 2001 (bij brief d.d. 12 oktober 2001) besloten de ingediende bezwaren ongegrond te achten. Dáártegen loopt een beroepsprocedure bij de Rechtbank (sector Bestuursrecht). Deze zaak moet nog dienen. De zitting is 13 maart 2003.

Wij onthouden goedkeuring aan artikel 10A en aan de bestemming Niet agrarische bedrijven – horeca, zoals aangegeven op plankaart 5 (zie kaartje 11).

Artikel 7, Natuurgebied
In de doeleindenomschrijving van artikel 7, Natuurgebied, is onder meer aangegeven, dat in de bestemming, voorzover de gronden zijn aangeduid met "water" of "bos", recreatief gebruik is begrepen.

Wellicht zal daarmee zijn bedoeld het extensieve gebruik zoals bijvoorbeeld het wandelen of fietsen over de paden. Het plan sluit weliswaar niet expliciet uit dat ook intensievere vormen van recreatief gebruik mogelijk zijn, hetgeen juist voor de bestemming Natuurgebied ongewenst moet worden geacht, maar uit de plansystematiek kan dit wel worden gedestilleerd. In artikel 7 is in de doeleindenomschrijving aangegeven, dat (o.a.) fietspaden ondergeschikt zijn aan de "hoofdbestemmingen". Gelezen in samenhang met de beschrijving in hoofdlijnen en gezien het feit dat in artikel 18 lid 1 (Dagrecreatie) met betrekking tot o.a. fietspaden is aangegeven, dat bij de inrichting dient te worden uitgegaan van het bestaande relatief extensieve recreatieve gebruik, gaan wij er dan ook nadrukkelijk van uit, dat in artikel 7 recreatief gebruik moet worden gelezen als extensief recreatief gebruik.

Verzorgingsplaats.
Rijkswaterstaat heeft er in de Commissie van Overleg (CvO) op gewezen, dat langs de A7 tussen Heerenveen en Joure tegenover het benzinestation nabij Oudehaske een verzorgingsplaats is gepland. De verzorgingsplaats De Horne bestaat uit een restaurant en parkeervoorzieningen. Deze ontwikkeling kon volgens RWS alvast in dit plan worden meegenomen.
De overige leden van de CvO achtten het te prematuur om in dit plan hiermee reeds rekening te houden. Dit omdat deze verzorgingsplaats zou kunnen komen te liggen binnen het tracé dat wellicht nodig is voor de Zuiderzeespoorlijn en daarmee op deze ruimtelijke reservering een ongewenste inbreuk kan maken.

U heeft deze laatste redenering tot de uwe gemaakt, d.w.z. geen reservering voor deze verzorgingsplaats aangebracht.

Op zich geeft ons dit geen aanleiding tot nadere opmerkingen, maar op verzoek van Rijkswaterstaat willen wij u er wel nadrukkelijk op wijzen, dat sinds kort het zgn. vrijwaringsbeleid wordt gehanteerd.

provinsje fryslân

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provincie fryslân

In het Nationaal Verkeer- en Vervoerplan (NVVP) heeft het kabinet daarom besloten dat de aanleg van nieuwe tracés zoveel mogelijk achterweg blijft en dat er zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande tracés. Om toekomstige ontwikkelingen in goede banen te leiden, worden aan weerszijden van de hoofdinfrastructuur (weg, rail en vaarwegen) zones van ca. 50 meter worden benoemd, waarbinnen geen bebouwing is toegestaan. Deze zones zijn bedoeld voor de oplossing van huidige en toekomstige capaciteitsknelpunten en/of voor verbetering van ongewenste situaties m.b.t. de externe veiligheid, de verkeersveiligheid, geluidsbelasting en luchtverontreiniging. Dit beleid zal door het kabinet, in overleg met de andere overheden, overigens nog nader worden uitgewerkt. Wij willen er daarom bij u op aandringen om, indien er, ondanks het feit dat u hiervoor in dit plan nog geen reservering hebt aangebracht, toch wordt overgegaan tot realisering van de verzorgingsplaats, tijdig contact op te nemen met Rijkswaterstaat. U kunt hiervoor contact opnemen met mevrouw drs. M. Jansma, tel. 058-2344344.

BEDENKINGEN

Tegen het bestemmingsplan zijn bij ons 30 brieven met bedenkingen ingediend, te weten door:

1. De heer W. Leenstra, Noed 13 b, 8523 DK Idskenhuizen.
2. Agrarisch loonbedrijf M.K. de Jong, Rijksstraatweg 54, 8468 ME Haskerdijken.
3. Mr. J.G. Jorritsma, Blei 17, 1261 PG Blaricum, namens de familie Barends, Rijperweg 14 te Bloemendaal.
4. De maatschap W, C.C.M. en H.D. Landman, Wielwei 43, 8516 DE Doniaga, alsmede de gebroeders P. en C. Hoekstra, Wielwei 37, 8516 DE Doniaga.
5. It Fryske Gea, Van Harinxmaweg 17, 9246 TL Olterterp.
6. De buurtvereniging Feansterdyk e.o., mede namens Plaatselijk Belang Akkrum en de Vogelwacht van Akkrum, p/a de secretaris van de buurtvereniging, de heer J.R. Soeten, Feansterdyk 5, 8491 BT Akkrum.
7. Mr. J. Keulen, Tuitstraat 2, 7051 GB Varsseveld.
8. Milieuplatform Heerenveen en Omgeving, p/a de secretaris de heer C.S.P. van Dam, Zwette 17, 8446 ME Heerenveen.
9. Stichting tot behoud van het Tjeukemeer, p/a de voorzitter de heer P. Mandemaker, Schwartzenbergstraat 8, 8512 KX St. Nicolaasga.
10. NS Railinfrabeheer B.V., Beheer en Instandhouding, Noordoost (Milieu- en Juridisch Beheer), Postbus 503, 8000 AM Zwolle.
11. Mw. G. Barents-Vermeer, Stoeplaan 11, 2243 CW Wassenaar.
12. Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens maatschap de Jong, Finkeburen 1 te St. Nicolaasga.
13. Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens vennootschap De Hoek/Kapa, nr. 1 te Dijken.
14. Boonstra Rademakers Advocaten c.a., Postbus 222, 8901 BA Leeuwarden., namens de familie J.E. van Netten, Horsewei 1 te Boornzwaag.
15. Projectplan Nederland, Postbus 37, 8260 AA Kampen, namens Meijers Tuin-Huis, Centrum voor goede ideeën, Jousterweg 51-A, 8465 PB Oudehaske.
16. Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens het Wetterskip Boarn en Klif te Joure.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

17. Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens Hebo Scharsterbrug BV.
18. HoVaPlan, Adviesburo R.O. c.a., 2e Brandenburgerweg, 3721 CH Bilthoven, namens een 8-tal eigenaren van een recreatieperceel op de Wredehof te St. Johannesga.
19. GEP Nederland, Schotanuslaan 1E, 8444 CS Heerenveen.
20. Kranenburg & de Weerd, overheidsprocedures, advies en bemiddeling, Anna van Saksenstraat 60, 2641 EP Pijnacker, namens de heer G.A.M. van Leeuwen, Noordhoornseweg 6, 2635 GB Den Hoorn (Z-H).
21. Van Eysinga & Oostra, rentmeesters en juristen, Postbus 254, 8600 AG Sneek, namens een 5-tal reclamanten, te weten:

A. Jhr. Mr. T.A.J. van Eysinga.
B. Jhr. Ing. F.J.J. van Eysinga.
C. P.W. Janssens Stichting en J. Tessemaker.
D. E. Bokma.
E. Familie Hooisma.

22. De Waard Makelaars BV, Postbus 181, 8800 AD Franeker, namens de heer J.T. Postma, de Noed 16, 8521 NT Sint Nicolaasga.
23. De Waard Makelaars BV, Postbus 181, 8800 AD Franeker, namens de heer J.J. Postma, Troelstraweg 31 Teroele.
24. De heer R.J. Piso, Buorren 68, 8542 AC Terkaple.
25. NLTO Advies, Postbus 186, 9200 AD Drachten, namens de maatschap S. en W. van der Molen, Vierhuisterweg 23, 8507 CG Rohel.
26. NLTO Advies, Postbus 186, 9200 AD Drachten, namens de heer D. de Vries, nr. 13, 8428 DT Dijken (Langweer).

A. Ontvankelijkheid

De termijn voor het indienen van bedenkingen begon op 23 maart 2001 en eindigde op 19 april 2001.

De meeste bedenkingen zijn binnen die termijn bij ons ingediend c.q. ter post bezorgd.
De brief met bedenkingen van reclamant nr. 1, de heer W. Leenstra uit Idskenhuizen, is per fax binnengekomen op 20 april 2001. Aangezien dit buiten de termijn is, laten wij deze bedenkingen verder buiten beschouwing.
De brief met bedenkingen van reclamant nr. 2, Agrarisch loonbedrijf M.K. de Jong uit Haskerdijken, is ingeboekt op 23 april 2001, maar blijkens het provinciale stempel op de envelop binnengekomen op 20 april. Dit kan betekenen, althans het is niet uitgesloten, dat de brief op 19 april (de laatste dag van de termijn), na sluitingstijd, bij het provinciehuis in de brievenbus is gedaan. Derhalve achten wij deze reclamant ontvankelijk in zijn bedenkingen.
De brief met bedenkingen van reclamant nr. 3. mr. J.G. Jorritsma uit Blaricum, bevat een onleesbaar poststempel. Wij constateren, dat de brief is ingeboekt op 23 april 2001. In tegenstelling tot de vorige reclamant, is deze brief niet op 19 april in de provinciale brievenbus gedaan. Dat betekent, dat de brief redelijkerwijs niet eerder dan 20 april is verzonden, ofwel buiten de termijn.
Wij laten de bedenkingen van reclamant nr. 3 dan ook buiten beschouwing.

De brief met bedenkingen van reclamant nr. 4, de maatschap W., C.C.M. en H.D. Landman uit Doniaga, alsmede de gebroeders P. en C. Hoekstra, eveneens uit Doniaga, bevat een poststempel met de datum 20 april 2001, ofwel buiten de termijn. Wij laten de bedenkingen van reclamant nr. 4 dan ook buiten beschouwing.
De brief met bedenkingen van reclamant nr. 11, mevrouw G. Barents-Vermeer uit Utrecht, is weliswaar tijdig bij ons binnengekomen, maar tegen het ontwerp-bestemmingsplan is de zienswijze van deze reclamant buiten de termijn binnengekomen. Het ontwerp-bestemmingsplan heeft met ingang van 26 mei 2000 gedurende vier weken ter inzage gelegen, d.w.z. tot en met 22 juni 2000. De betreffende brief met zienswijzen kwam bij u binnen na 7 juli 2000, de datum van de brief. Wij laten de bedenkingen van reclamant nr. 11 dan ook buiten beschouwing.
De brief met bedenkingen van reclamant nr. 15, Projectplan Zwolle Adviseurs uit Zwolle, is tijdig binnengekomen en (in ieder geval deels) gericht tegen enkele bij vaststelling van het plan aangebrachte wijzigingen. Aldus is deze reclamant ontvankelijk in diens bedenkingen te achten.
De brief met bedenkingen van reclamant nr. 19, GEP Nederland uit Heerenveen, is tijdig bij ons binnengekomen en (in ieder geval deels) gericht tegen enkele bij vaststelling van het plan aangebrachte wijzigingen. Aldus is deze reclamant ontvankelijk in diens bedenkingen te achten.
De overige reclamanten hebben tijdig bij u en bij ons gereageerd en zijn derhalve ontvankelijk in hun bedenkingen.

Resumerend: De bedenkingen van de reclamanten 1, 3, 4 en 11 zijn buiten beschouwing gelaten.
De reclamant nr. 19 is ontvankelijk voorzover diens bedenkingen betrekking hebben op de **gewijzigde planvaststelling** door uw raad. Voorzover nodig zal er bij de betreffende bedenkingen op worden ingegaan. De reclamant nr. 15 is, in strijd met het advies van de Commissie Gemeentelijke Plannen, alsnog grotendeels niet-ontvankelijk geacht in zijn bedenkingen. Wel is ambtshalve op de door hem gesignaleerde problematiek ingegaan. Voorts zijn diens bedenkingen, voorzover hij daarin ontvankelijk was, ongegrond. Wij verwijzen voor nadere overwegingen naar het gestelde bij bedenking nummer 19.

B. Inhoudelijk.
De bedenkingen worden deels per onderwerp/thema weergegeven, waarbij de bedenkingen van meerdere reclamanten in samenhang worden behandeld. Voor het overige betreft het specifieke bedenkingen die ieder afzonderlijk zullen worden behandeld. Bij elke bedenking wordt(en) de betreffende reclamant(en) opgesomd.
Elke bedenking wordt gevolgd door een reactie onzerzijds, waarbij tevens voorzover nodig uw reactie (zoals deze tegen de betreffende zienswijze luidde), wordt verwerkt.

provinsje fryslân

1. (Toekomstige) natuurgebieden.
(Nr. 5, It Fryske Gea; nr. 9. Stichting tot behoud Tjeukemeer).
Reclamanten zijn van mening, dat alle huidige natuurgebieden en alle toekomstige natuurgebieden, die via de relatienota, de ruilverkaveling Doniawerstal en het waterbeheersingsplan Skarlannen als zodanig zijn aangewezen, de bestemming natuurgebied in het bestemmingsplan Buitengebied dienen te krijgen.
Door gebieden uit deze plannen niet als natuurgebied te bestemmen kan dit leiden tot ongewenste en onnodige bezwarenprocedures tegen bestemmingsplanwijzigingen of vergunningen. Met het ruilverkavelingsplan heeft de gemeente Skarsterlân overigens formeel al ingestemd.
Dat bedoelde gronden nog niet in eigendom zijn van een natuurbeherende instantie is niet relevant.
Door reservaatgebieden een agrarische bestemming te geven, ontbreekt de basisbescherming om de eigenschappen van het reservaatgebied te bewaren.
Deze toekomstige natuurgebieden zijn een compensatie voor het verloren gaan van veel natuurwaarden die het gevolg zijn van het ruilverkavelingsproject en autonome ontwikkelingen, zoals diepontwatering op grote schaal, dempen van sloten en slootjes e.d.

Het betreft de volgende toekomstige natuurreservaten, waarvan sommige ook al deels zijn gerealiseerd:
-Teroelster Zypen: Dit nieuw aan te leggen natuurgebied is niet als zodanig bestemd en niet op de plankaart aangegeven. De "wijzigingsgrens" is ook niet juist. Er ontbreken percelen aan de zuidkant (aan de Legemeersterweg tegenover de ingang van de golfbaan).
-Doniaga: De bestaande bestemming natuurgebied is geschrapt en niet vervangen door een bestemming nieuw aan te leggen natuurgebied en dus ook niet als zodanig op de plankaart aangegeven. De plankaart is daar ook niet juist getekend; het bestaande natuurgebiedje de Vogelkop (tegen de Wiel) ontbreekt volledig.
-De Uilesprong: (SBB). Het nieuwe nog aan te leggen natuurgebied is niet bestemd als natuurgebied en niet als zodanig op de plankaart aangegeven.
-Legemeer (tussen Legemeersterweg en Langwarderdyk): i.d.
-Ecologische verbindingszone Koevordermeer-Teroelster Sipen: i.d.
-Ecologische verbindingszone Scharsterrijn (Wetterskip Boarn en Klif). Deze natuuroever loopt van het Tjeukemeer tot aan de Langweerder Wielen aan de linkerzijde. Slechts de helft is als zodanig bestemd en op de kaart aangegeven.
-Ecol. Verbindingszone in plan Sint Nicolaasga West. Deze is niet als zodanig bestemd en op de kaart aangegeven. Het betreft een dassen- en reeënroute.

Daarnaast komen kleine landschapselementen niet voor op de plankaart, in tegenstelling tot de "belofte" aan de Commissie van Overleg dat deze wél op een kaart zullen worden ingetekend en zullen worden gerelateerd aan een aanlegvergunning.

De door de Provincie in het kader van het Natuurbeleidsplan begrensde beheersgebieden ontbreken alle op de plankaarten. In de voorschriften ontbreken de beperkende bepalingen voor die gebieden, bijv. met betrekking tot gebruik, bewerking en waterstanden.

provinsje fryslân

Onze reactie.
U gaat er van uit dat slechts bestaande natuurgebieden en gebieden die in de ruilverkaveling Doniawerstal en het Waterbeheersingsplan Skarlannen zijn aangewezen én in eigendom zijn van een natuurbeherende instantie, als zodanig moeten zijn bestemd.
Wij achten dit uitgangspunt aanvaardbaar. Het is normaal planologisch beleid dat er wordt bestemd naar de huidige (agrarische) functies en waarden van het gebied. Bestaande functies, inclusief uitbreiding, en bestaand gebruik kunnen zonder meer worden voortgezet. Het voorkomt dat boeren onnodig worden beperkt in hun bedrijfsvoering, zolang zij de eigendom nog in handen hebben.
Van belang is, dat de betreffende natuurgebieden in spé, in afwachting van hun definitieve "status" als natuurgebied, in de periode daaraan voorafgaand niet zodanig (kunnen) worden behandeld, dat de natuurgebiedbestemming bij voorbaat wordt gefrustreerd.
Waar het nu om gaat is, dat het plan voldoende waarborgen moet bevatten om t.z.t. de natuurgebiedbestemming mogelijk te kunnen maken.
Op de plankaart zijn de betreffende "aanstaande" natuurgebieden aangeduid met "wijzigingsgrens bos/natuur".

In verband hiermee is het volgende van belang. Aan de gebieden die in het streekplan als onderdeel van de EHS zijn aangegeven als "landbouwgebieden met natuurwaarden" (op de streekplankaart 1 de bruine gebieden) kan een agrarische gebiedsbestemming worden toegekend. Een specifieke regeling ter bescherming van de natuurlijke waarden die aan deze landbouwgebieden verbonden zijn, kan echter niet worden gemist, omdat het met name gaat om waardevolle weidevogelgebieden waarvoor behoud van het grasland van belang is.

Deze gebieden, voorzover genoemd in de bedenkingen, hebben nu de volgende bestemming(en), resp. in het Streekplan de volgende typering/ karakteristiek:

-Teroelster Zypen: (Plankaart 7, boven Idskenhuizen).
De bestemming van dit gebied is Natuurgebied, met de aanduiding Moeras. De typering, of karakteristiek, in het Streekplan van dat gebied is "landbouwgebieden met natuurlijke waarden" (de zgn. bruine gebieden). Blijkens de Streekplankaart gaat het hier echter om een veel groter gebied, dan het gebied waaraan nu de bestemming Natuurgebied, moeras is gegeven. Aansluitend aan genoemd bruin gebied ligt bovendien een gebied dat in het Streekplan is getypeerd als "natuur- en bosgebieden", dat deel uitmaakt van de -al begrensde- EHS.
In verband hiermee worden voor de regeling in het bestemmingsplan de volgende uitgangspunten gehanteerd, (zoals ook is aangegeven in de Handleiding Gemeentelijke Plannen op blz. 97, in verband met het gestelde in het Streekplan op blz. 29/30).
Bestaande agrarische functie waarborgen; beheer en gebruik in hoofdzaak gericht op natuurbehoud en/of natuurontwikkeling.
Het weren van nieuwe activiteiten die een grote onomkeerbare ingreep betekenen.
Het afwegen van de aanvaardbaarheid van bepaalde activiteiten.
Het afwegen of de actueel aanwezige waarden, zoals reliëf, bodemstructuur en beplanting in de agrarische bestemming moeten terechtkomen, gezien de toekomstige natuurfunctie.

Geen peilverlagende werkzaamheden toestaan, dan wel eventueel koppelen aan een aanlegvergunning.
Middels een wijzigingsbevoegdheid de bestemming natuurgebied mogelijk maken, zodra verwerving heeft plaatsgevonden.

In het plan heeft slechts een klein gebiedje de bestemming Natuurgebied, moeras gekregen, terwijl de omliggende percelen de bestemming Agrarisch gebied dan wel Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde hebben, (al dan niet met de aanduiding "ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie"), waarvan een deel is belegd met een wijzigingsbevoegdheid naar "natuur", alsmede deels de bestemming Sportieve recreatie, met de aanduiding Golfbaan.
De bij deze bestemmingen behorende voorschriften geven niet de bescherming, zoals die in de doeleindenomschrijving van artikel 7, (Natuurgebied) wordt gegeven.
Voorzover het hier gaat om gebieden die op de streekplankaart zijn aangeduid als bruine gebieden ("landbouwgebieden met natuurwaarden") die niet een bestemming mede gericht op bescherming van de betreffende natuurlijke waarden hebben gekregen, onthouden wij daaraan goedkeuring.

Terzake verwijzen wij naar het gestelde onder Beoordeling inhoudelijk, ten aanzien van het onderdeel beheersgebieden.
In zoverre is deze bedenking gegrond te achten.

-Doniaga: (Plankaart 11)
De bestemming aldaar is Natuurgebied, met de aanduiding Water. De karakteristiek in het Streekplan is natuur- en bosgebied.
Naar onze mening biedt dit voldoende waarborgen ter bescherming van de aanwezige waarden.

-De Uilesprong: (SBB) (Plankaart 11). De bestemming alhier is Natuurgebied met de aanduiding Water, waarbij een klein deeltje, overeenkomstig de bestaande situatie de bestemming Dagrecreatie heeft gekregen.
De karakteristiek in het Streekplan is natuur- en bosgebied.
Naar onze mening biedt dit voldoende waarborgen ter bescherming van de aanwezige waarden.

-Legemeer (tussen Legemeersterweg en Langwarderdyk): (Plankaart 7) De bestemmingen van dit gebied zijn Sportieve recreatie, met de aanduiding golfbaan en Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde. (ALN)
De karakteristiek in het Streekplan is "landbouw en ontwikkelingsmogelijkheden (intensieve recreatie), op de streekplankaart 1 aangeduid met roze. Het gebied ten zuiden daarvan is op de streekplankaart 1 aangeduid met "natuur- en bosgebieden met ontwikkelingsmogelijkheden extensieve recreatie" (lichtgroen). De bestemming aldaar is Natuurgebied, bos.
Aldus krijgen de verschillende gebieden naar onze mening een passende bescherming.

provinsje fryslân

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

-Ecologische verbindingszone Koevordermeer-Teroelster Sipen (Plankaart 7, de Houtvaart):
Deels de bestemming Agrarisch gebied, met de aanduiding "ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie", en deels de bestemming Agrarisch gebied. Daarbij is voor een strook aan de zuidkant van de Houtvaart een wijzigingsbevoegdheid mogelijk ten behoeve van natuur.
De karakteristiek in het Streekplan is (binnen dynamisch gebied): landbouwgebied met accent op melkveehouderij. Een bijzondere bescherming is daarmee niet voor de hand liggend. Bovendien wijzen wij er op, dat op de Streekplankaart de Houtvaart niet is aangeduid als ecologische verbindingszone. Daarmee achten wij het redelijkerwijs niet noodzakelijk dat de Houtvaart wordt belegd met een bestemming Natuurgebied.

-Ecologische verbindingszone Scharsterrijn (Wetterskip Boarn en Klif). (Plankaart 11 en 8).
Deze natuuroever loopt van het Tjeukemeer tot aan de Langweerder Wielen aan de linkerzijde.
Het gaat hier om een, ook op de Streekplankaart 1 aangegeven, natte ecologische verbindingszone. De bestemming is Water, met voor een groot deel van de Scharsterrijn, tot aan Scharsterbrug, de aanduiding "ecologische verbindingszone".
De betreffende gronden zijn in artikel 13 tevens bestemd voor herstel, onderhoud en ontwikkeling van ecologische waarden.
Wij constateren evenwel, dat tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen op de plankaart niet de aanduiding "Ecologische verbindingszone" is opgenomen. De reden daarvan ontgaat ons. Het is bovendien niet consistent.
In uw reactie van 24 september 2001 geeft u aan, dat deze aanduiding inderdaad abusievelijk niet op de plankaart is aangegeven, maar omdat de bestemming Agrarisch gebied tevens is gericht op het behoud en de versterking van de landschappelijke, natuurlijke en ecologische waarden, zoals verwoord in de Beschrijving in Hoofdlijnen, bent u van mening dat de instandhouding van dit deel van de ecologische verbinding voldoende is gegarandeerd. Wij zijn het daar niet mee eens. In de provinciale Handleiding Gemeentelijke Plannen (blz. 98) is aangegeven, dat in het Plan Ecologische verbindingszones (1991) aanbevelingen zijn gedaan voor de opname in het bestemmingsplan van natte en droge ecologische verbindingszones, "die wij van bovenlokaal belang achten". De feitelijk aanwezige dan wel gerealiseerde ecologische verbindingen maken deel uit van de EHS. Voorts is aangegeven, dat wij voor de natte ecologische verbindingen een passende (mede)bestemming aanbevelen, eventueel met noodzakelijke gebruiks- en aanlegvoorschriften.
In dit plan is gekozen voor een aanduiding, hetgeen op zich aanvaardbaar is.
Gezien het landschappelijk en natuurlijk belang van deze ecologische verbindingszone, achten wij het noodzakelijk dat de aanduiding "ecologische verbindingszone" wel wordt opgenomen voor het gehele zonegebied dus ook voor het zonegebied tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen.

Wij hebben op 17 september 2002 het Ontwerp Ecologische Verbindingszones (evz's) in Fryslân vastgesteld. De natte evz tussen Tjeukemeer en Langweerder Wielen komt daarin niet langer voor als ecologische (hoofd)verbindingszone.

Voor de zgn. fijnere dooradering blijft de realisering van onder andere de evz's uit het "oude" Plan Ecologische Verbindingszones wel van belang, maar (zoals ook is opgemerkt ten aanzien van "Horsewei 10, Boornzwaag"), komen wij tot de conclusie dat er in ieder geval onderscheid wordt gemaakt tussen de hoofdverbindingszones en de zones t.b.v. de fijnere dooradering. Deze laatste mogen redelijkerwijs worden beschouwd als minder belangrijk dan voorheen.
Dat geldt derhalve ook voor de onderhavige evz, tussen Tjeukemeer en Langweerder Wielen.
In dit geval is echter van belang, dat deze (natte) evz in feite al is gerealiseerd, dat wil zeggen dat er, conform het vigerende beleid, een smalle natuurvriendelijke oever is aangelegd (een zgn. plasberm met een breedte van ca. 5 meter). Dit rechtvaardigt in dit geval het verlangen van het opnemen van de aanduiding "ecologische verbindingszone" over de gehele lengte van de Scharsterrijn, dus ook tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen.
Nu bovendien in het bestemmingsplan het eerste deel van deze evz, van Tjeukemeer tot aan Scharsterbrug, wél als zodanig is opgenomen in het bestemmingsplan, ligt het voor de hand om ook de rest als zodanig te bestemmen.

Wij onthouden derhalve goedkeuring aan een strook grond aan de zuidkant van de Scharsterrijn met de bestemming Agrarisch gebied, voorzover gelegen tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen, op de plankaarten 5 en 8 (zie kaartje 12). In een artikel 30-herziening zou de strook moeten worden voorzien van de aanduiding "ecologische verbindingszone".

-Ecologische Verbindingszone in plan Sint Nicolaasga West. Het betreft een dassen- en reeënroute. (Plankaart 7).
Op de streekplankaart is ten westen van St. Nicolaasga geen ecologische verbindingszone aangegeven. In het Plan ecologische Verbindingszone (1991) is wel een droge ecologische verbindingszone aangegeven. Deze komt in de voorschriften voldoende tot haar recht in verweving met de agrarische bestemming, met bijbehorende aanleg- en gebruiksvoorschriften. Wij achten dit onderdeel van de bedenking ongegrond.

Voorzover gedoeld wordt op de ecologische verbindingszone langs het PM-kanaal, merken wij op, dat hier wel de aanduiding "ecologische verbindingszone" is opgenomen.
Wij achten dit onderdeel van de bedenking ongegrond.

2. Windmolens
(nr. 6, De buurtvereniging Feansterdyk; nr. 8, Milieuplatform Heerenveen e.o.; nr. 19, GEP Nederland).

provinsje fryslân

2A.
De beide eerste reclamanten maken bezwaar tegen de plaatsing van windmolens bij Nije Skou. De bezwaren richten zich op verstoring van de ecologische verbindingszone door de lucht (tussen rustgebied zoals Sneekermeer en foerageergebied rondom De Deelen), het aantal windmolens (10), de hoogte van de windmolens, de horizonvervuiling; de situering van de windmolens, de situering van de windmolens op de gemeentegrens, het ontbreken van afwegingscriteria voor plaatsing, de reactie van de provincie Fryslân en de strijd met het (ontwerp) Windstreek 2000.

2B.
De laatstgenoemde reclamant wijst er op, dat "Windstreek 2000" voorziet in de plaatsing van solitaire turbines op industrieterreinen van 1 ha of groter. In het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan Buitengebied is daarover echter niets geregeld. Reclamant maakt daar bezwaar tegen.

Onze reactie.
2A.
Provinciale Staten van Fryslân hebben op 4 oktober 2000 het streekplan Windstreek 2000 vastgesteld.
Daarin is het betreffende gebied, blijkens de bij Windstreek behorende kaart, aangegeven als zoekruimte voor clusters en solitaire turbines.
Op blz. 11 is aangegeven, dat voor opschalingsclusters een maximum aantal van 2 à 10 geldt. Wij hebben alle Friese gemeenten verzocht om voor clusters één locatie aan te wijzen, bij voorkeur op of aansluitend bij een bedrijventerrein. Uitgangspunt daarbij is wel dat plaatsing van windturbines op bedrijventerreinen niet ten koste mag gaan van ruimte voor bedrijfsvestigingen.
Indien deze voorkeur niet is te realiseren, gaat de voorkeur uit naar grootschalige structuurbepalende elementen, zoals de spoorlijn Leeuwarden-Zwolle.
Bij het planologisch toezicht dient te worden nagegaan of de mogelijkheden daartoe serieus zijn onderzocht. De gemotiveerde uitkomsten daarvan moeten bij de beoordeling worden betrokken.

Wij merken op, dat geen zichtbare aandacht is besteed aan enig onderzoek naar alternatieve locaties. Er is vastgehouden aan de gekozen locatie, die volgens u "in principe wel een potentiële locatie" wordt genoemd.
U zegt daarbij wel, in reactie op de betreffende zienswijze, dat bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid t.z.t. de randvoorwaarden van Windstreek 2000 bij de beoordeling moeten worden betrokken en dat de wijzigingsbevoegdheid in de voorschriften dient te worden aangescherpt voor wat betreft de landschappelijke, natuurlijke en milieuhygiënische aspecten, doch gezien de tekst van de betreffende wijzigingsbevoegdheid in artikel 25 lid 12 is allerminst zeker dat de betreffende randvoorwaarden uit Windstreek 2000 inderdaad bij de beoordeling worden betrokken. Lid 12 vereist dit in ieder geval niet. Hierin staat slechts een 4-tal min of meer technische voorwaarden waar aan moet worden voldaan. Eisen t.a.v. landschappelijke, natuurlijke en milieuhygiënische aspecten zijn voorts niet opgenomen.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

Weliswaar is in het "oude" Windstreek 1997 deze locatie als voorkeurslocatie opgenomen, maar dat laat onverlet, dat in ieder geval inzichtelijk moet zijn gemaakt welke alternatieve locaties bij bedrijventerreinen zijn bekeken en waarom deze zijn afgevallen.
Nu daarvan niet is gebleken, onthouden wij goedkeuring aan artikel 25 lid a onder 12 vanwege strijd met het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hiermee behoeft de betreffende locatie niet uitgesloten te worden geacht, doch deze behoeft een nadere motivering, waarbij alternatieven aan bod komen en waarbij in de wijzigingsbevoegdheid tevens criteria worden opgenomen m.b.t. de genoemde landschappelijke, natuurlijke en milieuhygiënische aspecten.
In verband daarmee willen wij voorts op het volgende wijzen. Blijkens het Besluit van 7 mei 1999 gewijzigde Besluit milieu-effectrapportage, Bijlage onderdeel D, punt 22.2., is een MER-beoordelingsprocedure noodzakelijk, als het gaat om (een cluster van) 10 windmolens of meer. Deze procedure dient te worden gevoerd bij de vaststelling van het ruimtelijk plan dat als eerste in de mogelijke oprichting, wijziging of uitbreiding voorziet. In de artikel 30-herziening zal rekening dienen te worden gehouden met het voorgaande.
De bedenkingen zijn gegrond, in die zin dat niet al bij voorbaat met de betreffende locatie kan worden ingestemd.

2B.
Ten aanzien van solitaire turbines merken wij op, dat "Windstreek 2000" inderdaad voorziet in de mogelijkheid van plaatsing van solitaire turbines op of aansluitend bij industrieterreinen. Het criterium van 1 ha of groter is niet in de definitieve versie van Windstreek 2000 opgenomen.
Gemeenten hebben aldus de mogelijkheid om ruimte te bieden voor nieuwe solitaire turbines. Niet echter de plicht. U heeft er voor gekozen om de plaatsing van solitaire windturbines in het gehele plangebied uit te sluiten.
Wij kunnen met een dergelijke gemeentelijke beleidskeuze instemmen en zijn van mening dat het geldende streekplan Windstreek 2000 - die op dit moment het toetsingskader vormt – daaraan niet in de weg staat.
De bedenking wordt ongegrond geacht.

3. Fietspaden.
(Nr. 8, Milieuplatform Heerenveen; nr. 9, Stichting tot behoud Tjeukemeer).
Langs het Tjeukemeer over de Marswal dient geen fietspad te worden geprojecteerd. Op de kaart is een pad aangegeven op landbouwgebied, maar dat is niet realistisch, want de aanleg is te duur.
Bovendien tast het te beschermen waarden aan en is er geen noodzaak voor het pad, en de bestaande wegen/paden bieden voldoende mogelijkheden.
Het pad zal rustverstorend werken voor vogels.
De zuidkant is geschikter. Daar is ook reeds een fietspad, maar dat wordt weinig gebruikt, omdat het niet wordt aangeduid en slecht is onderhouden.

provinsje fryslân

Daarnaast bestaat bezwaar tegen de volgende fietspaden, (vanwege de verstorende werking in gebieden die veelal functioneren als (smalle) ecologische verbindingszones.
-Het fietspad rondom het relatief kleine maar waardevolle begrensde beheersgebied te Dijken en de meeroevers aldaar.
-Het fietspad over de kade langs de Goïngarijpsterpoelen en Noorderoudeweg.
-Het fietspad langs de noordoostoever van de Broeresloot tussen Vierhuis en Rotstergaast (op de plankaart staat Vierhuistervaart). De oevers hebben daar de bestemming droge ecologische zone en functioneren al jaren als zodanig.

Het fietspad bij de Woudfennenput (of put van Nederhorst) staat verkeerd op de kaart.

Onze reactie.
U heeft een fietspadenplan opgesteld. Dit is totstandgekomen na onder meer een inspraakperiode. De feitelijke uitvoering gebeurt in fasen.
Eén tracé, aan de noordzijde van het Tjeukemeer, heeft eerder in het provinciaal fietspadenplan gestaan. De situering daarvan is aangepast, in verband met het risico van verstoring van de relatief smalle en nog rustige oeverzone van het meer. Volgens u is nu het juiste tracé weergegeven. Wij achten het aanvaardbaar dat u het fietspad handhaaft. Uit ervaringen elders met dergelijke fietspaden kan worden afgeleid dat deze niet tot een onaanvaardbare verstoring zullen leiden.
Op blz. 28 van het streekplan wordt bovendien aangegeven, dat er naar wordt gestreefd deze verbindingen zoveel mogelijk te combineren met mogelijkheden voor extensieve recreatie: wandelen, fietsen, paardrijden, varen en aanleggen.
Ten aanzien van de overige genoemde fietspaden merkt u op, dat deze, voorzover vermeld in het fietspadenplan, in het bestemmingsplan zijn aangegeven. U verwacht dat deze in de bestemmingsplanperiode kunnen worden gerealiseerd. De fietspaden zullen ruimtelijk zorgvuldig in het gebied worden ingepast, zodat de inbreuk zoveel mogelijk wordt beperkt, zo stelt u. Blijkens artikel 5, lid 8 onder a sub 3 is er voor de aanleg van een fietspad een aanlegvergunning vereist, waarbij onder lid d tevens nog wordt opgemerkt, dat een dergelijke aanlegvergunning uitsluitend wordt verleend indien het fietspad als zodanig op de plankaart staat vermeld.

Voorzover de aanleg van een fietspad niet betrokken is geweest in het fietspadenplan en waarbij de aanleg niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan, zal t.z.t. een afzonderlijke procedure nodig zijn. Het gaat daarbij blijkens artikel 25, lid a onder 11 om een wijzigingsbevoegdheid. Daarbij moet aan verschillende criteria worden voldaan, zodat er van uit mag worden gegaan dat dan de nodige aandacht aan onder meer eventuele verstoring wordt geschonken.

-Het fietspad rondom het begrensde beheersgebied te Dijken en de meeroevers aldaar is niet als zodanig op de plankaart aangeduid. Het zal aldus niet mogelijk zijn een aanlegvergunning te kunnen verlenen voor de aanleg van het fietspad.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

-Het fietspad over de kade langs de Goïngarijpsterpoelen en Noorderoudeweg valt binnen de bestemming Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde (art. 6); een fietspad past binnen die bestemming. (Plankaart 3.)
Blijkens de Streekplankaart loopt dit fietspad over gebieden die zijn getypeerd als "Landbouw en ontwikkelingsmogelijkheden (intensieve recreatie)", "natuur- en bosgebieden", alsmede langs een vaarverbinding die tevens ecologische verbindingszone is. Gezien het gestelde bij het fietspad hierboven achten wij de aanleg van een fietspad aanvaardbaar. Gezien het extensief recreatieve karakter van een fietspad, mag er redelijkerwijs van uit worden gegaan, dat een dergelijke functie geen aantasting zal betekenen van het cultuurhistorisch waardevolle karakter van het gebied waarover het fietspad loopt.
-Het fietspad langs de noordoostoever van de Broeresloot tussen Vierhuis en Rotstergaast (op de plankaart staat Vierhuistervaart), valt binnen de bestemming Agrarisch gebied (Art. 4). Ook deze past binnen de bestemming. (Plankaart 12.) Het bovenstaande geldt tevens voor dit fietspad.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

Het fietspad bij de Woudfennenput (of put van Nederhorst, ten noordoosten van Boornzwaag) is op plankaart 5 naar onze mening correct weergegeven. Nu het gaat om een bestaand fietspad, is het niet noodzakelijk het gehele tracé van het fietspad op de plankaart aan te duiden. De betreffende bestemmingen geven namelijk aan, dat ook fietspaden onder de doeleindenomschrijving vallen. De bedenking is ongegrond.

4. Ecologische verbindingszones.
(nr. 8, Milieuplatform Heerenveen; nr. 9, Stichting tot behoud Tjeukemeer).
Door de voortgaande afbraak van natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden (voor bedrijventerreinen, wonen, recreatie en wegen) is daar waar de bestemming "agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden" in het nieuwe plan terugkomt als "Agrarisch gebied" compensatie noodzakelijk. Daarbij kan m.n. worden gedacht aan realisering van de "EHS-verbindingen".
De "EHS-verbindingen" (ecologische verbindingszones) tussen belangrijke natuurgebieden moeten beter doordacht en met prioriteit in het plan worden aangegeven. Een adequate visie op de realisering van de zones ontbreekt.
Een limitering tot 10 meter vanuit slootkanten (artikel 4) is voor bepaalde EHS-verbindingen prematuur en onjuist.
Belangrijke verbindingszones ontbreken op de kaart, vooral droge. Bepaalde bosjes zijn door middel van een lijn op de kaart slechts op denkbeeldige wijze met elkaar verbonden. Van belang is dat er een goede planologische vaststelling komt van het tracé, de breedte en de kenmerken.

Belangrijke natuurterreinen moeten zowel natte als droge verbindingen met andere natuurterreinen krijgen (bijv. Nannewiid).
Voor een gericht beleid is een landschapsplan nodig, dat een rol moet spelen bij de communicatie met eigenaren van grond of water.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

De Stichting voegt daar aan toe dat begrensde ecologische verbindingszones tot op perceelsniveau op een kaart zouden moeten zijn aangegeven.
Dit is noodzakelijk, hetgeen o.a. blijkt uit de zone zoals die van de oude trambaan, die loopt van Follega naar Joure. Het is in feite geen verbindingszone meer, maar wordt gebruikt als fietspad en landbouwweg, als opslag voor boten, erf etc. Bovendien loopt de zone over het bejaardenhuis in St. Nicolaasga, in Scharsterbrug over de brug over de Scharsterrijn, eindigend in Joure op een industrieterrein.

Onze reactie.
In verband met de door reclamant genoemde compensatieverplichting merkt u op dat ook in de doeleindenomschrijving van de bestemming "Agrarisch gebied" nadrukkelijk is vermeld dat de bestemming tevens is gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurlijke waarden, zoals in de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven onder Ruimtelijk beeld. In een bestemmingsplan worden de mogelijkheden tot compensatie, zo deze al noodzakelijk zou zijn, niet expliciet aangegeven.
Reclamant noemt als één van de mogelijkheden tot compensatie het realiseren van ecologische verbindingszones.
Ten aanzien daarvan verwijst u naar de toelichting op blz. 108, 110 en 127 en voorts merkt u op, dat in het "Realiseringskader voor Natuurlijke Verbindingen" (1994) de verschillende ecologische verbindingen nader zullen worden uitgewerkt tot projectbeschrijvingen. Voorzover een ecologische verbindingszone nog niet is gerealiseerd, biedt het plan voldoende flexibiliteitsbepalingen (wijzigingsbevoegdheid van artikel 25, lid a onder 14) voor een ander tracé. Een afzonderlijke visie achten wij, met u, niet noodzakelijk. Het plan kan geen, en behoeft niet, bepalingen te bevatten die exact aangeven wat er moet gebeuren om ecologische verbindingen tot stand te brengen, doch een plan moet het mogelijk maken dat de verbindingen er kunnen komen. Naar onze mening is dat het geval.
Daarbij achten wij de gehanteerde breedte van 10 meter ter weerszijden van "het water" redelijkerwijs voldoende om de beoogde functie te kunnen vervullen, te weten het versterken van de zones door middel van bijv. het verdrassen van de oever. In de provinciale Handleiding Gemeentelijke Plannen staat tevens aangegeven (blz. 98), dat het bij natte ecologische zones gaat om vaarten en kanalen met een smalle oeverstrook, die worden heringericht en indien nodig aan het agrarisch gebruik wordt onttrokken.

Zoals ook hierboven al is aangegeven, hebben wij op 17 september 2002 het Ontwerp Ecologische Verbindingszones in Fryslân vastgesteld. Zeer kort gezegd komt dit Ontwerp er op neer, dat er wordt gekozen voor een kleiner aantal ecologische (hoofd)verbindingszones (evz's), die wel "steviger" moeten worden dan de bestaande zones. Daarbij moet onmiddellijk worden aangetekend, dat voor de zgn. fijnere dooradering de realisering van onder andere de evz's uit het "oude" Plan Ecologische Verbindingszones wel van belang blijft.
In het genoemde Ontwerp wordt ten aanzien van de gemiddelde minimale breedte van een natte zone als richtlijn uitgegaan van 20 á 30 meter. Voor droge zones is dat 25 á 50 meter.
Daar waar op de plankaarten evz's staan aangegeven hebben deze (per oever) een breedte van ruim 20 meter. Artikel 25, lid a onder 14 geeft aan, dat de op de plankaart aangegeven "ecologische verbindingszones" vervangen kunnen worden door een ander tracé tussen de ecologisch te verbinden natuurgebieden, uitsluitend voorzover de betreffende evz nog niet is

provinsje fryslân

gerealiseerd. Daar waar de evz's reeds zijn gerealiseerd geeft de nieuwe situatie geen aanleiding hierin op enigerlei wijze verandering in aan te brengen. Daar waar de evz's nog niet zijn gerealiseerd zal realisering uitsluitend kunnen plaatsvinden op basis van vrijwilligheid. In dat geval zal in de uitvoeringspraktijk rekening kunnen worden gehouden met het (nu nog Ontwerp-) Ecologische Verbindingszones in Fryslân.
Daar waar op de plankaart nog evz's staan aangegeven die in het Ontwerp niet langer voorkomen als ecologische (hoofd)verbindingszone, blijven deze wel van belang voor de genoemde fijnere dooradering. Wij achten deze bedenking ongegrond.

Overigens is het opstellen van een landschapsplan geen voorwaarde voor het opstellen van een bestemmingsplan. Het bestemmingsplan biedt op zich een voldoende planologisch kader voor diverse projecten om de door reclamant gewenste verbindingen tussen natuurterreinen tot stand te (kunnen) brengen.

Het weergeven van zones tot op perceelsniveau achten wij in dit stadium niet noodzakelijk. De nadere detaillering zal pas behoeven plaats te vinden bij het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid. Door de nu aangehouden min of meer globale aanduiding van de zones is er naar onze mening sprake van een adequaat evenwicht tussen flexibiliteit en rechtszekerheid.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

5. Loonbedrijf
(Nr. 2, Maatschap de Jong).
Het plan biedt geen ruimte voor parkeerruimte en stalling van agrarische machines buiten de bebouwing.
Loonbedrijven hebben diverse werkzaamheden en daarom veel machines. 's Zomers wordt gebruik gemaakt van de openbare parkeergelegenheid langs de Rijksstraatweg ter hoogte van de nrs. 52 t/m 62. Om dat te voorkomen wil reclamant graag op eigen terrein een parkeerplaats, door middel van het gebruik van een strook grond van 25 meter breedte ten oosten van het bedrijf. Langs de openbare weg en vanaf de oostzijde is het terrein door begroeiing en bebouwing aan het zicht onttrokken. Vanaf de weilanden wil reclamant een groenstrook aanleggen van 4 meter breed.

Onze reactie.
De locatie heeft de bestemming Niet-agrarische bedrijven. Hierin is expliciet opgenomen, dat opslag en stalling buiten de gebouwen niet in de bestemming is begrepen. In overeenstemming met de afwijzing van een eerder principe-verzoek van reclamant is tijdens de inspraakronde aan reclamant meegedeeld, dat aan een verdere uitbreiding van het bedrijf niet wordt meegewerkt.
U heeft -mede ter voorkoming van precedentwerking- uit planologisch oogpunt bezwaar tegen het gebruik van het bedoelde terrein voor stalling en opslag. Vanwege landschapsverstorende effecten moeten de activiteiten van het loonbedrijf binnen de gebouwen plaatsvinden.

provinsje fryslân

U verwijst voorts naar het raadsvoorstel met betrekking tot de vaststelling. Hierin is ambtshalve het plan aangepast op het volgende punt: Het opnemen van een aparte wijzigingsbevoegdheid uitsluitend ten behoeve van loonbedrijven voor het uitbreiden van de bebouwing tot 1000 m2, waarbij wordt getoetst aan de volgende randvoorwaarden: de omvang en aard van de functie en bebouwing moeten passen binnen de voorgestane ontwikkeling van het gebied, overtollige en leeg blijvende schuren moeten worden gesloopt, landschapsverstorende bebouwing dient landschappelijk te worden ingepast, de activiteiten moeten binnen de gebouwen plaatsvinden, en het aantal verkeersbewegingen, in relatie met de bestaande verkeersstructuur, mag niet onevenredig toenemen en de milieuhygiënische aspecten dienen in acht te worden genomen.
Aldus biedt u naar onze mening een goed alternatief voor de opslag en stalling van materieel. Wij achten de bedenking ongegrond.

6. Woonbestemming
(Nr. 7, Mr. J. Keulen)
Reclamant heeft bezwaar tegen de woonbestemming gelegd op perceel, kadastraal bekend gemeente Langweer, sectie A nr. 5764, plaatselijk bekend als een perceel grond met opstallen ter grootte van ca. 7000 m2, gelegen aan de Boarnsweachsterdyk tussen de huisnummers 13 en 15 ten zuiden van de Langweerder Wielen. (Plankaart 5)
Hierop bevinden zich opstallen die tot voor 10 jaar werden gebruikt voor agrarische doeleinden.
Gezien de tekst van artikel 1 sub m, "een bijgebouw is een gebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan een op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw", zijn de opstallen ten onrechte aangemerkt als bijgebouwen.
Nu er geen sprake is van een bouwperceel, en nu er geen relatie is met andere opstallen, alsmede nu de opstallen op zichzelf zijn komen te staan doordat, na sloop van de bestaande opstallen (Boarnsweachsterdyk 13), B&W vergunning hebben verleend voor de bouw van een vrijstaande woning (nr. 13) met één bijgebouw, is er volgens reclamant sprake van een vrijkomend agrarisch gebouw.
De opstallen moeten daarom de bestemming recreatiewoning krijgen. De gemeente heeft hieraan ten onrechte niet willen meewerken. Dit is in strijd met hun eigen uitgangspunt, dat het hergebruik van gebouwen moet aansluiten bij de overige functies in het gebied, waarbij de nadruk ligt op een woonfunctie, of een recreatieve functie. (blz. 143 toelichting).

Naar de mening van reclamant past het verzoek wél binnen gemeentelijk beleid (beleidsnota Wet op de openluchtrecreatie in Skarsterlân, van 1997). Daarin staat aangegeven dat een verdere ontwikkeling van de aan het water gebonden (verblijfs)recreatie in de zône Teroele-Langweer-Scharsterbrug en Goïngarijp wenselijk is.

Voor reclamant is het van belang dat hij de beschikking krijgt over recreatieve verblijfsruimte, die functioneel bijdraagt aan het beheer over het aansluitende jachtterrein, in de Boarnsweachsterpolder.

Hij acht dit het meest doelmatige gebruik. De gemeente handelt onzorgvuldig en in strijd met het motiveringsbeginsel door slechts te stellen dat het meest doelmatige gebruik van de opstal een gebruik is dat in overeenstemming is met de bestemming, zonder aan te geven wat die bestemming is.

Van de 15 opstallen aan de Boarnsweachsterdyk worden er 9 recreatief gebruikt en 2 bedrijfsmatig. De gewenste functie zou dus aansluiten bij de functies in de omgeving. Het perceel ligt bovendien op een afstand van 300 meter van "De Woudfennen", een recreatiecomplex van meer dan 100 hectare.

Er zal geen precedentwerking optreden omdat het gaat om een (zelfstandig) hoofdgebouw.

B&W stellen ten onrechte dat er geen sprake is van het op één lijn kunnen stellen van enkele in voorbereiding zijnde recreatieprojecten (zoals Imasate) en de verbouw van de bestaande opstallen tot recreatiewoning op het onderhavige perceel. Dit wordt niet gemotiveerd, aldus reclamant.
Er is zelfs sprake van rechtsongelijkheid, nu niet wordt gemotiveerd waarom er géén sprake zou zijn van rechtsongelijkheid.
Reclamant verwijst tevens nog naar het project "Horsewei 10", dat in zijn ogen vergelijkbaar is, zodat er ook sprake is van strijd met het verbod van willekeur.
De opstallen van reclamant moeten daarom de bestemming recreatiewoning krijgen.

Onze reactie.
In het vigerende plan (Buitengebied van de voormalige gemeente Doniawerstal), heeft het perceel de bestemming Eengezinshuizen klasse II. Uitsluitend permanente bewoning is hier toegestaan.
In het nu voorliggende plan heeft het perceel de (vergelijkbare) bestemming Wonen gekregen. Meer woningen dan het bestaande aantal, dan wel het op de plankaart aangegeven aantal is niet toegestaan. Het betreffende voorschrift bevat een verbodsbepaling om de gronden en opstallen te gebruiken voor iets anders dan de bestemming.
Planologisch gezien gaat het hier om een bijgebouw en niet om een hoofdgebouw. Gezien de vigerende bestemming kan er geen sprake zijn van een vrijkomend agrarisch gebouw.
Voorts stelt u dat de beleidsnota "Wet op de Openluchtrecreatie in de gemeente Skarsterlân" geen ruimte biedt voor de bouw van een recreatiewoning op deze plek. U acht het gebruik overeenkomstig de bestemming het meest doelmatige gebruik. Dat de heer Keulen in de omgeving een jachtterrein beheert, doet daar, ook naar onze mening, niet aan af en rechtvaardigt niet het creëren van recreatieve verblijfsruimte.
Bovendien zou het verlenen van medewerking een aanzienlijke precedentwerking hebben.

Wij begrijpen uit het voorgaande, dat reclamant geen woning aldaar bezit doch slechts opstallen op een voormalig agrarisch perceel. De percelen Boarnsweachsterdyk 13 en 15 hebben ieder een woning en de bestemming Wonen.
Kennelijk heeft de eigenaar van één van beide percelen destijds een deel van het perceel, met enkele opstallen, verkocht.

provinsje fryslân

Wij achten uw redenering, dat medewerking een ongewenste precedentwerking zou betekenen, correct. Dit zou immers betekenen, dat wanneer bijvoorbeeld een boer een deel van zijn grond, met daarop enkele opstallen (een bijgebouw), verkoopt, dat dan de koper vervolgens dit perceel met opstallen zou kunnen "opwaarderen" tot hoofdgebouw en er vervolgens een recreatiewoning op zou moeten kunnen bouwen. Dat moet zeer ongewenst worden geacht. Wij achten de bedenking dan ook ongegrond.

7. Natuur(gebieden).
(nr. 8, Milieuplatform Heerenveen e.o.)

-Het plan biedt onvoldoende garanties om de actuele en potentiële waarden van landschap, natuur en milieu te handhaven dan wel te versterken.
De mening van de gemeente dat e.e.a. voldoende wordt ondervangen in de BiH (art. 3) en de doeleindenomschrijving bij de bestemmingen Agrarisch gebied (art. 4) en Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden, acht reclamant niet correct.
Volgens reclamant is een koppeling met een landschapsbeleidsplan daarvoor noodzakelijk. Juist een globalere en flexibeler opzet van het plan maakt het nodig, dat de -economisch en maatschappelijk- zwakke waarden concreet worden benoemd en in kaart gebracht.

-De gemeente is tekort geschoten bij toezicht en handhaving, gezien de terugloop van de waarden.
Er is geen evaluatie van het handhavingsbeleid. De toelichting van het plan geeft aan dat de natuurlijke kwaliteiten zijn achteruitgegaan. Als er nu voor andere functies wél vooruitgang is geweest, dan zou "de natuur" recht hebben op een extra tegoed. Het plan dient daarover een paragraaf te bevatten.

-De uitbreiding van recreatievoorzieningen dient niet alleen plaats te vinden in natuurgebieden, maar ook in het "echte" agrarische gebied, van artikel 4.

-Er moet een sterker accent worden gelegd op de mogelijkheden voor ecologische landbouw, waarbij negatieve effecten op de diversiteit van soorten wordt beperkt.

-Door de ontwikkelingen is het moeilijk voor burgers om zicht te houden op een toekomstperspectief voor woon- en leefomgeving. Reclamant verzoekt de provincie hierbij de regie te nemen, m.n. in de A7-zone, en de volgorde van verstrekkende plannen duidelijk te maken.

-De ontwikkelingsmogelijkheden voor natuur komen in het plan, vergeleken met de ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw, recreatie en wonen, in onvoldoende mate tot uiting. Het plan staat uitbreidingsplannen voor natuurgebieden in beginsel niet toe.
Voor landbouw, recreatie en wonen wordt in het plan een perspectief geformuleerd. Voor de functie natuur blijft dit achterwege.

-Als de functie natuur geen gelijkwaardig recht van bestaan wordt toegekend zoals de andere functies, zal deze steeds verder achteruitgaan. Het plan biedt geen toetsingscriteria voor het handhaven, herstellen en ontwikkelen van de bestaande natuurkwaliteiten.

provinsje fryslân

-Er wordt onvoldoende zicht geboden op de natuurdoelen en dus op de eigenschappen die de diverse ecologische verbindingszones moeten hebben.

-Rond natuurterreinen moeten bufferzones (stiltegebieden) worden aangegeven, zonder dat dit ten koste gaat van de agrarische bedrijfsvoering.

-De afstemming van het waterpeil behoort een basis te hebben in de doeleindenomschrijvingen voor natuurgebieden.

Onze reactie.
-In artikel 3 wordt gesteld, dat het beleid er op is gericht om landschappelijke en ecologische structuren te behouden en/of te herstellen.
Voorts wordt hierin aangegeven, dat t.a.v. van de verschillende bestemmingen van Agrarisch gebied het beleid er op is gericht om de landschappelijke en natuurlijke waarden af te stemmen met de ontwikkeling van de agrarische bedrijfstak. In diezelfde agrarische bestemmingen is voorts in de doeleindenomschrijvingen aangegeven, dat de bestemmingen tevens zijn gericht op behoud en versterking van natuurlijke en landschappelijke waarden.
Naar onze mening worden hiermee in algemene zin voldoende waarborgen geschapen ten behoeve van de genoemde waarden.

-Het is evident dat door allerlei ontwikkelingen, zoals de noodzaak van woningbouw en het realiseren van bedrijventerreinen, er sprake is van een terugloop van andere waarden. Het één gaat noodzakelijkerwijs ten koste van het ander.
Wij willen er echter op wijzen, dat beslissingen die in verband daarmee worden genomen gepaard gaan met de afweging van allerlei verschillende belangen, hetgeen gebeurt middels voorgeschreven procedures. Beslissingen die ertoe leiden, dat op een bepaalde plaats iets gebeurt dat strijdig is met de geldende bestemming, kunnen nooit zomaar worden genomen.
Dat bepaalde waarden na verloop van tijd blijken te zijn teruggelopen is dan ook wel correct, maar gebeurt na afweging van belangen, en wij zijn dan ook van mening dat dit niet betekent dat u tekort bent geschoten bij toezicht en handhaving.
Bovendien is er daarnaast ook sprake van natuurontwikkeling en een adequate bescherming van bestaande natuurgebieden, zoals hiervoor is aangegeven.
Overigens heeft u in het plan over de handhaving een paragraaf opgenomen.

Het opstellen van een landschapsbeleidsplan in verband hiermee is wel mogelijk, doch niet verplicht.

-Het artikel 22 maakt het mogelijk, dat ook in het "echte" agrarische gebied recreatievoorzieningen mogelijk zijn. (Het kamperen bij de boer).

-Wij merken op, dat daar waar binnen de bestemmingen Agrarisch gebied landbouw mogelijk is, eveneens de ecologische landbouw kan worden "bedreven". Het bestemmingsplan verzet zich daar niet tegen. Het bestemmingsplan kan overigens ecologische landbouw niet afdwingen.

provinsje fryslân

-Naar onze mening kan uit de planvoorschriften in voldoende mate worden opgemaakt, welke de gevolgen zijn voor de woon- en leefomgeving. Bij de beoordeling van een plan wordt met name gelet op eventuele strijdigheid met provinciaal beleid. Een regierol, zoals reclamant hier voorstaat, achten wij dan ook niet nodig.

-Wij merken allereerst op, dat verschillende delen van het plangebied de bestemming Natuurgebied hebben. Voorts wijzen wij er op, dat verschillende agrarische gebieden, op de plankaart aangeduid met "wijzigingsgrens bos/natuur", na verwerving door natuurbeheer-instanties, worden gewijzigd in natuurgebied.
Aldus staat het plan uitbreidingsplannen voor natuurgebieden in beginsel wel toe.

-Voorzover het gaat om natuur in natuurgebieden, verzorgen de beheersinstanties de bescherming van de aanwezige waarden. Voorzover het gaat om natuur in agrarisch gebied biedt het plan in algemene zin voldoende waarborgen ter bescherming van de aanwezige waarden, alsmede het handhaven, herstellen en ontwikkelen van de bestaande natuur-kwaliteiten. Met betrekking tot enkele gebieden die in het streekplan zijn aangegeven als "landbouwgebieden met natuurlijke waarden", biedt de agrarische bestemming evenwel naar onze mening onvoldoende planologische bescherming.
Wij onthouden daaraan goedkeuring. Terzake wordt verwezen naar het gestelde onder Beoordeling inhoudelijk ten aanzien van beheersgebieden. *De bedenkingen zijn ten aanzien van dit punt, met inachtneming van het gestelde aldaar, gegrond.*

-Naar onze mening wordt in de doeleindenomschrijving van artikel 7 Natuurgebied in voldoende mate ingegaan op de gebruiksmogelijkheden van de betreffende gronden en daarmee (impliciet) op de na te streven natuurdoelen. Ten aanzien van de eigenschappen die de diverse ecologische verbindingszones moeten hebben, merken wij op, dat het voldoende wordt geacht dat de aanwezige waarden in de bestemmingen worden beschermd. Blijkens het voorgaande is dat grotendeels het geval, behoudens de strook grond aan de zuidkant van de Scharsterrijn met de bestemming Agrarisch gebied, voorzover gelegen tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen. (Is reeds genoemd in de reactie op bedenking nr. 1).

-Het provinciaal beleid is gericht op het in eerste instantie zoveel mogelijk intern bufferen van natuurterreinen, teneinde negatieve effecten vanuit de omgeving op te kunnen vangen. Dat betekent onder meer dat er een afweging plaatsvindt van de verschillende belangen over en weer. In de verschillende bestemmingen Agrarisch gebied blijkt dat onder meer uit een deel van de doeleindenomschrijving, waarin is aangegeven, dat de bestemming tevens is gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurlijke waarden, zoals in de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven onder ruimtelijk beeld. Voorts is in de voorschriften (m.n. artikelen 4, 5 en 6) aangegeven dat voor het stellen van nadere eisen, dan wel het toepassen van een vrijstellingsbevoegdheid, dan wel het verlenen van een aanlegvergun-ning, onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden dient te worden voorkomen. Het is daarom niet nodig rond natuurterreinen bufferzones aan te geven. Aldus gaat dit niet ten koste van de agrarische bedrijfsvoering.

provinsje fryslân

-Onder de keur van het waterschap vallen, blijkens artikel 17 van de keur, de ingrepen die het waterpeil beïnvloeden. Voor dergelijke ingrepen is een zogenaamd peilbesluit van het waterschap vereist. Aan een dergelijk peilbesluit is een uitvoerige procedure gekoppeld, waarbij de verschillende belangen voldoende tot hun recht kunnen komen.
Aldus is het niet noodzakelijk, dat een en ander een basis heeft in de doeleindenomschrijvingen voor natuurgebieden.
Wij achten de bedenkingen ten aanzien van de gebieden die in het streekplan zijn aangegeven als "landbouwgebied met natuurlijke waarden", alsmede ten aanzien van de strook grond aan de zuidkant van de Scharsterrijn met de bestemming Agrarisch gebied (de ecologische verbindingszone), voorzover gelegen tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen, gegrond en voor het overige ongegrond.

8. Landbouw
(nr. 8, Milieuplatform Heerenveen e.o.; nr. 9, Stichting tot behoud van het Tjeukemeer)

-Er is sprake van een scheiding tussen landbouw en natuur, waar verweving echter meer een vereiste is.
Diverse gebieden met de bestemming "Agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden" zijn nu bestemd als "Agrarisch ontwikkelingsgebied".
Genoemd worden: Weidegronden in de Donia- en Follegaaster polder; weidegronden ten noordoosten van de algemene begraafplaats bij de kerklaan te St. Nicolaasga; weidegronden ten zuiden van recreatiepark De Woudfennen, gelegen tegen de Houtvaart; een gedeelte natuurgebied ten zuiden van Zuidbroek (bij Joure) tegen de oprit naar de A7.
De natuurfunctie is hier geëlimineerd, zonder dat er compensatie plaatsvindt. In de wet EHS is vastgelegd dat aantasting van natuur in de Ecologische Hoofdstructuur moet worden gecompenseerd.
Een dergelijke verplichting zou voor de betreffende agrariërs moeten worden opgenomen.

-De percelen langs de Engelenvaart dienen hun oude bestemming, "Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden" te behouden.

-In de doeleindenomschrijvingen van de diverse typen agrarisch gebied is handhaving van de natuurwaarde niet opgenomen.

Onze reactie.
-Met de bestemming "Agrarisch ontwikkelingsgebied" (bedoeld zal zijn "Agrarisch gebied") worden de aanwezige landschaps- en natuurwaarden in algemene zinvoldoende beschermd. Daarbij speelt een rol dat de betreffende gebieden grotendeels niet binnen de EHS vallen.
Daarmee is het compensatiebeginsel niet aan de orde. Met betrekking tot enkele gebieden die in het streekplan zijn aangegeven als "landbouwgebieden met natuurlijke waarden", biedt de agrarische bestemming evenwel naar onze mening onvoldoende planologische bescherming. Daaraan onthouden wij goedkeuring. Terzake verwijzen wij naar het gestelde onder Beoordeling inhoudelijk, betreffende beheersgebieden. *De bedenkingen zijn ten aanzien van dit punt gegrond.*

a. Weidegronden in de Donia- en Follegaaster polder; (Plankaart 10/11): Blijkens de streekplankaart 1, (Landelijke gebieden) valllen deze gronden binnen de zgn. dynamische gebieden, en worden ze getypeerd als "landbouwgebied met accent op melkveehouderij". De bestemming Agrarisch gebied is aldus adequaat te noemen.
Voorzover het zou gaan om gronden dichter bij het Tjeukemeer gelegen, merken wij op, dat deze in de Streekplankaart zijn aangegeven als "natuur- en bosgebieden". De bestemming in het plan voor die gebieden is "Natuurgebied, water". Deze bieden voldoende bescherming van de aanwezige waarden.

b. Weidegronden ten noordoosten van de algemene begraafplaats bij de kerklaan te St. Nicolaasga; plankaart 7/8. Een vergelijking van de streekplankaart 1 en de betreffende bestemmingen in het bestemmingsplan levert op, dat voorzover het gaat om "natuur- en bosgebieden met ontwikkelingsmogelijkheden extensieve recreatie" (streekplankaart 1), deze in het bestemmingsplan de bestemming "Natuurgebied, bos" hebben gekregen.
Deze bieden voldoende bescherming van de aanwezige waarden.

c. Weidegronden ten zuiden van recreatiepark De Woudfennen, gelegen tegen de Houtvaart;
(Grens van plankaart 5, 7 en 8).
De gebieden ten zuiden van genoemd recreatiepark zijn blijkens de Streekplankaart 1, binnen de zgn. dynamische gebieden, getypeerd als landbouwgebied met accent op melkveehouderij, alsmede als landbouw en ontwikkelingsmogelijkheden (intensieve recreatie). De bestemmingen in het plan zijn daarbij passend.

d. Een gedeelte natuurgebied ten zuiden van Zuidbroek (bij Joure) tegen de oprit naar de A7. (Plankaart 5).
Het gaat hierbij om het gebiedje waarvoor een verzoek om verklaring van geen bezwaar is ingediend bij uw college voor een café, restaurant en zakenaccommodatie c.a. (Memphis Diner), bij Broek Zuid. Deze verklaring hebben wij geweigerd. Onder "Beoordeling" is daar al op ingegaan. Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar.
Dit deel van de bedenking is gegrond in die zin, dat wij in verband met het bovenstaande goedkeuring onthouden aan de bestemming Niet-agrarische bedrijven-horeca op deze locatie.

-Ten aanzien van de percelen langs de Engelenvaart (nabij Heerenveen, op plankaart 9 en 6) merken wij op, dat de waarden niet zodanig zijn, dat de gekozen bestemming onjuist zou zijn. Blijkens de streekplankaart 1 gaat het namelijk om dynamisch gebied, en is het getypeerd als "landbouwgebieden met accent op melkveehouderij". Overigens verwijzen wij voor nadere overwegingen naar het gestelde onder Beoordeling inhoudelijk, punt gronddepot Engelenvaart.

provinsje fryslân

-In de doeleindenomschrijvingen van de bestemmingen agrarisch gebied is opgenomen, dat de bestemming tevens gericht is op het behoud en versterking van de natuurlijke waarden.
Met uitzondering van het gestelde ten aanzien van een gedeelte natuurgebied ten zuiden van Broek Zuid (bij Joure) tegen de oprit naar de A7 en de gebieden die in het streekplan zijn aangegeven als "landbouwgebieden met natuurlijke waarden", achten wij de bedenkingen ongegrond.

9. Woningen in het buitengebied
(nr. 8, Milieuplatform Heerenveen e.o.)
Reclamant verheugt zich over de terughoudendheid van de mogelijkheden voor woningbouw in het buitengebied, maar is het er niet mee eens dat bepaalde gebieden, die bestemd zijn voor woningbouw, nu buiten het plangebied zijn geplaatst.

Onze reactie.
Het bepalen van de begrenzing van een plangebied is een bevoegdheid die aan de gemeenteraad toekomt. Wij zien geen reden om daarover in dit geval opmerkingen te maken. Wij achten de bedenking ongegrond.
Wij achten het overigens wel van belang dat u beschikt over een actueel plannenbestand.

10. Gronddepots
(nr. 8, Milieuplatform Heerenveen e.o.)
Reclamant heeft bezwaar tegen het bestemmen van een gronddepot bij de Engelenvaart tegenover de woonwijk De Greiden.

Het gestelde in artikel 9 "Verblijfsrecreatie" m.b.t. gronddepots wekt misverstanden op, omdat er iets over bebouwingsbepalingen staat, wat voor gronddepots niet ter zake doet.

Onze reactie.
Op of nabij de door reclamant omschreven locatie is op de plankaart niet een aanduiding gronddepot (gd) aangetroffen. Wij achten de bedenking ongegrond.
Overigens onthouden wij aan het betreffende gebied ambtshalve goedkeuring. Zie hiervoor het gestelde onder Beoordeling (gronddepot Engelenvaart).

Met betrekking tot de bedenking over artikel 9 merken wij op dat de term "gronddepot" in het betreffende voorschrift niet is aangetroffen. Deze bedenking achten wij derhalve ongegrond.
Overigens verwijzen wij voor nadere overwegingen naar het gestelde onder Beoordeling inhoudelijk, punt gronddepot Engelenvaart.

11. Gebieden die buiten het plangebied vallen.
(nr. 8, Milieuplatform Heerenveen e.o.)
Reclamant heeft bezwaar tegen het buiten het plangebied houden van gebieden waarvoor nog niet eens een structuurplan is opgesteld, en waarvan nog niet zeker is of ze wel een andere bestemming zullen krijgen dan ze nu bezitten. Deze gebieden moeten een bestemming als buitengebied houden.

provinsje fryslân

Er zou een aanduiding kunnen worden opgenomen, dat voor deze gebieden andere bestemmingen mogelijk zijn. Wel is noodzakelijk dat deze gebieden worden opgenomen in het plan buitengebied.
Waar natuurwaarden verloren gaan, is compensatie nodig.

Onze reactie.
Zie onze reactie op bedenking nr. 9. Wij achten de bedenking ongegrond.

12. Snelgroeiend bos.
(nr. 9. Stichting tot behoud van het Tjeukemeer)
Reclamant is tegen het voornemen om snelgroeiend bos te beschouwen als een normale agrarische activiteit, waarvoor geen bestemmingswijziging van agrarische gronden nodig is. Dergelijke bossen moeten net als natuurbossen aanlegvergunningsplichtig te zijn, dan wel als bos worden bestemd. Gezien de gevolgen voor andere functies van het buitengebied en de flora en fauna is een zorgvuldige procedure vereist.

Onze reactie.
U wijst er op, dat houtteelt slechts mogelijk is na vrijstelling, in de bestemmingen Agrarisch gebied en Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarden (lid 7). Daarbij zal worden getoetst aan de in de voorschriften opgenomen toetsingscriteria (lid 2).
Naar onze mening biedt dit voldoende zorgvuldigheid. Een en ander past binnen ons beleid, blijkens het gestelde op blz. 31 van het Streekplan, waar is aangegeven dat wij houtteelt op agrarische gronden in de dynamische gebieden beschouwen als een normale agrarische teelt, waarvoor wij geen planologische beperkingen opnemen. Wij achten de bedenking ongegrond.

13. Beheersgebieden
(nr. 9. Stichting tot behoud van het Tjeukemeer)
De door de provincie in het kader van het Natuurbeleidsplan begrensde beheersgebieden ontbreken op alle plankaarten. In de voorschriften ontbreken de beperkende bepalingen voor die gebieden, bijv. met betrekking tot gebruik, bewerking en waterstanden. Deze gebieden staan tevens in het ruilverkavelingsplan Doniawerstal.

Onze reactie.
Onder Beoordeling (beheersgebieden) is hier uitgebreid op ingegaan. Kortheidshalve verwijzen wij naar het aldaar gestelde. *Wij merken op, dat een deel van de bedenking gegrond is te noemen, in die zin dat aan enkele gebieden op de plankaart goedkeuring wordt onthouden.* Voor de betreffende gebiedjes verwijzen wij naar het gestelde onder Beoordeling (beheersgebieden).

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

14. (nr. 9. Stichting tot behoud van het Tjeukemeer)
Zuiderzeelijn tracé.
Reclamant maakt bezwaar tegen het voorkeurstracé, zoals aangegeven in de toelichting op kaart 7.1. Een spoorlijn projecteren dwars door het Tjeukemeer en natuurreservaten, zoals opgenomen in de kaderstelling van de bestuursovereenkomst Heerenveen-Skarsterlân, is niet meer van deze tijd.

Onze reactie.
Het aangeven van het tracé op genoemde kaart 7.1. heeft geen juridische status, in de zin dat op basis hiervan zou kunnen worden besloten tot de aanleg van de spoorlijn.
Voordat het zover is, zal er nog een uitgebreide procedure moeten worden doorlopen, met alle bijbehorende bezwaarmogelijkheden. Wij achten de bedenking ongegrond.

15. (nr. 10, Railinfrabeheer)
-Artikel 15 lid 2 sub a, alsmede lid 3 kunnen voor reclamant onnodig beperkend zijn.
Indien een bouwwerk moet worden gerealiseerd, bestaat de kans dat dit niet voldoet aan de bebouwingsbepalingen. Dat geldt bijv. voor een 25 kV-station, met een oppervlakte van 225 m2, terwijl de inhoud van te bouwen gebouwen niet meer mag bedragen dan 100 M^3.

-Reclamant maakt bezwaar tegen het op voorhand uitsluiten van een uitbreiding van sporen. (Artikel 15 lid 1). Het eigendom van reclamant is juist bedoeld voor het aanleggen en beheer van sporen en aanverwante railinfravoorzieningen.

-Ten onrechte is geen paragraaf "externe veiligheid" opgenomen. Dit is van belang omdat de bouw van woningen weliswaar niet aan de orde is, maar de bouw van mogelijke andere kwetsbare bestemmingen niet is uitgesloten.

-In het plan (o.a. artikel 23) is een voorkeursgrenswaarde m.b.t. treinverkeerslawaai genoemd van 60 dB(A). Conform het Besluit Geluidhinder Spoorwegen moet dit 57 dB(A) zijn.

-Voor akoestisch onderzoek naar Railverkeerslawaai is een nieuwe prognose 2010/2015 van toepassing.
Deze prognose moet als uitgangspunt voor een nieuw uit te voeren akoestisch onderzoek worden genomen, tenzij op het tijdstip van de nieuwe prognose (1 augustus 2000) het ontwerp-bestemmingsplan (of het ontwerp voor een herziening daarvan) reeds ter inzage was gelegd **en** het verschil tussen het emissiegetal, bepaald met de oude prognose 2005/2010 (voorzover dit uiteraard is gebeurd) en het emissiegetal, bepaald met de nieuwe prognose 2010/2015, kleiner is dan 3 dB(A).
Bedraagt dit verschil 3 dB(A) of meer, dan moet een nieuw akoestisch onderzoek worden uitgevoerd, op basis van de nieuwe prognose 2010/2015.

Reclamant verzoekt goedkeuring te onthouden aan de gewraakte onderdelen.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

Onze reactie.
-De geldende bestemming is "Spoorwegdoeleinden" voor spoorwegdoeleinden met bijbehorende gebouwen en andere bouwwerken, alsmede leidingen, duikers, en andere bouwwerken ten behoeve van de waterbeheersing, openbare nutsvoorzieningen en transport- en energieleidingen.
In de nu voorliggende bestemming " Railverkeer" is de huidige spoorweg met alle bijbehorende voorzieningen als zodanig bestemd.
Volgens u levert het nieuwe voorschrift ten opzichte van het vigerende voorschrift geen wezenlijke beperkingen op in de bebouwingsbepalingen. Blijkens artikel 17 jo. artikel 26 van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied van de voormalige gemeente Haskerland is dat correct.

Ten aanzien van de maximale inhoud van gebouwen merkt u op, dat u niet op voorhand bij recht ruimte wil bieden voor een gebouw met een oppervlakte van bijv. 225 m2, maar dat u dat in een afzonderlijke procedure wilt kunnen afwegen. Hiertoe is in artikel 25 (Wijzigingsbevoegdheden) in lid a, onder 1, sub a een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, die het mogelijk maakt een gebouw zoals reclamant dat voorstaat te bouwen met een maximale inhoud van 400 m3 en een maximale hoogte van 4 meter. Dergelijke bepalingen zijn in bestemmingsbepalingen gebruikelijk en aanvaardbaar. Wij voegen daar aan toe, dat dergelijke bepalingen in het algemeen in aanmerking komen voor toepassing van artikel 11 lid 7 WRO, hetgeen betekent dat u het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid niet aan ons ter goedkeuring behoeft voor te leggen, indien bij u niet is gebleken van bezwaren. Van onnodige beperkingen is dan ook geen sprake.

-Ten aanzien van de uitbreiding van het aantal sporen merkt u op, volgens ons terecht, dat het aanleggen van een extra spoor zodanig ingrijpend is, dat daarover in een afzonderlijke procedure dient te worden beslist. Wellicht zou u er voor hebben kunnen kiezen om een en ander te koppelen aan een wijzigingsbevoegdheid met stringente criteria, maar uw keuze is niet onaanvaardbaar te noemen. U wijst er voorts nadrukkelijk op, dat het niet de bedoeling is om reclamant in haar taak en verantwoordelijkheden te beperken.

-Ten aanzien van de externe veiligheid merken wij op, dat het plan in de nabijheid van de spoorlijn geen mogelijkheden biedt voor het bij recht realiseren van kwetsbare functies. Overigens zal, in het geval toch een kwetsbare activiteit wordt overwogen, uiteraard rekening moeten worden gehouden met bestaande functies, zoals i.c. de spoorlijn.

-Bij de realisering van geluidsgevoelige bebouwing zal zonder meer rekening dienen te worden gehouden met het bestaande spoor. In principe zal moeten worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Een zgn. hogere waarde zal slechts kunnen worden verleend indien wordt voldaan aan één van de ontheffingscriteria, genoemd in het Besluit grenswaarden binnen zones langs (spoor)wegen. Een onaanvaardbare aantasting van de belangen van reclamant behoeft aldus niet te worden gevreesd.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

Er zijn in het plan geen bouwmogelijkheden bij recht binnen de zone. Wel geeft u aan, dat artikel 23 de mogelijkheid kent voor de bouw van een dienstwoning, maar die is gekoppeld aan een vrijstellingsbevoegdheid waarbij moet worden voldaan aan de wettelijke voorschriften en de bepalingen van dit artikel 23.

In verband hiermee merken wij op, dat blijkens het Besluit Geluidhinder Spoorwegen de 60 dB(A) van toepassing is op woonwagenterreinen en tuinen van psychiatrische inrichtingen. De 57 dB(A) geldt voor woningen, terwijl voor andere geluidsgevoelige gebouwen, zoals scholen en ziekenhuizen e.d., 55 dB(A) moet worden aangehouden als voorkeursgrenswaarde.

Nu in artikel 23 ten aanzien van spoorweglawaai uitsluitend een voorkeursgrenswaarde van 60 dB(A) is genoemd, constateren wij dat dit voorschrift niet volledig is. *Ten aanzien van dit aspect achten wij de bedenkingen gegrond.*
In verband daarmee onthouden wij goedkeuring aan artikel 23, 2e aandachtsstreepje.

-Ten aanzien van de door reclamant genoemde prognose 2010/2015 merken wij het volgende op.
Uit een vergelijking van de 2 verschillende prognoses is ons gebleken, dat voor wat betreft het spoorgedeelte van de spoorlijn Leeuwarden-Zwolle, op het grondgebied van de gemeente Skarsterlân, de jongste prognose ruim 1 dB(A) hoger uitvalt dan de "oude" prognose. Een nieuw akoestisch onderzoek is derhalve niet nodig.

Resumerend merken wij op, dat de bedenkingen ongegrond zijn, met uitzondering van het gestelde t.a.v. de voorkeursgrenswaarde.

16. Recyclingbedrijf
(nr. 12, Langhout & Wiarda, namens de Maatschap de Jong)
-De maatschap heeft een recyclingbedrijf in melkproducten, gevestigd aan de Finkeburen 1 te St. Nicolaasga, (plankaart 7, ten westen van St. Nicolaasga, aan de westkant van de Finkeburen). De melk is bestemd voor veevoer, de verpakking voor andere recyclingbedrijven.
Reclamant acht dit een agrarisch, althans semi-agrarisch bedrijf. In de "milieuvergunning" is aangegeven dat aan de bedrijven aan de Finkeburen 1 en Noed 43, die als één inrichting worden aangemerkt, de bestemming agrarische bedrijven is toegekend. Hierdoor zijn bij de maatschap verwachtingen gewekt. Op basis van het gestelde in de milieuvergunning heeft de maatschap investeringsplannen gemaakt, waaronder een beoogde uitbreiding van het bedrijf met een loods van 425 m2.

Reclamant is het daarom niet eens met de bestemming "Niet-agrarische bedrijven". Deze biedt slechts een uitbreidingsmogelijkheid van 10 %. Dit percentage is arbitrair en betekent voor grote bestaande bedrijven meer uitbreidingsoppervlak dan voor kleinere bedrijven.
De gemeente zou hier hebben moeten kiezen voor bijv. een uitbreiding met een maximum aantal vierkante meters.

Reclamant vraagt zich voorts af waarom een loonbedrijf wel een extra oppervlakte van 1000 m2 aan gebouwen is toegestaan. Als dat als een semi-agrarisch bedrijf kan worden beschouwd, dan is het bedrijf van de maatschap dat ook. Reclamant acht het te gemakkelijk om te stellen dat het bedrijf in geval van uitbreiding moet verplaatsen naar een bedrijventerrein.
Het is uit bedrijfseconomisch en logistiek oogpunt inefficiënt en onlogisch om de opslag van melkproducten te doen plaatsvinden op een bedrijventerrein.
De bestemming zou dan ook "Agrarisch gebied" moeten worden, zodat er ruimte is voor uitbreiding van de gebouwen met meer dan 10%.

-De loods zou gebouwd moeten worden achter de bestaande loods op de bestaande gierkelder.
Reclamant maakt melding van een brief aan de gemeenteraad van 10 februari 2001, waarin een voorstel wordt gedaan om aan het perceel Noed 43 geen uitbreidingsmogelijkheden meer toe te kennen, maar deze over te hevelen naar het perceel Finkeburen 1.
B&W hebben geweigerd deze brief aan de raad voor te leggen. Reclamant beschouwt deze brief als een nadere zienswijze, die diende als inspraakreactie voor de raad. Deze handelwijze van B&W benadeelt de maatschap in haar belangen en is in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht.

-De geplande loods zou op de bestaande gierkelder worden gebouwd. Deze gierkelder is niet in het bebouwingsvlak opgenomen. Omdat deze gierkelder als een gebouw kan worden aangemerkt dient deze in ieder geval te worden inbestemd.

Onze reactie.
Wij zijn met u van mening dat een loonbedrijf en het bedrijf van reclamant niet op één lijn kunnen worden gesteld.
De recycling van melk, bestemd voor veevoer, alsmede het gebruiken van de verpakkingsmaterialen door andere recyclingbedrijven, wijst naar onze mening op een activiteit die dermate industrieel van aard is, dat hier redelijkerwijs geen sprake kan zijn van een semi-agrarisch bedrijf zoals een loonbedrijf.
Het feit dat de milieuvergunning (ten onrechte) spreekt van een bestemming "Agrarisch bedrijf", kan er niet zonder meer toe leiden, dat een nadien vastgesteld bestemmingsplan gebonden zou zijn aan die kwalificatie.

Het provinciaal beleid staat in het buitengebied een beperkte uitbreiding toe van bestaande niet-agrarische bedrijven. Wij houden daarvoor een percentage aan in de orde van 10% van de bebouwde oppervlakte. Wij hanteren dit ook als zodanig, zoals ten aanzien van een vergelijkbaar (artikel 19 -)geval in de gemeente Smallingerland, betreffende de bouw van een bedrijfshal en het gebruik daarvan als meubelwinkel aan Het Zuid 24A te Drachten, kenmerk MO/99-125544.
Wij achten dit redelijk gelet op relevante jurisprudentie. Blijkens een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, d.d. 19 mei 1998, inzake het bestemmingsplan "Verwerkingsbedrijf Land- en Tuinbouw Kroef B.V.", van de gemeente Uden, kan een uitbreiding van 40 procent voor een niet-agrarisch bedrijf niet redelijk worden genoemd.

provinsje fryslân

-Het aan u gedane voorstel van overheveling van uitbreidingsmogelijkheden van het ene perceel naar het andere zou in de bovengenoemde optiek via een omweg toch kunnen leiden tot een uitbreiding met meer dan 10 procent. Wij achten dit onaanvaardbaar. Het zou er toe kunnen leiden, dat iemand met meerdere bedrijfspercelen aldus diverse uitbreidingsmogelijkheden op één perceel zou kunnen samenvoegen. Uit landschappelijk oogpunt en mede met het oog op de precedentwerking achten wij dat zeer ongewenst.

-Gezien de activiteiten op het perceel, gingen wij er van uit dat de gierkelder niet langer in gebruik is. Tijdens de hoorzitting van 3 augustus 2001 bleek dat dat toch het geval is. Het is echter blijkens de betreffende pleitnotitie tevens de bedoeling dat reclamant een loods wil bouwen van 425 m2 op de gierkelder. Het is aldus in ieder geval de bedoeling t.z.t. het gebruik van de gierkelder te beëindigen. Daarmee is het niet onaanvaardbaar dat de gierkelder niet langer in het bebouwingsvlak is opgenomen, en aldus onder het overgangsrecht valt.
Bovendien, gezien het beperkte percentage aan uitbreiding dat wij aanvaardbaar achten, zijn wij van mening dat er naast de gierkelder voldoende ruimte is om een (kleinere) loods te bouwen.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

17. Botenstalling
(nr. 13, Langhout & Wiarda, namens vof De Hoek/Kapa)
Reclamant gebruikt een perceel grond voor de stalling van boten. De gemeente heeft dit perceel niet conform dat gebruik inbestemd. Reclamant maakt daar bezwaar tegen.
Het perceel is in eigendom bij de vof. Ook dit perceel zou de bestemming "Verblijfsrecreatie" moeten krijgen. De gemeente heeft nooit tegen het huidige gebruik opgetreden en voor reclamant is het in verband met de bedrijfsvoering noodzakelijk dat het perceel ook in de toekomst voor de stalling van boten kan worden gebruikt. Nu het gebruik van het perceel ten onrechte onder het overgangsrecht is gebracht, verzoekt reclamant goedkeuring te onthouden aan de bestemming "Agrarisch gebied" op het betreffende perceel.

Onze reactie.
U heeft toestemming gegeven voor de bouw van een loods ter vervanging van de huidige loods naast het hoofdgebouw (nr. 1 te Dijken).
Het voorliggende bestemmingsplan is hier op aangepast. Voor het te bebouwen gedeelte van de locatie is nog een apart bouwvlak opgenomen.

Het bedoelde perceel -aan de overzijde van de weg- heeft, evenals in het vigerende plan, een agrarische bestemming. Op grond van ruimtelijk/visuele overwegingen heeft u ervoor gekozen om de (recreatieve) bedrijfsactiviteiten te concentreren aan één zijde van de weg, bij het bestaande hoofdgebouw. Dat dat perceel in eigendom is bij reclamant, alsmede dat er in de praktijk regelmatig boten worden gestald, doet daaraan volgens u niet af.
Wij achten deze redenering op zich aanvaardbaar, maar willen wel wijzen op uw verantwoordelijkheid ten aanzien van het handhaven van bestemmingsplanvoorschriften. Wij achten de bedenking ongegrond.

18. Recreatiebedrijf
(nr. 14, Boonstra Rademakers, namens van Netten)
Reclamant verwijst allereerst naar alle eerder ingediende zienswijzen, welke als herhaald en ingelast moeten worden beschouwd.

Reclamant beschouwt het bestaan van het recreatiebedrijf van de familie Boer aan de Horsewei 10 op deze locatie planologisch onaanvaardbaar.
De bedrijvigheid, zoals jachthaven en camping, vallen zeer op in het landschap en doen daaraan afbreuk, omdat het gaat om een gebied met bijzondere landschappelijke waarden.
De motivering van de gemeente dat door deze recreatieve bestemming beeldbepalende bebouwing in stand kan worden gehouden doet geen opgeld.
De boerderij is gekocht als woonboerderij.
Mevrouw Boer wilde graag wat extra werk om handen en koos voor een recreatief bedrijf, zoals dat nu al jaren zonder de nodige vergunningen functioneert. Meneer Boer heeft inkomsten uit een dienstbetrekking. Volgens reclamant heeft het bedrijf tot nu toe niet of nauwelijks winst gemaakt, en reclamant heeft niet de verwachting dat dat in de toekomst gaat veranderen.

De verblijfsrecreatie is gestart voor het verwerven van extra inkomsten. Mevrouw Boer had dat echter ook op een andere manier kunnen doen.
Ook het echtpaar van Netten woont in een woonboerderij. Zij hebben beiden een baan om de onderhoudskosten e.d. te kunnen betalen.

Het echtpaar van Netten heeft onevenredig veel overlast van de activiteiten van de familie Boer. De geluidrapportage is niet representatief.

Onze reactie.
Wij hebben reeds een bestemmingsplan ten aanzien van het bedoelde perceel Horsewei 10 goedgekeurd. De Raad van State heeft, bij uitspraak d.d. 3 februari 2000, schorsing uitgesproken van dat plan, in verband met het ontbreken van een bouwblok en omdat een nader onderzoek nodig werd geacht naar de vraag of dit recreatiebedrijf hier, gezien het karakter van de omgeving, wel passend zou zijn.
De planologische regeling in het voorliggende plan is afgestemd op hetgeen de Raad van State in bovenbedoelde uitspraak heeft aangegeven. Inmiddels hebben wij op 8 mei 2001 ten behoeve van het recreatiebedrijf een verklaring van geen bezwaar ex artikel 19 WRO afgegeven. Ten aanzien van het passend zijn van dit recreatiebedrijf in de omgeving merken wij het volgende op.
Het plangebiedje is gelegen in het buitengebied ten zuiden van het vaarwater de Horseweg. In de omgeving zijn twee boerderijen gelegen, die ook aan de agrarische functie zijn onttrokken. De dichtstbijzijnde woning ligt op een afstand van ca. 80 meter van de boerderij en ca. 50 meter van de perceelsgrens. Het kampeergedeelte van het perceel is op ca. 100 meter van bedoelde woning gelegen. Dit kampeergedeelte is overigens al gerealiseerd en vormde geen onderdeel van de aanvraag om verklaring van geen bezwaar.

Gezien het karakter van het bedrijf behoeft voor omwonenden niet voor (onevenredige) overlast te worden gevreesd. Dit is tevens de mening van de president van de Rechtbank, blijkens de uitspraak inzake de kampeervergunning van 13 juli 1995.

In het voorliggende plan wordt het omliggende gebied van het perceel gekenmerkt als agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden. Er is overigens geen sprake van een natuurgebied. In het vigerende bestemmingsplan komen deze hoge landschappelijke en natuurlijke waarden niet expliciet tot uitdrukking. Blijkens het streekplan Friesland 1994 valt het perceel binnen de dynamische gebieden dat is aangeduid als "landbouwgebied met accent op melkveehouderij". Vanwege een bestemmingswijziging van de boerderij zal de druk in het gebied enigszins toenemen. Wij zijn van mening dat dit niet onevenredig afbreuk doet aan het landschap. Het gaat hier om een kleinschalig recreatiebedrijf in een bestaande, voormalige agrarische opstal. Er zijn voorschriften vastgesteld die o.a. voorkomen dat het recreatiebedrijf een grootschalig karakter zou kunnen krijgen. Het beleid is er op gericht om de bestaande bouwvorm te handhaven. De uiterlijke verschijningsvorm van de boerderij zal nauwelijks wijzigen en het vloeroppervlak zal niet worden vergroot. Significante veranderingen in de omgeving zijn niet te verwachten.

Voorts is het perceel gelegen in een toeristisch-recreatief concentratiegebied. Het Streekplan vermeldt daarover, dat in dergelijke gebieden de ontwikkeling van recreatie en toerisme wordt gestimuleerd. Hier zijn de beste aanknopingspunten voor een verdere uitbouw van de toeristische sector. Tenslotte wijzen wij erop, dat het perceel is gelegen in het Friese merengebied en grenst aan Uitwellingerga, waar meerdere jachthavens en watersportgebonden recreatie zijn gevestigd. De voorgenomen activiteiten passen goed in een dergelijke omgeving. T.a.v. vrijkomende agrarische opstallen wordt in het Streekplan m.n. opgemerkt, dat de nadruk ten aanzien van nieuwe functies ligt op functies die aansluiten op de landbouw-, recreatie- en natuurfuncties. Appartementen en kamers ten behoeve van verblijfsrecreatie mogen uitsluitend in het hoofdgebouw worden gebouwd. Het bouwvlak is strak om de bestaande boerderij heen getrokken.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) heeft, bij uitspraak van 16 april 2002, de inwerkingtreding van het bestemmingsplan Buitengebied Skarsterlân gedeeltelijk geschorst, onder meer t.a.v. deze kwestie. De ABRS was van mening, dat er enige twijfel bestond omtrent de ruimtelijke gevolgen van de recreatieve bestemming van dit perceel t.o.v. het karakter van de omgeving. Daarom heeft de ABRS verzocht om advisering van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (STAB). Dit advies is nog niet uitgebracht. Een en ander is inmiddels overigens ingehaald door de beslissing van de ABRS van 2 oktober 2002, inhoudende vernietiging van ons goedkeuringsbesluit.
De ABRS heeft bij haar beslissing geen rekening kunnen houden met een onderzoek, dat in opdracht van de gemeente is uitgevoerd door bureau Noord Peil landschapsarchitecten (maart/april 2002). Kort samengevat bevat dit onderzoek de volgende conclusies:
-De Tijnjehoeve is geen knelpunt in de Ecologische Hoofd Structuur omdat het recreatieve gebruik geen belemmering veroorzaakt in de ecologische verbindingszone.

-Door de nabijheid van de A7 wordt er geen extra geluidoverlast of verstoring voor weidevogels en ganzen toegevoegd.
-Het beleid van de provincie en gemeente is gericht op het instandhouden van karakteristieke agrarische bebouwing, waarbij kleinschalige recreatieve activiteiten mogelijk zijn.
-De Tijnjehoeve is vergelijkbaar met omringende percelen als het gaat om het gebruik van de oever als privétuin (zoals bijv. Horsewei 1) en als het gaat om de insteekhaven die niet direct aan de Horsewei ligt, zoals bijv. de haven aan de noordzijde van de Horseweg.
-De Tijnjehoeve ligt niet solitair in het landschap maar is onderdeel van het bebouwingslint van Uitwellingerga. In die zin hebben de activiteiten geen extra verstorend effect op de omgeving.
-De locatie heeft voldoende gesloten erfbeplanting en aan de waterzijde een groen karakter, waardoor in de zomermaanden de visuele invloed van de recreatie wordt onttrokken aan het zicht.
-De kleinschalige aard van de Tijnjehoeve is vastgelegd in de ontheffing op de Wet op de Openluchtrecreatie en wordt verder gereguleerd door de bepalingen in het bestemmingsplan.
-De recreatieve activiteiten vinden niet plaats aan het water, maar direct aan de ontsluitingsweg.
-De recreatieve bestemming leidt niet tot vergroting van het oorspronkelijke perceel of bouwvolume.
Volgens u blijkt uit dat onderzoek eens te meer, dat de voorgenomen activiteiten op deze lokatie uit planologisch oogpunt zeer wel aanvaardbaar zijn. Wij waren deze mening reeds toegedaan en zien in het voorgaande een bevestiging van die mening.
In verband daarmee willen wij voor de volledigheid op het volgende wijzen.
Wij hebben op 17 september 2002 het Ontwerp Ecologische Verbindingszones in Fryslân vastgesteld. Zeer kort gezegd komt dit Ontwerp er op neer dat er, op grond van een evaluatie van de bestaande zones, wordt gekozen voor een kleiner aantal ecologische (hoofd)verbindingszones (EVZ's), die wel "steviger" moeten worden dan de bestaande zones. Daarbij moet onmiddellijk worden aangetekend, dat voor de zgn. fijnere dooradering de realisering van onder andere de evz's uit het "oude" Plan Ecologische Verbindingszones wel van belang blijft. Wij concluderen daaruit dat er in ieder geval onderscheid wordt gemaakt tussen de hoofdverbindingszones en de zones t.b.v. de fijnere dooradering. Deze laatste mogen vanuit planologische optiek worden beschouwd als minder belangrijk dan voorheen, nu zij geen deel meer uitmaken van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur.
In het genoemde Ontwerp komt het water "de Horsewei" niet langer voor als ecologische (hoofd)verbindingszone. Daarmee blijft deze Horsewei wel van belang voor de genoemde fijnere dooradering, maar deze status staat het recreatieve bedrijf aan de Horsewei 10 niet in de weg.

De voorgenomen activiteiten mogen derhalve redelijkerwijs als in overeenstemming met het Streekplan worden beschouwd en zijn naar onze mening aanvaardbaar te noemen.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

19. Vrijstellingsbepaling
(nr. 15, Projectplan Zwolle, namens Meijers Tuin-Huis)
Reclamant heeft bezwaar tegen de bij planvaststelling aangepaste vrijstellingsbepaling van artikel 25 lid 9. (Bedoeld zal zijn de wijzigingsbepaling). Deze bepaling is uitsluitend opgenomen voor loonbedrijven en niet voor overige bedrijvigheid in het buitengebied. Reclamant wil het betreffende artikeldeel zodanig aangepast zien, dat ook zijn bedrijf er onder valt. (Een tuincentrum-hoveniersbedrijf).
Het bedrijf bevindt zich op de rand van stedelijk gebied (Oudehaske) en buitengebied. Met de verplaatsing naar deze plek, middels een artikel 19-procedure, kenmerk MO/96-37407/B2, heeft de provincie door het afgeven van een verklaring van geen bezwaar ingestemd.

De gemeente heeft nu in het bestemmingsplan e.e.a. niet inbestemd. Daarom kan hij niet zoveel uitbreiden als hij zou willen. Indien zijn bedrijf zou worden beschouwd als vergelijkbaar met een loonbedrijf, zou hij meer kunnen uitbreiden dan de nu toegestane 10%.
Aan de aard en schaal van het bedrijf zal volgens reclamant geen wijziging plaatsvinden. De gemeente heeft er geen onderzoek naar gepleegd, of alle loonbedrijven in aanmerking zouden komen voor een bedrijfsverplaatsing naar een bedrijventerrein, terwijl de gemeente dit wel als eis stelt voor niet-agrarische bedrijven.
De nu voorgestane regeling is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Reclamant verzoekt ambtshalve goedkeuring te onthouden aan de bestemming "Niet-agrarisch bedrijf" van zijn bedrijf, omdat destijds is verzocht om een specifieke inbestemming. Voorts verzoekt reclamant ambtshalve goedkeuring te onthouden aan alle loonbedrijven in het buitengebied met de bestemming niet-agrarische bedrijven.

Onze reactie.
De gewijzigde vaststelling betrof onder meer de wijzigingsbevoegdheid zoals bedoeld in artikel 25, lid a, onder 9 (loonbedrijven).
Uw standpunt dat de bedenking van deze reclamant uitsluitend gericht mag zijn tegen de gewijzigde vaststelling, omdat hij in het eerdere stadium geen zienswijzen bij u heeft ingediend, is correct. De reclamant kan ten aanzien van deze ingediende bedenking dan ook uitsluitend ontvankelijk worden geacht, voorzover het gaat om de bij gewijzigde vaststelling aangepaste wijzigingsbevoegdheid in artikel 25, lid a, onder 9. Op zich heeft reclamant geen enkel probleem met deze wijzigingsbevoegdheid, waarin de oppervlakte van bedrijfsgebouwen voor (uitsluitend) loonbedrijven binnen de bestemming Niet-agrarische bedrijven onder bepaalde voorwaarden mag worden vergroot tot 1000 m2. Het probleem voor reclamant is gelegen in het feit dat zijn bedrijf niet wordt gelijkgeschakeld met een loonbedrijf, maar "slechts" wordt beschouwd als een niet-agrarisch bedrijf, met volgens artikel 25, lid a, onder 8 een uitbreidingsmogelijkheid van maximaal 10 %.
Nu wij de regeling in artikel 25, lid a onder 9 aanvaardbaar achten, gezien de agrarisch getinte activiteiten van een loonbedrijf, is de bedenking ten aanzien van dit punt ongegrond te noemen. In verband daarmee voldoen wij niet aan het ambtshalve verzoek om goedkeuring te onthouden aan alle loonbedrijven in het buitengebied met de bestemming "niet-agrarische bedrijven".

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

Nu reclamant voorts verzoekt om ambtshalve goedkeuring te onthouden aan de bestemming "Niet-agrarisch bedrijf", is hij strikt genomen niet-ontvankelijk te noemen in diens bedenking, omdat dat deel niet gewijzigd is vastgesteld en reclamant geen zienswijzen heeft ingediend in het ontwerpstadium van de bestemmingsplanprocedure.

Dat laat echter onverlet, dat er aanleiding kan zijn om ambtshalve ten aanzien van deze problematiek te komen tot een heroverweging. Het gaat dan om een heroverweging ten aanzien van de maximum uitbreidingsmogelijkheid van 10% en de eventuele noodzaak om tot maatwerk te komen.

Naar onze mening is er voldoende aanleiding om te komen tot deze ambtshalve heroverweging. Ook u ziet deze aanleiding, getuige uw brief van 24 september 2001. Hieronder zal daar nader op worden ingegaan.
Op zich is de door u gehanteerde beleidslijn, om niet-agrarische bedrijven in het buitengebied een uitbreidingsmogelijkheid toe te staan van maximaal 10%, correct en passend binnen provinciaal beleid.
Bij onderhavig bedrijf kan echter worden geconstateerd dat het bedrijf direct grenst aan de bebouwde kom. Middels een artikel 19-procedure heeft het bedrijf zich in 1996 op deze plek gevestigd, omdat u geen mogelijkheden voor het bedrijf op het bedrijventerreintje zag. Voorts zou, in geval van vestiging op een bedrijventerrein(tje), het bedrijf niet gebonden zijn geweest aan de beperking van maximaal 10% uitbreidingsmogelijkheden. In dat licht bezien, kunnen wij ons ten aanzien van het onderhavige geval voorstellen dat de door u gehanteerde regeling in sommige gevallen te weinig genuanceerd en onnodig beperkend kan zijn.
De gehanteerde regeling maakt geen onderscheid tussen niet-agrarische bedrijven in het "open" buitengebied en bedrijven die min of meer grenzen aan bijv. een plattelandskern.
Ten aanzien van het "open" buitengebied is de regeling zonder meer correct. Ten aanzien van bedrijven die min of meer grenzen aan bijv. een plattelandskern, zoals in dit geval, achten wij gezien het voorgaande enige nuancering toch op zijn plaats.
(In uw brief van 24 september 2001 geeft u ook zelf te kennen dat uwerzijds de bereidheid bestaat om apart te beoordelen of de zelfstandige projectprocedure voor een nader af te wegen uitbreiding op basis van maatwerk kan worden toegepast, waarbij aspecten als de specifieke ligging nabij een kern zal worden meegewogen.)
Wij wijzen er daarbij voor de volledigheid op, dat ook deze nuancering past binnen het provinciaal beleid, nu op blz. 80 van het Streekplan is aangegeven, dat in plattelandskernen individuele bedrijfsvestigingen mogelijk zijn in het geval van een concrete vraag en voorzover zij passen binnen de plaatselijke verhoudingen. Het gaat hier om een bestaand bedrijf, dat is gelegen tegen Oudehaske aan, binnen de bebouwde kom.
Op blz. 132 van de Handleiding Gemeentelijke Plannen is voorts in verband met het voorgaande onder meer aangegeven, dat bedrijfsterreinen bij plattelandskernen zijn bestemd voor de vestiging van bedrijven die naar aard en schaal passend zijn bij een plattelandskern. "Dit houdt ten aanzien van de vestigingsvoorwaarden in dat deze bedrijven qua verzorgingsgebied gericht dienen te zijn op de plattelandskern en zijn directe omgeving."

Het onderhavige tuincentrum mag dan een niet-agrarisch bedrijf zijn, maar gezien de ligging en gezien de aard van het bedrijf kunnen wij ons voorstellen dat een uitbreidingsmogelijkheid van maximaal 10 % te beperkend is voor het bedrijf. Omdat het bedrijf grenst aan Oudehaske, en gelegen is in de bebouwde kom, treedt als het ware de volgende begrenzing in, inhoudende dat bedrijven in plattelandskernen moeten passen binnen aard en schaal van de betreffende kern. Gezien het bovenstaande ligt het in de rede, dat voor het onderhavige bedrijf niet dient te worden uitgegaan van de 10%-regeling, maar dat maatwerk uitkomst moet bieden.
Wij onthouden daarom (ambtshalve) goedkeuring aan de bestemming Niet-agrarische bedrijven, met de aanduiding "tuincentrum", voorzover het betreft het bedrijfsperceel van de heer Meijer aan de Jousterweg 51-A te Oudehaske.
In een artikel 30-herziening kunt u dan een adequate bestemming aan het perceel geven, met passende bebouwingsmogelijkheden. Daarbij dient dan uitvoerig aandacht te worden geschonken aan het aspect "passend binnen aard en schaal". Dat betekent, dat er onder andere aandacht moet worden geschonken aan het verzorgingsgebied van het bedrijf (plattelandskern en zijn directe omgeving) en aan aspecten zoals bijv. het aantal verkeersbewegingen en de aanvaardbaarheid daarvan (m.n. in de nabijheid van het bedrijf), niet alleen uit milieuhygiënisch oogpunt maar ook uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening.
Gezien de door reclamant genoemde bouwplannen voor de komende jaren, te weten een kas van 1600 m2 en een loods t.b.v. het hoveniersbedrijf + opslag van 425 m2, merken wij nu reeds op, dat de omvang van de voorgenomen kas zodanig is, dat enige twijfel over het passen binnen aard en schaal van Oudehaske gerechtvaardigd lijkt.
Immers, het gaat dan voor wat betreft de hoeveelheid bebouwing om meer dan een verdubbeling. Bovendien gaat het bij de uitbreiding van de kas om uitbreiding van detailhandelsmogelijkheden. Het is denkbaar dat bij een dergelijke omvang gedacht moet worden aan een groter verzorgingsgebied dan Oudehaske en zijn directe omgeving. Voor de loods t.b.v. het hoveniersbedrijf + opslag van 425 m2 geldt dat niet op voorhand al.

Tijdens het bestuurlijk overleg van 12 februari 2003 heeft u aangegeven, dat er inmiddels een concreet verzoek om vrijstelling van het bestemmingsplan bij u is binnengekomen van Meijers Tuin-Huis voor uitbreiding van de bebouwing. T.z.t. zullen wij het betreffende verzoek om verklaring van geen bezwaar op zijn mérites beoordelen.

Resumerend: Wij achten de bedenking, voorzover gericht tegen artikel 25, lid a onder 9, ongegrond. Wij achten reclamant niet-ontvankelijk in diens overige bedenkingen; ambtshalve onthouden wij goedkeuring aan de bestemming Niet-agrarische bedrijven, met de aanduiding "tuincentrum", voorzover het betreft het perceel Jousterweg 51A te Oudehaske. Of reclamant te zijner tijd de voorgenomen bouwplannen ten volle zal kunnen realiseren zal de artikel 30-herziening moeten uitwijzen.

20. Waterschap
(nr. 16, Langhout & Wiarda, namens wetterskip Boarn en Klif)
-Het waterschap gaat de activiteiten concentreren in Joure. De werkplaats te Haskerdijken zal daarom worden gesloten en verkocht.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsje fryslân

Dat perceel is nu bestemd als niet-agrarisch bedrijf. Reclamant acht dit te beperkend en verzoekt, gezien de ligging aan de Heafeart en de Heeresloot, om een verblijfsrecreatieve bestemming, met de mogelijkheid voor de vestiging van een jachthavenbedrijf.
Volgens de raad is de bestaande opslagruimte conform het bestaande gebruik mogelijk. Het betreft een werkplaats met afmeergelegenheid voor de bij het waterschap in gebruik zijnde vaartuigen, die nodig zijn voor onderhoudswerkzaamheden.
De raad acht het niet doelmatig om op voorhand de gevraagde bestemming toe te kennen, doch wil aan de hand van een concreet plan de inpasbaarheid beoordelen. Reclamant is van oordeel dat nu reeds alle relevante belangen kunnen worden beoordeeld, en kan worden bepaald of het perceel geschikt is voor de gewenste functie.
Reclamant acht de opstal moeilijk te verkopen, omdat verkoop als opslagruimte sec, gelet op de grootte van deze opstal niet mogelijk is en het perceel niet geschikt is voor de bedrijfsdoeleinden, zoals genoemd in de bestemming "Niet-agrarische bedrijven".
De gemeente handelt aldus in strijd met artikel 3:2 van de Awb.

-Op de plankaart is de aanduiding "geen woning toegestaan" ambtshalve opgenomen.
De voormalige dienstwoning is verkocht aan een werknemer van het bedrijf. In het ontwerpplan is de woning niet als dienstwoning bestemd, maar als particuliere woning. Op grond van het ontwerpplan kon ter plekke een nieuwe dienstwoning worden gebouwd.
Nu ambtshalve de bedoelde aanduiding is opgenomen, beperkt dit de verkoopbaarheid van het perceel. De raad had in feite de woning weer ambtshalve als dienstwoning moeten bestemmen. Nu wordt reclamant onevenredig in zijn belangen getroffen. Bovendien hoort bij een bedrijf in het buitengebied een dienstwoning, waartegen ook planologisch geen bezwaren zijn aan te voeren.
Reclamant verzoekt goedkeuring te onthouden aan bedoelde aanduiding.

Onze reactie.
-U stelt in eerste instantie, dat hergebruik van de bestaande opstal conform het huidige gebruik mogelijk is.
Aan de hand van een concreet uitgewerkt plan wilt u beoordelen of een vervangende functie mogelijk is. Nu daar nog geen sprake van is, houdt u vooralsnog vast aan de nu gegeven bestemming. In verband met het voorgaande acht u het tevens ondoelmatig om nu reeds een bestemming Verblijfsrecreatie aan het perceel toe te kennen.

Het betreffende perceel is gelegen in het open buitengebied, ten noorden van Haskerdijken, ten oosten van de snelweg van Leeuwarden naar Heerenveen. (Plankaart 4)
Blijkens plankaart 3 van het Streekplan, op blz. 41, valt het betreffende perceel niet binnen een toeristisch recreatief concentratiegebied. Omdat het provinciaal beleid in deze er op is gericht om bedrijfsmatige (recreatieve) activiteiten te concentreren, en nieuwe ontwikkelingen in principe te laten aansluiten bij bestaande voorzieningen kunnen wij instemmen met uw standpunt.

provinsje fryslân

-Ten aanzien van de woning merken wij het volgende op. Nu de woning niet meer als dienstwoning is gebruik is, en de eigenaar van deze –nu particuliere- woning niet zomaar kan worden gedwongen deze weer als zodanig te (laten) gebruiken, heeft u er terecht van afgezien de woning weer als dienstwoning te bestemmen.
Wij merken hierover op, dat reclamant er zelf voor heeft gekozen om deze voormalige dienstwoning af te staan en te laten gebruiken als particuliere woning, zonder verder enige binding met de bedrijfsactiviteiten. Het gaat dan nu niet aan om louter en alleen ten behoeve van de verkoopbaarheid te verlangen dat een dienstwoning bij het bedrijfsgebouw mogelijk moet zijn. Temeer niet nu het in strijd met gemeentelijk én provinciaal beleid is om in het buitengebied nieuwbouw van woningen toe te staan. In de geschetste situatie zien wij onvoldoende aanleiding af te wijken van dat beleid. Wij achten de bedenking ongegrond.

21. Opslag bouwmaterialen
(nr. 17, Langhout & Wiarda, namens Hebo)
Reclamant heeft een handel in grove bouwmaterialen, die voornamelijk zijn bestemd voor de agrarische sector, alsmede in materiaal ten behoeve van sierbestrating. Dit vergt veel ruimte. Bij het bedrijf hoort een strook grond met een diepte van ca. 50 meter, met de bestemming "Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde". Dit werd gebruikt t.b.v. de opslag van bouwmaterialen, in strijd met het bestemmingsplan. Na een uitspraak van de Raad van State (Afdeling bestuursrechtspraak) zijn die activiteiten gestaakt. Het perceel ligt braak en wordt aan het zicht onttrokken door een brede boomgordel. De naastgelegen veehouder heeft geen belang bij het stuk grond.
Gebruik conform de bestemming ligt dan ook niet voor de hand, zodat de bestemming niet reëel is.
De raad vindt dat een uitbreiding zou leiden tot een ongewenste penetratie in het buitengebied.
Gezien de boomgordel en het feit dat het perceel visueel gezien onderdeel uitmaakt van het bedrijfsterrein, alsmede nu aan de overzijde van de Scharsterrijn wel woningen mogen worden gebouwd, verzoekt reclamant goedkeuring te onthouden aan de bestemming.
Reclamant wenst een bedrijfsbestemming voor deze strook.

Onze reactie.
U wijst er op, dat over de strook grond uitvoerig is geprocedeerd, in procedures betreffende de aanschrijving bestuursdwang en de procedure betreffende het bestemmingsplan Scharsterbrug. U en wij zijn daarbij uiteindelijk in het gelijk gesteld. U verwijst voor een nadere motivering naar het commentaar op inspraakreactie nr. 10.
Daarin wordt m.n. melding gemaakt van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, van 21 juli 1997 betreffende de bedoelde strook grond. Voorts wordt daarin melding gemaakt van de uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 10 juli 1997, inzake de aanschrijving bestuursdwang tot het ontruimen van de betreffende strook grond.

provinsje fryslân

Op grond daarvan acht u de bestemming "Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" het meest passend voor deze strook grond. Gezien de bewoordingen in genoemde uitspraken, en gezien het feit dat er zich sindsdien geen (wezenlijke) veranderingen hebben voorgedaan in deze situatie, achten wij dat aanvaardbaar. De bedenking wordt ongegrond geacht.

22. Recreatiepercelen
(nr. 18, HoVaPlan, namens diverse particulieren)
Reclamant maakt bezwaar tegen de bestemming "Agrarisch Gebied" van de strook tussen de Meerweg en De Wredehof te Rohel.
De cliënten zijn reeds jaren eigenaar van een recreatieperceel, gelegen op De Wredehof, en daarnaast eigenaar van bedoelde strook grond.
De vigerende bestemming is "Verkeersdoeleinden". Deze bestemming is nooit gerealiseerd. Nadat de cliënten het eigendom hadden verworven, is de strook gebruikt als tuin en/of erf. Dit betekende geen verzwaring of vergroting van de afwijking van het gebruik volgens de bestemming, en is daarom legaal.
Het plan geeft bedoelde strook de bestemming Agrarisch gebied. Nu de raad stelt dat van overgangsrecht geen sprake is, wordt de indruk gewekt van een illegale situatie. Nu de voormalige bestemming nooit is gerealiseerd is er volgens reclamant in ieder geval sprake van overgangsrecht.
Kennelijk heeft de gemeente in het voormalige gebruik als schapenweitje (het gaat om een strook met een variabele breedte van tusen de 13 en 18 meter), reden gezien de strook te bestemmen als "Agrarisch gebied".
Dat gebruik is echter al 7 jaar geleden beëindigd.
Nu wordt opnieuw een overgangsrechtsituatie gecreëerd. De gemeente maakt ook niet duidelijk hoe zij, ondanks het feit dat dit op grond van overgangsrecht onmogelijk is, de nieuwe bestemming binnen de planperiode denkt te realiseren. Blijkens de verkaveling en het feitelijk gebruik, ligt realisering van de agrarische bestemming niet voor de hand.
Daarom moet de strook volgens het bestaande gebruik positief worden inbestemd.
De gemeente vindt dat de strook van belang is voor het vervullen van een afschermende functie van de recreatieve voorzieningen. De bestaande boomsingels zijn echter marginaal. Deze afschermende functie zou wel kunnen worden verbeterd en versterkt, doch dan ligt de bestemming "Agrarisch gebied" niet voor de hand.
Reclamant verzoekt daarom ten aanzien van deze strook goedkeuring te onthouden aan de bestemming "Agrarisch gebied".

Onze reactie.
U wijst er op, dat een deel van de groenstrook op/rond het recreatieterrein De Wredehof op basis van het bestemmingsplan "Recreatieve voorzieningen te Rohel" de bestemming Beplantingen heeft en is bestemd voor beplantingen, groenstroken en bermen.
Enkele jaren geleden zijn enkele van de recreatiepercelen ontsloten door middel van bruggetjes, zodanig dat vanaf het recreatieterrein de bedoelde strook grond kan worden bereikt. Op enkele plaatsen zijn daartoe gaten in de groensingel gemaakt.
In 1999 heeft u hiertegen een handhavingsactie gestart, welke echter uiteindelijk is gestaakt.

PROVINCIALE STATEN VERKIEZINGEN 11 03'03

provinsie fryslân

Desalniettemin houdt u vast aan de agrarische bestemming, omdat u nadrukkelijk van mening bent dat de strook grond niet mag worden gebruikt als verlengstuk van het recreatieterrein.
Het bestemmingsplan "Recreatieve voorzieningen te Rohel" begrenst de verblijfsrecreatieve voorzieningen nadrukkelijk. In de toelichting van dat plan is op blz. 9 aangegeven dat ter waarborging van de camouflage ten opzichte van het omliggende landelijke gebied rondom de complexen, de huidige boomsingels als zodanig worden bestemd en waar nodig uitgebreid.
Op grond van landschappelijke overwegingen acht u de agrarische bestemming het meest passend. De eigendomssituatie acht u niet relevant, terwijl overgangsbepalingen niet aan de orde zijn.

Wij merken op, dat wij ons kunnen vinden in uw standpunt, dat de betreffende strook grond niet mag worden gebruikt als verlengstuk van het recreatieterrein.
Wij merken voorts op, dat de bestemming Agrarisch gebied onder meer is gericht op het behoud en herstel van de landschappelijke en natuurlijke waarden, zoals in de beschrijving in hoofdlijnen is aangegeven onder "ruimtelijk beeld". Aldaar wordt echter niet gesproken over (het behoud en de versterking van) boomsingels.
Aldus kan naar onze mening met genoemde bestemming niet worden bereikt wat u voor ogen staat, te weten, waar nodig, versterking van boomsingels.
Van meer belang nog is, dat de eigendomssituatie wellicht niet relevant is voor de te geven bestemming, maar dat u dan in ieder geval moet aangeven op welke wijze u deze bestemming denkt te realiseren.
Immers, nu de grond in eigendom is bij reclamanten en zij kennelijk niet van plan zijn de versterking van de boomsingels voor hun rekening te nemen, dan wel ter hand te nemen, moet worden getwijfeld aan de haalbaarheid van de agrarische bestemming en dan in het bijzonder aan genoemde versterking van de boomsingel(s).
Wij achten daarom de bedenking gegrond, in die zin dat de agrarische bestemming onjuist is, maar niet in die zin dat een recreatieve bestemming gewenst zou zijn.
Wij onthouden goedkeuring aan de Agrarische bestemming op plankaart 8, voorzover het de bedoelde strook - tussen de Meerweg en De Wredehof te Rohel- betreft (zie kaartje 13).

Tijdens het bestuurlijk overleg van 12 februari 2003 zijn hierover geen nieuwe gezichtspunten naar voren gekomen. Wel merken wij in verband daarmee nog op, dat bij de artikel 30-herziening een dusdanige bestemming moet worden gelegd, dat voorkomen wordt dat de strook wordt gebruikt als verlengstuk van het recreatieterrein, maar dat tevens de (versterking van de) boomsingel(s) wel mogelijk wordt gemaakt.

23. Aanduiding caravan
(nr. 20, Kranenburg & Van Leerdam, namens dhr. van Leeuwen)
De heer van Leeuwen heeft op zijn perceel sectie E, nr. 4205 al jaren -met vergunning- een caravan. Hij maakt er bezwaar tegen dat deze niet positief is inbestemd.
De raad verwijst naar eerdere correspondentie. Reclamant verwijst tevens naar zijn brieven van 16 december 1999, 7 april 2000 en 21 juni 2000.

provinsje fryslân

Kern van de bedenking is dat de gegeven bestemming een miskenning is van zijn rechten op de aanwezigheid van de caravan en het recreatief gebruik van zijn perceel. Hij verzoekt goedkeuring aan het plan te onthouden, voorzover het dit perceel betreft.

Onze reactie.
Na een inventarisatie van het bedoelde bosperceel en de zich daarop bevindende caravans heeft u op perceel nr. E 4204 de slooprestanten van een vervallen mobiele caravan en een vervallen hok aangetroffen. Op perceel E nr. 4205 waren de overblijfselen van een mobiele caravan met een overkapping aanwezig.
U concludeert hieruit, dat de recreatieve activiteiten hier reeds lang geleden zijn beëindigd en u bent van mening dat een positieve bestemming hier niet op zijn plaats is.
U wijst er voorts op, dat de caravans en de clandestiene bouwsels in strijd zijn met de natuurbestemmingen van het huidige en het nieuwe plan. Het overgangsrecht is in dit geval niet van toepassing nu dat niet bedoeld is om vervallen caravans en restanten van bouwsels oneindig te handhaven.
De bestemming van het bedoelde perceel is "Natuurgebied, bos" bestemd voor het herstel, onderhoud en de ontwikkeling van natuurlijke waarden verbonden aan bossen. Recreatief gebruik is in de bestemming, met de aanduiding bos, begrepen.
U acht een positieve bestemming niet aan de orde en heeft aan betrokkene kenbaar gemaakt dat de restanten van de caravans e.d. moeten worden verwijderd.
Voorzover ten tijde van het onherroepelijk worden van het nieuwe bestemmingsplan nog sprake zal zijn van recreatief gebruik zoals dat hier eerder heeft plaatsgevonden, kunnen die activiteiten als zodanig worden voortgezet, zo stelt u. (I.c. is daar geen sprake meer van).
Wij achten deze redenering aanvaardbaar. De bedenking wordt aldus ongegrond geacht.

24. Aanleg bos
(nr. 21A, Van Eysinga & Oostra, namens Jhr. mr. T.A.J. van Eysinga; nr. 21B, Van Eysinga & Oostra, namens Jhr. mr. F.J.J. van Eysinga)
-Een deel van het agrarisch gebied nabij "de Oorsprong" te St. Nicolaasga, waar mogelijk het nieuwe recreatiewoningplan "Ima-sathe" zal worden opgericht, heeft de bestemming "Natuurgebied, bos" gekregen.
Indien dat plan niet doorgaat, kan de gemeente door de bosbestemming cliënt dwingen het bos te realiseren. Dit terwijl de gemeente zelf een herplantplicht op zich heeft rusten. De gemeente handelt in strijd met artikel 10 WRO, door het meest doelmatige gebruik van de gronden, zijnde landbouw, te beperken. Bovendien heeft de gemeente in het plan geen financiële middelen opgenomen om deze bestemmingswijziging te financieren.

-De betreffende gronden zouden bij voorkeur de bestemming "Bos" dienen te krijgen. Ook al hebben deze bossen in het vigerende plan de bestemming "Natuurgebied", dan nog stemt dat niet overeen met het gebruik van de bossen. Dat behoort wel zo te zijn. Dit is strijdig met artikel 10 WRO, omdat het meest doelmatige gebruik wordt beperkt.
De nu gegeven bestemming beperkt cliënt te veel in zijn bosexploitatie. Houtproductie is de hoofddoelstelling, de overige waarden (natuur, landschap en recreatie) een nevendoelstelling.

provinsje fryslân

Reclamant verzoekt derhalve goedkeuring te onthouden aan de aan zijn percelen gegeven bestemming "Natuurgebied", met de aanduiding "bos".

Onze reactie.
U merkt hierover het volgende op. In het landinrichtingsplan van de ruilverkaveling Doniawerstal is een uitbreiding van de Vegilinbosschen bij de Oorsprong van 10 ha opgenomen.
N.a.v. de aanleg van de golfbaan bij St. Nicolaasga, waarvoor bos moest worden gekapt, heeft u nog een herplantplicht. Er is een gezamenlijk plan gemaakt, waarbij de volgende partijen overeenstemming hebben bereikt: de heer T.A.J. Eysinga (reclamant), de gemeente Skarsterlân, de provincie, LNV-Noord, It Fryske Gea en de Landinrichtingscommissie.
Het plan omvat een locatie aansluitend bij Camping Blaauw waar ca. 50 recreatiewoningen zijn gedacht. Daaromheen worden singels aangeplant. Aansluitend aan de singels wordt een bosperceel gerealiseerd als compensatiebos voor de golfbaan. Richting de Houtvaart wordt een boslint aangeplant om de ecologische verbinding compleet te maken. Het bos heeft een totale grootte van 15 ha. Omtrent eigendom, beheer en onderhoud zijn met betrokkenen afspraken gemaakt en uw raad heeft (26-5-'99) het benodigde krediet i.v.m. de herplantplicht beschikbaar gesteld.
De dienst Landelijk gebied heeft een zgn. Planuitwerking deelplan nr. 2, voor werken die afwijken van het eerdere landinrichtingsplan, vastgesteld.
U dient voor de nieuwe beplanting het planologische kader te scheppen, hetgeen met het voorliggende plan is gebeurd. U gaat er van uit dat binnen de planperiode het bos kan worden aangelegd. De bestemming biedt de mogelijkheid om het bos te realiseren (toelatingsplanologie). Tenslotte is het volgens u ook in ruilverkavelingsverband bekend dat de plannen van Imasate mede afhangen van financiering met middelen uit het zgn. Programma Beheer.

Ten behoeve van Imasate is een bestemmingsplan in procedure gebracht. Mocht dit plan niet doorgaan, dan zal op basis van nieuwe afspraken met alle betrokkenen moeten worden afgewogen hoe een uitbreiding van de Vegilinbosschen bij de Oorsprong in het gebied zal worden gesitueerd.

Wij merken hierover allereerst op, dat reclamant niet kan worden gedwongen tot het realiseren van bos, omdat, zoals u terecht opmerkt, het plan slechts mogelijkheden biedt tot. (Toelatingsplanologie).
Voorts merken wij op dat, nu alle betrokken partijen, waaronder reclamant, kennelijk de bedoeling hebben het bedoelde bosperceel te realiseren, er van uit mag worden gegaan, dat de bosuitbreiding zal worden gerealiseerd, zodat het voor de hand ligt dat deze bestemming wordt beschouwd als het meest doelmatige gebruik van de gronden.

-Reclamant is van mening dat de gelegde bestemming hem te veel in zijn bosexploitatie beperkt.
De vigerende bestemming is "Natuurgebied". Bovendien is het gebied op de Streekplankaart 1 gekarakteriseerd als "natuur- en bosgebieden met ontwikkelingsmogelijkheden extensieve recreatie".

De betreffende bossen maken aldus deel uit van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur. De bestemming "Natuurgebied" is gelegd op grond van de waarden die de gronden hebben, zodat de bestemming "Natuurgebied, bos" hier terecht is. De door reclamant gewenste houtproductie, hetgeen kan inhouden dat het bos (gedeeltelijk) wordt gekapt om andere redenen dan vanwege natuurbeheer en onderhoud, moet daarmee in strijd worden geacht.

De bestemming Natuurgebied met de aanduiding "bos" is gericht op het herstel, onderhoud en ontwikkeling van natuurlijke waarden verbonden aan bossen. Wij achten dit een passende bestemming en merken op, dat houtproductie zich daar niet mee verdraagt. Het door reclamant gewenste bosbeheer zal slechts kunnen plaatsvinden voorzover het binnen de gelegde bestemming past.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

25. Verzuringsgevoelige gebieden
(nr. 21C, Van Eysinga & Oostra, namens de P.W. Janssens Friesche Stichting en dhr. Tessemaker; nr. 21D, Van Eysinga & Oostra, namens de heer E. Bokma; nr. 21E, Van Eysinga & Oostra, namens de familie Hooisma)

-De Stichting is eigenaar van 24 ha cultuurland nabij Dijken, waarvan dhr. Tessemaker de pachter is.
Cliënten maken, ten aanzien van de strook grond langs de Houtvaart, bezwaar tegen de toevoeging van een wijzigingsbevoegdheid (artikel 25 lid 13), op grond waarvan de agrarische bestemming kan worden omgezet in "natuurgebied".
Dit kan de bedrijfsvoering ernstig schaden, gezien de in voorbereiding zijnde Wet Veehouderij en Ammoniak.
Binnen een zone van 500 meter van zuurgevoelige gebieden, zijnde natuurgebieden, worden bedrijven op slot gezet. Dat zou het einde van het agrarische bedrijf betekenen.

Bovendien is in het plan geen financiële paragraaf opgenomen, waaruit blijkt hoe de aangegeven bestemmingswijzigingen worden gefinancierd. Daarmee zijn deze wijzigingen in strijd met artikel 3:4 lid 1 en 2 van de Algemene wet bestuursrecht, alsmede met artikel 12 Bro.
Reclamant verzoekt goedkeuring te onthouden aan de betreffende wijzigingsbevoegdheid, althans voorzover betrekking hebbend op dit perceel.

-Het bovenstaande geldt eveneens voor het perceel van de heer E. Bokma, wonende aan de Scharren 43 te Scharsterbrug.
Doel van de wijzigingsbevoegdheid is het realiseren van bepaalde landschapselementen, zoals houtwallen en –singels.
De wijzigingsbevoegdheid is daarvoor niet nodig, omdat de agrarische bestemming hiervoor ook mogelijkheden biedt en omdat deze gronden niet eigendom zullen worden van een natuurbeherende instantie, maar de boeren deze elementen zelf zullen realiseren.

-Het bovenstaande geldt eveneens voor een groot deel van de huiskavel van de familie Hooisma. (De bedenking vermeldt de exacte locatie niet.)

Onze reactie.
-Slechts indien een bepaald gebied vóór 1988 is begrensd als natuurgebied, dan wel bestaand natuurgebied is, en indien het bovendien valt binnen de Ecologische Hoofdstructuur, (dan wel dat wat EHS gaat worden binnen de zoekgebieden), pas dan wordt een bepaald gebied als verzuringsgevoelig aangemerkt.
Nu het hier gaat om een agrarische bestemming, welke eventueel zal worden gewijzigd in natuurgebied, is er hier geen sprake van verzuringsgevoelig gebied. Van een te respecteren (mogelijke) zone van 500 meter is dan ook geen sprake, zodat reclamant ten aanzien van het hier aangevoerde geen beperkingen in zijn bedrijfsvoering zal ondervinden.

De financiering bestaat hieruit, dat natuurbeherende instanties de gronden kunnen verwerven. Het is derhalve niet nodig daarvoor in het bestemmingsplan financiële gegevens op te nemen.
(-zie ook reactie op bedenking nr. 22)

-Ten aanzien van de vermeende onnodigheid van de wijzigingsbevoegdheid merken wij op, dat er geen verplichting is om gebruik te maken van de wijzigingsbevoegdheid. De eventuele aankoop door een natuurbeherende instantie geschiedt op basis van vrijwilligheid. Als het gebied agrarisch blijft, kan de wijzigingsbevoegdheid niet worden toegepast. Er is in die zin geen reden de wijzigingsbevoegdheid te schrappen.

-Het hierboven gestelde geldt tevens voor de betreffende percelen van de heer Hooisma.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

26. IJsbaan
(nr. 21E, Van Eysinga & Oostra, namens de familie Hooisma)
De familie Hooisma heeft enkele percelen weiland ten zuidoosten van Scharsterbrug en langs de Scharsterrijn in eigendom.
Er is een ijsbaan geprojecteerd. In het kader van de ruilverkaveling moet nog worden afgewacht of deze ter plaatse zal komen. Dit heeft de gemeente ook beaamd. Reclamant is van mening dat een wijzigingsbevoegdheid meer voor de hand ligt.
Daarom is opneming van de bestemming ijsbaan in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel, zodat aan deze bestemming goedkeuring moet worden onthouden.

Onze reactie.
Het gaat hier om de bestemming Sportieve recreatie (RS), met de aanduiding "IJsbaan" ("(ij)").
U geeft aan dat de precieze nadere invulling en uitwerking van deze locatie, wat betreft de ruimtelijke en landschappelijke inpassing, door de betrokken instanties, waaronder de landinrichtingscommissie en de gemeente, nog moet plaatsvinden. U acht de locatie en de bestemming aanvaardbaar. De exacte locatie en beplanting moeten in overleg met alle betrokkenen worden vastgesteld.
Nu de grond nog in eigendom is bij reclamant, zult u moeten aangeven op welke wijze u deze bestemming denkt te realiseren. Daarbij zal tevens duidelijkheid moeten worden verschaft over de financiële dekking, nu aankoop van het terrein noodzakelijk zal zijn.

provinsje fryslân

provinsje fryslân

U stelt in uw brief van 24 september 2001, dat het financiële kader voor de aanleg van deze voorziening mede door u, in het kader van de afweging in Voorjaarsnotaverband zal worden geschapen, waarbij in nauw overleg met de ruilverkaveling de realisering zal geschieden. Dit laat echter onverlet, dat reeds in het bestemmingsplan voldoende duidelijkheid over de (financiële) haalbaarheid dient te worden opgenomen.
Aangezien deze duidelijkheid ontbreekt, moet er worden getwijfeld aan de uitvoerbaarheid van de betreffende bestemming. *Wij achten de bedenking gegrond.*
Een wijzigingsbevoegdheid, zoals voorgesteld door reclamant, zou in de rede hebben gelegen.
Naar aanleiding van het bestuurlijk overleg van 12 februari 2003 merken wij voor de volledigheid nog op, dat wij op zich een ijsbaan op de bedoelde locatie uit planologisch oogpunt wel aanvaardbaar achten.

Wij onthouden goedkeuring aan de bestemming Sportieve recreatie, voorzover voorzien van de aanduiding "ijsbaan" op plankaart 8 (zie kaartje 14).

27. Skeelerbaan c.a.
(nr. 22, De Waard makelaars, namens de heer J.T. Postma)
-De gemeente en de landinrichtingscommissie willen bos, een ecologische verbinding en een skeelerbaan. Dit is onevenredig bezwarend voor de heer Postma en gaat voorbij aan het doel van een landinrichting.
Door het projecteren van een bosperceel naast het huisperceel van Postma, aan het Noed 16, ten zuidwesten van St. Nicolaasga, komt het bedrijf op slot te staan.
Het bosperceel is in eigendom bij de gemeente. De gemeente is verpachter van Postma. De gemeente is tevens eigenaar van gronden elders binnen de ruilverkaveling. Gezien de doelstelling van een optimale verkaveling ligt het volgens reclamant voor de hand dat Postma de gronden die naast zijn huiskavel liggen, zou krijgen toebedeeld, terwijl het bosperceel dan elders zou kunnen komen.

-Indien de skeelerbaan de bedrijfsvoering schaadt maakt reclamant bezwaar tegen die baan. De baan situeren nabij de overige sportaccommodaties zou meer voor de hand liggen.

Onze reactie.
-Ten aanzien van het bosperceel.
Bij het projecteren van een bosperceel zal het bedrijf van reclamant niet op slot komen te staan. U merkt terecht op, dat de ecologische richtlijn geldt voor bestaande bos- en natuurterreinen op zuurgevoelige gronden.
De richtlijn wordt buiten beschouwing gelaten bij de beoordeling van een milieuvergunning van een agrarisch bedrijf, in het geval er sprake is van een door het Rijk, lagere overheden of publiekrechtelijke organisaties uitgevoerde dan wel gesubsidieerde uitbreiding van bestaande of de aanleg van geheel nieuwe bossen, landschapselementen met een natuurwetenschappelijke waarde en natuurontwikkelingsgebieden. Daarvan is hier sprake.
Voorts merken wij op, dat wij, bij brief van 10 augustus 2000, in het kader van de ruilverkaveling Doniawerstal (planuitwerking deelplan nr. 2), hieromtrent het volgende reeds aan reclamant hebben meegedeeld.

"Het door Postma van de gemeente Skarsterlân gepachte perceel van 2.26.60 ha ligt op 3 kilometer afstand van de Wielwei in de Doniagaasterpolder bij Doniaga. Het perceel ligt op een afstand van ca. 1 kilometer van de verharde, openbare weg. In de plaats van dit perceel is Postma tijdelijk gecompenseerd met een tijdelijk in gebruik gegeven perceel nabij zijn huiskavel. (Het onderhavige perceel). Wij gaan uit van een huiskavel alhoewel hier geen sprake is van de uitoefening van een melkveebedrijf.
Tijdelijk in pacht uitgegeven land aansluitend aan de huiskavel wordt nooit als huiskavel beoordeeld en geeft dus geen aanspraak op grond met een gelijke hoedanigheid. In het door de Landinrichtingscommissie op te stellen Plan van Toedeling wordt wel rekening gehouden met een voor Postma betere toedeling van de bij hem in eigendom en gebruik zijnde gronden. De Landinrichtingscommissie ziet mogelijkheden om het perceel bij Doniaga uit te ruilen naar een perceel in de directe omgeving van St. Nicolaasga. Het land van Postma komt dan aanzienlijk dichter bij het bedrijf te liggen en bovendien gunstiger ten opzichte van de openbare weg. De bedrijfssituatie zal er op vooruit gaan."
Voorts is in bedoelde brief nog het volgende opgemerkt.
"De aan te leggen natuurbouwstrook krijgt een omvang van 60 bij 10 meter. De strook is bedoeld voor een verbinding tussen de aan te leggen bossen en de Vegelinsbossen. De strook betekent een doorsnijding van de huiskavel van Postma. Voor de schade die Postma hiervan zal ondervinden zoekt de landinrichtingscommissie een oplossing. Bij het Plan van Toedeling zal worden bezien op welke wijze de oppervlakte van de natuurbouwstrook van ca. 600 m2 in grond kan worden gecompenseerd."
Hieruit kan naar onze mening worden opgemaakt, dat reclamant geen recht heeft op de nu voorliggende kavel. Voorts mag er naar onze mening redelijkerwijs van uit worden gegaan, dat voor wat betreft de herverkaveling, van o.a. de door hem gebruikte grond, binnen de planperiode een definitieve oplossing zal worden gevonden. In dat geval zal realisering van de strook natuur/bos geen probleem zijn. Zolang dat nog niet het geval is, zal het realiseren van bedoelde strook afhankelijk zijn van de medewerking van reclamant.
Aldus mag er redelijkerwijs van uit worden gegaan, dat reclamant geen onevenredige aantasting van zijn belangen ondervindt.

-Ten aanzien van de skeelerbaan merken wij op, dat de grond bij u in eigendom is. U merkt op, dat in overleg met plaatselijk belang deze locatie als meest logische is aangemerkt. De ontsluiting van de locatie en de ruimtelijke inpassing hebben daarbij een belangrijke rol gespeeld.
Wij merken op, dat de skeelerbaan is geprojecteerd op een afstand van minimaal 300 meter tot de boerderij van reclamant. Daaruit kan redelijkerwijs worden opgemaakt, dat de bedrijfsvoering van het bedrijf van reclamant hierdoor geen schade zal ondervinden.

In verband met de onderhavige problematiek heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) in zijn uitspraak ten aanzien van enkele verzoeken om schorsing/voorlopige voorziening, d.d.16 april 2002, enkele opmerkingen gemaakt. Het gaat daarbij om het volgende: de Voorzitter sprak ernstige twijfels uit of de combinatie van bestemmingen (verbindingszone, skeelerbaan en agrarische gronden) niet in strijd zou zijn met een goede ruimtelijke ordening. De ABRS stelt in verband hiermee: "Ten aanzien van de ecologische verbindingszone is ter zitting niet komen vast te staan dat verzoeker door de

provinsje fryslân

aanwezigheid van deze zone niet wordt belemmerd in het gebruik van de gronden voor agrarische doeleinden. Voorts is niet duidelijk geworden op welke wijze deze zone, die blijkens de stukken is beoogd als verbinding tussen het nieuw aan te leggen bos en het bestaande bos, effectief gebruikt kan worden als ecologische verbindingszone nu deze zone wordt onderbroken door de skeelerbaan."
N.a.v. deze uitspraak hebben wij hierover het volgende overwogen.
De skeelerbaan is voorzien op een gebied met de bestemming Sportieve recreatie, i.c. voorzien van de aanduiding "skeelerbaan" (artikel 17). Gesteld wordt dat deze skeelerbaan mogelijk een onderbreking zal vormen van de ecologische verbindingszone. Het gebied met deze bestemming heeft een oppervlakte van 2500 m2. Een skeelerbaan is, voorzover ons bekend, een geasfalteerd parcours, waarover de skeelerers hun baantjes kunnen "trekken". Het geluid dat daarmee gepaard gaat is te verwaarlozen en bovendien zal het parcours niet de gehele oppervlakte van het gebied beslaan. De ons bekende skeelerbanen zijn in mindere of meerdere mate omzoomd door groen. Nu de grond bij u in eigendom is en nu het uw bedoeling is om tussen het nieuw aan te leggen bos en het bestaande bos een groenzone aan te leggen, die kan gaan functioneren als ecologische verbindingszone, mag er naar onze mening redelijkerwijs van uit worden gegaan, dat in ieder geval aan de westrand van het gebied met de bestemming Sportieve recreatie een strook groen zal worden gerealiseerd. Deze bestemming staat aldus een ecologische verbindingszone niet in de weg.
Ten aanzien van de strook met de bestemming "Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde" en de aanduiding (op de plankaart) "wijzigingsgrens bos/natuur" willen wij het volgende opmerken.
Deze strook kan blijkens artikel 25 lid a onder 13 slechts worden gewijzigd in de bestemming "natuurgebied" indien de strook wordt verworven door een natuurbeherende instantie. Dit gebeurt op basis van vrijwilligheid. Reclamant is pachter van de grond waarover deze strook grond loopt. Weliswaar berust de eigendom bij "de gemeente", maar gezien de pachtovereenkomst zult u niet zonder meer kunnen overgaan tot wijziging van de bestemming. In zoverre mag er redelijkerwijs van uit worden gegaan, dat de positie van de pachter zonder zijn eigen medewerking niet wordt belemmerd in het gebruik van de gronden voor agrarische doeleinden.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

28. Moerasstrook
(nr. 23, De Waard makelaars, namens de heer J.J. Postma)
-In verband met optimaal landgebruik zou het beter zijn indien een kavel met moerasstrook naar het perceel ten noorden van de Houtvaart zou worden verlegd.
Mogelijkerwijs komt deze strook bij de ruilverkaveling in handen van Postma. Het is nadelig voor diens bedrijfsvoering indien het een moerasstrook zou worden.
De gemeente verklaart slechts dat de landinrichtingscommissie een goed plan heeft. De heer Postma is daarmee echter nog "in procedure", zodat het vaststellen van het bestemmingsplan voorbarig is.

provinsje fryslân

-Een bepaalde sloot is gedempt. Reclamant verzoekt tot het handhaven van de gedempte sloot, zodat de bestaande ontwatering intact kan blijven. Het plan leidt ertoe dat deze sloot weer wordt uitgegraven. Volgens B&W is dempen niet toegestaan, vanwege de richtlijnen van het landinrichtingsplan. Reclamant is echter van mening dat het landinrichtingsplan juist voorstander is van het in stand houden van de gedempte sloot.

-Inzake de nieuwbouwlocatie aan de Houtvaartweg heeft de Rb. bij voorlopige voorziening (inzake een art. 19-procedure) uitgesproken, dat het beroep van Postma gegrond was, en voorts heeft hij de verleende bouwvergunning ingetrokken.
Tevens heeft Postma in verband hiermee beroep ingesteld bij de Raad van State, tegen onderdelen van genoemde uitspraak.

Onze reactie.
-Blijkens uw informatie is in het landinrichtingsplan voor de ruilverkaveling Doniawerstal 13,2 ha natuurontwikkelingsprojecten opgenomen. Deze moeten de verbindingszone tussen de Koevorde en het Tjeukemeer versterken. Het gaat hier om de verbinding tussen de Koevorde en de Teroelster Zypen, een moerasstrook aan de zuidzijde van de Houtvaart, met een breedte van 20 meter en een oppervlakte van 2,2 ha.
U heeft dit in het bestemmingsplan opgenomen, waarbij u de wijzigingsbevoegdheid (art. 25, onder a, lid 13) het meest passend acht. Een besluit tot wijziging zal eerst worden genomen nadat de betreffende gronden zijn verworven door een natuurbeherende instantie.
Nu het nog niet zeker is, dat de strook in eigendom komt bij reclamant, alsmede nu het verwerven van de betreffende strook grond gebeurt op basis van vrijwilligheid, achten wij de wijzigingsbevoegdheid aanvaardbaar.
De bedenking wordt ongegrond geacht.

-U wijst er op, dat de aanduiding op de plankaart (waterloop) een planologische vertaling is van het landinrichtingsplan voor de ruilverkaveling Doniawerstal. Dat plan geeft aan dat het hier gaat om een te handhaven structuurelement tussen percelen.
Blijkens uw informatie heeft de landinrichtingscommissie te kennen gegeven dat de structuurlijn moet worden gehandhaafd en dat demping van de sloot niet wordt toegestaan.
Wij achten dat niet onaannemelijk.
Ten aanzien van het intact blijven van de bestaande ontwatering merken wij overigens op, dat besluiten die op enigerlei wijze het waterpeil beïnvloeden vallen onder de keur van het waterschap. Voor dergelijke ingrepen is een zogenaamd peilbesluit van het waterschap vereist. Aan een dergelijk besluit is het doorlopen van een bijbehorende procedure gekoppeld, waarbij de verschillende belangen voldoende tot hun recht kunnen komen.
Wij achten de bedenking ongegrond.

-Ten aanzien van de nieuwbouwlocatie aan de Houtvaartweg merken wij het volgende op.
Wij hebben op 6 juli 2000 een verklaring van geen bezwaar ex artikel 19 W.R.O en artikel 50 lid 5 van de Woningwet afgegeven ten behoeve van de maatschap S. en A. de Jong voor de bouw van een ligboxenstal, werktuigenberging en woning aan de Houtvaartweg 2 te Langweer. In dat besluit is hierover onder meer het volgende opgemerkt.

Het bedrijf gaat verplaatsen in het kader van een ruilverkaveling. Per saldo blijft het aantal agrarische bedrijven gelijk. Het bestaande bedrijf is gelegen op een afstand van ca. 180 meter tot een zuurgevoelig bos.
Het nieuw te vestigen bedrijf zal zijn gelegen op een afstand van ca. 450 meter tot een zuurgevoelig bos. Nu het aantal melkkoeien en kalveren zal toenemen, zou het normaal gesproken uit milieuhygiënisch oogpunt niet mogelijk zijn om het bedrijf op deze plek toe te laten, omdat de ammoniakdepositie niet meer dan 15 mol zou mogen bedragen, bij een afstand van 400 meter tot voor verzuring gevoelig gebied.
Het aantal "mollen" komt in dit nieuwe bedrijf uit op zo'n 50.
Blijkens uw informatie is het, op grond van de Interimwet Ammoniak en Veehouderij en het bijbehorende Uitvoeringsbesluit, mogelijk om tussen verschillende partijen (de Landinrichtingscommissie Doniawerstal, de aanvragers, B&W, het ministerie van VROM, de Friese Milieufederatie, het ministerie van LNV en de NLTO), een convenant te sluiten. Dit convenant heeft tot gevolg dat het op te richten bedrijf komt te vallen onder het Besluit Melkrundveehouderij Milieubeheer. Dat betekent dat de ammoniakemissie (het aantal "mollen") per saldo in het gebied mag toenemen, alsmede dat geen milieuvergunning nodig is, doch dat met een melding kan worden volstaan.

Uit de tekst van het convenant bleek, dat het belang van de verplaatsing is gelegen in het volgende:
a-er kan een betere verkaveling van de bedrijven rondom Langweer worden gerealiseerd;
b-een deel van het landschapsplan, met name de aanleg van boselementen aan de Legemeersterweg (4 ha), kan worden verwezenlijkt;
c-het reservaat Boornzwaag (10 ha) kan worden vrijgemaakt ten behoeve van It Fryske Gea;
d-er kan een start worden gemaakt met het vrijmaken van gronden in reservaat de Teroelster Zypen ten behoeve van It Fryske Gea;
e-er wordt een bijdrage geleverd aan het agrarisch natuurbeheer, aangezien de aanvrager (S. de Jong) zich voor een aantal met name genoemde percelen bereid heeft verklaard tot een bedrijfsvoering gericht op weidevogelbeheer met uitstel van maaidata voor een termijn van minimaal 12 jaar;
f-de bedrijfsbeëindiging op de huidige locatie heeft een afname van de depositie (van ammoniak) op het nabij gelegen voor verzuring gevoelig gebied tot gevolg.

Voorts was in het convenant opgenomen, dat de aanvragers zich bereid hebben verklaard over te gaan tot het intrekken van de vergunning op de oude locatie, op het moment dat de melding in het kader van het Besluit Melkrundveehouderij Milieubeheer ontvankelijk is.
Daarnaast is in het convenant opgenomen, dat de ministers van VROM en LNV verklaren, dat de aanwijzing van het betreffende gebied als zijnde voor verzuring gevoelig, is komen te vervallen.
Voorwaarde bij dit alles is wel, dat het convenant door alle partijen moet zijn ondertekend, voordat het daadwerkelijk in werking kan treden en voordat kan worden besloten tot bijv. het afgeven van de verklaring van geen bezwaar. Dat is gebeurd. Wij hebben hiervan een afschrift (per fax) ontvangen.

Vanuit planologisch en landschappelijk oogpunt is een agrarisch bedrijf op deze plaats in het buitengebied zeer wel aanvaardbaar.

De president van de Rechtbank, sector bestuursrecht, heeft echter met betrekking tot deze zaak uitgesproken, dat in bedoeld convenant onvoldoende is aangegeven hoe de instandhouding, het feitelijk beheer en het onderhoud van het verzuringsgevoelig gebied is gewaarborgd en dat er onduidelijkheid bestaat ten aanzien van het voorbehoud van de minister van VROM en de ondertekening.
De president schorste de door u verleende vrijstelling tot het moment dat u een beslissing zou nemen omtrent het bezwaarschrift tegen de bouwvergunning. Inmiddels heeft u dat bezwaarschrift ongegrond verklaard, m.n. omdat er ondertussen een nieuw Ammoniakconvenant is opgesteld, waarbij volgens u de gebreken die kleefden aan het eerste convenant zijn weggenomen. Daartegen heeft onderhavige reclamant opnieuw een verzoek om schorsing ingediend bij de rechtbank. De zitting daarover is geweest op 16 juli 2001.
De Rechtbank heeft zich bij uitspraak van 19 juli 2001 onbevoegd verklaard. De betreffende dossiers zijn op 31 juli 2001 aan de Raad van State doorgezonden, die daarvóór, op 25 juli 2001, reeds het hoger beroep van de maatschap Postma niet-ontvankelijk heeft verklaard, wegens het niet (tijdig) hebben voldaan van het griffierecht.

Gezien het voorgaande willen wij het volgende opmerken. Nu in dit plan wordt vastgelegd wat wij al bij afgifte van de verklaring van geen bezwaar aanvaardbaar achtten, vinden wij de bedenking ongegrond.

29. Ligplaatsen
(nr. 24, de heer Piso)
Reclamant maakt bezwaar tegen het mogelijk maken van ligplaatsen in de Heremavaart (Terkaple) ten behoeve van Yachtcharter Noordmans.
Het betreft hier rietland-boezemstrook, dat tezamen met het water natuurlijke elementen vormt, behorende bij het aangelegen natuurgebied en agrarische gronden. Het is een onderdeel van het complex natuurgebieden van de Terkaplesterpoelen en blauwgraslanden, aldus reclamant.

In juni 1995 is begonnen met het geschikt maken van de ligoever voor bedrijfsmatig gebruik, door het ontgronden van rietland, de boezemstrook en een deel van de polderkade, waarna er een verhoogde damwand werd aangelegd. Dit was en is in strijd met het bestemmingsplan Terkaple-Akmarijp, onder het artikel water.
Naar de mening van reclamant ligt de betreffende strook nu in het buitengebied en niet in het plangebied van het bestemmingsplan Terkaple-Akmarijp, zoals de gemeente stelt.

Onze reactie.
U gaat uitgebreid op de voorgeschiedenis in. Kort samengevat komt deze er op neer, dat de ligoever reeds sinds de jaren '70 bij het jachtverhuurbedrijf in gebruik is voor het afmeren van boten ten behoeve van de verhuurvloot. Onderhoudswerkzaamheden vinden er niet plaats.

provinsje fryslân

Ten behoeve van het afmeren van de boten is een walbeschoeiing aangebracht. De aanduiding "bedrijfsmatige ligoever" is ambtshalve geschrapt, omdat deze valt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan "Terkaple-Akmarijp", welk plan zich niet verzet tegen deze ligoever. U komt, ook bij een nameting van de precieze situering van de ligoever, tot bovenstaande conclusie. Wij achten dit aannemelijk en de bedenking ongegrond.

30. Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden
(nr. 25, NLTO Advies, namens de maatschap van der Molen)
-De maatschap heeft bezwaar tegen de bestemming "Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden" over een deel van diens eigendom.
Reclamant wil aldaar een normale agrarische bestemming, omdat de maatschap nu wordt geconfronteerd met een stringenter aanlegvergunningstelsel, bijv. voor het dempen van sloten. Zo'n vergunning kost tijd en geld, met bovendien de mogelijkheid van weigering van de vergunning. De maatschap vreest financieel nadeel.
De gemeente maakt niet duidelijk, waarom de betreffende percelen de bestemming "Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarden" hebben gekregen.

Onze reactie.
U merkt hierover op, dat het hier gaat om agrarisch gebied met de hoofdfunctie landbouw en daarbinnen veel natuurwaarden.
Ruimtelijke, functionele en natuurwaarden hebben ten grondslag gelegen aan de toe te kennen bestemming. De verschillen tussen de agrarische gebiedsbestemmingen komen met name tot uitdrukking bij de hantering van de flexibiliteitsbepalingen. Toetsingscriteria zijn steeds het landschap en het milieu. De bedoeling is uiteraard niet het bij voorbaat blokkeren van ontwikkelingen, maar met behulp van met name aanlegvergunningen het kunnen sturen ervan, na afweging van de belangen die een aanvrager heeft bij een activiteit, alsmede de aard en omvang van die activiteit, in relatie tot de belangen van de aanwezige waarden.
Wij zijn met u van mening dat in dit geval een aanlegvergunningvereiste voor bepaalde werken en werkzaamheden uit planologisch en milieuhygiënisch oogpunt niet een onevenredig zware ingreep op de bedrijfsvoering is. De bedenking wordt ongegrond geacht.

31. Wijzigingsbevoegdheid
(nr. 26, NLTO Advies, namens de heer de Vries)
Reclamant maakt bezwaar tegen de opgenomen binnenplanse wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO, binnen de bestemming "Agrarisch gebied", voor de evt. projectie van een fietspad over gronden die in eigendom en in gebruik zijn bij de Vries. (Plankaart 5, linksonder).

Het gemeentelijk fietspadenplan beoogt een op elkaar aansluitend netwerk van fietspaden. Het onderhavige fietspad (tegenover het perceel Dijken 13 te Langweer) is een relatief kort op zichzelf staand gedeelte fietspad. Samenhang met andere fietspaden is niet aan de orde. De openbare weg biedt al voldoende mogelijkheden voor fietsplezier.
Bovendien vindt verstoring plaats van het door de rijksoverheid aangewezen relatienotagebied. Het verstoort de rust van weidevogels en andere wildsoorten.

provinsje fryslân

Daarnaast vindt scheiding van eigendommen plaats, omdat de heer de Vries tevens eigenaar is van de aangrenzende watergang en het achterliggende oeverland, waar hij een ligplaats voor zijn boot heeft.
Dit levert verlies van privacy op en de polderdijk waarover het fietspad is geprojecteerd, wordt thans gebruikt als interne ontsluiting van de betreffende percelen.
De overige perceelsgedeelten zijn laaggelegen en derhalve bij mindere weersomstandigheden niet als ontsluiting te gebruiken. Voor een doelmatige ontsluiting van de kavel is de polderdijk van essentieel belang en onmisbaar voor de reguliere bedrijfsvoering.
Reclamant acht de door de raad gestelde voorwaarden zodanig onwaarschijnlijk, dat de wijzigingsbevoegdheid niet als doelmatig moet worden beschouwd. Reclamant geeft voorts aan, dat hij niet vrijwillig zijn eigendom zal afstaan. Bovendien is het de vraag of het effect van het fietspad op de omgeving zich verhoudt tot de gestelde planologische toetsingscriteria, nu het pad een begrensd natuurontwikkelingsgebied doorkruist.
Reclamant verzoekt daarom goedkeuring te onthouden aan bedoelde wijzigingsbevoegdheid.

Onze reactie.
U merkt op, dat het fietspad onderdeel uitmaakt van het gemeentelijke fietspadenplan. T.z.t. wilt u met betrokkenen in overleg treden om tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te komen.
Het plan biedt de mogelijkheid voor een fietspad (toelatingsplanologie), dat ruimtelijk zo zorgvuldig mogelijk in het gebied zal worden ingepast, teneinde de inbreuk tot een minimum te beperken.
U wijst er tenslotte nog op, dat voor dit fietspad een aparte wijzigingsbevoegdheid in het plan wordt opgenomen.

Wij merken hierover op, dat in de bestemming Agrarisch gebied (artikel 4) fietspaden, als ondergeschikt aan de "echte" landbouwfuncties, in de doeleindenomschrijving is opgenomen. Datzelfde geldt voor artikel 5 en 6.

Daarnaast is in artikel 25, lid a onder 11, opgenomen, dat nieuwe fietspaden aan de plankaart kunnen worden toegevoegd mits (1) de gronden voor dit doel zijn verworven, (2) de agrarische en natuurlijke waarden van de omgeving niet onevenredig worden aangetast, en (3) het fietspad aanvaardbaar is met het oog op het woonklimaat van aanliggende woningen.
Tenslotte is in de beschrijving in hoofdlijnen van -onder meer- artikel 4 opgenomen, dat bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid een zorgvuldige inpassing in het ruimtelijk beeld gewaarborgd moet blijven en geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden; een goede windtoetreding naar molens; de milieuhygiënische situatie en de verkeersveiligheid.
Het "ruimtelijk beeld" is daarbij tevens nog in de beschrijving in hoofdlijnen nader uitgewerkt.
Voorts is in de artikelen 4, 5, 6 en 7 (allen onder lid 8) een aanlegvergunning voor fietspaden vereist, waarbij is aangegeven, dat deze uitsluitend wordt verleend indien het fietspad als zodanig op de plankaart wordt vermeld.

Middels het voorgaande is de eventuele aanleg van een fietspad zodanig geregeld, dat in voldoende mate met alle belangen rekening wordt gehouden.
Dit gebied is volgens de streekplankaart getypeerd als "landbouwgebieden met natuurlijke waarden", binnen het zgn. stabiele gebied. Nu het Streekplan het mogelijk maakt (blz. 28) dat (zelfs) binnen natuur- en bosgebieden een extensieve recreatievorm als fietsen is toegestaan, mag er van uit worden gegaan, dat een fietspad in het onderhavige gebied kan worden gerealiseerd, zeker nu daarbij nog aan de in de vorige alinea genoemde voorwaarden moet worden voldaan.

Voor de volledigheid en ten overvloede merken wij op, dat bij de verwerving van gronden ten behoeve van een fietspad, wordt uitgegaan van vrijwilligheid.
Wij achten de bedenkingen ongegrond.

Ten aanzien van Ontgrondingen merken wij nog het volgende op.
Op blz. 110 van de Toelichting wordt een passage gewijd aan de Ontgrondingenverordening Friesland. In de voorschriften wordt er verder geen aandacht aan geschonken.
Aldus wordt, m.n. op de plankaart, niet duidelijk of en waar er sprake zal zijn van ontgrondingen en van vergunningvrije ontgrondingen. Dit betekent, dat er voor elke ontgronding die in het plangebied gaat plaatsvinden, een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet noodzakelijk zal zijn.

BESLUIT
Wij keuren het bestemmingsplan goed, behoudens de volgende onderdelen van plankaart en voorschriften:

Plankaart:
- De bestemming Agrarisch gebied op Plankaart 7 (zie kaartje 1);
- De bestemming Agrarisch gebied op de plankaarten 3, 4, 5, 7 en 11(zie kaartjes 2 t/m 9);
- De bestemming Agrarisch gebied op de plankaarten 6 en 9 dat voorheen (in het voorontwerpstadium) als gronddepot was aangegeven (zie kaartje 10);
- De bestemming Niet agrarische bedrijven – horeca, op plankaart 5 (zie kaartje 11);
- Een strook grond met de bestemming Agrarisch gebied aan de zuidkant van de Scharsterrijn, voorzover gelegen tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen, op de plankaarten 5 en 8 (zie kaartje 12);
- De bestemming Agrarisch gebied op plankaart 8, voorzover het de strook - tussen de Meerweg en De Wredehof te Rohel- betreft (zie kaartje 13);
- De bestemming Sportieve recreatie, voorzover voorzien van de aanduiding "ijsbaan" op plankaart 8 (zie kaartje 14).
- De bestemming Niet-agrarische bedrijven, met de aanduiding "tuincentrum", voorzover het betreft het bedrijfsperceel van de heer Meijer aan de Jousterweg 51-A te Oudehaske.

provinsje fryslân

provinsje fryslân

Voorschriften:
- artikel 4, lid 2 de passage betreffende exploratieboringen, alsmede lid 7 onder b, het 3e aandachtsstreepje;
- artikel 5, lid 2, blz. 33, 4e alinea, betreffende exploratieboringen;
- artikel 5, lid 1, blz. 29, de 2e alinea, de woorden "ondergeschikt aan de agrarische functie en";
- artikel 10, lid 4;
- artikel 10A;
- artikel 22, 2e alinea, het eerste aandachtsstreepje, luidend: de bestemming "wonen", alsmede aan het tweede aandachtsstreepje, luidend: de bestemming "maatschappelijke doeleinden";
- artikel 23, 2e aandachtsstreepje;
- Artikel 25, lid a onder 10: in genoemd artikeldeel wordt goedkeuring onthouden aan het tekstgedeelte: "de exploratie en/of".
- artikel 25 lid a onder 12;
- alle in de Staat van Bedrijven genoemde categorie 3-bedrijven;

De onthouding van goedkeuring aan het voorschrift artikel 25, lid a onder punt 10, betreffende het tekstgedeelte "de bestemming Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde", wordt ongedaan gemaakt.

De volgende bedenkingen zijn ongegrond (Wij noemen de nummers van de bedenkingen): 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31.

De volgende bedenkingen zijn deels gegrond en deels ongegrond (Wij noemen de nummers van de bedenkingen): 1, 2, 7, 8, 13, 15.

De volgende bedenkingen zijn gegrond (Wij noemen de nummers van de bedenkingen): 22, 26.

Verder zijn de bedenkingen van de reclamanten 1, 3, 4 en 11 buiten beschouwing gelaten. Tenslotte is reclamant nr. 15, Projectplan Zwolle (bedenking nr. 19), ontvankelijk geacht in zijn bedenkingen, voorzover betrekking hebbend op de gewijzigde planvaststelling. Voor het overige is de bedenking buiten beschouwing gelaten, en deels zijn diens bedenkingen ongegrond. Voor de volledigheid merken wij op, dat wel ambtshalve op de problematiek is ingegaan.

Overigens is in dit besluit ook bij elke bedenking, of onderdeel daarvan, aangegeven welke bedenking gegrond dan wel ongegrond wordt geacht.

Ten aanzien van de wijzigingsbevoegdheden in artikel 25 lid 1 (nutsvoorzieningen en zendmasten), lid 2, (actualisering van verwijzingen naar wetten, verordeningen e.d.), lid 3, (voor grondgebonden agrarische bedrijven), lid 4, (agrarische bedrijfsbebouwing), lid 5, (wijzigen agrarisch bouwvlak), lid 6, (grotere voorzieningen voor mestopslag), lid 7, (uitbreiding bestaande complexen verblijfsrecreatie). (restant van) lid 8, (vrijkomende agrarische

provinsje fryslân

bedrijfsgebouwen), lid 9, (uitbreiding oppervlakte bedrijfsgebouwen van loonbedrijven), (restant van) lid 10, (boringen), lid 11, (nieuwe fietspaden), lid 13, (naar natuurgebied), lid 14, (wijzigen tracé ecologische verbindingszones), lid 15 (bordeel), lid 16, (uitbreiden gebouwen intensieve (pluim)-veehouderijen) merken wij op, dat deze in aanmerking komen voor toepassing van artikel 11, lid 7 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Met betrekking tot het door u toegezegde overzicht van bestaande niet-agrarische bedrijven (in verband met de handhaving), gaan wij er van uit, dat u bedoeld overzicht daadwerkelijk opstelt en aan ons toestuurt, zodat wij deze in het dossier kunnen opnemen.

Het raadsbesluit en de planvoorschriften hebben wij voorzien van een onderschrift van gedeeltelijke goedkeuring. De onderdelen van de voorschriften en de plankaart waaraan wij goedkeuring onthouden, zijn in rood doorgehaald/aangegeven.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

voorzitter,

loco-griffier.

Bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan beroep worden ingesteld tegen het besluit van Gedeputeerde Staten omtrent goedkeuring van een bestemmingsplan of van de herziening of intrekking daarvan.

Voorzover het besluit strekt tot goedkeuring van het bestemmingsplan kan het beroep worden ingesteld door:

- *degene die met inachtneming van artikel 27 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening tijdig bedenkingen tegen het bestemmingsplan heeft ingediend bij Gedeputeerde Staten;*
- *een belanghebbende die aantoont dat hij redelijkerwijs niet in staat is geweest overeenkomstig artikel 27 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening tijdig bedenkingen in te dienen bij Gedeputeerde Staten;*

Voorzover het besluit strekt tot onthouding van goedkeuring kan beroep worden ingesteld door een ieder.

Het beroep moet schriftelijk worden ingediend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.
Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten:
Naam en adres van de indiener; dagtekening; omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de gronden voor het beroep.

De beroepstermijn bedraagt zes weken en vangt aan op de dag waarop het besluit omtrent de goedkeuring en het bestemmingsplan voor een ieder ter inzage worden gelegd.
Burgemeester en wethouders maken de aanvang van de termijn bekend in de Nederlandse Staatscourant, in een of meer dag-, nieuws-, of huis-aan-huis-bladen of op een andere geschikte wijze (gemeentelijk publicatiebord).

Volgens artikel 28 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening treedt het besluit omtrent goedkeuring met het bestemmingsplan in werking op de eerste dag na afloop van de hiervoor genoemde beroepstermijn, ongeacht of een beroepschrift is ingediend.
Gedurende de beroepstermijn kunnen degenen die tot indiening van een beroepschrift gerechtigd zijn tevens een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) indienen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Indien een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend treedt het goedkeuringsbesluit en het (gehele) bestemmingsplan niet in werking zolang op dat verzoek nog niet is beslist.
Na beslissing op het verzoek om voorlopige voorziening treden de niet door een schorsing getroffen plandelen alsnog in werking.

I.a.a.:

- De heer W. Leenstra, Noed 13 b, 8523 DK Idskenhuizen.
- Agrarisch loonbedrijf M.K. de Jong, Rijksstraatweg 54, 8468 ME Haskerdijken.
- Mr. J.G. Jorritsma, Blei 17, 1261 PG Blaricum, namens de familie Barends, Rijperweg 14 te Bloemendaal.
- De maatschap W, C.C.M. en H.D. Landman, Wielwei 43, 8516 DE Doniaga, alsmede de gebroeders P. en C. Hoekstra, Wielwei 37, 8516 DE Doniaga.
- It Fryske Gea, Van Harinxmaweg 17, 9246 TL Olterterp.
- De buurtvereniging Feansterdyk e.o., mede namens Plaatselijk Belang Akkrum en de Vogelwacht van Akkrum, p/a de secretaris van de buurtvereniging, de heer J.R. Soeten, Feansterdyk 5, 8491 BT Akkrum.
- Mr. J. Keulen, Tuitstraat 2, 7051 GB Varsseveld.
- Milieuplatform Heerenveen en Omgeving, p/a de secretaris de heer C.S.P. van Dam, Zwette 17, 8446 ME Heerenveen.
- Stichting tot behoud van het Tjeukemeer, p/a de voorzitter de heer P. Mandemaker, Schwartzenbergstraat 8, 8512 KX St. Nicolaasga.

provinsje fryslân

- NS Railinfrabeheer B.V., Beheer en Instandhouding, Noordoost (Milieu- en Juridisch Beheer), Postbus 503, 8000 AM Zwolle.
- Mw. G. Barents-Vermeer, Stoeplaan 11, 2243 CW Wassenaar.
- Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens maatschap de Jong, Finkeburen 1 te St. Nicolaasga.
- Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens vennootschap De Hoek/Kapa, nr. 1 te Dijken.
- Boonstra Rademakers Advocaten c.a., Postbus 222, 8901 BA Leeuwarden., namens de familie J.E. van Netten, Horsewei 1 te Boornzwaag.
- Projectplan Nederland, Postbus 37, 8260 AA Kampen, namens Meijers Tuin-Huis, Centrum voor goede ideeën, Jousterweg 51-A, 8465 PB Oudehaske.
- Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens het Wetterskip Boarn en Klif te Joure.
- Langhout & Wiarda Juristen, Postbus 11, 8440 GA Heerenveen, namens Hebo Scharsterbrug BV.
- HoVaPlan, Adviesburo R.O. c.a., 2e Brandenburgerweg, 3721 CH Bilthoven, namens een 8-tal eigenaren van een recreatieperceel op de Wredehof te St. Johannesga.
- GEP Nederland, Schotanuslaan 1E, 8444 CS Heerenveen.
- Kranenburg & de Weerd, overheidsprocedures, advies en bemiddeling, Anna van Saksenstraat 60, 2641 EP Pijnacker, namens de heer G.A.M. van Leeuwen, Noordhoornseweg 6, 2635 GB Den Hoorn (Z-H).
- Van Eysinga & Oostra, rentmeesters en juristen, Postbus 254, 8600 AG Sneek, namens een 5-tal reclamanten, te weten:
  . Jhr. Mr. T.A.J. van Eysinga.
  . Jhr. Ing. F.J.J. van Eysinga.
  . P.W. Janssens Stichting en J. Tessemaker.
  . E. Bokma.
  . Familie Hooisma.
- De Waard Makelaars BV, Postbus 181, 8800 AD Franeker, namens de heer J.T. Postma, de Noed 16, 8521 NT Sint Nicolaasga.
- De Waard Makelaars BV, Postbus 181, 8800 AD Franeker, namens de heer J.J. Postma, Troelstraweg 31 Teroele.
- De heer R.J. Piso, Buorren 68, 8542 AC Terkaple.
- NLTO Advies, Postbus 186, 9200 AD Drachten, namens de maatschap S. en W. van der Molen, Vierhuisterweg 23, 8507 CG Rohel.
- NLTO Advies, Postbus 186, 9200 AD Drachten, namens de heer D. de Vries, nr. 13, 8428 DT Dijken (Langweer).

+ (naar aanleiding van een telefonisch verzoek):

- Familie J. Jonkman, Fjildwei 3, 8541 AB Akmarijp

provinsje fryslân

BESLUIT

Wij keuren het bestemmingsplan goed, behoudens de volgende onderdelen van plankaart en voorschriften:

Plankaart:

- De bestemming Agrarisch gebied op Plankaart 7 (zie kaartje 1);
- De bestemming Agrarisch gebied op de plankaarten 3, 4, 5, 7 en 11(zie kaartjes 2 t/m 9);
- De bestemming Agrarisch gebied op de plankaarten 6 en 9 dat voorheen (in het voorontwerpstadium) als gronddepot was aangegeven (zie kaartje 10);
- De bestemming Niet agrarische bedrijven – horeca, op plankaart 5 (zie kaartje 11);
- Een strook grond met de bestemming Agrarisch gebied aan de zuidkant van de Scharsterrijn, voorzover gelegen tussen Scharsterbrug en de Langweerder Wielen, op de plankaarten 5 en 8 (zie kaartje 12);
- De bestemming Agrarisch gebied op plankaart 8, voorzover het de strook - tussen de Meerweg en De Wredehof te Rohel- betreft (zie kaartje 13);
- De bestemming Sportieve recreatie, voorzover voorzien van de aanduiding "ijsbaan" op plankaart 8 (zie kaartje 14).
- De bestemming Niet-agrarische bedrijven, met de aanduiding "tuincentrum", voorzover het betreft het bedrijfsperceel van de heer Meijer aan de Jousterweg 51-A te Oudehaske.

Voorschriften:

- artikel 4, lid 2 de passage betreffende exploratieboringen, alsmede lid 7 onder b, het 3^{e} aandachtsstreepje;
- artikel 5, lid 2, blz. 33, 4e alinea, betreffende exploratieboringen;
- artikel 5, lid 1, blz. 29, de 2^{e} alinea, de woorden "ondergeschikt aan de agrarische functie en";
- artikel 10, lid 4;
- artikel 10A;
- artikel 22, 2^{e} alinea, het eerste aandachtsstreepje, luidend: de bestemming "wonen", alsmede aan het tweede aandachtsstreepje, luidend: de bestemming "maatschappelijke doeleinden";
- artikel 23, 2^{e} aandachtsstreepje;
- Artikel 25, lid a onder 10: in genoemd artikeldeel wordt goedkeuring onthouden aan het tekstgedeelte: "de exploratie en/of".
- artikel 25 lid a onder 12;
- alle in de Staat van Bedrijven genoemde categorie 3-bedrijven;

De onthouding van goedkeuring aan het voorschrift artikel 25, lid a onder punt 10, betreffende het tekstgedeelte "de bestemming Agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde", wordt ongedaan gemaakt.

De volgende bedenkingen zijn ongegrond (Wij noemen de nummers van de bedenkingen): 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31.

De volgende bedenkingen zijn deels gegrond en deels ongegrond (Wij noemen de nummers van de bedenkingen): 1, 2, 7, 8, 13, 15.

De volgende bedenkingen zijn gegrond (Wij noemen de nummers van de bedenkingen): 22, 26.

Verder zijn de bedenkingen van de reclamanten 1, 3, 4 en 11 buiten beschouwing gelaten. Tenslotte is reclamant nr. 15, Projectplan Zwolle (bedenking nr. 19), ontvankelijk geacht in zijn bedenkingen, voorzover betrekking hebbend op de gewijzigde planvaststelling. Voor het overige is de bedenking buiten beschouwing gelaten, en deels zijn diens bedenkingen ongegrond. Voor de volledigheid merken wij op, dat wel ambtshalve op de problematiek is ingegaan.

Overigens is in dit besluit ook bij elke bedenking, of onderdeel daarvan, aangegeven welke bedenking gegrond dan wel ongegrond wordt geacht.

Ten aanzien van de wijzigingsbevoegdheden in artikel 25 lid 1 (nutsvoorzieningen en zendmasten), lid 2, (actualisering van verwijzingen naar wetten, verordeningen e.d.), lid 3, (voor grondgebonden agrarische bedrijven), lid 4, (agrarische bedrijfsbebouwing), lid 5, (wijzigen agrarisch bouwvlak), lid 6, (grotere voorzieningen voor mestopslag), lid 7, (uitbreiding bestaande complexen verblijfsrecreatie), (restant van) lid 8, (vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen), lid 9, (uitbreiding oppervlakte bedrijfsgebouwen van loonbedrijven), (restant van) lid 10, (boringen), lid 11, (nieuwe fietspaden), lid 13, (naar natuurgebied), lid 14, (wijzigen tracé ecologische verbindingszones), lid 15 (bordeel), lid 16, (uitbreiden gebouwen intensieve (pluim)-veehouderijen) merken wij op, dat deze in aanmerking komen voor toepassing van artikel 11, lid 7 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Met betrekking tot het door u toegezegde overzicht van bestaande niet-agrarische bedrijven (in verband met de handhaving), gaan wij er van uit, dat u bedoeld overzicht daadwerkelijk opstelt en aan ons toestuurt, zodat wij deze in het dossier kunnen opnemen.

Het raadsbesluit en de planvoorschriften hebben wij voorzien van een onderschrift van gedeeltelijke goedkeuring. De onderdelen van de voorschriften en de plankaart waaraan wij goedkeuring onthouden, zijn in rood doorgehaald/aangegeven.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

voorzitter,

loco-griffier.

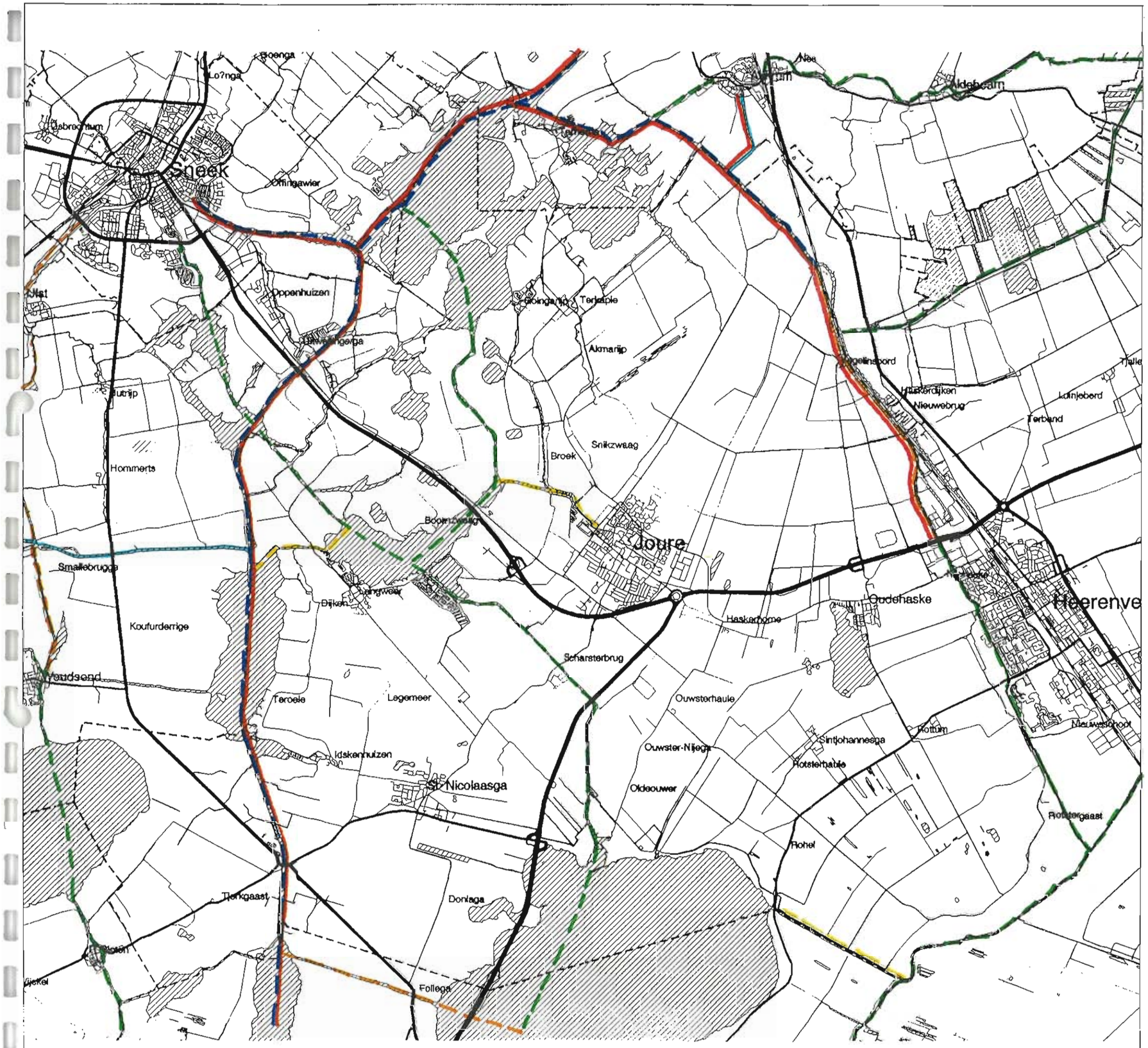

VERKLARING

gemeentegrens

CATEGORIE VAARWEGEN

IV

III

I

0

00

0/00

Va in 2015

1km

SKARSTERLAN

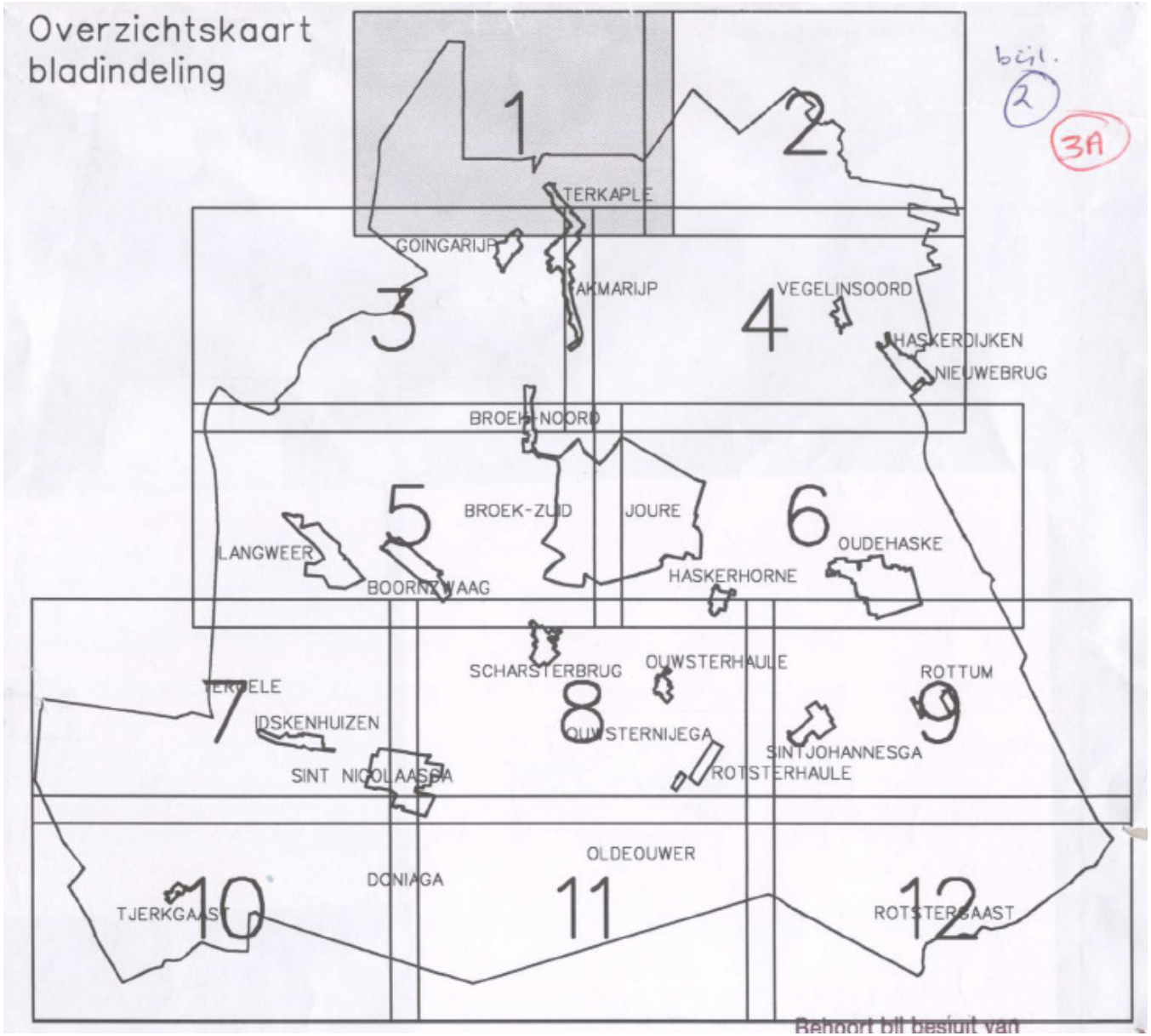
Overzichtskaart
bladindeling
bijl.
2
3A
1
2
TERKAPLE
GOINGARIJP
FAKMARIJP
VEGELINSOORD
3
4
HASKERDIJKEN
NIEUWEBRUG
BROEK-NOORD
5
BROEK-ZUID
JOURE
6
OUDEHASKE
LANGWEER
BOORNZWAAG
HASKERHORNE
SCHARSTERBRUG
OUWSTERHAULE
ROTTUM
7
8
9
IDSKENHUIZEN
OUWSTERNIJEGA
SINTJOHANNESGA
SINT NICOLAASGA
ROTSTERHAULE
OLDEOUWER
DONIAGA
10
11
12
TJERKGAAST
ROTSTERGAAST
Behoort bij besluit van

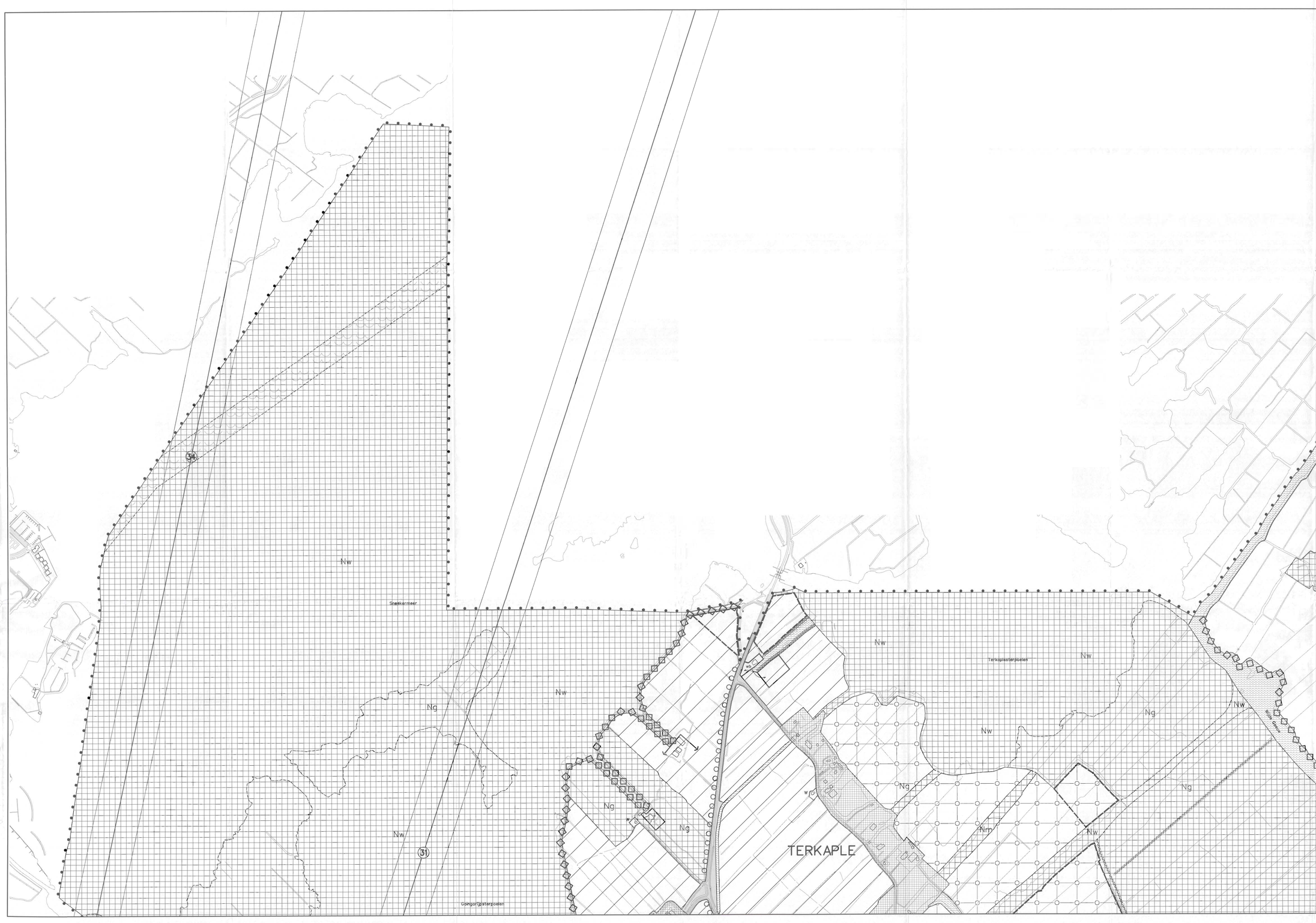

VERKLARING

BESTEMMINGEN

- agrarisch gebied
- agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde
- agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde
- N natuurgebied
- W wonen
- RV verblijfsrecreatie
- RV-I verblijfsrecreatie-I
- N niet agrarische bedrijven
- NH niet agrarische bedrijven-horeca
- JH jachthaven
- M maatschappelijke doeleinden
- water
- wegverkeer
- railverkeer
- WZ waterzuivering
- SR sportieve recreatie
- RD dagrecreatie
- BG begraafplaats
- ON nutsvoorzieningen

AANDUIDINGEN

- plangrens, tevens gemeentegrens
- gebieden welke buiten het plangebied vallen
- GP topografische gegevens
- bestemmingsgrens
- bouwgrens met uitbreidingsrichting
- hoogspanningsleiding
- 45 straalpad met hoogte-aanduiding
- gasleiding
- indelingslijn
- wijzigingsgrens bos/natuur
- intensieve veehouderij na vrijstelling
- wijzigingsgrens horeca
- zone molenbiotoop
- geurzone
- 50 dB(A) contourlijn
- ecologische verbindingszone
- grondwaterbeschermingsgebied
- stiltegebied
- terp
- gebouw t.b.v. ijsbaan
- cultuurhistorisch waardevol
- trambaan
- microrelief
- waterloop
- vaargeul
- pijlaanduiding
- fietspad
- bedrijfsmatige ligoever
- zone windmolenpark
- vogelrichtlijngebied
- ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie
- windturbinepark

Nb	bos
Ng	grasland
Nm	moeras
Nw	water
Ne	eendenkooi
a	agrarisch natuurbeheer
al	agrarische loodsen
awg	archeologisch waardevol gebied
b	brandweergarage
bl	botenloods
d	detailhandel
dp	dierenpension toegestaan
(g)	golfbaan
gd	gronddepot
go	grotere oppervlakte bebouwing
h	horeca
kw	kwekerij
lw	ligplaats woonboten
m	manege
mo	molen
o	opslagdoeleinden visserij
ot	opslagterrein
oz	ontvangst- en zendstation
s	sauna
sk	skeelerbaan
(t)	volkstuinen
t	tuincentrum
v	verdeelstation
vm	verkooppunt motorbrandstoffen
w	waterwingebied
wb	watersportbedrijf
(ij)	ijsbaan
x	geen dienstwoning toegestaan
2	aantal agrarische bedrijven
1	aantal woningen
▼	alarmerings-/antennemast

Overzichtskaart bladindeling

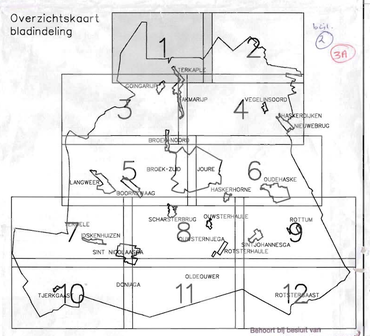

De plankaart bestaat uit 12 bladen

Behoort bij besluit van Burg. en Weth./de Gemeenteraad van Skarsterlân d.d. 28 FEB 2001
Mij bekend,
De Secretaris,

Schaal 1:5000

GEMEENTE SKARSTERLAN

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

plankaart blad 1

vastgesteld 28-02-2001 tek. nr. 230.00.00.01

BügelHajema
Buro voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNG
Bügelhajema Adviseurs bv
Buro voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNG
Noorderwingel 64
8917 BB Leeuwarden
Telefoon 05...
Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Nb
Nm
Nw
Ng
Nb
Nb
Nb

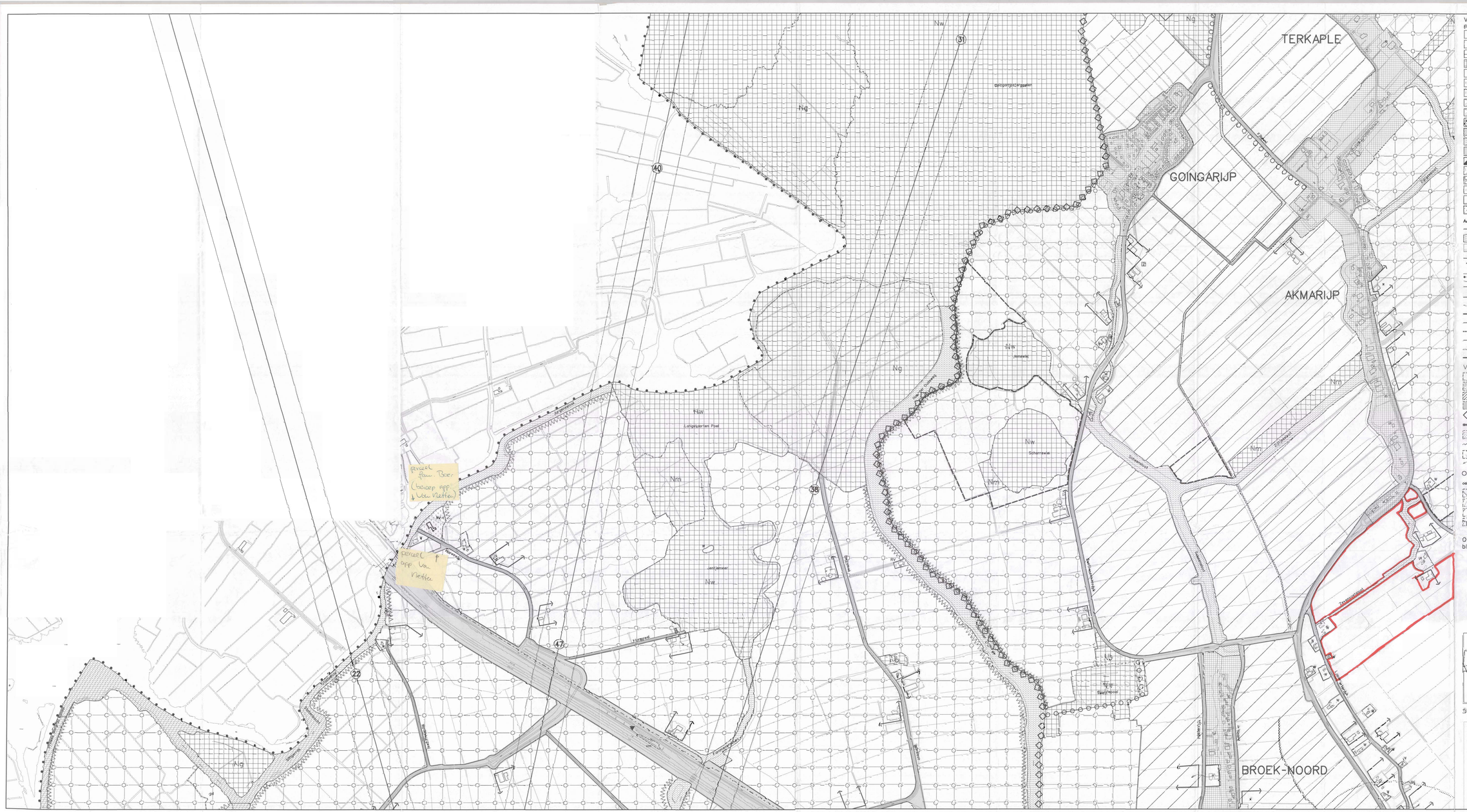
TERKAPLE
GOINGARIJP
AKMARIJP
BROEK-NOORD
Nw
Ng
Nm
Nbl
Nbo
Nr
Nrh
Ne
Nb
Nbs
Nbr
Nwa
Nwr
Nwp
Nwt
Nwv
Nwz
Nwm
Nwo
Nwd
Nwh
Nwk
Nwi
Nwl
Nwn
Nwc
Nwf
Nwe
Nwg
Nwb

VEGELINSOORD
HASKERDIJKEN
NIEUWEBRUG
Nw
Nm
Ng
Nb
Haskerdijk
Haskerdijk
Meerschoreweg
Meerschoreweg
Oosterweg
Oosterweg
Ooster

BROEK-NOORD
JOURE
BROEK-ZUID
LANGWEER
BOORNZWAAG
Ng
Nw
Nb
gd
w
Rijksweg A7
De Brekken
Kievitsdijk
Jonkersdijk
Kievitsdijk
Kievitsdijk
Kievits

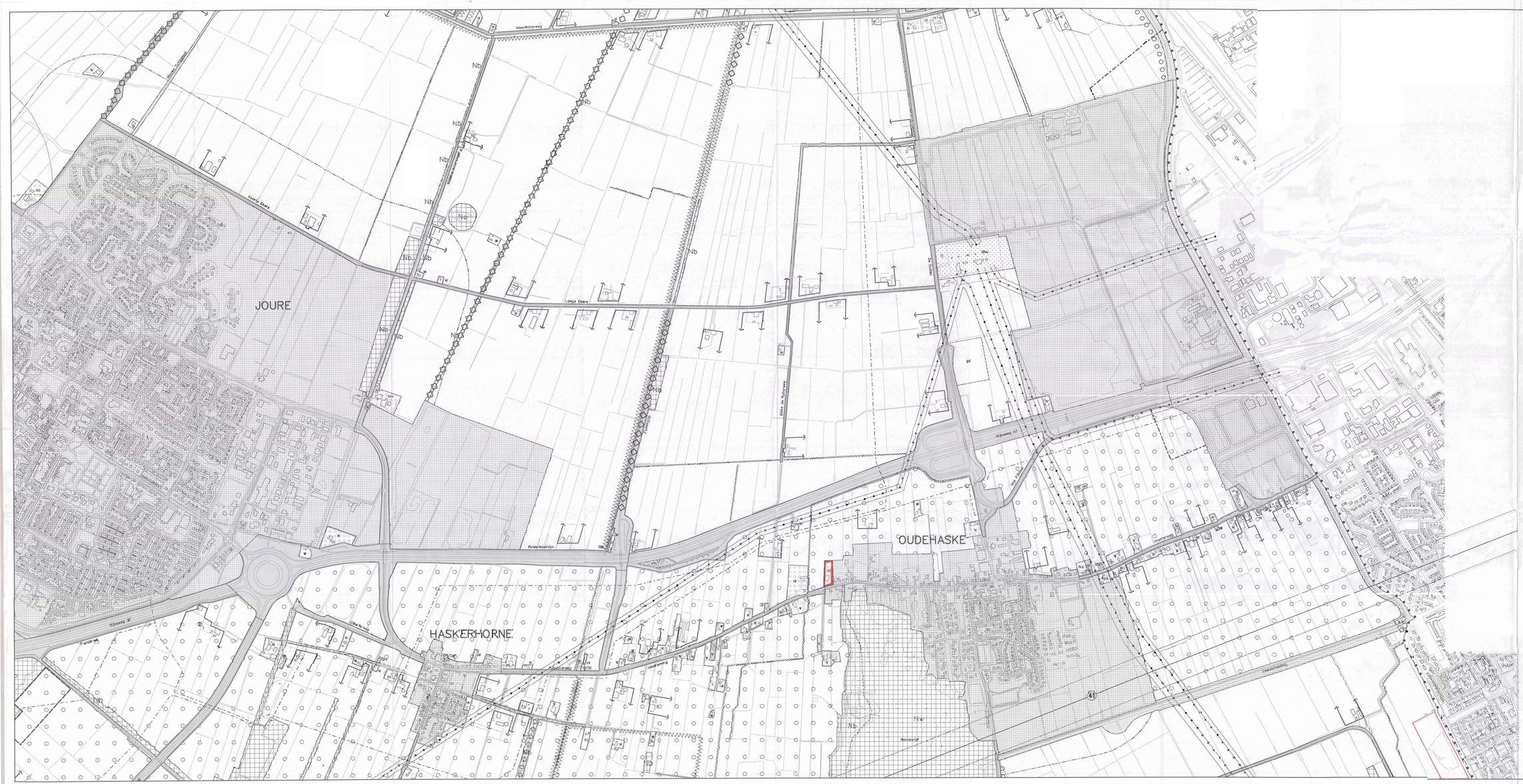

VERKLARING

BESTEMMINGEN

- agrarisch gebied
- agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde
- agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde
- bos/houtgebied
- water
- verblijfsrecreatie
- verblijfsrecreatie-2
- niet agrarische bedrijven
- niet agrarische bedrijven-horeca
- jachthaven
- maatschappelijke doeleinden
- water
- wegvaksleer
- ruiterpad
- waterfunctie-nr9
- sportieve recreatie
- dagrecreatie
- begraafplaats
- fietsvoorziening

- plangrens, tevens gemeentegrens
- gebied, welke buiten het plangebied valt
- toegestane gegevens
- bestemmingsgrens
- bouwgrens met afwijkingsrichting
- hoogspanningsleiding
- 45 bouwpolygoon met hoogte-aanduiding
- gasleiding
- indelingsgrens
- functieaanduiding bos/kwekerij
- functieaanduiding woonwagens/woonschepen
- wijzigingsgebied caravans
- zone maatvoering
- geurzone
- as-lijn aanduiding
- ecologische verbindingszone
- grasgrens/scheefmaaigebied
- faliegebied
- tbp
- aanduiding (b.v. jachten)
- natuurgebied/wildreservaat
- Natura 2000
- nr. 9 water
- waterlijn
- voorlanden
- flankering
- uitspoel
- recreatief gebied
- zone landschappen
- vogelrichtlijngebied
- functieaanduiding aan/uit
- milieuzone

Nb Ne Ow Ow Ow

VERKLARING

BESTEMMINGEN

- agrarisch gebied
- agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde
- agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde
- N natuurgebied
- W wonen
- RV verblijfsrecreatie
- RV-I verblijfsrecreatie-I
- N niet agrarische bedrijven
- NH niet agrarische bedrijven-horeca
- jachthaven
- M maatschappelijke doeleinden
- water
- wegverkeer
- railverkeer
- WZ waterzuivering
- SR sportieve recreatie
- RD dagrecreatie
- BG begraafplaats
- ON nutsvoorzieningen

AANDUIDINGEN

- plangrens, tevens gemeentegrens
- gebieden welke buiten het plangebied vallen
- topografische gegevens
- bestemmingsgrens
- bouwgrens met uitbreidingsrichting
- hoogspanningsleiding
- 45 straatpad met hoogte-aanduiding
- gasleiding
- indelingslijn
- wijzigingsgrens bos/natuur
- intensieve veehouderij na wijziging
- wijzigingsgrens horeca
- zone molenblootoop
- geurzone
- 50 dB(A) contourlijn
- ecologische verbindingszone
- grondwaterbeschermingsgebied
- stiltegebied
- terp
- gebow t.b.v. ijsbaan
- cultuurhistorisch waardevol
- trambaan
- microrelief
- waterloop
- vaargeul
- pijlaanduiding
- fietspad
- bedrijfsmatige ligeover
- zone windmolenpark
- vogelrichtingsgebied
- ontwikkelingsmogelijkheden watergebonden recreatie
- windturbinepark

Nb	bos
Ng	grasland
Nm	moeras
Nw	water
Ne	eendenkooi
a	agrarisch natuurbeheer
al	agrarische laadsen
awg	archeologisch waardevol gebied
b	brandweergarage
bi	boterloods
d	detailhandel
dp	dierenpension toegestaan
(g)	golfbaan
gd	granddepot
go	grotere oppervlakte bebouwing
h	horeca
kw	kwekerij
lw	ligplaats woonboten
m	manege
mo	molen
o	opslagdoeleinden visserij
ot	opslagterrein
oz	ontvangst- en zendstation
s	sauna
sk	skeelerbaan
(t)	volkstuinen
t	tuincentrum
v	verdeelstation
vm	verkooppunt motorbrandstoffen
w	waterwingebied
wb	waterspartbeurtlijf
(ij)	ijsbaan
x	geen dienstwoning toegestaan
2	aantal agrarische bedrijven
1	aantal woningen
▼	alarmerings-/antennemast

Overzichtskaart bladindeling

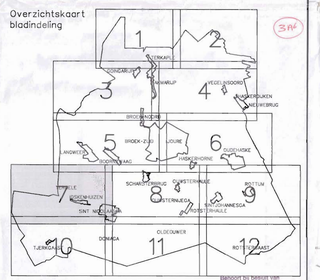

De plankaart bestaat uit 12 bladen

Bestemmingsplan Buitengebied van Skarsterlân o.a. Wijziging Bos- en Weiland, Jos Sermeijer en Mij. Gemeenten van Skarsterlân o.a. 28 FEB. 2001
Mij. Gemeenten, De Secretaris,

Schaal 1:5000

GEMEENTE SKARSTERLAN

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

plankaart blad 7

vastgesteld 28-02-2001 tek. nr. 230.00.00.01

BügelHajema Adviezen

Stichting Adviesbureau BügelHajema
Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BV

Noorderhaven 66
9917 AB Leeuwarden
Telefoon: 058-2132500 Telefax: 058-2132510

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amsterdam

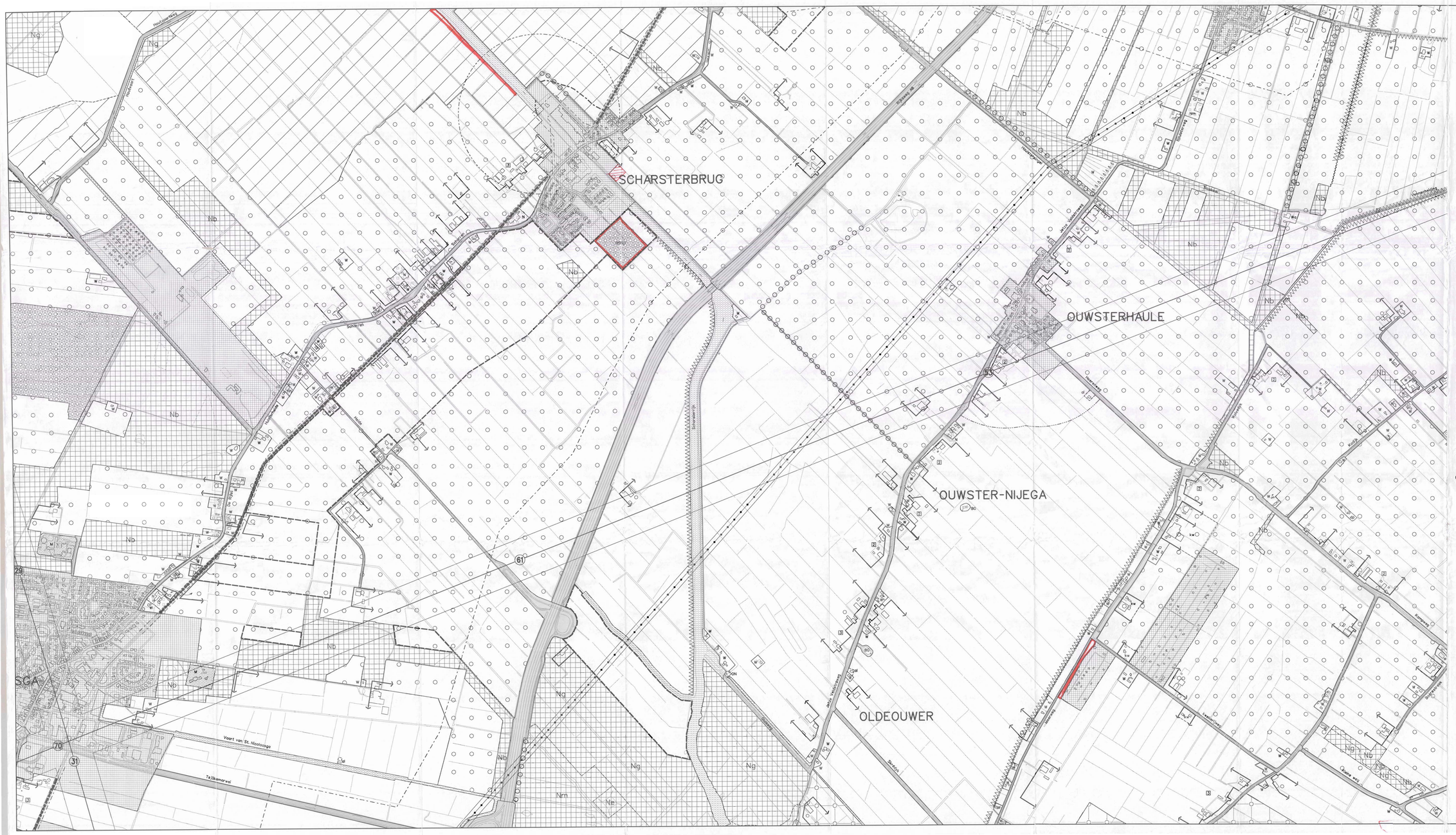
SCHARSTERBRUG
OUWSTERHAULE
OUWSTER-NIJEGA
OLDEOUWER
SGA
Nb
Ng
Nrm
Ne
W
Wo
Ww
Wb
Wd
Ga
Gd
Gp
Gs
Gt
Gv
Gw
Gz
Ho
Hs
Ht
Hv
Hz
Ka
Kb
Kd
Ke
Kf
Kg
Kh
Ki
Kk
Kl
Km
Kn
Ko
Kp
Kq
Kr
Ks
Kt
Ku
Kv
Kw
Kx
Ky
Kz
Schartsterweg
Nijegaweg
Ouwsterhaule
Ouwsterweg
Oldeouwerweg
Jelsumerweg
Kortezwet
Burdaard
Voart van St. Nicolaasga
Tsjûkemar-wei
Hemdijk
Schrieren
Hoekje
Hoekjeswei
Ouwsterdijk
Ouwsterpad
Ouwsterpaed
Ouwsterpaedsloot
Ouwsterpaedsweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitje
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes
Ouwsterpaedsweitjesweg
Ouwsterpaedsweitje
Ouwsterpaedsweitjes

VERKLARING

BESTEMMINGEN

- agrarisch gebied
- agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde
- agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde
- N natuurgebied
- W wonen
- RV verblijfsrecreatie
- RV-1 verblijfsrecreatie-1
- N niet agrarische bedrijven
- NH niet agrarische bedrijven-horeca
- jachthaven
- M maatschappelijke doeleinden
- water
- wegverkeer
- railverkeer
- WZ waterberging
- SR sportieve recreatie
- RV dagrecreatie
- BG begraafplaats
- GN nutsvoorzieningen

AANDUIDINGEN

- bijzondere grens, tevens gemeentegrens
- gebieden welke buiten het plangebied vallen
- topografische gegevens
- bestemmingsgrens
- bouwgrens met uitzondering
- hoogspanningsleiding
- 45 straal met hoogte-aanduiding
- gasleiding
- rioleringsstelsel
- wijzigingsgrens bos/natuur
- rioleringsstelsel verboud/nieuw
- wijzigingsgrens horeca
- zone milieuhygiene
- geluidzone
- 50 dB(A) contour
- ecologische verbindingszone
- geluidzone
- grondwaterbeschermingsgebied
- stiltegebied
- terp
- gebied t.b.v. ijsbaan
- luchthavenbesluit vliegveld
- trambaan
- microreliëf
- waterloop
- vaargeul
- elektriciteitsgebouw
- fietspad
- begrenzing ligboxen
- zone windmolenpark
- vogelrichtlijngebied
- ontwikkelingsmogelijkheden
- waterberging
- windturbinepark

- Nb bos
- Ng grasland
- Nm moeras
- Nw water
- Ne eenzelfkoei
- a agrarisch natuurbeheer
- d agrarische loodsen
- aeg archeologisch waardevol gebied
- b brandweergarage
- bl bollenland
- s detailhandel
- dp dierenpension toegestaan
- gd geluidzone
- gp grondwaterbeschermingszone
- gs grotere oppervlakte bebouwing
- h horeca
- kw kweekerij
- lw ligboxen woonhuis
- m manege
- mo molen
- o opslagloodsen vliegveld
- ot opslagterrein
- oz ontvangst- en zendersilos
- s sauna
- sk skeelerbaan
- st watertunnel
- t tuinbouwtunnel
- v verdeelstation
- vm verkooppunt motorbrandstoffen
- w waterwingebied
- wb waterbergingsbassin
- wp ijsbaan
- x geen functiewijziging toegestaan
- z gemengde agrarische bedrijven
- zorgboerderij
- 1 aanduiding bebouwing
- 2 aanduiding bebouwing

Overzichtskaart bladindeling

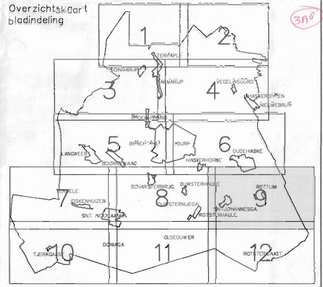

De plankaart bestaat uit 12 bladen

Behoort bij besluit van Burgemeester en Wethouders van Skarsterlân de dato 6 FEB 2001 De Secretaris, De Burgemeester,

GEMEENTE SKARSTERLAN

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

plankaart blad 9

Schaal 1:5000

vastgesteld 28-02-2001 tek. nr. 230.00.00.01

BügelHajema

Bügelhajema adviseurs bv
Burg. van Rijnlandlaan 30
8501 BV Joure
Ontwerp en Advies BWT
Telefoon 0516-532555 Telefax 0516-533636
Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

VERKLARING

BESTEMMINGEN

- agrarisch gebied
- agrarisch gebied met landschappelijke en natuurlijke waarde
- agrarisch gebied met hoge landschappelijke en natuurlijke waarde
- N natuurgebied
- W wonen
- RV verblijfsrecreatie
- RV-1 verblijfsrecreatie-1
- N niet agrarische bedrijven
- NH niet agrarische bedrijven-horeca
- jachthaven
- M maatschappelijk doeleinden
- water
- wegverkeer
- railverkeer
- WZ waterzuivering
- RS sportieve recreatie
- RG dagrecreatie
- BG begraafplaats
- GN nutsvoorzieningen

AANDUIDINGEN

- plangrens, tevens gemeentegrens
- gebieden welke buiten het plangebied vallen
- GF topografische gegevens
- bestemmingsgrens
- bouwgrens met uitbreidingsrichting
- hoogspanningsleiding
- 45 straalpad met hoogte-aanduiding
- gasleiding
- indelingslijn
- wijzigingsgrens bos/natuur
- intensieve veehouderij na vrijstelling
- wijzigingsgrens horeca
- zone molenbiotoop
- geurzone
- 50 dB(A) contourlijn
- ecologische verbindingszone
- grondwaterbeschermingsgebied
- stiltegebied
- terp
- gebouw t.b.v. ijsbaan
- cultuurhistorisch waardevol
- trambaan
- mistarrelief
- waterloop
- vaargeul
- afgrondaduiding
- fietspad
- bedrijfsmatige ligaever
- zone windmolenpark
- vogelrichtlijngebied
- ontwikkelingsgericht liggen watergebonden recreatie
- windturbinepark

Nb	bos
Ng	grasland
NR	rietveld
Nw	water
Ns	zandplaat
d	agrarisch natuurbeheer
al	agrarische loodsen
awg	archeologisch waardevol gebied
b	bedrijfswoning
bl	bollenveld
d	detailhandel
de	dierenpension toegestaan
fgl	golfbaan
gp	grafheuvel
go	grotere oppervlakte bebouwing
h	horeca
kw	kwekerij
kw	kwekerij, waarbij wasmachines
m	manege
mo	molen
o	ontsluitingsdoeleinden wisserij
ot	opslagterrein
oz	ontzandings- en zandslagplas
s	sauna
sk	skeelerbaan
(t)	volkstuinen
t	tuincentrum
v	verzadelstallen
vm	vertrekpunt misterbrandstoffen
w	waterwingebied
wb	waterrecreatiebedrijf
ijb	ijsbaan
x	geen dienstverlening toegestaan
N	aantal agrarische bedrijven
1	aantal woningen
▼	alarmerings-/antennemast

Overzichtskaart bladindeling

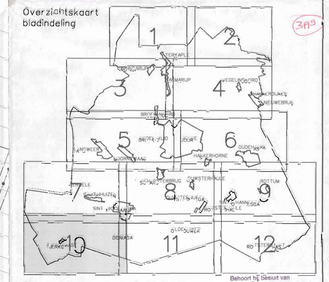

De plankaart bestaat uit 12 bladen

Behoort bij besluit van Burg. en Weth. / de Gemeenteraad van Skarsterlân d.d. 28 FEB. 2001
Mij hebben
De Secretaris,

GEMEENTE SKARSTERLÂN

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

plankaart blad 10

Schaal 1:5000

vastgesteld 28-02-2001 tek. nr. 230.00.00.01

Buro Vrijgel Hajema b.v.

DONIAGA
Tjeukemeer
Tjeukemeer
Tjeukemeer

ROTSTERGAAST
Tjeukemeer
Nm
Nb
Ng
Nd
Ngd
Nbd
Verkeersweg
Schans
Schansweg
Lange Rijperweg
Lange Rijperweg
Schansweg
Schansweg
Schans